

6 VELIKI INTERVJU
JANEZ SVOLTŠAK, DR. MED.,
DIREKTOR ZD DOMŽALE

8 TEMA MESECA
ŽIVIMO V NAJBOLJ ZDRAVI
OBČINI V SLOVENIJI

13 AKTUALNO
ANDREJ JARC, DIREKTOR
CZR DOMŽALE

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

25. NOVEMBER 2016 | LETNIK LVI | ŠTEVILKA 11 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto Klemen Razinger

Zaključena nadgradnja Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik

V Javnem podjetju Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik so 26. oktobra 2016 slovesno odprli nadgrajeno čistilno napravo, ki je tako po zmogljivosti postala četrti največji sistem za čiščenje odpadne vode v Sloveniji.

Gre za enega največjih ekoloških projektov šestih občin lastnic, ki so z odličnim medsebojnim sodelovanjem izkazale ozaveščenost in odgovoren odnos do socialnega in naravnega okolja. Skupna vrednost projekta nadgradnje je znašala 15,5 milijona evrov, finančna sredstva za izvedbo pa so črpali iz kohezijskega sklada Evropske unije, sredstev Republike Slovenije in iz občinskih proračunov. Slavnostna govornica na slovesnosti je bila Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor, ki je v družbi šestih županov obeležila uspešen zaključek tega projekta.

Centralno čistilno napravo na lokaciji v Domžalah že od leta 1980 upravlja Javno podjetje Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik (JP CCN), ki s ciljem doseganja visokih ekoloških standardov in vsestranske sprejemljivosti v okolju sledi trajnostnemu razvoju na vseh področjih delovanja. »Nadgradnja naše CCN je bila vključena v skupni projekt Odvajanje in čiščenje na območju Domžale - Kamnik, ki se je operativno začela izvajati junija 2014, ko so občine lastnice podpisale pogodbo z izvajalci,« je na odprtju povedala direktorica Marjeta Stražar in poudari-

la, da »kot celota ta nadgradnja predstavlja zadnje stanje tehnike čiščenja odpadnih voda v svetlu«.

Ministrica Irena Majcen je v svojem nagovoru predstavila vrsto prednosti, ki jih bo nadgrajena čistilna naprava prinesla občinam Domžale, Kamnik, Mengeš, Cerklje na Gorenjskem, Komenda in Trzin: »S svojimi kapacitetami bo tako lahko zagotavljala visoko kakovost čiščenja komunalnih in industrijskih odpadnih voda, kar je za 30.000 gospodinjstev in tukajšnje industrijske obrate velikega pomena. Nadgrajena čistilna naprava bo tako nedvomno prispevala k izboljšanju

ekološkega stanja reke Kamniške Bistrice, s tem pa tudi k varovanju vodnih virov in ohranjanju podtalnice,« je še poudarila. **> 2**

OBČINA DOMŽALE

Lučke na novoletni jelki MARA prižigamo v četrtek, 1. decembra, ob 17. uri

v centru Domžal

Nastopajoči:
ansambel Viharnik in Mara z Ljudskimi pevkami

Prisrčno vabljeni!

KULTURA

Martina Šraj, pevka

Martina Šraj z umetniškim imenom Ina Shai, je 15. septembra 2016 izdala single Player, EP album Overload pa je izdala 1. oktobra. Komaj dobrih sedemnajst let je imela Radomljčanka, ko se je prvič predstavila širši javnosti leta 2010 in na EMI zapela pesem Dovolj ljubezni. Leto pozneje se je prijavila na tekmovanje Slovenija ima talent, kjer je prišla v polfinale po izboru gledalcev. Danes študira na British and Irish Modern Music Institut, smer kreativna glasba na oddelku za vokal. **> 22**

OBRAZI DOMŽAL

Uroš Drčić, psihoterapevt

Z Urošem Drčićem smo se pogovarjali o njegovem delu, sodobnem svetu, izgorelosti, podrejanju in življenju v pri-mestju. Tudi sam ima za seboj izkušnjo izgorelosti. Delal je na tehničnem področju, a nato pred približno desetimi leti ugotovil, da ve veliko o tehnologijah, zelo malo pa o sebi in drugih. Odločil se je za spremembo. Izbral univerzo Sigmunda Freuda, končal študij osnov psihoterapije in nato specializacijo psihoterapije, transakcijsko analizo. Zadnjih pet let se ukvarja s svetovanjem in psihoterapijo. **> 27**

ŠPORT

Članice PK Miki svetovne prvakinja

Športniki so tisti, ki najpogosteje ime naše države, tudi našega mesta pone-sejo v svet. Tokrat smo izredno ponosni na plesalke, članice Plesnega klub Miki, ki so pred nekaj tedni osvojile naslov svetovnih prvakinj. Čisto nepričakovano, kot so nam zaupale. Eva Gorjup, Sara Pelko, Klara Senica, Lana Smolnikar, Laura Potočnik, Lea Razpoticnik in Neja Horvat so namreč plesalke, ki so v malih skupinah v jazz baletu med člani postale svetovne prvakinja na tekmovanju, ki je konec oktobra potekalo v nemškem Wetzlarju. **> 31**

UGODNA CENA! **TV - INTERNET**

TV ali INTERNET od 15 EUR/mesec - brezžično do objekta.

NOVO: Signal sedaj tudi s KRŽIŠČA-Krvavca in LIMBARSKO GORE.

- Najbolj gledani kabelski programi s slovenskimi podnapisi, tudi HD!
- Internetni signal je dostopen tudi z drugih oddajnikov.
- Telefonija in TV ogled za nazaj ob doplačilu.
- Nudimo vam kvaliteten servis TV in ostale A/V tehnike

040 997 007 **www.zvezdatv.si** **Zvezda 10 let!**
www.gorosan.com

AS DOMŽALE MOTO CENTER

NAGRADNA IGRA

REGISTRACIJE ZAVAROVANJA

TEHNIČNI PREGLEDI TRZIN

HONDA POWER EQUIPMENT

AKTUALNO

Drage bralke, dragi bralci,

prejšnji mesec se je s slavnostnim odprtjem zaključila nadgradnja Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik. Doslej so v JP CCN vsa leta kakovostno čistili komunalno in industrijsko odpadno vodo z domžalsko-kamniškega območja. Obstoječa tehnologija je z leti postala zastarela. Z uveljavitvijo novih zakonsko predpisanih vrednosti, ki so začele veljati v letu 2016, ne bi več zagotavljala ustreznega čiščenja odpadne vode, zaradi česar so se občine lastnice odločile za nadgradnjo na terciarno čiščenje. To je obsegalo izgradnjo novih aerobnih bioloških stopenj, ki vključuje tudi čiščenje dušikovih in fosforjevih snovi ter novega vstopnega objekta za sprejem večje količine odpadne vode z ustreznim predčiščenjem. Z investicijo, vredno 15,5 milijona evrov, je CCN Domžale - Kamnik po zmogljivosti postala četrti največji sistem za čiščenje odpadne vode v Sloveniji.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je objavil rezultate projekta spremljanja kazalnikov zdravja prebivalcev po občinah. Občina Domžale je po raziskavah sodeč najbolj zdrava občina v Sloveniji. V tokratni Temi meseca smo se zato sprehodili skozi različne segmente, ki posegajo na področje zdravja. Preverili smo, kako je s prehrano v naših vrtcih in šolah, in izpostavili aktivnosti, ki jih za preventivno zdravje pripravljajo v Zdravstvenem domu Domžale. V navezavi na spodbudne rezultate raziskave smo za Veliki intervju za sogovornika izbrali Janeza Svolfiška, direktorja Zdravstvenega doma Domžale.

V oktobru smo dobili tudi novega direktorja Centra za zaščito in reševanje Domžale Andreja Jarca, ki je pred tem CZR Domžale tri mesece vodil kot vršilec dolžnosti. V pogovoru za Slamnik je predstavil svoj pogled na vodenje tako zahtevnega in odgovornega javnega zavoda, in med drugim izpostavil, kako pomembno je, da imajo za seboj prostovoljna gasilska društva, kar se še posebej izkaže v primeru večjih nesreč.

Na straneh kulture predstavljamo zgodbo pevke Martine Šraj iz Radomelj, ki v Londonu gradi svojo glasbeno kariero. Za Obraz Domžal smo tokrat izbrali psihoterapevta Uroša Drčiča in se z njim pogovorili o njegovem delu, sodobnem svetu, izgorelosti, podrejanju in življenju v primestju. Na športnih straneh si lahko preberete prispevek o uspehu članic Plesnega kluba Miki, ki so pred nekaj tedni osvojile naslov svetovnih prvakinj v malih skupinah v jazz baletu, pogovor z Evo Stefanoski, evropsko košarkarsko prvakinjo v domžalskem klubskem dresu, in s Slobodanom Vukom, nogometašem NK Domžale, ki je dosegel že svoj 36. prvenstveni zadetek v dresu Domžal.

Pred nami je čarobni december; v Slamniku objavljamo informacije o prazničnih dogodkih, ki nam lahko zadnji mesec v letu naredijo še bogatejši. Želim vam veliko veselja in toplih trenutkov v prihajajočih dneh,

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Zaključena nadgradnja Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik

V Javnem podjetju Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik so 26. oktobra 2016 slovesno odprli nadgrajeno čistilno napravo, ki je tako po zmogljivosti postala četrti največji sistem za čiščenje odpadne vode v Sloveniji.

Skupna vrednost projekta nadgradnje CCN je znašala 15,5 milijona evrov. Izvajalce so izbrali na javnem razpisu, ti pa so dela zatem izvajali po rumeni FIDIC knjigi. Projekt nadgradnje je bil v pristojnosti občin, ki so tudi lastnice infrastrukturnih objektov ter naprav CCN in obenem tudi javnega podjetja JP CCN. Glavnino finančnih sredstev za izvedbo je prispevala Evropska unija iz kohezijskega sklada, 15 odstotkov upravičenih stroškov za sofinanciranje je prispevala Republika Slovenija, preostala sredstva pa občine lastnice iz občinskih proračunov.

Doslej so v JP CCN vsa leta kakovostno čistili komunalno in industrijsko odpadno vodo z domžalsko-kamniškega območja. Obstoječa tehnologija je z leti postala zastarela in z uveljavitvijo novih zakonsko predpisanih vrednosti, ki so začele veljati v letu 2016, ne bi več zagotavljala ustreznega čiščenja odpadne vode. Občine lastnice so se zato odločile za nadgradnjo na terciarno čiščenje. To je obsegalo izgradnjo novih aerobnih bioloških stopenj, ki vključuje tudi čiščenje dušikovih in fosforjevih snovi ter novega vstopnega objekta za sprejem večje količine odpadne vode z ustreznim predčiščenjem. Nadgrajena čistilna naprava ima zmogljivost 149.000 PE in sprejema odpadno vodo gospodinjstev, ki so priključena na kanalizacijski sistem in greznične gošče ter blato malih komunalnih čistilnih naprav. Skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem poleg tega čisti tudi odpadno vodo večine industrijskih virov sprejemnega območja in tekoče odpadke. Z nadgradnjo je dosežen boljši učinek čiščenja in vsi parametri na iztoku v reko Kamniško Bistrico so pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi (na primer skupni dušik pod 10 mg/l in skupni fosfor pod 1 mg/l).

Nadgrajeni sistem CCN vključuje tri glavne procesne sklope: nov vstopni objekt, novo aerobno biološko stopnjo in obstoječo anaerobno biološko stopnjo.

Vodilna pri izvedbi projekta nadgradnje je bila Občina Kamnik, vodenje gradbenega odbora pa je prevzela Občina Domžale. Projekt je izdelal mariborski Inštitut za ekološki inženiring (odgovorni projektant je bil Radoslav Vodopivec), izvajalki pa podjetji Pomgrad iz Murske Sobote in GH Holding iz Ljubljane. Inženirski nadzor je vršilo podjetje Propuls iz Maribora.

Nadgradnja je zaradi nujnosti neprekinjenega obratovanja in zagotavljanja vrednosti na iztoku v Kamniško Bistrico potekala v več fazah. Obstoječa anaerobna biološka stopnja je ustrezna in CCN iz bioplina v tem procesu proizvede letno 2,6 milijona kWh električne energije. Z lastno proizvodnjo tako lahko krije nad 90 odstotkov stroškov porabe električne energije, približno 140.000 kWh pa odda v omrežje kot kvalificiran proizvajalec električne energije. CCN je pridobila enotno okoljevarstveno dovoljenje, ki poleg omejitve emisij v vode obse-

ga tudi emisije v zrak ter ostale emisije, obenem pa dovoljuje nadzorovani sprejem določenih tekočih odpadkov za večjo proizvodnjo bioplina in s tem tudi električne energije.

Nadgrajeni sistem CCN vključuje tri glavne procesne sklope, ki obsegajo: nov vstopni objekt, ki dopolnjuje obstoječo mehansko stopnjo, novo aerobno biološko stopnjo z napredno tehnologijo sekvenčnih reaktorjev (SBR) in novim postopkom deamonifikacije in obstoječo anaerobno biološko stopnjo s proizvodnjo bioplina in kogeneracijo. Napredni sekvenčni reaktorji (SBR) vključujejo anaerobni selektor za delno biološko odstranjevanje fosforja in simultano nitrifikacijo in denitrifikacijo, ter moderen in

ga tudi emisije v zrak ter ostale emisije, obenem pa dovoljuje nadzorovani sprejem določenih tekočih odpadkov za večjo proizvodnjo bioplina in s tem tudi električne energije.

Nadgrajeni sistem CCN vključuje tri glavne procesne sklope, ki obsegajo: nov vstopni objekt, ki dopolnjuje obstoječo mehansko stopnjo, novo aerobno biološko stopnjo z napredno tehnologijo sekvenčnih reaktorjev (SBR) in novim postopkom deamonifikacije in obstoječo anaerobno biološko stopnjo s proizvodnjo bioplina in kogeneracijo. Napredni sekvenčni reaktorji (SBR) vključujejo anaerobni selektor za delno biološko odstranjevanje fosforja in simultano nitrifikacijo in denitrifikacijo, ter moderen in

CCN pred začetkom nadgradnje v letu 2013.

tudi v svetu precej nov proces deamonifikacije za čiščenje z dušikom visoko obremenjenih internih povratnih vod.

Slovesno odprtje nadgrajene Centralne čistilne naprave je povezoval Boštjan Romih, v kulturnem programu pa so nastopili vokalna skupina Bassless, plesalec in koreograf Jurij Konjar ter Godba Domžale.

FOTO: BLAŽ OMAN

Odprtje trgovskega centra Arkadia Domžale prinaša nova delovna mesta

V novembru 2016 so na Virski cesti 21 v Domžalah odprli nov trgovski center Arkadia.

Povezovalka programa Bernarda Žarn je goste lepo pozdravila in povedala nekaj uvodnih besed ob uradnem odprtju. V novem trgovskem centru so trgovina Spar, drogerija Müller, Herbis, C&A, Tedi, Deichman, CCC, KIK, MASS, Baby Center, Sportina, Mr. Pet, Bags&More, Mladinska knjiga, Hiša daril, Optika Vallis, Cvetličarna Arbotum in gostinski lokal TIBU.

Z izgradnjo trgovskega centra je investitor, družba FMZD, d. o. o., poskušal zagotoviti čimbolj raznovrstno ponudbo trgovskega blaga in tudi večjo konkurenco v občini Domžale in okolici. Pri načrtovanju centra je investitor sledil smernicam in željam lokalnega okolja, saj je želel zgraditi trgovski center, ki bo nam občankam in občanom ter drugim obiskovalcem karseda pisan na kožo. Ponosni so tudi na dejstvo, da s takšnimi poslovnimi odločitvami pripomorejo k možnosti dodatnega zaposlovanja v občini Domžale.

Župan občine Domžale Toni Dragar se je ob uradnem odprtju najprej zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripo-

Donacija podjetja FMZD, d. o. o., Društvu diabetikov Domžale

ogli k temu, da je novi trgovski center danes svoja vrata: »Posebna hvala lastnikom zemljišč, mojim sodelavcem, vsem trgovinam in investitorju, ki s to investicijo odpira 150 novih delovnih mest v občini Domžale.«

Tudi Igor Domjan, prokurist Spar Slovenija, je poudaril, kako ga veseli, da trgovski center danes stoji na tej lokaciji in da v občini Domžale niso prišli le prodajati, ampak predvsem živeti.

Donacija podjetja Spar Slovenija Medobčinskemu društvu invalidov Domžale

Investitor FMZD, d. o. o., Spar Slovenija in trgovina C&A so na uradnem odprtju podarili donatorska sredstva društvom, ki delujejo v občini Domžale. Donacijo FMZD, d. o. o., 4000 evrov je prejelo Društvo diabetikov Domžale, donacijo Spar Slovenija 4000 evrov je prejelo Medobčinsko društvo invalidov Domžale in tretjo donacijo 2500 evrov trgovine C&A je prejela OŠ Roje za naše otroke s posebnimi potreba-

Donacija podjetja C&A Foundation Osnovni šoli Roje

mi. Lepa hvala donatorjem in čestitke društvom!

Ob koncu uradnega programa so župan Občine Domžale Toni Dragar, direktor podjetja FMZD, d. o. o., Andreas Messner, prokurist Spar Slovenija Igor Domjan in vodja trgovine C&A Daša Merzelj prerezali slavnostni trak in s tem simbolično odprli trgovski center.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Jubilejno srečanje slovenskih diabetikov v Domžalah

Živeti (po)polno, tudi s sladkorno boleznijo

Letošnji 14. november – sicer svetovni dan sladkorne bolezni – je bil za slovenske diabetike in v njihovem okviru za Društvo diabetikov Domžale še posebej pomemben. Povezan je bil namreč kar z dvema jubilejema: 60-letnico organiziranega delovanja sladkornih bolnikov v Sloveniji in 30-letnico uspešnega dela domžalskega društva. Prav slednje je bilo 13. novembra v hali Komunalnega centra Domžale gostitelj vseslovenskega srečanja sladkornih bolnikov, katerega častni pokrovitelj je bil Borut Pahor, predsednik države. Slove-

hodnje ostanejo prostor zadovoljnih ljudi z rekom – na zdravje za zdravje. O uresničevanju nacionalnega programa na tem področju je govorila predstavnica ministrstva za zdravje dr. Vesna Kersnik Petrič, ki je na kratko predstavila vlogo ministrstva in uspehe na tem področju, pohvalila sodelovanje z društvi in zvezo, in ob čestitki za jubilej zaželela, da bi bila s skupnimi prizadevanji sladkorna bolezen čez 60 let obvladljiva. Prisotne je v daljšem nagovoru župan Občine Domžale Toni Dragar pozdravil v, po mnenju Nacionalne-

Evropskega združenja diabetikov dr. Zekiye Sehnaz Karadeniz, ki je pohvalila tudi sodelovanje. Sledila je podelitev priznanj in pohval. Tako je predsednik Brane Peterka v imenu Društva diabetikov Domžale za dolgoletno prizadevno delo izročil priznanja dr. Bredi Kokalj Limbek in Anici Cotman Anžič, začetnicama organizirane skrbi za diabetike v Domžalah, častna članica društva pa je postala Anica Kvas. Čestitamo! Domžalsko društvo se je za odlično sodelovanje zahvalilo tudi predsednikom društev v gorenjski regiji. Zveza je za dolgoletno uspešno sodelovanje podelila priznanja svojim sodelavcem, še posebej pa članom društev iz vse Slovenije, priznanje pa je prejelo tudi ministrstvo za zdravje.

V kulturnem programu so ob Godbi Domžale sodelovali: Eva Černe, Boris Kopitar, Folklorna skupina Moravče, pevski zbor in glasbeniki iz Glasbene šole Domžale, Mama Manka ter Ljudske pevke KD Domžale. Imejmo sladkorno bolezen na očeh – skupaj, je bil zaključek prijetne slovesnosti, s katero smo se v Domžalah spomnili 60-letnice Zveze društev diabetikov Slovenije, ki je ob jubileju izdala tudi poseben zbornik, v katerem med drugim predstavlja tudi delo vseh društev. Med njimi tudi 30-letnice uspešnega dela domžalskega društva, ki mu ob obletnici iskreno čestitamo in želimo v prihodnje še veliko uspeha.

VERA VOJSKA
FOTO: MIHA ULČAR

Predsednik Društva diabetikov Do mžale Brane Peterka je podelil priznanji dr. Bredi Kokalj Limbek in Anici Cotman Anžič, častna članica društva pa je postala Anica Kvas.

snost ob jubilejih je še enkrat več dokazala, da smo Domžalčani prijazni gostitelji.

Ob zvokih Godbe Domžale pod vodstvom Damjana Tomažina so sladkorni bolniki iz vse Slovenije, med katerimi so bili številni gostje iz Slovenije in tujine, napolnili halo ter prisluhnili odličnemu voditelju Borutu Veselku, številnim govornikom, prijaznemu kulturnemu programu ter zaploskali številnim dobitnikom priznanj in zahval ob jubilejih – tako domžalskega društva kot Zveze društev diabetikov Slovenije. Prisotnim je zaželel dobrodošlico Brane Peterka, predsednik Društva diabetikov Domžale, ki združuje več kot 400 članov in članic iz občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin, od koder so se priveditve udeležili župani. Na kratko je predstavil zgodovino domžalskega društva, ki sta jo začeli leta 1986 pisati dr. Breda Kokalj Limbek in Anica Kvas, njegovo dobro organiziranost, se ustavi ob najpomembnejših akcijah, pohvalil sodelovanje znotraj gorenjske regije in Slovenije, občino in zdravstvenim domom ter zaželel vsem prijetno bivanje v Domžalah.

O dobri organiziranosti slovenskih sladkornih bolnikov je govoril predsednik Zveze društev diabetikov Slovenije Peter Miklavčič, se sprehodil po 60-letni zgodovini zveze in posebej opozoril na mejnike v njenem delovanju: ustanovitev, rast članstva (danes v 41 društvih dela približno 18.000 članov in članic), revija Sladkorna bolezen, ki izhaja že tri desetletja, uresničevanje Nacionalnega programa za obvladovanje sladkorne bolezni, tekmovanja na temo diabetesa v osnovnih in srednjih šolah (letos že 18.), napredek na področju preventivne dejavnosti in zdravljenja bolezni, športno rekreativne dejavnosti, izobraževanje, v prihodnosti pa bo skrb namenjena že dosedanjim aktivnostim, še posebej pa projektu laičnih svetovalcev in osveščanju mladih o bolezni. Zahvalil se je vsem, ki so kakorkoli prispevali k dobremu delu društev in zveze ter zaželel, da društva in zveza tudi v pri-

ga instituta za javno zdravje, najbolj zdravi občini v Sloveniji, in jim zaželel dobrodošlico v Domžalah. Pohvalil je domžalsko društvo, jim še enkrat čestital za uspešno delo ob 30-letnici, jih pohvalil in se jim zahvalil za dobro sodelovanje med občino in društvom ter skrb in pomoč, ki jo delijo med člane in članice društva, za celotno znanje, ki ga prinašajo na člane in sorodnike ter širšo družbeno skupnost. Spomnil je, da življenje z diabetesom ne pomeni konca življenja, ne konca potovanj in ukvarjanja s telesno aktivnostjo. Če se odgovornosti do bolezni zavedamo, ob tem pa izpolnjujemo vse zahteve, ni noben cilj nedosegljiv. Kljub mnogim spremembam lahko sladkorni bolniki živijo normalno življenje, ga uživajo do popolnosti in še naprej delajo stvari, ki jih osrečujejo. Na kratko je predstavil dejavnosti, ki izvirajo v občini iz zavedanja, da zdravje ni zgolj cilj, temveč je način življenja. Tako občina zagotavlja dodana sredstva za zdravstveno varnost, sofinancira mamografije, specialnega pedagoga in logopeda, širi mrežo defibrilatorjev, krepi tečaje oživiljanja, soorganizira izobraževanje vseh generacij na področju zdravstvenega varstva, financira dejavnost humanitarnih organizacij in društva ter še marsikaj. Ob čestitki društvu in zvezi ob jubilejih se je še enkrat vrnil na priznanje, ki ga je občina, katere župan je, prejela kot najbolj zdrava, in dejal: »Kot je pokazala raziskava, biti zdrav ne pomeni zgolj ne imeti zdravstvenih težav. Zdravje je dobrina, je zadovoljstvo z življenjem in je sreča. Veseli smo, da naši občani ocenjujejo svoje zdravje kot dobro, boljše od slovenskega povprečja. Vsak prispevek in certifikati, ki jih prejemo v zadnjem času, pričajo o tem, da delamo dobro in nam dajejo motivacijo za nadaljnje delo, saj želimo, da je kakovost življenja v naši družbi še boljša. Naš slogan Prostor zadovoljnih ljudi ni več črka na papirju, temveč dejansko živi.«

Nato smo prisluhnili še pozdravom in čestitkam tako zvezi kot društvu, ki jih je izrekla predsednica

Veseli december za vse naše otroke

Prepričani smo, da se bodo tudi v letošnjem decembru v občini Domžale vsi potrudili, da bo za vse naše otroke mesec pred vstopom v novo leto res Veseli december.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE DOMŽALE Tudi Zveza prijateljev mladine Domžale je, skupaj s Kulturnim domom Franca Bernika Domžale, v času od 9. do 18. decembra 2016 pripravila vrsto brezplačnih kulturnih dogodkov in delavnic, na katere ste otroci in starši pristočno vabljeni. Brezplačne vstopnice so na voljo v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Vabljeni torej v:

Kulturni dom Franca Bernika Domžale:

- petek, 9. december, ob 9.30 – za šole
- torek, 13. december, ob 9.30 – za šole
- Svetlana Makarovič: ENA ENA TRI – lutkovna predstava Gledališča Lutke Zajec
- ponedeljek, 12. december, ob 9.30 in 11.00 – zaključeno za vrtce in šole
- ZIMSKA PRAVLJICA – po motivih zgodbe Trije snežaki Milana Pavlika, igrata: Marjan Kinaver, Ana Špik
- sobota, 17. december, ob 10.00
- Sobotna otroška matineja**
- Brata Grimm: RDEČA KAPICA – Mestno gledališče Ptuj, Gledališče Labirint in DLU
- nedelja, 18. december, ob 10.00
- MALI PRINC – animirana domišljajska pustolovščina (Le Petit Prince), režija: Mark Osborne po delu Antoina de Saint-Exupéryja

Kulturni dom Radomlje

- torek, 13. december, ob 10.00 – zaključeno za vrtce in šole
- Brata Grimm: RDEČA KAPICA – lutkovna predstava, nastopa Boštjan Sever

Knjižnica Domžale

- ponedeljek, 12. december, od 16.00 do 17.30
- torek, 13. december, od 16.00 do 17.30
- novoletna delavnica – otroci bodo izdelovali praznične voščilnice pod vodstvom mentorja.

Dobrodošli in naj bo Veseli december res vesel in prijeten.

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB OBČINE DOMŽALE

vabi na pohod

PO POTI SPOMINOV NOB OBČINE DOMŽALE

Zberemo se v soboto, 26. 11. 2016, ob 8. uri pri spomeniku, ki je posvečen borbi in delu pri pošti v Domžalah.

V primeru dežja bo pohod predstavljen na drug termin.

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, 23. decembra 2016.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, 8. decembra 2016, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov: urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 7. decembra 2016, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 6. decembra 2016 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

SILVESTRSKI KONCERT

Janez Lovč

Z GOSTI "SOZVOČJA"

SOBOTA, 31. DECEMBER 19.00 / ZA IZVEN

WWW.KD-DOMZALE.SI

TEL.: 01/722 50 50

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

IZ URADA ŽUPANA

Že trka na vrata, Čarobni december!

Enajsti mesec se končuje in že močno potrkuje na vrata eden najlepših, vsekakor pa najbolj praznični mesec v letu – Čarobni december. Tudi letos lahko v novembrski številki Slamnika najdete posebno vloženko, kjer so zapisani vsi decembrski dogodki. Letošnja zgibanka je še pestrejša kot prejšnja leta – tako po obliki kot po vsebini, in prepričan sem, da boste notri našli nekaj zase.

December je mesec, ko praznujemo preteklo leto in se veselimo novega. Kljub velikim praznovanjem pa se delo v naši občini ne ustavi tudi v tem prazničnem mesecu. Tako bomo v decembru začeli z urejanjem dovoza na pokopališče in ureditvijo pokopališča v Radomljah, prenovo mrliške vežice na Homcu, urejanjem pešpoti ob Rači, pospravili Knjigobežnice, da jih ne uniči sneg ... Predvsem pa upam, da bomo na decembrski seji potrdili proračun za naslednji dve leti in tako zagotovili sredstva za mnoge prihajajoče projekte.

Vesel in ponosen sem na vse te velike in majhne projekte, ki smo jih izpeljali ali začeli v tem letu, saj dokazujejo, da imamo dobre razloge za praznovanje. Decembra se veliko več družimo in včasih se res zdi, da smo bolj zadovoljni. Želel bi si, da bi to zadovoljstvo trajalo vseh dvanajst, ne le zadnji mesec v letu. December je res mesec praznovanja, vendar tudi to ne more biti čas, ko zgolj sedimo in počivamo na lovorikah. V Domžalah smo izjemno veliko dosegli v zadnjem desetletju in se počasi iz industrijskega mesta spreminjamo v napredno razvito evropsko mesto, ki se zaveda, da primerna arhitektura in infrastruktura izjemno pozitivno vplivata na zadovoljstvo ljudi in njihovo produktivnost. Certifikati in priznanja prihajajo vsak mesec, mi pa si želimo še več. Naj tako omenim zadnji pomemben naziv, ki smo ga prejeli – najbolj zdrava občina v Sloveniji. Prejeti naziv, ki je bil pridobljen na poglobljeni raziskavi Nacionalnega inštituta za javno zdravje, dokazuje, da delamo prav. Obširna raziskava je dokazala, kar se mi trudimo že leta – da je potreben razvoj na vseh področjih. Razvoj je namreč kot kolesje – če želimo predstaviti v višjo prestavo, morajo biti pripravljeni vsi posamezni zobčki, sicer veriga pade.

Drage občanke in občani, želim vam prijetne praznike in resnično upam, da boste uživali v Čarobnem decembru. Povese-limo se skupaj z lepimi spomini na to, kar smo letos lepega doživeli, in se z navdušenjem pripravimo na vse lepe stvari, ki nas čakajo za ovinkom.

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Velike investicije 2016

Prihaja december in leto 2016 se počasi poslavlja od nas. To je čas, ko pogledamo nazaj na celo leto, pregledamo naše delo in naredimo načrt za prihodnost. Investicije so ena izmed pomembnejših nalog občine, in trudimo se, da naredimo čim več glede na sredstva, ki jih imamo.

Zavedamo se, da dobra infrastruktura pomeni napredek v gospodarstvu, lepo urejeno mestno jedro in zeleni kotički pa povečujejo zadovoljstvo vseh nas.

Gradnja prizidka POŠ Ihan

Nedvomno je gradnja novega prizidka najpomembnejša investicija letošnjega leta, saj gre za najdražjo naložbo, ki pomeni velik korak naprej za Ihan. Razširjena šola tako ni le čudovita novica za ihanske otroke, ki se jim ne bo več treba voziti v Domžale, temveč za širšo krajevno skupnost, saj bo zgrajeno zunanje športno igrišče, poleg tega tudi knjižnica. Prav tako bodo novi prostori rešitev za prostorsko stisko OŠ Domžale.

Z gradnjo sta podjetji AS Primus in Riko začeli septembra 2016. Na objektu A je v celoti izvedena armiranobetonska stenasta konstrukcija pritličja in del stropne plošče nad pritličjem. Prav tako je že bila zalita vsa plošča nad pritličjem. Na objektu B je bilo izvedena približno tretjina armiranobetonske stenaste konstrukcije pritličja. Glede na dosedanje delo naj bi bila gradnja zaključena predvidoma poleti 2017.

Dom krajanov – gasilski dom Studenec

Poleg Ihana je letos tudi Studenec dočkal začetek težko pričakovane gradnje Doma krajanov – gasilskega doma Studenec. Stari gasilski dom v Studencu je bil zgrajen že daljnega leta 1927 in je premajhen za nova gasilska vozila, prav tako pa Krajevna skupnost Krtina, ki šteje nad 1000 ljudi, ni imela nobenih skupnih prostorov, kjer bi lahko delovala društva. Temeljni kamen smo položili v začetku septembra in SGP Graditelj je takoj zatem začel z gradnjo. Sezidane so stene pritličja, trenutno se izvaja opaženje in priprava na betoniranje horizontalnih in vertikalnih armiranobetonskih vezi v pritličju. Predvidoma bomo z gradnjo končali poleti 2017. Drugo leto je načrtovana tudi gradnja športne ploščadi ob vrtcu in šoli na Krtini, prav tako pa je bil letos obnovljen oder v Poletnem gledališču Studenec. Krajevna skupnost Krtina je tako v zadnjih letih doživela ogromen razvoj – leta 2014 so bili zgrajeni nov vrtec, nov prizidek k stari podružnični šoli in novo šolsko igrišče.

Plezalna stena na garažni hiši

Pred začetkom poletja je bila na garažni hiši zgrajena plezalna stena, ki je polepšala poletne dneve in večere otrokom ter drugim navdušenim plezalcem. Plezalna stena, ki predstavlja dodatno ureditev parka Masljeva, je visoka slabih 10 metrov in je namenjena vsem obiskovalcem brezplačno. V poletnih mesecih je Planinsko društvo Domžale organiziralo tudi brezplačno vodeno plezanje z inštruktorjem plezanja.

Pot čez vodo

Temeljito je bilo prenovljeno cestišče mostu Repovž v spomladansko-poletnih mesecih. Most, ki je bil zgrajen 1974 in obnovljen 2003, je tako z obnovljenim cestiščem veliko varnejši in pa tudi polepšan. V bližini je podjetje Petrol zgradilo nov bencinski servis, ki bo občanom na poti iz avtoceste v Domžale skrajšal pot do potrebnega bencina.

V juniju je bila zaključena gradnja brvi čez Radomljo v Dobu, s katero smo vzpostavili nove povezave med posameznimi območji naše občine. Konec letošnjega leta bomo začeli

Gradnja podružnične osnovne šole v Ihanu

Dom krajanov – gasilski dom Studenec

Letos v poletnem času je bil obnovljeno tudi cestišču na mostu Repovž

li s projektom obnove (Mlinarske) brvi med Homcem in Nožicami, gradbena dela pa naj bi se predvidoma začela v začetku leta 2017.

Protipoplavni ukrepi

Močne padavine, ki so zajele Slovenijo v drugi polovici novembra, so po mnogih občinah v Sloveniji povzročile velike težave. Vse od velikih poplav v naši občini leta 2010 se aktivno ukvarjamo s protipoplavnimi ukrepi. Danes lahko rečemo, da so bili mnogi ti ukrepi pravilni, saj kljub res obilnim padavinam nismo imeli težav. Delovna skupina za pripravo načrtov ukrepov za zaščito pred poplavami na območju občine Domžale, katere vodja je podžupanja mag. Renata Kosec, vsako leto uresničuje ukrepe, ki so bili izdelani na podlagi Hidrološko-hidravlične presoje in karte poplavne nevarnosti za območje občine Domžale iz leta 2011. Lansko leto smo za protipoplavne ukrepe namenili več kot 200.000 evrov, letos pa okvirno 400.000 evrov. Letos smo ukrepe izvedli na Kamniški Bistrici, Rovščici, na Hudskem potoku in potoku Rača. Z izvajanjem del nameravamo nadaljevati v prihodnosti, saj sistem zaščite in reševanja tretiramo kot eno najpomembnejših tematik na lokalni ravni. Prav tako se vsako

odlašanje preventivnih stroškov vsako leto oziroma z vsako visoko vodo zviša za nekajkrat. Naše delo pa vodi misel, da je bolje delati že danes za jutri in vedno biti pripravljen. Glavne prioritete in ukrepi v prihodnosti so ureditev razbremenilnikov in zadrževalnikov ter meteorne kanalizacije v Radomljah in na Rovah, v Dobu in na Krtini, Pšati in v Ihanu, torej na območjih z najkritičnejšimi površinami glede poplav v Občini Domžale. **Bodimo pripravljeni, ne poplavljeni!**

Središče mesta Domžale

Tako kot druga mesta po Sloveniji tudi središče mesta Domžale obnavljamo in ga strateško spreminjamo v jedro družabnega dogajanja mesta, kot je to urejeno v zahodnih evropskih državah. Letos je bila obnovljena fasada Kulturnega doma Franca Bernika, ki nedvomno velja za eno izmed arhitekturno najlepših domžalskih zgradb. Tudi novo občinsko pročelje, ki smo ga obnovili prejšnje leto in letos dokončali z gradnjo dvigala, daje mestu lepši pečat. Obnovljeno je bilo stopnišče pred veleblagovnico TUŠ in zgrajen nov nadstrešek. Naslednje leto je načrtovana celovita prenova ploščadi. V prihodnosti je načrtovana tudi nadaljnja obnova Kolodvorske ceste.

Obnove cestišč in pločnikov

Že vrsto let na območju celotne občine Občina Domžale in javno komunalno podjetje Prodink aktivno posodablja cestno in komunalno infrastrukturo. Letos so bile tako obnovljene mnoge ceste in zgrajeni novi pločniki, mi pa bi danes omenili zgolj največje projekte: obnovljeno cestišče na Bukovčevi cesti na Viru (prva faza del je bila opravljena lani), sanacija Ceste Radomelske čete (dela na drugih odsekih te ceste so potekala že 2007 in 2012) in gradnja pločnika ter javne razsvetljave in urejanje križišče Rova–Kolovec, nov pločnik in javna razsvetljava na Krakovski cesti, urejanje kanalizacije na Studencu in v Ihanu, prenova cestišča Breznikove ceste v Ihanu, obnovljen vodovod in nov pločnik na Študljanski ulici, obnovljena javna razsvetljava na Krumperku, obnovljen vodovod, pločnik in kolesarska pot na Miklošičevi cesti bodo kompletno končani v naslednjem letu, Direkcija RS za infrastrukturo pa je obnovila cestišče na eni od najbolj obremenjenih prometnih vpadnic Domžale–Šentjakob, uredila nov pločnik na Kamniški cesti v Preserjah ter obnovila cestišče in dogradila pločnik na Vegovi ulici v Dobu.

Kaj vse se je še gradilo in spreminjalo?

Postavili smo nove opozorilne table Če sem tvoj, pospravi kakec za meno, ki promovirajo čisto zeleno os ob Kamniški Bistrici. Letos smo postavili kar osem novih Knjigobežnic, ki jih bomo v začetku decembra pospravili in ponovno namestili v aprilu. Prav tako je bila postavljena prav posebna knjigobežnica pri Domžalskem domu na Mali planini, ki bo v „obratovanju“ skozi vse leto, saj bo v zimskih mesecih postavljena kar v planinskem domu. Prav tako je Občina Domžale namenila posebna sredstva za obnovo strehe na Domžalskem domu, ki je v lasti Planinskega društva Domžale. Predvidoma februarja 2017 naj bi tudi bila zaključena težko pričakovana telovadnica Srednje šole Domžale. Odprla se je Delavska hranilnica v centru Domžal, nov trgovski center na Viru pri Domžalah, nov objekt v Leku ...

Prihaja leto 2017

Z novim letom prihajajo novi projekti in naj samo namignemo na nekaj pomembnejših: gradnja športne ploščadi na Krtini, obnova vhoda v Športno dvorano Domžale, širitev OŠ Preserje, sanacija atletske steze v Domžalah in ureditev drenaže na centralnem nogometnem igrišču, obnova telovadnice na OŠ Dob, investicijsko vzdrževanje Kamniške Bistrice, rekonstrukcija ceste na Krumperk iz smeri avtoceste, rekonstrukcija križišča na Krtini, rekonstrukcija Opekarniške ceste v Radomljah, rekonstrukcija ceste Dob–Češenik–Turnše, obnova Pelechove ceste, rekonstrukcija Koliške ceste na Viru in Kolodvorske v središču Domžal, obnova Kettejeve ulice, Gubčeve ceste, ceste Ihan–Vinje, gradnja kanalizacije Bišče–Selo, urejanje kanalizacije na Želodniku, obnova vodovoda na Brezjah, gradnja suhega zadrževalnika na Rovščici (območje Kolovec–Rova), gradnja meteorne kanalizacije na območju Radomelj (Gregorčičeva / Radomelske čete), obnova poslovnega objekta v Ihanu in Dobu, energetska sanacija OŠ Venclja Perka in še veliko več. Hkrati pa moramo še dokončati gradnjo prizidka k POŠ Ihan in Dom krajanov – gasilski dom Studenec.

URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE

Vodenje Občine Domžale sta za en dan prevzela mini župan in mini podžupanja

Unicefova pobuda ob svetovnem dnevu otroka – Na podlagi spisov Če bi bil župan .../ Če bi bila podžupanj ... sta bila izbrana Jure Salopek in Jerca Letnar – Sprejem mini predstavnikov občine pri predsedniku republike Borutu Pahorju

Slovenska fundacija za Unicef je na Občino Domžale pred časom naslovi-la zanimiv predlog programa ob obeležitvi svetovnega dneva otroka (20. november), ki smo mu letos pozornost namenili 18. novembra. Pred časom smo pozvali domžalske osnovne šole in jih prosili za sodelovanje pri projektu Mini župan in mini podžupanja, pri katerem so učenci in učenke v svojih spisih sporočali, kakšno bi bilo vodenje občine skozi otroške oči.

Župan Občine Domžale Toni Dragar je na podlagi spisov z naslovom Če bi bil župan ... izbral učenca 9. razreda OŠ Vencija Perka Jureta Salopeka, ki se je s pomočjo pametnega Googlea pozanimal, kakšna je dejanska funkcija župana. In ker bi tudi sam rad postal, prijatelj vseh občanov ter hkrati tudi zastopnik njihovih interesov in vrednot za en dan, mu je župan omogočil to priložnost za en dan. Podžupanjo mag. Renato Kosec pa so najbolj prepričale besede „čist“ običajne najstnice Jerce Letnar, devetošolke z OŠ Rodica, ki je izkazala posluš za drugačnost, za drugačne ljudi, za osebe z motnjami v duševnem razvoju in za socialno ogrožene družine.

Mini župan Jure Salopek in mini podžupanja Jerca Letnar sta se udeležila Tradicionalnega slovenskega zajtrka, ki je potekal po osnovnih šolah ta dan. Župan je z mladimi predstavniki obiskal OŠ Roje, šolo s prilagojenim programom, kjer so ju učenke in učenci seznanili o zaužitju hrani, ju spomnili na že pozabljene otroške igre in jima prikazali ljudske ples. Točno ob 10. uri sta v čast čebelam z zborom tamkajšnje šole zapela tudi znano pesem Čebelar.

»Veseli me, da je Občina Domžale pristopila k tem projektu in ga tudi združila s Tradicionalnim slovenskim

zajtrkom. Z Juretom danes nisva nič za-pravila, si pa deliva kar nekaj istih idej, kako še izboljšati našo občino, da bo to res prostor zadovoljnih ljudi, kot zatrjuje naš slogan,« je povedal župan Občine Domžale Toni Dragar.

Podžupanja mag. Renata Kosec je s svojo namestnico Jerco Letnar dan začela na OŠ Dob, kjer sta skupaj spoznali delovanje Čebelarskega društva Krtina, Dob, pozajtrkovali po slovensko, podžupanja Jerca si je v spremstvu starejše podžupanje ogledala potek gradnje Doma krajanov Studenec in nov javni zavod Center za zaščito in

ki ju je povabil na pogovor ob obeležitvi Konvencije otrokovih pravic v Mini-cityju v ljubljanskem BTC Cityju. Slovenski predsednik je poleg mini predstavnikov lokalnih oblasti iz vseh sedmih občin, ki so se odzvali na Unicefov predlog za vodenje občinske uprave za en dan, sprejel tudi 150 otrok.

Predstavnika Občine Domžale za en dan, Jure Salopek in Jerca Letnar, sta s slamnikom na glavi zastopala našo občino, se predstavila, Juretu pa je pripadla čast predati zbrane predloge vseh občin s sporočilom, kakšno naj bi bilo mesto po meri otrok.

Simbolična predaja mestnega ključa v roke mini predstavnikom za en dan

reševanje Domžale.

Ob 11. uri so na Občini Domžale odprli vrata za najmlajše. Pisarni mini župana in mini podžupanje so obiskali otroci, predstavniki razredov – njuni sošolci, prijatelji, znanci – ki so Juretu in Jerci predstavili predloge, priporočila, izboljšave oziroma pohvale, ki jih sami kot meščani zaznavajo.

V nedeljo, 20. novembra, na svetovni dan otroka, sta oba predstavnika zbrane predloge predstavila predsedniku republike Slovenije Borutu Pahorju,

Predsednik se je z otroki pogovarjal o delu predsednika republike in odgovarjal na vprašanja, kot so: Koliko zasluži predsednik države, koliko je star, kaj je pri delu predsednika najbolj naporno in tudi, koliko časa že opravlja to funkcijo. Poleg odgovorov na vsa vprašanja se je ob tej priložnosti še zahvalil vsem otrokom, ker nas navdihujejo, sam pa jih je spodbudil k temu, naj sledijo svojim sanjam in bodo pri tem pogumni in vztrajni.

FOTO: VIDO REPANŠEK

660 let pobratene občine Koprivnica

Občinski svet (Gradsko vijeće) je leta 1993 sprejel odlok, v katerem so datum 4. november proglasili za dan mesta Koprivnica (Dan Grada Koprivnica).

Domžale in Koprivnica sta sporazum o sodelovanju in prijateljstvu ponovno podpisali leta 2011.

Letošnje zavidljive obletnice se je udeležila tudi podžupanja mag. Renata Kosec s sodelavci in predsednikom Gasilske zveze Domžale Stanetom Kebrom. Dan grada, kot ga imenujejo občanke in občani Koprivnice, znane predvsem po tovarnah Podravka in Belupo.

V kulturnem domu Domoljub je potekala slavnostna seja Občinskega sveta, na kateri sta Mišel Jakšič, ki je letošnjega junija zamenjal dosedanja županjo Vesno Železnjak, in predsednik Občinskega sveta Zoran Gošek podelila občinska priznanja, medalje in plakete, naziv častnega občana ter priznanje za življenjsko delo zaslužnim občankam in občanom mesta

Koprivnica. Slavnostne seje so se udeležili poslanci sabora, predstavnik ministrstva za notranje zadeve, okoliške župane in predstavnike pobratenih mest, med katere spada tudi mesto Domžale. Pobrateni sta tudi gasilski zvezi Domžal in Koprivnice, ki že leta prijateljujeta in si med seboj izmenjujejo dobre prakse. Med dobitniki priznanj za posebne zasluge na področju prostovoljnega gasilstva je tudi domžalski prijatelj, predsednik Gasilske zveze Koprivnica, Ivan Golubič.

Mesto Koprivnica leži na severovzhodu Hrvaške, ki upravno spada pod Koprivničko-Križevaško županijo in šteje 30.584 prebivalcev.

URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE

Člani štaba Civilne zaščite Domžale predavali na Fakulteti za družbene vede

V petek, 18. novembra 2016, so študentom obramboslovja v okviru predmeta Upravljanje in vodenje ob nesrečah predavali poveljnik CZ Občine Domžale Marko Žagar, namestnik poveljnika Peter Gubanc, članica štaba in podžupanja mag. Renata Kosec ter direktor novega javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale Andrej Jarc.

Glavni cilj predavanja je bil študentom predstaviti naloge in delovanje štaba CZ Občine Domžale ter predstaviti celoten sistem zaščite in reševanja naše občine. Predavanje je začela mag. Renata Kosec, ki je tudi sama po izobrazbi obramboslovka, in študentom razložila, da je na podlagi ocen ogroženosti občina Domžale najbolj ogrožena pred potresom, nevarnimi snovmi, požari, poplavami in neurji. Za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah ima občina Domžale organiziran zaščitno-reševalni sistem, ki ga vodi poveljnik CZ Občine Domžale s člani štaba Civilne zaščite. V sistem so poleg občinske Gasilske zveze kot najmnogičnejše organizacije vključena še prostovoljna društva, podjetja in zavodi, ki znotraj svoje dejavnosti lahko ukrepajo v primeru naravnih in drugih nesreč.

Za tem je o nalogah štaba civilne zaščite nadaljeval poveljnik CZ Marko Žagar. Razložil je, da se štab aktivira, ko je obseg nesreče tako velik, da je ni mogoče obvladovati znotraj javnih služb. Za svoje delo je poveljnik CZ odgovoren županu. Od leta 1990 dalje je bil občinski štab CZ v primeru naravnih in drugih nesreč aktiviran več kot štiridesetkrat in sicer v operativni ali celotni sestavi.

Za uspešno delovanje sistema je treba izvajati stalna usposabljanja in urjenja reševalcev ter vodstvenega kadra. Vsako leto je tako poleg vrste re-

švalnih usposabljanj posameznih reševalnih enot treba izvesti več manjših in obsežnejših vaj, v katerih se preizkuša njihova pripravljenost in usposobljenost. Vsaki dve leti občinski štab Civilne zaščite organizira in izvede večjo občinsko zaščitno-reševalno vajo ter se udeležuje usposabljanj po specialnostih in različnih naravnih nesrečah. Marko Žagar je študentom predstavil Zaščitno-reševalno vajo iz leta 2012, ko je v vaji sodelovalo več kot 400 posameznikov in med njimi tudi Slovenska vojska.

O delovanju civilne zaščite v praksi je spregovoril namestnik poveljnika Peter Gubanc, ki je študentom razložil delovanje CZ v požaru leta 2013. Ko je zagorelo v stolpnici na Ulici Matije Tomca 2, je bilo neposredno ogroženih 176 ljudi, ki kar štiri dni niso mogli v svoja stanovanja.

Za konec je o novem javnem zavodu, njihovih nalogah in delovanju spregovoril še novi direktor javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale Andrej Jarc. Študente je tematika izjemno zanimala, saj so našim članom postavili veliko vprašanj. Tudi v prihodnosti imamo namen nadaljevati s takšnimi predavanji, saj je sistem zaščite in reševanja v naši občini izjemno dobro razvit in smo nanj lahko ponosni ter ga kot primer dobre prakse širimo naprej.

URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE

Od medenega zajtrka do dneva slovenske hrane

Občina Domžale – vedno zraven

Najbrž jih ni bilo veliko, ki bi pred desetimi leti, ko je Čebelarska zveza Slovenije začela uresničevati projekt vseslovenski medeni zajtrk, verjeli, da se bo v naslednjih letih razvilo pravo slovensko gibanje, ki veliko prispeva k zavedanju pomena slovenske hrane. Še posebej razveseljivo je, da se v tovrstno zavedanje o pomenu prehrane z živili lokalnega porekla vključuje vse več deležnikov, med njimi tudi vodstvo države in posamezna ministrstva. Pred desetletjem so bili to predvsem vrtci in šole, ki so z veseljem sprejemali pobudo o obisku čebelarjev. Obenem se je projekt medenega zajtrka vsako leto dopolnjeval in je vse bolj postajal del prizadevanj za vključevanje lokalno pridelane hrane v naše šole in vrtce, ki so tudi letos ob dnevu slovenske hrane, 18. novembra 2016, v okviru Tradicionalnega slovenskega zajtrka pripravile srečanja otrok s čebelarji, predstavniki lokalne skupnosti in z drugimi gosti. Ob tem je treba poudariti, da ne gre le za en dan, temveč se otroci na ta dan pripravljajo že prej, ko jih njihovi učitelji in mentorji seznanjajo s pomenom čebel in zdrave, lokalno pridelane domače hrane. Medeni zajtrk – tradicionalni slovenski zajtrk tudi v občini Domžale praznuje prvih deset let uspešne poti, polne znanja o čebelah, medu in drugih njihovih proizvodih, ki skupaj z lokalno pridelanim maslom, kruhom, mlekom in sadjem, predstavljajo zdrav zajtrk za vse naše otroke. Čebelarsko društvo Krtina, Dob je tako tudi

Učenci OŠ Dob so pod mentorstvom g. Kodermana pripravili učno uro o čebelah

letos obiskalo Osnovno šolo Dob, na kateri sicer dela odlični čebelarski krožek, ki se lahko pohvali z vrsto priznanj. Čebelarsko društvo, predsednik je Marjan Koderman, je s člani čebelarskega krožka pripravilo pravo učno uro o življenju, delu in pomenu čebel. Prvošolčkom se je pridružila mag. Saša Dragar Milanović, glavna republiška inšpektorica za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, nekdanja sama učenka te osnovne šole. Zbrane učence je nagovorila tudi mag. Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale, in jih opozorila na prizadevanje Občine Domžale, najbolj zdrave občine v državi, za zdravje vseh občanov in občank, posebej mladih. Med gosti je bila tudi Jerca Letnar, v okviru projekta Unicef ob svetovnem dnevu otroka (20. november) izbrana za mini podžupanjo, predstavnik KS in drugi gostje. Prisluhnilo smo tudi

ravnateljici OŠ Dob Barbki Drobnič, ki je predstavila sporočilo, ki so ga prek šolskega radia posredovali vsem učencem in učenkam na šoli o tradicionalnem slovenskem zajtrku, pa tudi prizadevanja, da bi o temi zdrave domače hrane z učenci govorili tudi pri vsakodnevem pouku. Ob tem je treba zapisati, da so bili gostje prijetno presenečeni nad znanjem prvošolčkov o čebelarstvu in zdravi hrani, posebej tistih, kjer imajo čebele doma, in teh, kot je videti iz pogovora, v okolici šole ni malo.

Čebelarsko društvo Krtina, Dob je ravnateljici OŠ Dob izročilo priznanje za sodelovanje, pozneje pa obiskalo tudi otroke na OŠ Krtina in v tamkajšnjem vrtcu Mavrica, njihovega obiska pa so se razveselili tudi otroci v vrtcu Pikapolonica v Dobu.

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

VELIKI INTERVJU

PREVENTIVNA DEJAVNOST IMA V DOMŽALAH DOLGO TRADICIJO

JANEZ SVOLJŠAK, DR. MED., ZDRAVNIK IN DIREKTOR ZDRAVSTVENEGA DOMA DOMŽALE

Konec oktobra objavljena raziskava Nacionalnega inštituta za varovanje zdravja je pokazala, da je občina Domžale najbolj zdrava slovenska občina.

Cveta Zalokar
Foto: Špela Trškan

Glede na kazalnike, ki so vplivali na rezultat, je jasno, da se za tem skrivajo dolgoletne aktivnosti občine, številnih zavodov, organizacij in društev, na področju zdravstva pa je pri tem ključna vloga Zdravstvenega doma Domžale. Dr. Janez Svoltjšak je več kot 43 let zaposlen v njem, že peti mandat (s štiriletnim premorom, ko je bil pomočnik) pa je tudi njegov direktor. Prav gotovo je dodobra zaznamoval domžalsko zdravstvo in to je bil tudi razlog za pogovor z njim.

Prihajate iz Doba, za katerega lahko rečemo, da je tudi kraj zdravnikov.

Res je, od tu izhajajo tudi dr. Pevec, dr. Grošelj, pa dr. Cerar, dr. Matičič. Tu sem preživel lepo mladost. Spominjam se čudovite narave, ki pa se je z leti zelo spremenila, žal na slabše. Oče je bil pravnik, mama pa ima kmečke korenine. Stanovali smo v bližini cerkve in pokopališča, kar je zelo zaznamovalo moja razmišljanja. Vedno me je zanimal človek, ki je ozaveščena narava – um, ki upravlja samega sebe ... In prav zato sem se odločil za študij medicine, kjer sem imel možnost spoznati človeka iz različnih zornih kotov. Nikoli mi ni bilo žal, da sem se odločil za zdravniški poklic.

Zdravstveni dom Domžale je med najboljšimi v Sloveniji. Ker ste vseskozi delali v njem, večino časa tudi kot vodstveni delavec, je zaznamovan z vašo vizijo in vodenjem.

V času tranzicije in privatizacije smo imeli vizijo, kako ohraniti in razvijati zdravstveni dom. Tu je imel pomembno vlogo takratni direktor dr. Janez Grošelj. Tako smo kot edini, skupaj z občino, oblikovali pogoje za podeljevanje koncesij, kar se je pokazalo za nujno. Koncesionarje smo kot najemnike zadržali v ZD, z njimi smo pogodbeno uredili medsebojne odnose, pravice in obveznosti. Veliko pozornost smo namenili specializacijam in izobraževanju, tako da zaposluje pretežno kader, ki smo ga sami vzgojili. Skušali smo ohranjati zadovoljstvo med delavci, zato mnogi ostajajo pri nas tudi zaradi dobrih odnosov. Pri upravljanju ZD sem imel vedno jasne cilje in principe. Veliko pozornosti smo dajali novostim. Prislulnil sem dobrim predlogom in jih skušal uresničiti: od mamografije, usposabljanja ginekologov, povečanja laboratorija (ki dela tudi za druge ZD), vzpostavitev razvojne in trombotične ambulante,

Kar se strateških usmeritev in dela v ZD tiče, sem zelo zadovoljen. Še posebej zato, ker sem uspel uveljaviti svojo filozofijo upravljanja, ki ga označujem kot taoističnega. Ta neagresivni način temelji na tem, da, povedano s prispodobno, vsaki rastlini pustiš, da raste kot lahko, in obenem veš, da vsaka tudi želi rasti. Vsaka stvar ima torej lastno življenjsko tendenco, ki jo vklopiš v celoto, brez prisile. To je bistvo mojega vodenja in življenja. Na silo se ne da narediti nič.

nakupa rentgenov, razvoja urgence ... Ta je na izjemnem nivoju in smo jo obdržali kljub mnogim pritiskom kot satelitski urgentni center. Ker smo vseskozi poslovali finančno uspešno, smo lahko nabavljali najkvalitetnejši material in kupovali strokovno optimalno opremo (ultrazvok, rentgen). Edina večja zadeva, ki je nisem uspel rešiti, je uvedba redne UZ ambulan-te. Trenutno se kažejo rešitve tudi tega problema. Za uspeh tudi štejem, da od lanskega leta v okviru programa Dora izvajajo mamografske preglede na naših aparataturah in v prostorih zdravstvenega doma, tako da preventivna dejavnost poteka kontinuirano.

Katere so bile značilnosti vašega vodenja?

Kar se strateških usmeritev in dela v ZD tiče, sem zelo zadovoljen. Še posebej zato, ker sem uspel uveljaviti svojo filozofijo upravljanja, ki ga označujem kot taoističnega. Ta neagresivni način temelji na tem, da, povedano s prispodobno, vsaki rastlini pustiš, da raste kot lahko, in obenem veš, da vsaka tudi želi rasti. Vsaka stvar ima torej lastno življenjsko tendenco, ki jo vklopiš v celoto, brez prisile. To je bistvo mojega vodenja in življenja. Na silo se ne da narediti nič. Vedno sem spodbujal inovativnost, umnost in ra-

cionalno razmišljanje. Tudi sam sem delal v tej smeri in sem pred 20 leti razvil posebno metodo zdravljenja hrbtenice SAMOVLEK, ki jo uspešno uporabljajo v URI Soča. Zelo sem ponosen, da pri nas ni preprirov in zdrav, tudi zato, ker skušamo vsakemu omogočiti razvoj in kreativnost.

Zakaj pa je sicer toliko težav v zdravstvu?

Marsikaj je odvisno od splošnih okoliščin, na katere vodstvo nima vpliva. Vendar pa v vsakem zavodu vodstvo lahko poskrbi in vpliva na dobro vzdušje, delavcem omogoči samostojno delo, strokovni razvoj in poskrbi, da dobijo priznanje za dobro in kvalitetno delo. Morda je v večjih institucijah to težje, je pa izjemnega pomena, v vsakem okolju.

Vseskozi ste delovali kot izrazit zagovornik javnega zdravstva.

Mislím, da smo dokazali, da je ZD kot institucija, s kompleksno ponudbo storitev, nepogrešljiv. Danes nihče več ne govori o njegovem propadu. Težava je v tem, da nimamo dovolj možnosti fleksibilnejšega nagrajevanja delavcev in sledenja posameznikovim prizadevanjem. Tudi zaradi tega zdravniki stavkajo, a seveda ne le zato. Glede zdravstvenih standardov in normativov pa se strinjam,

da jih je treba prevetriti, ker se je v teh letih toliko spremenilo, da so zastareli.

Vas dober rezultat raziskave ni presenetil?

O tem doslej nisem razmišljal, ko pa sem bil seznanjen, tega sprva niti nisem želel komentirati, saj sem raziskavo preslabo poznal. Ko sem pregledal kriterije, so mi bile stvari jasnejše. Mi smo pred leti že naredili raziskavo o zdravstvenem stanju na področju bivše domžalske občine in rezultati so bili tudi takrat dobri. Več stvari v raziskavi vpliva na končni rezultat. Na primer: urejeno zdravstvo na primarni ravni in tudi lahka dostopnost do Kliničnega centra. Ugodni so tudi ostali življenjski pogoji. Zdravje je vedno rezultat vseh človekovih življenjskih okoliščin, psihičnega, fizičnega in socialnega okolja ter specifičnih ukrepov za ohranjanje in izboljševanje zdravja, za katere pa skrbi zdravstvo. Če so ostali pogoji življenja slabi, tudi zdravstvo ne more imeti dobrih rezultatov.

Kako bi pri tem ocenili neposredno vlogo ZD?

Osnovno zdravstveno varstvo ima pomembno mesto. Posebej sta važna dostopnost in strokovnost dela ter zgodnje odkrivanje in terapija, ko pri-

Postopoma prepuščam po segmentih odločanje mlajšim in jih uvajam v vodstveno delo. Odgovorno že dlje časa pripravljam in skrbim za svoje naslednike, tako da že samostojno delujejo na mnogih področjih. Upam, da bodo te moje premisleke in izbire upoštevali tudi drugi.

de do bolezni. Če bi slabo in napačno zdravili, tudi kvalitetno okolje ne pomaga. Gre za kompleksno in prepleteno zadevo, in mi prispevamo pomemben delež. Posebej moram izpostaviti pomen številnih preventivnih programov, tako državnih preventivnih programov kot tistih, ki jih vodimo v ZD v sodelovanju z občinami.

Kako komentirate podatek, da se v Domžalah kar 72 odstotkov anketiranih počuti zdrave?

Če se počutiš zdravega, še ne pomeni, da si zdrav. Dobra ocena in občutek anketirancev pa kaže, da svoje psihofizično stanje ocenjujejo kot pozitivno. Ali obratno: ljudje, ki so v psihičnih in socialnih stiskah, se pogosto počutijo bolne. Pri tem gre za kombinacijo psihofizičnega stanja in zadovoljstva s splošnimi pogoji bivanja. Najbrž je to tudi rezultat boljših socialnih razmer, višje zaposlenosti, manj stresnega življenja. Vse to ima velik in neposreden vpliv tudi na različne psihične bolezni, samomorilnost, depresijo ... Kar je bilo tudi predmet raziskave. Naj zaključim: če je zdrav duh, je običajno bolj zdravo tudi telo.

Kateri pa so razlogi za dobro odzivnost na preventivne akcije med našimi občani?

Zavest o pomenu preventivnih dejavnosti ima v Domžalah že dolgo tradicijo, saj smo jih začeli v ZD pred leti sami izvajati v sodelovanju z občino, npr. na področju raka prostate, debelega črevesa, ko to še ni bilo tako razširjeno. Prav tako smo bili bistveno boljši tudi pri dostopnosti mamografije, zelo aktivni smo bili tudi na področju promocije zdravja. Že vrsto let občina sfinancira cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu. V našem ZD je že nekaj let ena glavnih prioritet preventivna dejavnost, v smislu organizirane posebne službe in številnih akcij, ki jih kvalitetno izvajamo. Vsa ta dolgoletna prizadevanja imajo za posledico dobro osveščenost ljudi, zato se dobro odzivajo na preventivne programe, tako na naši kot tudi državni ravni.

Kakšni so razlogi za nekatere bolezni, na primer različne oblike raka, ki so v porastu pri nas in širše?

Vsekakor ne smemo pozabiti, da se populacija stara in rak je bolezen starejših. Teh bolezni je v svetu vse več. Nekatere so posledica spremenjenega načina življenja ter spremenjenih okoliščin in navad (rak na koži, črevesju). Opažamo pa po drugi strani upadanje raka na želodcu. Širše gledano pa ocenjujem, da v našem oko-

lju ni nekih posebnosti, tako da podatka, da je v našem okolju več raka na črevesju, ne morem komentirati.

Slabše smo se odrezali pri uporabi pomoči na domu?

Podatek je težko interpretirati. Morda so starejši bolj zdravi in ne potrebujejo pomoči. Ali pa jim pogosteje pomagajo svojci. Lahko je to tudi rezultat tega, da imamo v bližini tri zelo dobre in relativno dostopne domove za starejše. Pri oceni stanja bi bil pomemben podatek, koliko je tistih, ki bi to pomoč potrebovali, pa tega ne dobijo ali si ne morejo privoščiti.

Ste tudi občinski svetnik, izvoljen na listi Desusa. Kako ocenjujete položaj starejših v naši občini?

Za kandidiranje in delovanje v občinskem svetu sem se odločil, ker je problem starejših zelo pereč. Narašča njihovo število in starost, zato potrebujejo več pozornosti in predvsem bolj diferenciran pristop. Pri tem bi se morali zgledovati po tem, kako zgledno skrbimo za najmlajše, kjer smo zelo uspešni. Starejši pa so zapostavljeni, po odhodu v pokoj mnogim ostanejo le še domača opravila. Različno bi morali poskrbeti zanje v posameznih starostnih obdobjih in glede na stanje posameznika. Tistim, ki so še aktivni in bi lahko delali, bi morali to omogočiti. Sem zagovornik aktivnega življenja – čim dlje, v okviru sposobnosti, ki jih nekdo še ima. Vsak bi moral skrbeti zase, dokler zmore. Tako sem predlagal, da bi organizirali poseben center, kjer bi se zbirali podatki o možnostih za delo, tako v obliki ponudbe kot potreb. Prav tako bi morali imeti več dostopnih varovanih stanovanj, kamor bi se preselili starejši, ko ne zmorejo več skrbeti za svoje hiše ali večja stanovanja. Starejšim moramo pomagati, da so čim dlje kreativni, da skrbijo zase in čim dlje niso nikomur v breme. Treba bo na primer najti načine, kako bomo sproti spremljali starejše osebe glede upadanja njihovih sposobnosti in potrebe po pomoči.

Kot svetnik sem dal tudi pobudo, da bi bile Domžale inovativna občina, pa zaenkrat z idejo še nisem uspel. Mislim, da sodobni svet temelji na umu in izumu, inovativnosti in kreativnosti. Ljudi je treba spodbujati za rojevanje idej. Treba je ozavešiti misel, da nas le inovacije, izumljanje, pamet in spodbujanje idej, lahko peljejo naprej. Napredek bo v prihodnosti le kvalitativen in ne več kvantitativen.

Ali se s temi problemi kot družba in tudi lokalna skupnost dovolj ukvarjamo?

Nikakor. Že upokojevanje bi moralo biti fleksibilnejše, da bi lahko dlje delali, tudi za krajši delovni čas. V lokalni skupnosti bi potrebovali poseben center, kjer bi se ukvarjali s starejšimi. V Domžalah, kjer smo bili vedno zelo inovativni in vizionarski, bi lahko spodbudili tudi združno gradnjo varovanih stanovanj za starejše, prilagojene njihovim potrebam. Prav gotovo bi morali pripraviti tudi strategijo za področje starejših, jih povprašati, kaj potrebujejo, kaj pogrešajo. Tako bi dobili ideje, videli, kje smo in kaj moramo narediti. S tem se bomo morali slej ko prej kot družba soočiti, da bo sistem sploh vzdržen. Starejšim je treba omogočiti čim dlje aktivno in kreativno delo in najti čim cenejše ter kvalitetne načine, kako bo družba to lahko uredila in organizirala. Spoznanja o tej problematiki in zavedanje, da bo to treba razumno urediti, še nista dozorela. V zvezi s starostniki bi morali torej pripraviti strategijo, se zgledovati pri rešitvah po svetu, prisluhniti potrebam ljudi in biti inovativni.

Kako pa se pripravljate na lastni odhod v pokoj?

Že nekaj časa se počasi pripravljam na to, saj sem že sam postal 'starostnik'. Zato postopoma prepuščam po segmentih odločanje mlajšim in jih uvajam v vodstveno delo. Odgovorno že dlje časa pripravljam in skrbim za svoje naslednike, tako da že samo-

stojno delujejo na mnogih področjih. Upam, da bodo te moje premisleke in izbire upoštevali tudi drugi.

Kaj pa hobiji?

V prostem času rad igram šah in tudi ribarim. Šah je dober trening mišljenja in tudi način, kako se znebiti odvečne agresivnosti. V zadnjem času ribarim redkeje, pomembnejše mi je bivanje v naravi. V času moje mladosti je bilo to tudi pomemben vir prehrane. V zvezi z ribolovom sem se veliko ukvarjal z varstvom narave. Prek Ribiške družine Domžale sem dosegel, da so v okviru regulacij napravili nov ribnik, preprečil sem regulacijo Rovščice do Kolovca in tako prispeval k ohranitvi prvotne narave. Vplival sem tudi na način regulacije Kamniške Bistrice, da je malo globlja, kar je pomembno za ribe poleti, ko je manj vode. Moje načelo pri ribolovu je, da je treba ohraniti pogoje za to, da ribe sploh lahko bivajo. Upam, da sem se s tem oddolžil naravi za ves svoj ulov.

Ob sebi imate vedno tudi knjige.

Moja velika ljubezen je branje, še posebej me zanimajo področja filozofije, sociologije in psihologije. Kot metafizična usmeritev mi je blizu budizem s taoizmom, med filozofi pa Hegel in njegovi nasledniki neo hegeljanci. Sicer pa je filozofija zelo široka zadeva. Sam želim človeka in svet razumeti do konca.

Bi bili filozof, če ne bi bili zdravnik?

Ne vem, mogoče. Vedno skušam razmišljati filozofsko, dialektično. Seveda pa je čista filozofija nekaj drugega kot zgolj filozofski pristop. In jaz se najdem predvsem pri tem drugem. Tudi na medicino sem imel vedno malo drugačen pogled, pomembno vlogo sem pripisoval psihi, duši in pozitivni naravnosti. Veseli me, da počasi tudi medicina spoznava, da je to pomembno. Iz zgolj 'telesne' medicine, kot je bila v času mojega študija, se zdaj vendarle malo spreminjajo njeni togi pogledi na človeka.

Z ljudmi se radi družite in pogovarjate ...

Nasploh rad z ljudmi veliko debatiram, predvsem na filozofski, dialektični način, ko jih poskušam navestiti na to, da problem gledajo iz različnih zornih kotov in v različnih časovnih potekih. Treba je opazovati spreminjanje, življenje ni statična zadeva. Vedno je treba gledati na probleme prostorsko in časovno na širši način. Ker se potem sprejemajo kvalitetnejše rešitve.

Kaj pa potomstvo?

Na konec koncev se je dobro izšlo. Imam tri hčerke in enega posinovljenca. Dokončali so zanimive smeri, nihče pa ni zdravnik. Ena od hčera je doktorirala iz knjižničarstva in dela v NUK-u. Druga je kiparka, tretja pa je doštudirala komunikologijo, fant pa je strokovnjak s področja pomorstva. Z njimi nisem imel veliko problemov, z vsemi se dobro razumemo. Imam pa tudi že štiri vnuke.

Prihodnost?

Smo v zahtevnih časih. Tu so ekološki problemi, migracije, težave v ekonomiji, prenaseljenost ... Stari načini reagiranja in reševanja ne bodo več uspešni. Zaradi naših potomcev upam, da bo človeštvo te probleme rešilo brez kakšnih krvavih spopadov. Glede prihodnosti sem načeloma optimist. Za razvoj osebnosti je zdaj ogromno možnosti, ki jih v času moje mladosti ni bilo. Vsakdo lahko zelo enostavno dobi obširne informacije z vseh področij in si zgradi kvaliteten pogled na svet. Ostaja pa problem, kako vsa ta znanja in informacije predelati in urediti v smiselno celoto. Kam vodi ta trend, še ne znam presoditi. Opažam pa, da mlajša generacija ni več tako materialistično usmerjena. Do pravega napredka bo prišlo, ko bo duhovni napredek postal 'modern', in bodo tisti, ki jim je le do materialne potrošnje, veljali za zaostale. ☐

Mestni Kino Domžale

DECEMBER
2016
MESEČNI
KINO
SPORED

POJDI Z MANO

1. | 3. | 10. | 25. | 30. dec

mladinski film / režija: Igor Šterk / scenarij: Dušan Čater (po svojem istoimenskem romanu) / igrajo: Ivan Vastl, Mak Tepšič, Ronja Matijevac Jerman, Matija David Brodnik / 2016, Slovenija / distribucija: Fivia / 83' / 9+

Zgodba o štirih najstnikih, ki se v iskanju najboljše fotografije za šolski natečaj iz domačega urbanega okolja odpravijo v njim povsem tuj podeželski svet. Pot jih zanese v odročne hribe, kjer se na videz preprosto fotografiranje naravnih lepot spremeni v boj za golo preživetje. Topla in napeta zgodba o odraščanju, ljubezni, prijateljstvu in junaštvu, ki nam izvirno postavlja vprašanje, kaj se zgodi, ko v današnjem svetu odpove tehnologija.

Člani Knjižnice Domžale imajo 20% popust pri ogledu filma v Mestnem kinu Domžale (obvezna predložitve članske izkaznice).

1. december
premiera in
obisk filmske
ekipe

DEŽELA LA LA

17. | 24. | 26. | 30. dec

romantična glasbena drama / La La Land / režija: Damien Chazelle / scenarij: Damien Chazelle / igrajo: Ryan Gosling, Emma Stone, J.K. Simmons, Finn Wittrock, Rosemarie DeWitt, Sonoya Mizuno, Sandra Rosko, Hemky Madera, Josh Pence, John Legend, Callie Hernandez / 2016, ZDA / 126'

V samem srcu Los Angelesa se nadebudna igralka Mia med avdicijami preživlja s kuhanjem kave za zvezdnike, predani jazzovski glasbenik Sebastian pa za preživetje nastopa po sumljivih barih in zasebnih zabavah. Ko se spoznata sredi prometne gneče na eni izmed mestnih vpadnic, se takoj zaljubita. Ko postajata vedno bolj uspešna, se delikatno tkivo njunega odnosa začne parati in sanje, za katere sta se oba trudila, ju začnejo vleči narazen. Romatični muzikal z Emmo Stone in Ryanom Goslingom v glavnih vlogah, je režiral Damian Chazelle (Ritem norosti). Z glasbo, pesmijo in plesom je ustvaril čarobno zgodbo, ki je tudi njegov poklon velikanom filmskega sveta.

TONI ERDMANN

12. | 16. | 21. | 29. dec

komična drama / Toni Erdmann / režija: Maren Ade / scenarij: Maren Ade / igrajo: Peter Simonischek, Sandra Hüller, Michael Wittenborn, Thomas Loibl, Trystan Pütter, Hadewych Minis, Lucy Russell, Ingrid Bisu, Vlad Ivanov / 2016, Nemčija, Avstrija / distribucija: Fivia / 162'

Winfried, postarani učitelj klavirja, ki s čudakskimi šalami okolico rad spravlja v zadrego, se nenadoma odloči, da bo z obiskom presenetil hčerko. To je nerodna poteza, saj je Ines resna in ambiciozna poslovna ženska, ki se kot korporativna strateginja ravno ukvarja s pomembnim projektom v Bukarešti. Toni Erdmann, velika senzacija zadnjega festivala v Cannesu in za marsikoga film leta, je neznansko smešna in hkrati globoko ganljiva pripoved o družinskih vezeh, o vlogah, ki jih v življenju igramo, ter o tem, da nikoli ne smemo izgubiti smisla za humor.

ZAPOJ

10. | 11. | 17. | 24. | 25. | 27. | 31. dec

animirana glasbena komedija / Sing / režija: Garth Jennings / scenarij: Garth Jennings / 2016, ZDA / distribucija: Karantanija / sinhronizirano, 6+

Prijazni Koala Buster Moon je lastnik gledališča, ki je zabredlo v rdeče številke. Da bi znova privabil obiskovalce, želi organizirati iskanje talentov. Zaradi tiskarske napake njegovi oglasi ponujajo izjemno visoko denarno nagrado za zmagovalca in na avdicijo se zgrne množica bolj ali manj talentiranih kandidatov. Med njimi so tudi pevska nadarjena gorila iz mafijske družine, mama pujsa in številni drugi nadebudni talenti.

MESTNI KINO DOMŽALE
Ljubljanska 61, 1230 Domžale
t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si/kino

sledite nam tudi na
Instagramu in Facebooku

TEMA MESECA

ŽIVIMO V NAJBOLJ ZDRAVI OBČINI V SLOVENIJI

Tokrat se bomo sprehodili skozi različne segmente, ki posegajo na področje zdravja. Preverili smo, kako je s prehrano v naših vrtcih in šolah, spomnili na naziv, ki ga je Občina Domžale prejela pred kratkim – najbolj zdrava slovenska občina, ki ga je pokazal rezultat raziskave Nacionalnega instituta za javno zdravje. Sprehodili pa se bomo tudi skozi aktivnosti, ki jih za preventivno zdravje pripravljajo v Zdravstvenem domu Domžale.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: arhiv Slamnika

Avsako bogastvo, če zanj ne skrbimo, lahko usahne, in tako je tudi z našim zdravjem. Zanj je treba skrbeti, tako z ustrezno prehrano kot s preventivnimi pregledi in z gibanjem. Pomembno je, da se zavedamo, kakšne so naše omejitve, tako fizične kot psihične. Včasih lahko navidezno živimo nadvse zdravo, se ustrezno prehranjujemo in veliko gibamo, a pozabljamo na svoje psihično zdravje, na bolezen sodobnega časa, prekomeren stres in tisto, kar sledi – izgorelost. Naša skrb morata biti torej tako fizično kot psihično dobro počutje, oboje pa je lahko zelo tesno povezano in kaj hitro, če za eno ne poskrbimo dovolj, vpliva na drugo. Tudi pri tistih, najbolj 'železnih', najmočnejših, ki so na videz nezlomljivi. Ljudje pač nismo roboti.

Začeti moramo pri najmlajših

Z zdravjem moramo začeti pri najmlajših. Pomembno pa ni le, kako zdravo živijo doma, ampak tudi v vrtcih in šolah. Tam vsak dan preživijo vsaj nekaj ur, in pomembno je, da imajo v tistem času, poleg zadosti gibanja, tudi ustrezno prehrano. Na domžalske osnovne šole in vrtce smo naslovili nekaj vprašanj, kjer nas je predvsem zanimalo, koliko sredstev posamezna vzgojno-varstvena ustanova porabi na mesečni ravni za prehrano otrok. Preverili smo tudi, kolikšen je delež živil, ki jih naročajo, od lokalnih proizvajalcev, in na podlagi česa se odločajo, kdo bo

dobavljal hrano za otroke in učence. Preverili smo tudi, kako pomembno je pri naročanju, da je prehrana ekološko pridelana. Šole, običajno vodje šolske prehrane, so nam posredovale tudi jedilnike, ki jih imajo otroci.

Na OŠ Rodica bi želeli otrokom nuditi samo ekološko prehrano

Na Osnovni šoli Rodica na mesečni ravni za prehrano porabijo približno 12.000 evrov, od tega je delež lokalne prehrane približno tri odstotke. Kot so zapisali, lokalno pomeni slovensko. »V te tri odstotke je všteto sadje za Shemo šolskega sadja in zelenjave, pa kruh in občasno mleko. Dogovarjamo se tudi za mlečne izdelke,« so nam zaupali. Dobavitelje izberejo na javnem razpisu, glavni dejavnik pri odločanju pa je cena. Tudi na vprašanje, kako pomembno je pri naročanju, da so živila ekološko pridelana, odgovarjajo, da je zelo pomembno, a jih omejuje cena. »Najbolje bi bilo, če bi lahko otrokom ponudili samo ekološko prehrano,« pravi Meta Maček, organizatorica šolske prehrane na OŠ Rodica. In kakšen je primer dnevnega jedilnika v njihovi šoli? Za zajtrk umešano jajce, kruh in čaj, za malico sirni namaz, kruh, bezgov čaj in rezina ananasa ter za kosilo krompirjeva juha, pečenice, dušeno kiselje in kruh. V sadnih kotičkih so na voljo ekološka jabolka iz projekta Shema šolskega sadja in zelenjave.

Skrb za zdravje učencev je na OŠ Roje še toliko večja

Na OŠ Roje za prehrano na mesečni ravni porabijo približno 2300 evrov, za Shemo šolskega sadja in zelenjave pa

še dodatnih 70 evrov. Za slednjo jim sadje slovenskih proizvajalcev dobavlja zadruga Jarina. »Žal smo majhna šola in imamo na razpolago za kuhinjo zelo malo finančnih sredstev, lokalni proizvajalci pa so predragi,« odgovarjajo na vprašanje, kolikšen je delež živil, ki jih naročajo od lokalnih proizvajalcev. Hrano sicer naročajo pri različnih dobaviteljih: Žito, Pekarna Pečjak, Ljubljanske mlekarnice, Tuš C&C. »Pri nabavi je bistvenega pomena, da je hrana za naše otroke kakovostna in cenovno dostopna, zato so tudi dobavitelji različni.« Na OŠ Roje se zavedajo, da ni vseeno, kakšno hrano uživajo učenci. »Pri naročanju prehrane je za našo populacijo otrok (učenci s posebnimi potrebami) še posebej pomembno, da je hrana kvalitetna. Na šoli imamo skoraj polovico učencev, ki so po odločbi o usmeritvi opredeljeni kot dolgotrajno bolni in prek 60 odstotkov učencev, ki imajo več motenj. Veliko otrok ima tudi zdravstvene težave, ki zahtevajo poseben način prehranjevanja in posebne diete. To pomeni, da je naša skrb za njihovo zdravje in dobro počutje še toliko večja. Zelo radi bi dali prednost ekološki hrani, a smo majhna šola in imamo na razpolago premalo finančnih sredstev, ki bi pokrili predrago ekološko pridelano hrano,« so nam sporočili. Z malo sredstvi vendarle poskušajo narediti čim več, da otroci dobijo prehrano, ki jim da ustrezno energijo za šolske aktivnosti. Primer dopoldanske malice je makaronovo meso in rdeča pesa ali pa črni kruh, namaz Tamar, kisla kumarica in čaj. Popoldanska malica pa je lahko porcija mešanega svežega sadja.

Na OŠ Domžale ekološka živila pogosto na jedilniku

Na OŠ Domžale so izpostavili, da definicija lokalno ni povsem jasno definirana, gre za lokalno hrano, ki je pridelana v naši občini ali v Sloveniji? Ugotavljamo, da jo ljudje pojmujejo različno. Na šoli sicer, odvisno od števila dni pouka, naročenih obrokov in jedilnika, na mesečni ravni za nabavo živil porabijo približno 13.000 evrov. Od tega 10.000 evrov v kuhinji v Domžalah za pripravo zajtrkov, dopoldanskih in popoldanskih malic ter 3000 evrov za zajtrke, dopoldanske malice in kosila na podružnični šoli Ihan. Kosilo v šolo v Domžalah dobavljajo iz sosednjega vrtca Češmin, znesek pa ni vračunan. »Natančnih analiz kolikšen odstotek živil na jedilniku ali odstotek nabavljene količine ali le vrednosti naročila je katerega porekla, nimamo. Vsi naši dobavitelji so slovenski pridelovalci, proizvajalci ali trgovci, vendar poreklo vseh živil ni slovensko. Če govorimo o Domžalah in okolici

pa lahko rečemo, da odlično sodelujemo tudi s kmeti v domžalski okolici. Tedenko naročamo domače mleko, jabolka, v sezoni pa tudi drugo sadje in zelenjavo. Naročamo tudi druge predelane izdelke iz lokalnega okolja,« pravijo na OŠ Domžale. Posamezne dobavitelje izberejo na podlagi javnega razpisa, del živil pa, v zakonsko določenem odstotku, naročajo pri dobaviteljih izven javnega razpisa. »Sodelujemo tudi z dobavitelji iz bližnje okolice, ki ponujajo kakovostna in cenovno sprejemljiva živila in so zanesljivi glede dobave,« pravi vodja šolske prehrane. Ekološko pridelana živila na jedilnik vključujejo pogosteje, kot je to zabeleženo na njem, pravi. »Zaupamo slovenskim ekološko pridelanim živilom in želimo spodbujati njihovo uživanje. Žal je pri določenem segmentu ekološko pridelanih živil težje dolgoročno predvideti zanesljivost dobave. Pomemben dejavnik, ki omejuje večjo porabo ekološko pridelanih živil, je tudi cena,« še dodajajo. In kaj učenci OŠ Domžale lahko dobijo na dnevni ravni? Primer zajtrka je: ajdov kruh z orehi, kisla smetana, čaj in jabolko, dopoldanska malica je sestavljena iz mlečnega riža s kakavovim posipom in jabolkom ali pa hot dog štručko, telečjo hrenovko, ketchupom in čajem. Za kosilo pa učenci lahko dobijo zelenjavno kremno juho z rižkom, mesne torteline s sirovo omako in rdečo peso v solati ter za malico banano in mleko.

Na OŠ Vencija Perka delež lokalnih dobaviteljev znaša 10 odstotkov

OŠ Vencija Perka za zajtrk in popoldansko malico porabi približno 95 odstotkov denarnih sredstev za nabavo živil, glede na ceno zajtrka oziroma popoldanske malice, pri kosilu pa je ta odstotek 50 do 60. Za dopoldansko malico porabijo, pravijo, od 90 do 100 odstotkov denarnih sredstev za nabavo živil glede na ceno dopoldanske malice. »Za izvajanje Sheme šolskega sadja in zelenjave kupimo vso zelenjavo in sadje pri lokalnih kmetih ali pri kmetih, združenih v zadrugi. Za šolske obroke kupujemo živila po javnih naročilih od lokalnih dobaviteljev v določenem deležu, ob koncu šolskega leta ta delež znaša približno 10 odstotkov. Trenutno kupujemo domače mleko, jabolka, čebulo, česen, korenje, ves krompir, hruške, zelje, solato, spomladi jagode in češnje ...« naštevajo konkretna živila. Ko pripravljajo razpisno dokumentacijo za javna naročila, poskrbijo za dober opis živil. »Opišemo kvaliteto in navedemo količino živila, embalažo, v kateri mora biti pakirano, živila z manj soli, maščob, brez konzer-

vansov in z manj sladkorja,« pravijo in dodajajo, da dobijo kvalitetna živila ne glede na to, da je eno od meril za izbiro dobavitelja cena. Delež živil lokalnih dobaviteljev trenutno znaša 10 odstotkov, menijo pa, da je zelo pomembno, da je hrana ekološko pridelana. »Verjetno bi tudi doma želeli pripravljati hrano samo iz tako pridelanih živil. Ponudba je skromna (razen jeseni) in cene visoke. Tudi pridelki lokalnih kmetij, ki imajo integrirano pridelavo, so zelo kvalitetni in jih pogosto vključujemo v šolsko prehrano,« še dodaja Jelka Lesar, vodja šolske prehrane na OŠ Vencija Perka, kjer imajo učenci samopostrežne zajtrke. Izbirajo lahko med mlečnimi jedmi, pecivom, napitki in sadjem. Za dopoldansko malico imajo lahko tunov-ribji namaz, tirolski rženi kruh, nesladkan čaj in rezino svežega paradižnika, za kosilo pa zelenjavni ragu s puranjim mesom, polento in sestavljeno solato ter za popoldansko malico suhe fige in mini grisinke.

Na OŠ Preserje pri Radomljah 18.000 evrov mesečno za prehrano

Na OŠ Preserje pri Radomljah za šolsko prehrano porabijo na mesečni ravni okoli 18.000 evrov, vendar pa od lokalnih proizvajalcev naročajo zelo malo, saj ni zadosti ponudbe, pravijo. »Hrano naročamo na podlagi javnega naročila (Pečjak, Impuls, Nektar natura, B forma ...), odločimo pa se za dobavitelja, ki ima najugodnejšo ponudbo za posamezen sklop živil,« so nam sporočili. Zavedajo se, da je ekološko pridelana prehrana pomembna, a kot pravijo, je takšna hrana tudi nekoliko dražja, zato jo težko vključujejo v vsakdanji jedilnik. Pa njihov dnevni jedilnik? Za zajtrk otroci lahko dobijo viki krema, kruh, kakav in sadje ali pa carski praženec in čaj. Za malico topljen sir, polbeli kruh, čaj in sadje. Primer kosila je: juha, popečen lososov file ali vege burger, pire krompir in špinaca ali pa mesna/brezmesna boranja, kruh z manj soli, voda, čokoladna špirala in za popoldansko malico smoothie, zemlja in mandarina.

Na Osnovni šoli Dragomelj hrano pripravljajo v vrtcu Racman, ki je del Vrtca Domžale.

Res so razlike v zneskih, ki jih posamezne šole namenijo za prehrano, na to pa vpliva več dejavnikov. Zagotovo je eden pomembnejših tudi število učencev, za katere šola poskrbi, in število dnevnih obrokov, ki jih pripravijo in postrežejo. Omeniti velja, da smo sicer izbrali različne vzorčne jedilnike po posameznih osnovnih šolah, a se jedi pogosto ponavljajo.

V Vrtcu Domžale imajo zelene ponedeljke

Preverili smo tudi, kako je s prehrano v Vrtcu Domžale. Kot nam je sporočila ravnateljica Jana Julijana Pirman, na mesečni ravni porabijo za ta namen približno 27.000 evrov, med počitnicami nekoliko manj zaradi manjšega števila prisotnih otrok. »V Vrtcu Domžale je nabava lokalne hrane prioriteta pri načrtovanju prehrane. V zvezi s tem imamo že nekaj let dva celoletna projekta: vsak ponedeljek je zeleni ponedeljek z brezmesnimi obroki in s pretežno lokalno pridelano in ekološko hrano, vsak tretji petek v mesecu pa je dan slovenske hrane s tradicionalnimi slovenskimi jedmi in z lokalno pridelano hrano,« pravi. V vrt-

Obvladovanje psihičnih obremenitev in stresa je pomembno

Pomembno je, da poskrbimo tudi za svoje psihično zdravje, kar med drugim pomeni tudi obvladovanje psihičnih obremenitev in stresa, s katerimi se na delovnem mestu srečujejo vsi zaposleni. V začetku novembra je v Zdravstvenem domu Domžale potekalo predavanje o obvladovanju psihičnih obremenitev in stresa, ki so se ga poleg zaposlenih v ZD Domžale udeležili tudi člani štaba Civilne zaščite Domžale, Policijske postaje Domžale, gasilci iz CZR Domžale in člani Alpinističnega odseka. Povabili so priznanega psihologa mag. Žarka Trušnovca, ki je s celovitimi izkušnjami danes v slovenskem merilu upoštevanja vreden svetovalec in predavatelj na izobraževalnih programih pripadnikov civilne zaščite ter preventivnih programov za mladino. Njegovo predavanje je bilo že od začetka usmerjeno v obvladovanje psihičnih obremenitev in o pomenu razbremenilnih pogovorov. Delo vseh, ki pri nesreči pomagajo, se s pogovorom ter pospravljanjem opreme in čiščenjem misli v glavi seveda ne konča. Stres je povsem normalen odziv na nenormalno situacijo. Če posameznika take stvari prizadenejo, to pomeni, da je z njim vse v redu in da je dober človek. Tudi to, da te prizadenejo smrt sočloveka in hude poškodbe, je nekaj najbolj normalnega. Drugače človek, po besedah predavatelja, sploh ne bi smel čutiti. Pomembno je le to, da prepoznamo te občutke in da vemo, da ob njih pri sebi prehajamo na drugo poglavje o tem, kako nesrečo predelati, da bodo posledice za nas čim manjše oziroma jih sploh ne bo.

Predavatelj je izpostavil pomen zavedanja, ki ga občuti vsak ob misli, da ima vsaka žrtev nesreče svojce, ki v tistih trenutkih potrebujejo pomoč in tolažbo. Če so v nesreči udeleženi tudi oni, je pomembno, da dobijo kratke in jasne odgovore. Včasih jim je treba povedati tudi to, kar želijo slišati, jih potolažiti na način, ki jim da vedeti, da njihov svojec ni trpel, da je bilo vsega hitro konec. Če se nesreča zgodi pri ekstremnih športnikih mogoče tudi, da je umrl tam, kjer je bil najraje. V nasprotju s pričakovanji Trušnovec spodbuja, naj svojci vidijo, kje se je zgodila nesreča, če je dostop omogočen. Če je mogoče, naj svojci ponesrečenega vidijo in se od njega poslovijo. Če je prehodo, mora reševalec povedati, naj ga raje ohranijo v lepem spominu. In to velikokrat tudi upoštevajo. Na nek način morajo najbližji najti svoj mir in skušati v nekem delu svojih možganov ozavestiti izgubo.

Na predavanju je bil izpostavljen tudi socialnih krog, prostor, kjer se lahko govori o občutjih, sestavljen pa je iz družine in prijateljev. Velik pomen ima tudi telesna aktivnost, ki pomaga, da vse skupaj predelamo v drugačnem, običajno pozitivnejšem vzdušju.

Kot poudarja Trušnovec, se tega človek ne more navaditi, a kljub temu ni prav, da o smrti ne govorimo. »Smrt ne bi smela biti tabu in sprejeti bi jo morali kot del življenja.«

ANDREJA HEINE, PROF. ZDR. VZG, VODJA ZDRAVSTVENO VZGOJNEGA CENTRA

TEMA MESECA

cu od lokalnih proizvajalcev naročajo od kar 75 do 80 odstotkov, upoštevaje, da so lokalni proizvajalci tudi slovenska podjetja, ki proizvajajo različne prehranske izdelke (Ljubljanske mlekarne, Pečjak, Žito, Mlinotest, Fructal ipd), a kot pravijo, ne moremo zagotovo vedeti, če so tudi vse osnovne surovine, iz katerih izdelujejo izdelke, res slovenskega porekla. »Ocenjujemo pa, da od lokalnih pridelovalcev in predelovalcev, ki nam dobavljajo živila, ki so zagotovo slovenskega porekla, dobimo v deležu najmanj 50 odstotkov.« Živila naročajo sicer od dobaviteljev, izbranih prek javnega razpisa. »Da dobimo res kakovostna živila, sta nam pri pripravi razpisne dokumentacije v pomoč Priročnik z merili kakovosti za živila v vzgojno-izobraževalnih ustanovah in priporočila za javno naročanje živil. Z namenom uresničevanja načela kratkih verig (lokalno pridelane hrane) imamo prek javnih naročil določene sklope oblikovane tako, da so v posameznem sklopu združena tista živila, za katera je na voljo tudi lokalna ponudba. Na ta način imamo podpisane okvirne sporazume s kar nekaj lokalnimi pridelovalci in predelovalci, s katerimi smo se povezali in zelo dobro sodelujemo. To so predvsem kmetje, od katerih dobivamo sezonsko zelenjavo, jabolka, goveje meso, mleko in določene mlečne izdelke. Čeprav je pri javnih naročilih merilo za izbor ponudnika najnižja cena, nam uspeva z dobro oblikovano dokumentacijo in podrobnimi zahtevami glede kakovosti posameznega živila dobiti kakovostna živila, ki so v velikem deležu tudi slovenskega porekla,« pravijo v Vrtcu Domžale. V skladu z zakonom o javnem naročanju imajo, poleg že izbranih dobaviteljev prek javnih naročil, tudi sklenjene pogodbe z lokalnimi kmeti ali predelovalci, ki jim redno ali občasno dobavljajo predvsem ekološka živila slovenskega porekla, kot so eko meso in eko mesni izdelki, eko jabolka, eko jajca, eko sokovi, eko sezonska zelenjava in sezonsko sadje. »Uspeva nam, da je v prehrano vključenih približno 20 odstotkov ekološko pridelanih

živil.« Enkrat do dvakrat tedensko v prehrano otrok vključujejo ekološki kruh in ekološko pekovsko pecivo, enkrat tedensko ekološko sadje, do trikrat mesečno pa še ekološko mleko in eko mlečne izdelke ter enkrat do dvakrat mesečno izdelke iz ekološko pridelanih žit (zdrob, testenine), eko sokove in eko goveje meso, med in druga živila. »Želimo si, da bi bil v prihodnje delež ekoloških živil v prehrani otrok še višji, vendar so glavne ovire za doseganje tega cilja še vedno visoka cena in problemi z dobavo večje količine ekološko pridelanih lokalnih živil,« še sporočajo iz Vrtca Domžale. In kako izgledajo obroki na zeleni ponedeljek? Za primer smo vzeli kar tisto, kar bodo naši malčki užili v ponedeljek, 28. novembra. Za zajtrk bodo mleko, maslo, marelična marmelada, črni kruh in do datek sok bio korenčka. Za kosilo bo bio bučna juha s praženimi bučnimi semeni, zelenjavni kanelon, pire krompir in kremna špinača, za malico pa domače sezonsko sadje in polnozrnat keksi. Ob vsej prehrani je pomembno tudi, da otroci uživajo pravo mero gibanja, ki jim pomaga ne le 'pokuriti' energijo, ampak predvsem razvijati njihove motorične sposobnosti in prekiniti monotono sedenja v šolskih klopeh. In zakaj spodbujati k uživanju lokalno pridelane in predelane hrane? Ker je okusnejša in hranljiva in ker jo lahko zaužijemo v času dozorelosti, pravijo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Še dva pomembna dejavnika, ki spodbujata k uživanju lokalno pridelanih živil pa sta, da je slovensko kmetovanje zaradi lastnosti ekosistema bolj trajnostno in da ima Slovenija enega najboljših sistemov nadzora varnosti hrane v Evropi.

Občina Domžale najbolj zdrava slovenska občina

Nacionalni inštitut za javno zdravje je izvedel projekt spremljanja kazalnikov zdravja prebivalcev po občinah. Občina Domžale je po raziskavah sodeč najbolj zdrava občina v Sloveniji. »Kot je pokazala raziskava, biti zdrav ne pomeni zgolj

(ne)imeti zdravstvenih težav. Zdravje je dobrina, je zadovoljstvo z življenjem in je sreča. Veseli smo, da naši občani ocenjujejo svoje zdravje kot dobro, boljše od slovenskega povprečja. Vsi ti članki in certifikati, ki jih prejemo v zadnjem času, pričajo o tem, da delamo dobro in nam dajejo motivacijo za nadaljnje delo, saj želimo, da je kakovost življenja v naši občini se še boljša. Naš slogan Prostor zadovoljnih ljudi ni več črka na papirju, temveč dejansko živi,« je ob nazivu najbolj zdrave občine v Sloveniji povedal župan Toni Dragar.

Prikaz Zdravje v občini 2016 je namenjen pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občini v primerjavi s slovenskim in z regionalnim povprečjem. Oko

ZD Domžale v skrbi za preventivno zdravje z brezplačnimi delavnicami

Ali bomo vsakodnevno hojo po stopnicah premagovali s trudom ali z lahkostnostjo, je odvisno tudi od tega, koliko smo sami pripravljeni storiti za svoje zdravje. Z zdravim življenjskim slogom lahko učinkovito obvladujemo biološke dejavnike tveganja ter preprečujemo in zdravimo kronične bolezni. Pomoč pri spreminjanju nezdravega življenjskega sloga posameznik dobi v programih svetovanja za zdravje, ki se brezplačno izvajajo v Zdravstveno vzgojnih centrih (ZVC) zdravstvenih domov po vsej Sloveniji, tudi v Zdravstvenem domu Domžale, pravi Andreja Heine, vodja ZVC ZD Domžale.

»V ZVC izvajamo kratke delavnice, daljše delavnice in individualna svetovanja. Med kratke delavnice spadajo predavanje Zdrav življenjski slog in Dejavniki tveganja za zdravje, praktični preizkus telesne zmogljivosti Test hoje na 2 km in delavnica Tehnike sproščanja. Daljše delavnice so tematsko specifične, prilagojene potrebam posameznika. Med te spadajo delavnica Zdravo jem, Skrb za zdravo telesno težo, Da, opuščam kajenje, Spoprijemanje s stresom, Pomoč pri spoprijemanju s tesnobo in delavnica Pomoč pri spoprijemanju z depresijo. Udeležba na delavnicah posameznikom pripada v okviru pravic obveznega zdravstvenega zavarovanja. Vse delavnice potekajo v prostorih Zdravstvenega doma Domžale, odločitev o udeležbi pa je stvar vsakega posameznika,« pravi Heinetova. »Zavedamo se, da je za spremembo določenega vedenja in utečenih navad potrebno veliko truda, motivacije in vztrajnosti, kar je težje, kakor se naučiti nekaj povsem novega.« Zdravstveni delavci pogosto slišijo tudi tisto, kar je povedano med vrsticami, vidijo in čutijo, kar je skrito v globini človeka, a kljub temu včasih ne morejo prepoznati stiske, ki jo morda doživlja posameznik. »Vrata našega Zdravstveno vzgojnega centra so odprta vsem, ki

čutijo, da bi potrebovali našo pomoč. Izkoristite možnosti, ki so vam ponujene v okviru predstavljenih programov in ponujene vsebine, ki vam bodo s pridobitvijo znanja in novih izkušenj dale moč pri skrbi za vaše fizično in duševno zdravje ter uspešno soočanje s težavami vsakodnevnega življenja,« še dodaja Andreja Heine.

Več o konkretnih razlogih, zakaj je naša občina dosegla najboljše rezultate v večini kategorij, boste lahko prebrali v decembrski številki Slamnika.

Ministrstvo je pred dvema letoma izvajalo tudi kampanjo Kakovost nam je blizu, za katero so namenili skoraj pol milijona evrov. To pa so sredstva, s katerimi bi marsikateri šoli lahko pomagali do bolj dostopne lokalno pridelane in predelane hrane. □

ZDRAVSTVENI DOM DOMŽALE
ZDRAVSTVENO VZGOJNI CENTER

V torek, 29. novembra 2016,
ob 17. uri, vabljeni v Knjižnico Domžale na

**PREDSTAVITEV
DELAVNIC O
DUŠEVNEM
ZDRAVJU**

PROGRAM

Uvodni pozdrav in predstavitve delavnic za duševno zdravje, Andreja Heine, prof. zdr. vzg, vodja zdravstveno vzgojnega centra, **Stres - prijatelj ali sovražnik,** Daniela Fiket, dr. med. spec., psihiatrija, **Prva psihološka pomoč pri depresiji in samomorilnem vedenju,** doc. dr., Saška Roškar, univ. dipl. psih.

Lepo vabljeni!

Domžalski vodovod z dodatnimi vodnimi viri do boljše oskrbe z vodo

Glavni namen izvedbe vseh del v okviru projekta »Oskrba s pitno vodo na območju Domžale - Kamnik« na območju občine Domžale je bila hkrati izboljšava in nadgradnja vodovodnega sistema z ustrežno infrastrukturo in vključitvijo dodatnih vodnih virov, ki pomembno prispevajo k boljši in varnejši oskrbi s pitno vodo.

Dela so zajemala izgradnjo in rekonstrukcijo nekaj manj kot 3 kilometrov cevodovodov, izgradnjo dveh črpališč, z aktiviranjem vodnjaka ČS in vrtine VDGI na Mengeškem polju ter izgradnjo nove vrtine VK6 na Kolovcu. Za upravljanje oskrbe s pitno vodo je zadolžen upravljavec oziroma Javno komunalno podjetje Prodnik d. o. o. iz Domžal, ki za ustanoviteljice družbe občine Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče izvaja komunalne dejavnosti. V okviru svojih nalog upravlja z vodovodnim omrežjem, objekti in napravami za oskrbo s pitno vodo, zagotavlja zdravstveno ustrežno pitno vodo uporabnikom in še bi lahko naštevali. Tudi posodobljeni vodovodni sistem, ki ga je Občina Domžale posodobila v okviru projekta, je pod njihovim upravljanjem. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z vodjo sektorja za vodovod, Alešem Stražarjem.

1. Nam lahko pojasnite kaj za vodovodni sistem pomeni vključitev nove vrtine na Kolovcu, ki se je zgradila v okviru projekta »Oskrba s pitno vodo na območju Domžale - Kamnik«? Kaj sploh je vrtina in kako deluje?

Najprej je potrebno pojasniti, da je omenjena vrtina del vodovodnega sistema Kolovec, od koder se z vodo oskrbuje približno 6.300 prebivalcev naselij Radomlje, Žiče, Hudo, Volčji potok, Škrjančevo, Dolenje, Kolovec, Rova, Homec, Zgornje Jarše, Preserje in Nožice. Do sedaj so bile vodni vir del tega sistema vrtine VK1 do VK4, ki skupaj sicer zagotavljajo dovolj potrebne vode, vendar je bila zaradi sistemskih težav na eni od vrtin zanesljivost vodooskrbe iz vodarne

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA

OSKRBA S PITNO VODO NA OBMOČJU

Domžale – Kamnik

okrnjena. Vrtina VK6 predstavlja dodatni vodni vir in zagotavlja dolgoročno zanesljivejšo vodooskrbo. Vse vrtine so izrtane v t. i. dolomitni vodonosnik tega območja. Vrtina VK6 je izvedena iz nerjavečih materialov profila na ustju DN150 do globine 96 metrov, omogočala pa bo črpanje 8 do 9 l/s pitne vode. V sklopu vrtine je bil zgrajen moderen objekt s potrebno strojno in elektro krmilno opremo, vse skupaj pa je povezano z ustreznim vodovodnim cevodovodom, napajalnim in optičnim kablom v kolovsko vodarno. V prihodnje si želimo širše območje Kolovca še dodatno raziskati z namenom, da bi vodonosnik dolgoročneje še bolje izkoristili.

2. Kje pa je potekala izgradnja oz. rekonstrukcija slabih treh kilometrov novih cevodovodov?

V osnovi gre za rekonstrukcijo primarnih vodovodnih cevodovodov na območju Mengeškega polja, torej domžalske vodarne, ki je vodni vir največjem vodovodnem sistemu v našem upravljanju, tj. Centralnem domžalskem vodovodnem sistemu. Rekonstruirani cevodovi povezujejo posamične vodnjake v zaključeno tehnično in tehnološko celoto. Od tod se distribuira vodo v tri smeri, in sicer v Trzin, Domžale in, kot smo že pisali, od lanskega leta še proti Mengšu.

3. Dela v okviru omenjenega projekta so zajemala tudi aktivacijo vodnjakov ČS in VDGI. Kje se nahajata ta dva vodnjaka in kaj za celotni vodovodni sistem predstavlja njuna aktivacija?

Vodnjaka ČS in VDGI se nahajata na isti lokaciji, in sicer približno 350 metrov zahodno od obstoječega vodnjaka Č4 v smeri Trzina. Vodnjak ČS zajema vodo prodnega vodonosnika, vodnjak VDGI pa dolomitnega (globljega) vodonosnika. Oba vodnjaka sta izdelana iz nerjavečih materialov, na lokaciji pa je v ograjenem prostoru zgrajen moderen objekt s pripadajočo strojno in elektro krmilno opremo. Podobno kot na vodovodnem sistemu Kolovec, zagotavlja aktivacija vodnjakov ČS in VDGI zanesljivejšo dobavo pitne vode v največji Centralni vodovodni sistem Domžale, ki s pitno vodo oskrbuje približno 34.000 prebivalcev.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada
www.eu-skladi.si

Več informacij o projektu lahko najdete na spletni strani
www.pitnavoda-domzalekamnik.si

NOVICE

Drobtinica – malo je ... veliko

Rdeči križ Slovenije, enako pa tudi Območno združenje RK Domžale, v skladu s svojim programom ščiti človeško dostojanstvo in prek svojih humanitarnih programov blaži stiske ljudi. Posebno skrb namenja osnovnošolskim otrokom iz socialno šibkih okolij, zato je letos v okviru Svetovnega dne hrane (16. oktobra) že 16. pripravila tradicionalno enodnevno humanitar-

V okviru Območnega združenja Rdečega križa Domžale je Drobtinica potekala v Osnovni šoli Moravče v popoldanskem času – kruh je doniral Spar Domžale, v soboto, 15. oktobra, pa je Osnovna šola Roje postavila stojnico v Spar Domžale, prostovoljci Osnovne šole Domžale pa so projekt Drobtinica predstavljali na stojnici v Hipermarketu Domžale.

no akcijo z naslovom Drobtinica, s katero RK dopolnjuje programe socialne pomoči, hkrati pa ozavešča javnost s problematiko nezadostne ali nepravilne prehrane naših najmlajših. Ob tem tudi spodbuja čut za solidarnost z vsemi, ki so se znašli v stiski.

Tudi v okviru Območnega združenja Rdečega križa Domžale je bila projektu Drobtinica namenjena posebna skrb. Ob pomoči prostovoljcev so v posameznih trgovskih centrih že tradicionalno pripravili stojnice ter spodbujali čut ljudi za vrednote humanosti in solidarnosti, tudi pod geslom Malo je ... veliko.

Rdeči križ Domžale se Sparu in Mercatorju ter vsem prostovoljcem iskreno zahvaljuje za donacije kruha in organizacijo projekta, vsem ostalim pa za donacije prostovoljnih prispevkov, ki bodo postali del šolskih skladov, namenjeni za prehrano socialno ogroženih otrok.

Lahko pa sodelujete tudi danes - preprosto pošljete **SMS na 1919** s ključno besedo **DROBTINICA** in prispevate 1 evro ali **DROBTINICA5** in prispevate 5 evrov. Hvala, da pomagате!

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RK DOMŽALE

Lego praznični čas

Dan odprtih vrat v sredo, 7. decembra 2016, med 16.30 in 17.00. Zavod 1-2-3 vas vabi, da pridete v našo Lego igralnico na prav posebno druženje, ki bo praznično in veselo. Družili se bomo in igrali, obenem pa se še kaj naučili. Čakajo vas praznični izzivi, posebno presenečenje in darilo za vsakega otroka. To bo gotovo lep in nasmejan dan!

Ob tej priliki vas vabimo k našemu projektu 'postani mladi Lego ambasador'. In kdo je to? Mladi Lego ambasador je otrok, ki resnično uživa v družbi Lego kock in vsak dan izpod njegovih rok nastajajo novi liki

in sestavi. Z iskrico v očeh ustvarja svoj Lego svet in ga prenaša iz domišljije v resničnost. Spoznati želimo čim več otrok starosti do 18. leta in predstaviti njihove Lego sestave drugim otrokom. Zato le pogumno in urno – praznični čas je čas domišljije in sanj. Svoje navdihe delite z nami, veseli jih bomo! Fotografije vaših Lego likov bomo objavili na naši spletni strani.

V decembru za Lego navdušence organiziramo tudi novoletno varstvo in počitnice!

ZAVOD 1-2-3
SLAMNIKARSKA 18, DOMŽALE

Roka, ki neguje, naj ne kaznuje

Prepoved telesnega kaznovanja otrok je končno postala zakonska norma, je najkrajša ugotovitev ob odločitvi poslank in poslancev Državnega zbora RS, ki so oktobra sprejeli novelo Zakona o preprečevanju nasilja v družini, ki izrecno prepoveduje telesno kaznovanje otrok, za kar si je Zveza prijateljev Slovenije – pa tudi ZPM občine Domžale, prizadevala že več kot desetletje. Z omenjeno odločitvijo se namreč potrjuje odgovornost do otrok, ki so najbolj ranljivi del naše družbe.

Že leta 2004 se je namreč pri ZPMS oblikoval Forum zoper telesno kaznovanje otroka v družini, ki javnost osvešča o telesnem kaznovanju kot neprimernem vzgojnem ukrepu in hkrati ponuja napotke za pozitivno starševstvo. Delo Foruma proti telesnemu kaznovanju otrok je bilo v letu 2013 zastavljeno širše – prepoved telesnega kaznovanja otrok v družini je bila razširjena na splošno prepoved telesnega kaznovanja otrok v vseh okoljih in ustanovah, ki delujejo na področju otrok.

Nasilje v družini je namreč bilo in je v naši družbi velik problem, zato je pomembno, da je bila novela zakona sprejeta in vsi iskreno upamo, da bo dosegla svoj namen. Družina bi namreč morala biti za otroke naj-

varnejše zavetje, zato je zanje katerokoli nasilje – psihično in fizično – še toliko bolj boleče, še posebej, ker podatki kažejo, da nasilja v naših družinah ni malo. To lahko sklepamo tudi po klicih na TOM telefona®, ki je edini anonimni telefon za otroke in mladostnike v Sloveniji. Podatki namreč kažejo, da so lani svetovalci TOM telefona po pogovorih kar v 123 primerih otroke takoj napotili na policijo.

Nenazadnje je bila prepoved telesnega kaznovanja, ki je civilizacijska norma, tudi naša obveza, saj so Slovenijo na to že leta opozarjale številne institucije, predvsem pa Svet Evrope. Sprejeto novelo moramo vsi razumeti kot napotilo za spremembo miselnosti in vzgojnih principov staršev. Ti prepovedi telesnega kaznovanja ne smejo enačiti s permisivno vzgojo, ampak odgovorno starševstvo. To pomeni otroka vzgajati na način, da mu postavljamo meje, ga vodimo, mu postavljamo okvir dopustnega in nedopustnega ter mu pri tem nudimo starševsko ljubezen in skrb.

Roka, ki neguje, naj ne kaznuje, je geslo ZPMS, ki naj pripomore k uresničitvi novele Zakona o preprečevanju nasilja v družini tudi na območju, ki ga s svojimi dejavnostmi pokriva Zveza prijateljev mladine Domžale.

VERA VOJSKA

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **23. decembra 2016**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **8. decembra 2016, do 12. ure**.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov: **urednistvo.slamnik@gmail.com**

Karierna delavnica za dijake in študente

Študentska organizacija Domžale v nedeljo, 11. decembra 2016, ob 10. uri, vabi na prvo karierno delavnico, na kateri boste imeli dijaki in študentje iz Domžal možnost pridobiti nova znanja in veščine, ki vam bodo pomagale pri učinkovitem nastopu na trgu dela. Mladi boste dobili vpogled, kako postati zaposljivi, kako priti do novih znanj in kako pristopiti do delodajalcev. Na delavnici bomo ugotavljali, kaj si v resnici želimo – službo ali delo, kakšna je lahko naša karierna pot in kako je, če delamo zase in kako, če delamo za druge. Pripravili vas bomo na razgovor za delo, vam dali priložnost, da se mrežite s potencialnimi delodajalci in vam pokazali, kako z učinkovitim CV-jem navdušiti kadrovice, da vas povabijo na pogovor. Predstavili bomo tudi poklice, ki spodbujajo ustvarjalnost in omogočajo delovanje v različnih sektorjih in ugotovili tudi, kako enostavno je lahko odprtje lastnega podjetja, postati neodvisen in delati točno tisto, kar si želiš in v čemer si najboljši. Delavnica bo v Domžalskem domu, Ljubljanska 58 v Domžalah (bivša knjižnica). Prijave so obvezne po e-pošti na naslov: **info@sod.si**.

Zdrav življenjski slog: Kako uspešno veslati med študijskimi obveznostmi

Ob številnih obveznostih, ki jih imajo študentje, je težko najti pravo ravnovesje, ki omogoča, ne le razmišljati, ampak se dejansko zdravo prehranjevati, najti čas za rekreacijo in znati poiskati notranji mir. Mladim bomo skupaj s certificiranim prehranskim strokovnjakom Sašem Kozlevčarjem predstavili, katera hrana daje energijo za premagovanje študijskih obveznosti in kako z izbiro prave prehrane premagovati stres. Direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Uroš Križanič bo pomagal priti do spoznanja, zakaj je rekreacija pomembna v vseh življenjskih obdobjih in kako izbrati pravo. S terapevtko Lidijo Bašič Jančar pa bomo spregovorili o tem, kako pomembno je ne le, najti notranji mir, ampak spraviti svoje življenje v ravnovesje in v vsaki priložnosti najti način za osebno rast. Spregovorili bomo tudi o tem, kako zbrati energijo in poskrbeti za motivacijo tudi takrat, ko je videti, da nič več ne gre, kot bi moralo iti.

Delavnica bo v soboto, 10. decembra 2016, ob 10. uri v sejni sobi Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, Kopališka 4. Število mest je omejeno, zato so obvezne prijave na **info@sod.si**.

MATEJA KEGEL KOZLEVČAR

Diakonsko posvečenje v Ihanu

Na diakonsko posvečenje Tineta Povirka in brata kapucina Luka Modica z Blok smo se pripravljali s tridnevnicco.

Na lepo sončno nedeljsko popoldne, 31. oktobra 2016, se je v ihanski župnijski cerkvi in pred njo zbrala velika množica vernikov, ki smo s pesmijo in molitvijo sodelovali pri slovesnosti diakonskega posvečenja, na kateri so prepevali združeni pevski zbori ihanske župnije in pevke Marijinega dela.

Diakonsko posvečenje, ki je prva stopnja duhovništva, je bilo Tinetu in bratu Luku podeljeno z izlitjem Svete Duha ter polaganjem rok gospoda nadškofa in metropolita mrgr. Stanislava Zoreta, po njunem glasnem in razločnem odgovoru na klic po imenu, na katerega sta odgovorila s: TUKAJ SEM!

Gospod nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore je v nagovoru, s katerim je vzvalovil sleherno srce, posebej poudaril tri Zahejeve drže, ki so za vse verujoče trdni oprimki življenja v objemu Jezusovega srca, še prav poseben pomen pa imajo za Tineta in Luka na njuni izbrani poti življenja.

Gospod nadškof in metropolit je Tinetu in Luku položil na srce: »*Bog po vama želi posamezniku obrisati solzo, prinesiti tolažbo in veselje. Vsakemu bratu ali sestri, v katerem bosta zaznala hrepenenje in prošnjo po Jezusu, se posvetita v celem. Včasih bosta morala ječala pred nalogami, ker se vama bodo zdele prevelike, toda zaupajta, v Bogu je moč vse! Gospod Jezus se bo po vama razdajal. Delujta tako, kot deluje on.*«

ter po večkratnim glasnim HOČEM s katerim sta odgovarjala na vprašanja, ali sta pripravljena sprejeti diakonsko službo z vsemi zahtevami in odpovedmi, ki jih le-ta zahteva od njiju.

Diakonoma sta njuna domača duhovnika pred zbranim občestvom nadelala štolo in dalmatiko. Tine in Luka sta v sprevedu ministrantov, bogoslovcev, diakonov, bratov kapucinov, 60 duhovnikov, provinciala slovenske kapucinske province brata Lada Kolenka, rektorja ljubljanskega semenišča mag. Romana Starca ter ljubljanskega pomožnega škofa msgr. dr. Franca Šuštarja in ljubljanskega nadškofa metropolita Stanislava Zoreta, vstopila v lepo okrašeno župnijsko cerkev.

Ihanski župnik in dekan dr. Marko Poznič je pozdravil vse zbrane, še posebej starše obeh bodočih diakonov ter izrazil vso hvaležnost Bogu za veliko in nezasluzeno milost, ki je bila s podelitvijo diakonskega posvečenja podarjena ihanski župniji.

Vse zbrane je gospod nadškof povabil k vztrajni molitvi za oba diakona ter vse duhovnike in nove duhovne poklice.

Tine je ob posvečenju v diakona prejel od zadnjega Ihanca, ki je bil posvečen v duhovnika, pismo veselja, molitvene podpore, dobrih in srčnih želja ter pozdravov. Pismo je iz Argentine poslal msgr. Jure Rode.

Ob koncu svete maše sta se oba diakona zahvalila Bogu in staršem za življenje in vero, duhovnikom in vzgojiteljem, župnijskemu občestvu ter vsem, ki so ju spremljali v molitvi ter jima na vse načine izkazovali pomoč in podporo. Zbrano občestvo sta povabila na agape, na katerem smo se na ploščadi ihanskega župnijskega doma zadrževali vse do noči.

Hvaležni za milost, ostajamo v molitveni in duhovni bližini s Tinetom, ki opravlja svojo službo v Moravčah, in bratom Lukom, ki odhaja v Celje.

BESEDILO IN FOTO: JANA POLJANŠEK

Življenje Jakoba Pangreta

V oktobru je prim. dr. Velimir Vulikić, častni občan Občine Domžale, naše knjižne police obogatil z novo knjigo z naslovom: Življenje Jakoba Pangreta – od pastirčka do sodnika. Posebej je bodo veseli prebivalci Žej in Sv. Trojice, saj pisatelj osvetljuje življenjsko in delovno pot prebivalca Žej, spoznamo zgodovino nekaterih krajev, najdemo pa tudi obrise druge svetovne vojne, začetke razpada Jugoslavije in rojevanja samostojne države Slovenije. Uvodne misli je h knjigi pod naslovom O knjigi in še enem posebnem Slovencu napisala Vladimira Orehek, prof. soc., in nas v njem posebej opozorila na naslednja področja: krivice, ki jih je junak knjige doživljal v otroštvu; grozote, ki jih je Jakob Pangre doživljal kot odrasčajoči mladenič med drugo svetovno vojno, krivice in nasilje, ki jih je doživljal po vojni, in njegovo vztrajno opozarjanje na krivice v družbi po upokojitvi. Posebno mesto v knjigi ima po njenem mnenju Jakobova mati, izredno čustveno močna oseba, ki se je v boju z revščino trudila za ohranitev slovenskih domačij.

Življenjsko pot Jakoba Pangreta spremljamo od leta 1936, ko kot enajstletni otrok z rojstnega doma v Žejah, v družini je bilo sicer sedem otrok, odide na delo, sprva pastirčka, nato hlapca, h kmetu Janku. Od njega pa na druge kmetije, kjer, sam še otrok, s trdim delom pomaga staršem vzdrževati veliko družino. Izvemo za njegova prva razmišljanja, obiskovanje šole na Sv. Trojici, skrite ljubezni, pa tudi za ljubezen do domače zemlje in življenja – kljub težkemu otroštvu. Njegovo prvo zaposlitev v gradbenem podjetju že pri 16 letih je prekinila druga svetovna voj-

na, ki jo je Jakob preživel ob težkem delu na kmetiji v Avstriji. Vmes je okusil grozote kamniških in begunjskih zaporov ter se imel le gospodaru zahvaliti, da konec druge svetovne vojne ni dočakal kot nemški vojak na ruski fronti. Po vojni je služil vojaški rok z vrsto zgodb in nezgod, nato 13 let delal v policiji, kjer ni manjkalo težkih trenutkov. Spremljamo njegovo izobraževanje ob delu, sodelovanje v kulturnem društvu, pa stalno menjavanje delovnega mesta zaradi njegove neuklonljivosti, poštenosti in pravičnosti ter uporništv. Po končani gimnaziji je 1982. zapustil policijo in ob ženini pomoči začel študij prava, ki ga je 14. februarja 1968 zaključil z odlično oceno diplomske naloge Posebnost statusa mladoltnika v delovnem razmerju. Nato sledimo poti diplomiranega pravnika, ki mu bogato praktično pravniško znanje zelo koristi tudi pri odgovornem, spoštljivem in poštenem opravljanju sodniške in drugih pomembnih funkcij, ki jih je opravljal z vsoto odgovornostjo, spoštljivostjo, poštenostjo in pomočjo mladim. Upokojil se je leta 1982.

Posebno poglavje avtor nameni Jakobovim spominom na iskreno ljubezen do rojstnega kraja in domačije. Rad je prihajal domov, tudi s kolesom in pokramljal s prebivalci Žej in Sv. Trojice ter okolice; pisal je tudi pesmi. Posebno ljubezen je v spominih namenjal ljubeči materi in otroštvu, kjer je bilo žal več žalostnih kot veselih dogodkov, a se ga je rad spominjal. Pred koncem knjige beremo o usodi staršev ter bratov Milana, Jožeta, Janeza in Toneta ter sester Mari-ce in Francke ter veliki žalosti ob propadu več kot 230 let stare Pangretove domačije v Žejah.

Posebej zanimivo je poglavje Boj za pravno državo in samostojno Slovenijo. Jakob Pangre se namreč v vse do leta 1988 ni aktivno ukvarjal s politiko. Bil pa je zelo kritičen do dogajanj v takratni državi. Upal je, da bodo sčasoma odnosi v družbi postali bolj humani in demokratični, a je bil vedno bolj razočaran. Aktiven je bil tudi kot član Odboru za varstvo pravic in svoboščin ter po končanju procesu in obsodbi Janše in ostalih napisal obširno Pritožbo vrhovnemu vojaškemu sodišču v Beogradu ter jo poslal na 19 naslovov pomembnih upravnih in političnih institucij. Še bolj pa je odmevalo njegovo odprto pismo vodji Miloševiću v letu 1989. Ob koncu sledimo še njegovemu začetnemu navdušenju nad samostojno Slovenijo, ki mu je sledilo njegovo razočaranje, o katerem je zapisal: »Da javnost ne bi prereseo razmišljala o razkošnem življenju poslancev in ministrov, o kraji družbenega premo-

ženja, o bogatenju bogatih in o siromašenju siromašnih, je bilo treba na vse to in na neuresničene predvolilne obljube najti ustrezna opravičila ...«

Kakšna so bila ta opravičila, lahko preberete v knjigi, ki se zaključuje z zadnjim srečanjem avtorja prim. dr. Veljka Vulikića z glavnim junakom knjige, ki je umrl 1999.

S smrtjo se je končano izredno bogato in zanimivo življenje Jakoba Pangreta, pastirčka, hlapca ujetnika, vojaka, policista, študenta in sodnika. Bogastvo med stranmi knjige je vrsta usod ljudi in domačij, ki so tako ali drugače povezani z življenjem in delom glavnega junaka.

Za knjigo, ki je pomemben prispevek tudi k poznavanju polpretekle zgodovine dela naše občine, avtorju iskrene čestitke!

VERA VOJSKA

Odstopite del dohodnine

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE DOMŽALE je v letu 2015 dobila status organizacije s posebnim pomenom, kar omogoča, da ji vsi, ki to želite, lahko odstopite del vaše dohodnine (do 0,5 odstotka) za izvajanje njenih programov. Ker znani rek pravi, da je otroštvo vodnjak, iz katerega pijemo vse življenje, se ZPM Domžale trudi, da bi vsem otrokom zagotovili srečno otroštvo, katerega prijetnih trenutkov bi se spominjali vse življenje. Posebno skrb ZPM Domžale namenja otrokom iz socialno ogroženih družin, ki jih je tudi na območju, ki ga s svojo dejavnostjo in različnimi

projekti pokriva, iz dneva v dan več, na kar opozarjamo tudi s prispevki v Slamniku. Pri tem ji, ob sredstvih, ki jih na osnovi razpisa odobri Občina Domžale, pomagajo številni donatorji. Tako občini kot njim – iskrena hvala, hvala pa tudi prostovoljcem.

Vabimo vas, da tudi vi z delom dohodnine pomagata uresničevati naše programe. Izpolnite priloženo zahtevo in jo do 31. decembra 2016 posredujte Finančni upravi, Davčni urad Ljubljana, Davčna ulica šte. 1, 1000 Ljubljana; Zvezi prijateljev mladine Domžale, Ljubljanska 58, 1230 Domžale.

Javljalniki prisotnosti ogljikovega monoksida v stanovanju obvezni

Ogljikov monoksid (CO) je brezbarven strupen plin, brez vonja in okusa. Nastaja pri nepopolnem zgorevanju organskih snovi, kot so bencin, zemeljski plin, kurilno olje, propan, premog, drva itd. Glavni viri nastajanja so avtomobilski motorji, peči na trda, tekoča in plinasta goriva, naprave, v katerih zgorevajo organske snovi itd. Pomešan z zrakom je lahko tudi eksploziven. Zaradi svoje strupenosti je zelo nevaren, še posebej, ker ga človek s svojimi čutili ne zazna niti pri zelo visokih koncentracijah, saj je popolnoma brez vonja. Je le neznatno lažji od zraka, zato je zmotno prepričanje, da se nabira pri tleh. V prostoru se pomeša z zrakom in je prisoten vsepovsod.

Vdihavanje zraka, onesaženega z ogljikovim monoksidom, povzroči, da se ta kar 210-krat hitreje se veže na hemoglobin kot kisik in ga tako izpodrine iz krvnega obtoka. Izločanje ogljikovega monoksida iz hemoglobina pa poteka zelo počasi in sicer polovično vrednost doseže šele po petih do šestih urah.

Simptomi in posledice vdihavanja ogljikovega monoksida so odvisni od koncentracije CO v vdihanem zraku, trajanja vdihavanja in splošnega zdravja, fizične kondicije in starosti osebe. Pogosto v črni kroniki zasledimo o smrtnih primerih zaradi zastrupitve s CO. Samih zastrupitev pa je še precej več, saj mnoge niso nikjer evidentirane. Simptomi manjše zastrupitve z ogljikovim monoksidom so zelo podobni kot pri gripi, zato zastrupitve s CO mnogokrat niti ne zazna pravilno.

Preventivna dejavnost in preprečevanje tveganja zaradi zastrupitev z ogljikovim monoksidom je bistveno lažje tam, kjer nastajanje CO lahko pričakujemo, saj lahko z ukrepi prepre-

čimo posledice. Bolj nevarno pa je, če nastajanja monoksida ne pričakujemo, naša čutila pa ga v zraku tudi ne zazna, da bi nas opozorila na nevarnost.

Med osnovne preventivne ukrepe spadajo:

- redni pregledi in čiščenje dimovodnih naprav
- redni pregledi in čiščenje zračnikov
- zagotoviti je treba ustrezno prezračevanje oziroma dovod zraka za zgorevanje
- v zaprtih prostorih se ne sme uporabljati naprav, ki jih poganjajo motorji z notranjim zgorevanjem
- ob zagonu motorjev vozil z notranjim zgorevanjem v garaži naj bodo garažna vrata odprta

Preventivno se lahko v bivalne prostore namesti javljalnike ogljikovega monoksida (CO javljalniki), a naj to služi kot sekundarni preventivni ukrep, ko so bili predhodno že izvedeni prej naštetih preventivni ukrepi. Javljalniki CO naj se namestijo čim bližje višini glav oseb, ki bivajo v prostoru. Tako naj se v spalnicah ali otroških sobah javljalnike ogljikovega oksida namesti v višino glave na steno poleg postelje.

Velja pa opozoriti, da je vgradnja javljalnika CO po Pravilniku o zahtevah za vgradnjo kurilnih naprav (UL RS št.100/2013) obvezna, če se v bivalnem prostoru uporablja gorilna naprava, katere delovanje je odvisno od zraka v prostoru. V prostore s kurilnimi napravami, odvisnimi od zraka v prostoru, je treba javljalnike CO v skladu s tem pravilnikom namestiti najpozneje do 1. januarja 2017.

CENTER ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE DOMŽALE

KULTURNO DRUŠTVO
JOŽE GOSTIČ HOMECE
KS HOMECE – NOŽICE
KS PRESERJE
ŽUPNIJA HOMECE

**vabijo otroke iz vasi
Nožice, Homec in
Preserje na**

**SREČANJE
S SV. MIKLAVŽEM**

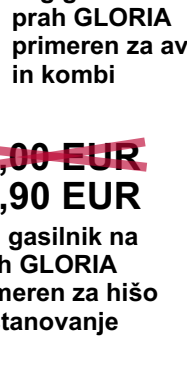
**v ponedeljek, 5. 12. 2016,
ob 17. uri
v kapeli Sv. Križa na Homcu.**

Po ogledu igrice bo sv. Miklavž otroke tudi obdaril.

~~29,20 EUR~~
24,90 EUR

2kg gasilnik na prah GLORIA primeren za avto in kombi

~~39,00 EUR~~
34,90 EUR

6kg gasilnik na prah GLORIA primeren za hišo in stanovanje

~~29,90 EUR~~
25,90 EUR

Detektor ogljikovega monoksida KIDDE primeren za domačo uporabo

Center za zaščito in reševanje Domžale
Količevo 2a, 1230 Domžale
☎01 729 22 28 ✉info@cZRdomzale.si

- Cene vsebujejo DDV
- Izdelki v ponudbi imajo vse ustrezne teste in certifikate
- Ponudba velja do 1. 1. 2017
- Možnost nakupa iz zaloge ali naročila vseh vrst gasilnikov in ostale protipožarne opreme

NOVICE

V družbi hrušk, večernice in belih vran

V dneh, ko se oziramo na leto, ki se vztrajno izteka, je tudi založba Miš z Gorjuše pri Dobu napravila pregled vsega doseženega. In pri tem ugotovila, da so jim bile (knjižne) zvezde to leto resnično naklonjene!

Založba Miš z Gorjuše pri Dobu že vrsto let slovi kot ena tistih, ki vedno zadovolji bralni okus še tako zahtevnih bralcev. Z literaturo za vse generacije – poudarek dajejo sicer otroški in mladinski književnosti, ob tem pa nikakor ne pozabljajo tudi na knjige za odrasle –, razveseljujejo tako tiste, ki prisegajo na dela domačih avtorjev, kot one, ki radi vzamejo v roke čtivo mednarodno priznanih piscev. In oboje – domače in tuje ustvarjalce – gosti založba Miš vsako leto tudi v okviru svojega mednarodnega mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom, prvega tovrstnega v Sloveniji. Gostujoči avtorji založbe nato obiskujejo šole, vrtce, knjižnice ter druge ustanove po Sloveniji in tako skrbijo, da priljubljeni pisatelji za mlade obiščejo tudi kraje, kjer so tovrstni (literarni) obiski morda redkejši.

Nič čudnega torej, da je bila založba Miš letos okronana s prav posebnim priznanjem, ki ji ga je podelilo Društvo slovenskih založnikov – prejela je nagrado za „naj založnika leta 2016“.

Tej nagradi so se prav v teh dneh, v času slovenskega knjižnega sejma, pridružile še sijoče „zlate hruške“ za najbolj kakovostno otroško in mladinsko literaturo, ki jo podeljuje Pionirska, center za mladinsko književnost in knjižničarstvo. „Zlate hruške“ je letos prejelo kar dvanaest Miševih knjig, tri četrtine založbinih lanskih knjig za mladino, ki so lahko „konkurirale“ za ta žlahtni znak.

Na podelitvi zlatih hrušk je založba iz naše občine prejela še dve priznanji „zlata hruška“: za najboljšo slovensko knjigo 2015 (za knjigo Kdo je danes glavni, avtorice Nataše Konc Loren-

zutti in ilustratorke Tanje Komadina) in za najboljšo prevodno knjigo 2015 (za knjigo Alena Meškovića Ukulele jam v prevodu Damijana Šinigoja).

Ob še nekaterih drugih nagradah so se na založbi letos razveselili tudi imenitne „večernice“, ki jo je za knjigo Kako zorijo ježevci, izdano pod okriljem založbe Miš, prejel pisatelj Peter Svetina.

Založba Miš vsako leto pripravi v Domžalah slovesno odprtje svojega mednarodnega festivala Bralnice pod slamnikom. Osrednja gosta letošnjega festivala, ki ga je odprla direktorica založbe Miš Irena Miš Svolišak, sta bila častna tuja gosta, mednarodno uveljavljena pisateljica Anna Woltz z Nizozemske in Morris Gleitzman iz Avstralije.

Pisateljica Ida Mlakar, ki je pri Mišu izdala otroško uspešnico O kravi, ki je lajala v luno, ilustriral jo je Peter Škerl – slikanico, ki ne nagovarja le otrok prve triade osnovne šole, ampak je v razmislek tudi starejšim, saj odpira tematiko sprejemanja starejših ljudi – pa si bo to leto zapomnila po dveh prestižnih literarnih nagradah: po „nagradi Kristine Brenkove za leto 2016 za izvirno slovensko slikanico“ in po „nagradi Bele vrane“ (White Ra-

ven), ki jo najboljšim otroškim in mladinskim knjigam z vsega sveta podeljuje IJB iz Münchna.

Tako knjigi Kako zorijo ježevci in O kravi, ki je lajala v luno kot tudi vse druge nagrajene Miševe knjige literarni strokovnjaki pa tudi bralci ocenjujejo kot takšne, po katerih je vedno vredno seči. Med letom, kadar

bi svojim najmlajšim radi prebrali kaj posebno lepega, ali pa zdaj, v predprazničnem času, ko iščemo primerne darila.

Knjige so pač večne! In če gre za povrh za takšne, kakršne ustvarja založba Miš iz naše občine, na katero smo lahko res vsi ponosni, še toliko bolje!

VERNA SIVEC POLJANŠEK
FOTO: ANŽE MIŠ IN ARHIV ZALOŽBE

Gibanje je pomembno v vseh obdobjih otrokovega odraščanja

Na posvetu z naslovom Odrasli odpiramo pot mladim do pravih priložnosti, ki je konec oktobra potekal v Knjižnici Domžale v organizaciji spletne skupnosti Priznaj.si, so različni strokovnjaki spregovorili o pomenu ustreznega podpornega okolja za otrokov razvoj.

Direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Uroš Križanič je na posvetu izpostavil pomen gibanja za vse generacije ter v vseh obdobjih otrokovega in mladostnikovega odraščanja. Lidija Bašič Jančar, vodja Študijsko-raziskovalnega centra za družino, se je osredotočila predvsem na to, kje najpogosteje delamo napake, ko sprejemamo odločitve namesto otrok. Poudarila je tudi, da ni določene starosti, kdaj so otroci dovolj zreli za sprejemanje odločitev. Zakaj sploh pride do upora mladine in kdaj otroci začnejo razvijati uporniški duh, je spregovoril dr. Milko Poštrak iz Fakultete za socialno delo, ki se je v pogovoru dotaknil tudi kvalitetnega preživljanja prostega časa. Odrasli se premalokrat zavedamo pomembnosti vpliva na razvoj z več vidikov, tudi

tega, kako bodo odraščajoči preživljali svoj prosti čas. O pasivni mladini današnjega časa in potrebah študentov za preživljanje kvalitetnega prostega časa je spregovoril tudi Lan Turek iz Študentske organizacije Domžale, Marjan Ravnikar, do nedavnega pomočnik

ravnatelja na Srednji šoli Domžale, pa je povedal, da odločitve sovrstnikov vplivajo na izbor priložnosti aktivnosti posameznega dijaka. Veronika Rajk iz Centra za socialno delo je spregovorila o pomembnosti čutne obravnave otrok iz rejniških družin, ki so že sami po sebi stigmatizirani. O priložnostih, ki jih Občina Domžale ponuja otrokom in mladostnikom, za kvalitetno preživljanje prostega časa pa je več povedala podžupanja mag. Renata Kosec, ki je spomnila tudi na to, da so letošnje poletje naredili korak naprej pri spodbujanju k aktivnemu preživljanju prostega časa otrok in mladostnikov, saj so prvič zbrali na enem mestu, v obliki biltene, večji del poletnih počitniških aktivnosti za otroke in mlade.

MATEJA KEGEL KOZLEVČAR

Gorniški večer z dr. Tomom Virkom

V sredo, 2. novembra 2016, je v Knjižnici Domžale Borut Peršolja v okviru gorniškega večera gostil Toma Virka, (roj. 1960), doktorja znanosti, literarnega zgodovinarja in teoretika, esejista, prevajalca, pisatelja in alpinista. Sogovornik je zaposlen na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Ukvarja se z zgodovino svetovne književnosti in moderne slovenske književnosti, s primerjalno književnostjo, z literarno teorijo, s postmodernizmom ter s teorijo pripovedništva in romana. Pleza od leta 1985, opravil je več kot 500 plezalnih vzponov, med njimi več prvenstvenih. Dr. Virk je tudi avtor ali soavtor več kot dvajsetih strokovnih ter esejističnih del in več kot 350 znanstvenih, strokovnih, poljudnih in leposlovnih člankov ter urednik revije Literatura (1993–1996). Prejel je nagrado Marjana Rožanca (1993), nagrado zlata ptica (1994) in zlati znak ZRC SAZU (2000).

Sogovornika sta le krajši del gorniškega večera, ki je privabil številno občinstvo, namenila predstaviti alpinističnega delovanja gosta. Večji del gore je bil namenjen novi, že 12. samostojni knjigi dr. Toma Virka Vebrov učenec: Primer Klement Jug – osebnost, diskurz, legenda. Za začetek pa je dr. Virk prebral odlomek iz knjige Ujetniki bolečine o religioznih vidikih alpinizma. Nova knjiga dr. Virka, najboljše delo, govori o življenju in delu alpinista

Klementa Juga, katerega filozofija ima še kar velik vpliv na sedanje gornike.

Kot lahko preberemo, je bil Klement Jug (1898–1924) po prvi svetovni vojni eden od „predvoditeljev“ slovenskega alpinizma in alpinist-filozof, ki je v kratkem času postal eden vodilnih alpinistov in v slabih treh letih preplezal številne prvenstvene smeri. Z novo miselnostjo, ki jo je vpeljal v alpinizem, je pomagal, da se je slovenski alpinizem vzpel v svetovni vrh. Dr. Virk je ob pisanju knjige raziskal številne dokumente – med njimi pisanja glavnega junaka. V dnevnikih se je dr. Jug pokazal tudi kot čuteča duša. V gorah je zaživel na popolnoma drug način, poudarjal je, da hoja v gore krepi voljo ter da je z močno voljo mogoče premagati prav vsako težavo. Njegove osebnostne lastnosti in zunanje okoliščine so ga naredile za alpinističnega ideologa.

Dr. Virk nam je povedal, da najnovejša knjiga o Jugu ni samo znanstveno strokovno delo, ampak tudi globoko spoštovanje do njegovega življenja in dela, ki se ga je lotil tudi zato, da njegove vrednote alpinizma ohranjamo, ohranjamo mit in sloves dr. Juga, ki je sam zaslužen, da je postal mit.

Naslednji gorniški večer bo na miklavžev večer 6. decembra 2016, ko se bosta z dr. Jurijem Diacijem pogovarjala o gorskem gozdu.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Pred 30 leti smo v Domžalah dobili ...

Vedno se je lepo spominjati obletnic, sploh če to pomeni, da predstavlja korak naprej pri razvoju našega mesta. V času priprave tokratne številke nas je naš bralec opozoril na pomembne obletnice, ki še danes predstavljajo zgodovinske trenutke v našem mestu. Konec novembra, pred 30 leti, je namreč naše mesto doživelo v le treh dneh kar tri odprtja. Tako je bilo 26. novembra 1986 najprej odprtje Knjižnice v Domžalah. To je tista knjižnica pri Osnovni šoli Vencija Perka, ki danes služi kot Domžalski dom, prostor, kjer imajo sedež različne organizacije in društva v našem mestu. Le en dan pozneje, 27. novembra, je sledilo odprtje Kina Domžale, investitor so bili takratni Kinematografi Ljubljana. Tisti kino, ki danes sameva v SPB-ju. 28. novembra, prav tako leta 1986, pa smo dobili tudi križišče v centru Domžal, tam pri Majheniču oziroma Policijski postaji Domžale. Vsekakor so Domžale v le treh dneh doživele pravi razcvet v tistih časih, ko je bilo to še mogoče.

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o.

01/72 45 106
031/353 347

(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Krajsanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.

Zaupajte našim strokovnjakom.

Lepo je deliti

Zbiramo prostovoljne finančne prispevke za dodatne prehranske pakete. Vsak dan lahko v različnih medijih beremo in poslušamo o tem, kako je vse več ljudi v naši državi potrebnih pomoči in kako si humanitarne organizacije prizadevajo, da bi jim pomagale preživeti – tudi na našem območju. Tak namen ima tudi vseslovenska humanitarna akcija Rdečega križa Slovenije Lepo je deliti, v katero se ob vseh območnih združenjih aktivno vključuje tudi Območna organizacija RK Domžale. Akcija je name-

Takole prijetno je bilo na Debelem rtiču.

njena zbiranju prostovoljnih finančnih prispevkov za dodatne prehranske pakete, ki pomagajo lajšati stiske mnogim posameznikom in družinam.

Vseslovenska humanitarna akcija Lepo je deliti 2016 poteka od 8. novembra do 31. decembra 2016, podrobneje pa jo bo Rdeči križ Slovenije predstavil v letaku in prošnji za prostovoljne prispevke, ki jih pošiljajo tako v gošpodinjstva kot podjetja. Mnoga od slednjih so akcijo že podprla, Rdeči križ pa pričakuje, da se bodo vabilu za pomoč odzvali tudi številni posamezniki.

Darovalci lahko prispevajo z UPN obrazcem na račun številka 03100 111112208, sklic 96837, pošljejo SMS z besedo SKUPAJ na številko 1919 in pri-

spevajo 1 evro ali pošljejo SMS z besedo SKUPAJ5 na številko 1919 in prispevajo 5 evrov. Vsem darovalcem na našem območju se Območna organizacija Rdečega križa Domžale iskreno zahvaljuje za podporo pri zagotavljanju dodatnih prehranskih paketov.

Ob tem pa bi bralce in bralke Slamnika v spodbudo za sodelovanje v humanitarni akciji Lepo je deliti radi obvestili, da je v času krompirjevih počitnic na Debelem rtiču, kjer RKS zagotavlja možnosti za prijetne trenutke otrok,

letovalo 18 otrok z območja RK Domžale. Brezplačno letovanje je bilo omogočeno s sredstvi FIHO 2016 in akcije Peljimo jih na morje ter sredstvi dobrodelnega koncerta RKS. »Ena izmed animatork oziroma vodij skupine otrok na letovanju je bila tudi naša članica ekipe PP OZRK Domžale Viktorija Capuder, ki je otrokom predstavila delavnico prve pomoči, uporabo defibrilatorja in temeljne postopke oživljanja,« je za Slamnik povedala Majda Mernik, sekretarka domžalskega Rdečega križa, ki vabi vse, da sodelujete v akciji Lepo je deliti in tako pomagata tistim, ki so pomoči najbolj potrebni. Hvala!

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RKS DOMŽALE

ODSLEJ ŠE UČINKOVITEJŠI SISTEM ZAŠČITE IN REŠEVANJA

ANDREJ JARC, DIREKTOR CENTRA ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE DOMŽALE

Pred kratkim je prevzel polni mandat novi direktor Centra za zaščito in reševanje Domžale Andrej Jarc, pred tem ga je tri mesece vodil kot vršilec dolžnosti.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: Špela Trškan

Ker so v rokah gasilcev življenja več deset tisoč ljudi, je treba imeti za takšno vlogo kar nekaj poguma. Kot pravi, je poleg poguma potrebno tudi zaupanje vas, svoja znanja, izkušnje, vrednote in lastnosti, ki so potrebne za to vlogo, in zaupanje v ljudi, s katerimi boš delal. Pomembna je tudi neobremenjenost z zgodbami iz preteklosti. Novi direktor je izpostavil tudi, kako pomembno je, da imajo za seboj prostovoljna gasilska društva, kar se še posebej izkaže v primeru večjih nesreč.

Za prevzem takšne vloge so pomembne formalne in neformalne delovne izkušnje, kajne?

Že od osnovne šole imam isti krog prijateljev in četudi smo imeli skozi leta različne dejavnosti in interese, sem vse to povezoval. Dodaten razlog je tabornišтво, kjer sem vedno rad prevzemal odgovorne naloge. Mo-goče niso bile vedno vodstvene, a je bilo treba delati in na koncu pokazati rezultat. Ravno tabornišтво me je vključilo tudi v sistem Civilne zaščite v Domžalah, kjer že dobro desetletje vodim nastanitveno enoto Civilne zaščite, ki jo sestavlja dvajset domžalskih tabornikov. Veliko dam na neformalne izkušnje, pri prejšnjem delodajalcu sem bil zelo spodbujan, da neformalna znanja štejejo.

Kar se tiče formalnih izkušenj, sem bil dolga leta zaposlen v družbi Avtoakustika, danes Akustika Group. Tam sem vodil povezano družbo Kompas Yachting, saj sem ljubitelj ja-dranja. Ker sem to počel ljubiteljsko, mi je lastnik zaupal, da bom znal to delati tudi poslovno. Deset let sem bolj ali manj uspešno peljal to zgodbo. Vmes sem se veliko vključeval tudi v kadrovske del podjetja skupine Akustika Group, zato sem hitro spoznal, da so ljudje motor podjetja. Štiri leta sem bil v vodstvu podjetja Stol Kamnik, kjer smo vodili 70 zaposlenih v lesni branži, ki je v Sloveniji praktično obsojena na propad. Ne glede na to, da sem bil na koncu tisti, ki sem moral postaviti ljudi na cesto, imamo z njimi še danes pozitivne in prijateljske odnose. To je rezultat tega, da četudi niso imeli visokih plač, njihovo delo fizično naporno, zahteve vodstva pa visoke, smo s pogovorom in vključevanjem v njihove procese dosegli razumevanje. Danes je veliko njih uspešnih. To pa je dokaz, če se ti nekaj zalomi, da ni vsega konec.

Prav kadrovske izkušnje so tudi pri gasilcih zelo pomembne, saj so rizična skupina zaposlenih. Kako boste skrbeli za povezovanje, medsebojno razumevanje?

Prednost je, da nisem bil nikoli gasilec. Vsaka vas, vsak kraj ima svoje gasilsko društvo. To je dobro, čuti se pozitivno rivalstvo, tekmovalnost, in ker nisem vpel v te zgodbe, je to moja prednost. V naši enoti so gasilci postavljeni v štiri izmene, od katerih vsaka predstavlja samostojno enoto.

Ob večjih intervencijah in vajah izmene med seboj tudi sodelujejo. Zgodba našega centra je pravzaprav stara 25 let, v tem času se je zgodilo veliko dobrih, pa tudi slabih stvari. Danes jim poskušam dopovedati, da slabo pozabijo, dobro pa nadgradijo. Večina naših zaposlenih gasilcev je tudi prostovoljcev, razumejo pomen prostovoljstva in kaj pomeni početi nekaj za dobro voljo. Tudi zato smo se pred kratkim skupaj udeležili teka občine Mengeš, kjer smo bili najštevilčnejša ekipa. V nadaljevanju je eden naših glavnih ciljev združevanje druženja z usposabljanji.

Imate torej osem gasilcev na posamezno izmeno, kako pa so razporejeni po lokacijah?

Fantje delajo izmene: 12 ur dnevno, 24 ur prosto, 12 ur nočno in 48 ur prosto. Po dva sta stalno prisotna v Leku, eden pa na Vranskem, kjer pokrivajo trojanske predore skupaj s poklicno enoto iz Celja, tako jih na CZR ostane še pet oziroma v eni izmeni šest. Gasilci imajo večkrat dnevno obhode v Heliosu in Količevo Kartonu, s požarno stražo so prisotni pri vseh vročih delih v vseh treh podjetjih, opravljajo servis gasilnikov, meritve hidrantnih omrežij ... To pa je tudi tisti del tržne dejavnosti, ki jo CZR izvaja. Kljub 'tržnim' obveznostim pa prioriteta ostaja t. i. 'interventna' pripravljenost, kar pomeni izvoz ekipe gasilcev v manj kot minuti. Vseh zaposlenih je sicer 37, od tega skupaj s poveljnikom Matjažem Merkužičem 34 operativnih gasilcev.

Za Center za zaščito in reševanje marsikdo pravi, da ni sprememb s preoblikovanjem, da bo deloval tako kot prej, a vendarle so spremembe. Kakšne?

Razlike so že v samem dojemanju javno-zasebno. Zdaj smo javni zavod in veljajo določena pravila, ki se jih morajo držati tako uslužbenci kot vodstvo. Gasilci včasih težko razumejo, da je zdaj treba napisati še kak papir več, da za povsem enostavne in logične stvari potrebujemo več časa, da se stvar izpelje in uresniči. Ker sem bil prej ves čas v zasebnem sektorju in poslušal, kako se v javnem sektorju nič ne da, vidim, da ni tako. Veliko se da, le držati se moraš pravil, zakonov in tako lahko uspešno vodiš. Na dolgi rok bistvenih sprememb ne bo, trudili se bomo in svoje poslanstvo – pomoč v nesreči ter ozaveščanje občanov o protipožarni kulturi in njihovem samozашčitnem ravnanju v primeru nesreč – opravljali na še višjem nivoju kot do zdaj.

Kakšen je dolgoročna vizija CZR?

Nadaljevati filozofijo občine, ki skozi sistem zaščite in reševanja odlično skrbi za občane. Vizija CZR je, da bomo še naprej odlično sodelovali z vsemi 14 prostovoljnimi gasilskimi društvi Gasilske zveze Domžale, s katerimi opravljamo javno gasilsko službo. Postali bomo stičišče ter zagotavljali materialno in organizacijsko podporo (prostori, koordinacija pri izvedbi izobraževanj, usposabljanj, druženj ipd.) ostalim enotam sistema zaščite in reševanja občine Domžale

– tukaj imam v mislih predvsem Nujno medicinsko pomoč Zdravstvene-ga doma Domžale, Policijsko postajo Domžale, štab Civilne zaščite ter vsa društva in organizacije, ki so vključene v sistem. Želim, da vsak pokriva isto področje, ki ga najbolj pozna, in bomo skupaj točno vedeli, kako sodelovati med seboj. To bomo najlažje dosegli s skupnimi izobraževanji, z neformalnimi druženji in dobro prijateljsko klimo.

Ali ste zadovoljni z obstoječim voznim parkom in opremo, lokacijo?

Pozna se, da je bila zadnjih pet let tukaj velika negotovost in ravno to je obdobje, ko bi moralo prihajati do menjave opreme. Center požarne varnosti Helios je deloval 25 let, po dvajsetih letih pa je določena oprema potrebna obnove ali zamenjave. K zadevi bo treba pristopiti sistematično, pogledati prioritete, kaj je treba najprej zamenjati. Seveda pri osebni varovalni opremi gasilcev ne bomo nič čakali, sredstva za to so bila namenjena že v prvem polletju delovanja in tako že čakamo dobavo novih intervencijskih oblek za posredovanje ob tehničnih intervencijah.

Kar se tiče lokacije, je strateško prava, blizu so avtocesta, Helios in Karton Količevo, Tosama, do centra Domžal imamo slabe 3 minute, do Leka in do IOC Trzin slabih 5 minut. Res smo morda na robu mesta, a pokrivamo tudi občine Moravče, Lukovica in Trzin in je naša umestitev prava. So pa potrebni prenove prostorov, v katerih delujemo, saj je objekt star 25 let. Ni v naši lasti, smo samo najemniki, zato si bom prizadeval za čimprejšnji odkup objekta, da bomo lahko ravnali kot dobri gospodarji. Predvsem je potrebna energetska sanacija, saj trenutno veliko energije 'zmečemo skozi okno'.

Kolikšno je financiranje CZR iz javnih in koliko iz tržnih?

Delež je v odnosu 60:40, kot je bilo predvideno v poslovnem načrtu, od tega občina nameni 714.000 evrov letno, v letu 2017 pa je načrtovanih še 350.000 evrov za odkup vozil in opreme od Heliosa. Del javnih sredstev dobimo kot gasilska enota širšega pomena od Ministrstva za obrambo. Prihodki na tržnem deležu pa so s strani že omenjenih podjetij, Darsa ter dejavnosti servisa in prodaje gasilnikov. Razmerje je, ker smo javni zavod, kar idealno. Sam se bom, ker izhajam iz gospodarstva, trudil fantom dopovedati, da sami zaslužimo in to vlagamo v opremo in ne le čakamo, da pride nekdo in nam jo kupi. Seveda pa pričakujemo s strani občine, da sredstev in s tem skrbi za javno gasilsko službo ter varnost občanov, ne bo zmanjševala.

Kakšen je finančni in časovni vložek v posamezno gasilsko vajo in kako pomembne so za vaše delovanje?

Za nami je oktober, mesec požarne varnosti; fantje so sodelovali na približno desetih večjih vajah. Ko je vaja, mora biti na centru ves čas prisotnih pet fantov, zato so poklicani drugi, kar predstavlja dodaten strošek delovne sile, mi pa smo omejeni s plačilom nadur. To je velik problem in še ne vem točno, kako ga bomo rešili.

Vaje so pomembne in podjetja, ki se zavedajo, da ljudje zaupajo podjetju, ki ima urejen stvari, jih organizirajo ne glede na to, da jim tega zakonodaja ne narekuje. Tukaj je tudi sodelovanje z vrtci in s šolami. V oktobru je bila skoraj vsak dan pri nas ena skupina, v šolah izvajamo vaje evakuacij. Čeprav vse to prinaša dodatne stroške, pa bom to spodbujal tudi v prihodnje. Bistveno je namreč, da posredovalec, ki prvi pride na kraj požara, poplave ali druge nesreče, objekt dobro pozna. V Domžalah je ogromno objektov, in naš cilj je, da jih dobro poznamo. Ob tem pa bi spodbudil stanovalce blokov in sosesk, kjer morajo imeti gasilnike, da jih periodično pregledujejo, predvsem pa, da pri upravniki dosežejo, da smo mi tisti, ki izvajamo servise. Ne le, da smo cenovno konkurenčni, to pomeni tudi, da so naši gasilci vsaj enkrat letno v njihovem objektu, ki ga tako bolje spoznajo, vedo, kje so vhodi in kje so nameščeni gasilniki. Sproti lahko opozarjajo na problematiko. Občani naj se zavedajo, da če bomo delali več servisov, bomo več zaslužili in bomo lahko boljše opremljeni. To pa pomeni večjo varnost za občane.

Občani in občanke lahko tudi sami dostavijo gasilnike do CZR, servis in trgovina je odprta med tednom od 7. do 19. ure in ob sobotah od 7. do 12. ure. Poleg pregleda gasilnikov lahko le-te tudi napolnijo in zamenjajo dotrajane ali poškodovane dele, kupite lahko tudi nov gasilnik, bodisi za v hišo ali pa za v avtomobil. Nov produkt, ki ga prodajajo, je detektor monoksida in dima. Vabijo jih tudi, da se udeležijo dneva odprtih vrat, ki je bil letos zelo dobro obiskan. Predvsem pa spodbujajo ljudi, da v primeru nesreče pomagajo drugim.

Domžale imajo eno najbolje organiziranih poklicnih gasilskih enot v Sloveniji. Kako skrbite, da so gasilci v stalni pripravljenosti?

Vsekakor je kvaliteta posledica preteklega dela. Občani Domžal imajo srečo, da v okolici obratujejo večja podjetja in imajo s tem boljše možnost zaposlitve. Ker pa so ta podjetja dokaj rizična v primeru izlitja nevarnih snovi in požarov, je pravzaprav logično, da je poklicna gasilska enota v Domžalah tako dobro organizirana. V zadnjih letih zaradi nejasne slike obstoja poklicne enote gasilci niso hodili na izobraževanja in usposabljanja v takšnem obsegu, kot bi bilo potrebno. Tudi psihofizična kondicija zaradi preteklih nekaj let ni na takem nivoju, kot bi si gasilci sami želeli. CZR Domžale je zdaj eden od 14 gasilskih javnih zavodov v Sloveniji. Fantje so povezani med seboj, tako da bodo izobraževanja v gasilski šoli na Igu, ki se jih bomo redno udeleževali, prilika tudi za druženje z ostalimi in izmenjavo izkušenj ter novih znanj. Še ena odlična stvar pa je, da Gasilska zveza Slovenije pripravlja regijske vadbene poligone in Gasilska zveza Domžale je bila po strogih kriterijih izbrana, da pokrije poligon regije Ljubljana III. Tako imamo dobre možnosti, da bo poligon stal v bližini CZR. Namenjen bo vsem prostovoljnimi gasilcem celotne regije za urjenje in izobraževanje, koristili pa ga bodo seveda lahko tudi naši fantje. □

DRUŠTVA

TURISTIČNO DRUŠTVO IHAN

vabi na
**OCENJEVANJE IN
DEGUSTACIJO
VIN IN DOMAČIH
DOBROT**
ihanskega
vinorodnega okoliša

**V nedeljo, 27. novembra 2016,
ob 15. uri
v dvorani
Gasilskega doma Ihan.**

Ljubiteljske vinarje vabimo, da
prinesejo svoje vino na ocenje-
vanje.

**Krajani, vabljeni
na prijetno druženje!**

MIKLAVŽEVANJE V IHANU

**v ponedeljek, 5. 12. 2016,
ob 16. uri
v telovadnici šole v Ihanu**

Dragi otroci!
Miklavž vas pričakuje
in se veseli srečanja z vami.

Prijave:
- Cvetličarna Slovnik ali
- Elizabeta Cerar Spahič,
tel.: 040 33 77 28
do sobote, 3. 12. 2016

Prispevek: 15 evrov

Prisrčna hvala

Društvo diabetikov Domžale se iskreno zahvaljuje vsem donatorjem, ki ste nam pomagali pri organizaciji in izvedbi slovesnosti ob 60-letnici Zveze društev diabetikov Slovenije in 30-letnici Društva diabetikov Domžale v Domžalah. Brez vas ne bi uspeli. Pomagali ste nam: Občina Domžale, Omicron, d.o.o., Domžale, DMC Praprotnik, Radomlje, Roche, farmacevtska družba, d.o.o., Paul Hartmann Adriatik, d.o.o., Ljubljana, Sanofi Aventis, d.o.o., Ljubljana, Tosama, d.o.o., Vir, Simps's, d.o.o., Trzin, Občina Trzin, Zdravstveni dom Domžale, Zalokar & Zalokar, d.o.o., Ljubljana, Kana Storitve, Zastopstvo, d.o.o., Žalec, Lekarna Flerin, Domžale, Sanolabor, d. d., Ljubljana, Agrard Trgovina, d.o.o., Domžale, Gostilna Mgan, Ihan, Cvetličarna Slovnik, Biotera, d.o.o., Komenda, Lekarna Domžale, Rodex, Radomlje.

Iskrena hvala tudi povezovalcu Borutu Veselku in režiserju Lojzetu Stražarju.

Vsem želimo veliko uspeha.

DRUŠTVO DIABETIKOV DOMŽALE

DLG Tisa Domžale na obisku pri Smrtnikovi v Železni Kapli

Gozd je že dobil tisoče različnih barv in rast lesa se za letos počasi upočasnjuje. Za gozdarje pa se začne to obdobje intenzivnega dela v gozdu.

DLG TISA DOMŽALE Tudi v Društvu lastnikov gozdov Tisa Domžale se tega močno zavedamo in poskušamo na več načinov pomagati lastnikom gozdov k varnejšemu in učinkovitejšemu delu v gozdu. Svetujemo pri gospodarjenju in se udeležujemo raznih strokovnih ekskurzij. Obenem pa še radi združimo prijetno s koristnim in si ogledamo še kakšno zanimivost.

Letošnja ekskurzija je bila malo drugačna, a toliko bolj zanimiva. Odzvali smo se povabilu gozdarskega kolega z avstrijske Koroške ing. Zdravka Smrtnika, da bolje spoznamo delovanje gozdarstva v Avstriji. Tema nas je zelo zanimala in z veseljem smo se odzvali njegovemu povabilu. Naša gostiteljica sta bila brata Smrtnik, Zdravko in Franc Jožef. Da, prav ste prebrali, to sta tista dva fanta od petih bratov, ki sestavljajo legendarni pevski kvintet bratov Smrtnik iz Kort na Obirskem. Smrtniki veljajo za velike slovenske domoljube in zelo dobre gostitelje. To smo občutili tudi na lastni koži. Ob prihodu iz Slovenije čez Jezerski vrh v Železno Kaplo nas je toplo sprejel Franc Jožef, ki je že drugi mandat prvi dvojezični župan v Železni Kapli na avstrijskem Koroškem. Pred občinsko izpostavo nas je nagovoril in zelo podrobno orisal občino, ljudi na Koroškem in primere dobrih praks njihovega gospodarstva. Sam je velik gozdni posestnik, zato nam je dodobra razjasnil njihovo gospodarjenje in za to potrebno birokracijo. Vse nas je povabil na jutranjo kavo in skoraj z vsakim spregovoril še kakšno besedo. Nato se nam je pridružil njegov brat, gozdarski inženir Zdravko. Zaposlen je v gozdarskem podjetju WWG Kärnten, kjer se ukvarja z gozdarskim inženiringom na območju celotne Koroške. Njihov spekter zajema celotno upravljanje z gozdom – od gozdarskega načrtovanja, izbire dreves

za posek, ukvarjajo se s sečnjo in spravilom lesa ter odkupujejo hlobovino. Z Zdravkom smo se odpeljali na Obirsko, kjer smo si ogledal njihovo gospodarjenje z gozdom. Veliko smo izvedeli od

nadmorski višini 1000 m. Pridružila se nam je slovenska vodička in nas sprva popeljala po rovih nekdanjega rudnika železa. Ti rovi so se spremenili v prečudovit jamski svet, poln kapnikov in ču-

njega, in ga kar zasipali z vprašanji o gozdu in tudi o lovstvu, saj imata brata Smrtnik svoje lovišče in vzgajata eno najlepših prostih divjadi tega območja.

Spoznali smo, da je gospodarjenje in organiziranost gozdarstva v Avstriji bistveno drugačna kot pri nas in da moramo še veliko narediti pri povezovanju lastnikov gozdov. Gostiteljica smo se zahvalili za ogled in obsežno predstavitev. Sledila je vožnja nazaj v Železno Kaplo, kjer nas je pri farni cerkvi pričakal domači župnik. Na kratko nam je predstavil faro in njene ljudi. Seveda je tudi on govoril odlično slovensko, kar da vedeti, da se še kako govori v teh krajih slovensko. Po ogledu cerkve in njene okolice pa je sledil še ogled Obirskih jam. Z avtobusom smo se peljali pod vznožje mogočnega Obirja do vhoda v jamo na

des narave. Jama ima zelo lepo urejeno turistično zavarovano pot in lokacije opremljene s poučnimi filmskimi animacijami. Po ogledu jame smo se odpravili nazaj proti mejnemu prehodu. Na Jezerskem smo zaključili ekskurzijo v prijetnem okolju kmečkega turizma z okusno večerjo.

Ker smo bili streljaj od slovenske meje na ekskurziji, smo videli veliko drugačnih metod gospodarjenja z gozdom. Domov smo prišli s povsem novimi pogledi na upravljanje z gozdovi v Avstriji in si med seboj izmenjali različna mnenja glede našega slovenskega gospodarjenja. Veseli smo bili povabila in sklenili, da se še kdaj vrnemo k našim severnim gozdarskim kolegom na obisk.

BLAŽ KRIŽNAR, DIPL. ING. GOZD.

Spominska slovesnost v spomin 83 žrtvam okupatorjevega nasilja 1941–1945

Ob spomeniku v Zg. Jaršah pred tovarno Induplati

KO ZB ZA VREDNOTE NOB JARŠE - RODICA vsako leto organizira spominsko slovesnost padlim borcem, aktivistom Osvobodilne fronte slovenskega naroda, internirancem v nacističnih taboriščih, talcem in drugim žrtvam okupatorjevega nasilja druge svetovne vojne (1941–1945) z Rodice, Spodnjih, Srednjih in Zgornjih Jarš ter tovarne Induplati, ki so padli ali umrli na domačih tleh in po Evropi.

Med 83 žrtvami je bilo pet talcev, ki jih je nacistični okupator ustrelil 29. avgusta 1941 nasproti spomenika, čez železniško progo, kot maščevanje za ponesrečen partizanski napad na okupatorjevega ovađuha Mladena Halužana, uslužbenca tovarne Induplati. To so bili: Jakob Dacar, Ignac Merzel, Jože Vidler, Franc Vidmar in Lovrenc Dragar.

Streljanje talcev je skrivaj z vlaka posnel Viktor Ručigaj z Dobena neposredno po streljanju talcev. Avtor je pozneje padel v partizanih. Fotografije hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije.

Spomenik ohranja tudi spomin na prve partizane tega območja, ki so padli v boju Radomeljske čete z enoto nemške vojske na Golčaju nad Blagovico 28. avgusta 1941. Padli so: Franc Kobilica, Franc Kokalj in Viktor Rožič. Njim v spomin je Krajevna skupnost Jarše - Rodica izbrala 28. oktober za krajevni praznik.

Ob letošnji spominski slovesnosti, ko praznujemo 75. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda, je bilo še posebej slovesno.

Po zaigrani slovenski himni je navzoče nagovorila Draga Jeretina Anžin,

v katerem je pozdravila vse navzoče: predsednika sveta KS Jarše - Rodica Janca Juhanta, slavnostnega govornika Marjana Gregorcu in predsednika KO ZB za vrednote NOB Jarše - Rodica Staneta Ukmarja. Pozdravila je tudi častno enoto OZČS Domžale, predstavnike PGD Jarše - Rodica in praporščake ter učence in učence 4. b in 5. b OŠ Rodica z učiteljicami.

Poudarila je pomen, da s spominsko svečanostjo počastimo vseh 83 žrtv, ki so darovali življenja zato, da imamo danes svoj dom, svojo deželo, našo Slovenijo, slovensko besedo, slovensko pesem. Spoštujemo veličino njihovega boja. Ta je zapisan v naši zgodovini, je naš.

Bodimo ponosni na naše korenine. S polaganjem venca (Stane Ukmar, Aleksander Skok, KO ZB za vrednote NOB

Jarše - Rodica) se poklonimo spominu vsem žrtvam NOB 1941–1945. Slava jim!

Po kratkem kulturnem programu je bila beseda predana slavnostnemu govorniku Marjanu Gregorcu, članu naše krajevne organizacije, ki je bil živa priča streljanja talcev in je kot devetletni fant doživljal grozote tega zverinskega početja okupatorja. Opisal je ves potek dogajanja, od postavljanja kolov, privezovanja talcev, streljanja, odvoz na Homec, kjer so jih pred cerkvami obidjem zmetali v jamo in zasuli, kot da so živali.

Po zahvalnem nagovoru Brede Podbevšek vsem nastopajočim in udeležencem spominske slovesnosti smo se poslovili od kraja, ki nas spominja na tragične in junaške dni slovenske zgodovine.

MOHOR PODBEVŠEK, ČLAN KO ZB ZA VREDNOTE NOB

Mesec požarne varnosti v Dobu

Delujmo preventivno

PGD DOB, za katerim je več kot 125 let uspešnega dela, posebno skrb namenja preventivi in v tem okviru tudi aktivnostim v oktobru – mesecu požarne varnosti. Letošnja tematika meseca varstva pred požari je bila v celotni Sloveniji namenjena splošni požarni varnosti v gospodinjstvih in problematiki ogljikovega monoksida, geslo pa Delujmo preventivno. V vrsto aktivnosti v okviru občinske gasilske zveze ter društva je Prostovoljno gasilsko društvo Dob vključilo tudi tradicionalni dan odprtih vrat v nedeljo, 23. oktobra 2016.

Zbrane krajanje, med njimi je bilo veliko mladih obiskovalcev, ki jih tudi sicer v društvu ne manjka, je z velikim veseljem najprej pozdravil predsednik PGD Dob Luka Pušnik. Na kratko

Doba. Predsednik se je ob tej priložnosti vsem krajanom zahvalil za prispevke. v letu 2016, za rekordno obiskano letno prireditev - za to, da so živeli, dihal in pomagali PGD, ki jim to skuša vračati – tudi tako, da je večje zelene površine odstopilo za igrala vrtcu.

Sledil je prikaz gašenja požara v stanovanju, če se na štedilniku pregreje olje – za začetek si pomagamo z mokro krpo in s pokrovko, vsi obiskovalci pa so ob tej priložnosti vedeli, da je potrebno za pomoč poklicati 112. Zanimiv je bil tudi prikaz gašenja ob eksploziji plinske jeklenke. Obiskovalci so najbolj uživali ob predstavitvi voznega parka, ko so lahko preizkusili tudi sirene. Za najmlajše so gasilci pripravili tudi zanimivo zbijanje tarče z vodnim curkom iz

je predstavil najnovejšo pridobitve, urejanje lastniških odnosov v domu, ki naj bi ob sodelovanju vseh društev in krajanov resnično postal pravi dom krajanov. Obiskovalci so se sprehodili po gasilskih prostorih, skozi veliko sejno sobo, koteček za vaje z mladino, priročno skladišče, občudovali pa predvsem številne pokale in druge nagrade, ki pričajo o tekmovalni uspešnosti gasilcev iz

ročnika, manjkala pa ni niti pogostitev. Prijetno, predvsem pa poučno nedeljsko dopoldne je pomenilo tako pridobivanje novih znanj na področju varovanja pred požari kakor tudi priložnost za sodelovanje PGD Dob s krajanji, ki se bo zanesljivo nadaljevalo tudi v prihodnje.

**VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR**

Obvestilo veteranom vojne za Slovenijo

Spoštovane veteranke in veterani vojne za Slovenijo,

z letom 2017 je nastopilo obdobje, v katerem nam je država vsaj delno povrnila pravice, ki so nam po zakonu pripadale. Zahvaljujemo se aktualni vladi, ki se je prva sploh hotela pogovarjati o povrnitvi pridobljenih pravic vojnim veteranom.

Pot do uveljavitve tega ni bila lahka, a nam je vodstvu veteranske organizacije z večkratnimi pogajanji le uspelo s tehničnimi argumenti prepričati ljudi, ki o tem odločajo.

V letu 2017 so upravičeni do plačila premije DZZ (dodatnega zdravstvenega zavarovanja) vsi, ki so ga že do zdaj prejeli, poleg njih pa tudi vsi tisti, ki so ali bodo v naslednjem letu dopolnili starost 55 let.

Vsi tisti, ki vam po novem zakonu pripada pačilo PZZ, boste s strani države prejeli obvestilo o tem in boste na podlagi tega vložili zahtevek, vendar ne prenehajte s plačevanjem PZZ, dokler ne prejmete odločbe s strani države. Obenem raje ne spreminjajte zavarovalnice (Vzajemna, Triglav, Adriatic), ker je treba upoštevati odpovedni rok in se stvari lahko malce zapletejo.

V naši upravni enoti Domžale je 1091 posameznikov, ki imajo status vojnega veterana, od tega so 103 veterani še iz NOB (1941–1945).

Kdorkoli si do zdaj še ni uredil statusa, naj to stori še letos, če je seveda do tega upravičen.

V primeru nejasnosti lahko pokličete na OZVVS Domžale (031 646 819 – Janez Gregorič). Po svojih močeh vam bomo pomagali, lahko pa se tudi včlanite v naše združenje, kjer vas bomo zelo veseli.

Dobro med nami

Sparova donacija gre v prave roke

MDI DOMŽALE Ob slavnostnem odprtju novega trgovskega centra Arkadia na Viru pri Domžalah je predstavnik podjetja Spar Slovenija Igor Domjan povedal, da si je Spar dolgo želel v Domžalah odpreti hipermarket in da želi z Domžalčani tudi živeti, biti vpet v okolje in prepoznan za več kot „samo“ trgovec.

V Medobčinskem društvu invalidov Domžale štejemo 1780 članov in že več kot 40 let prostovoljci delujemo s ciljem ugotavljanja, zagovarjanja in uresničevanja posebnih potreb invalidov. Od leta 2003 imamo status društva, ki deluje v javnem interesu na področju invalidskega varstva

in tudi status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva.

Ob prejemu donacije v znesku 4000 evrov se iskreno zahvaljujemo donatorju, podjetju Spar Slovenija in županu Občine Domžale Toniju Dragarju, ki je naše društvo predlagal za prejemnika donacije.

Prejeta sredstva bomo namenili za izvajanje naših posebnih socialnih programov, predvsem za omogočanje vključenosti v programe za ohranjanje zdravja in rehabilitacijske programe finančno šibkejšim članom invalidom.

MDI DOMŽALE, VIDA PERNE

Iz življenja članov Društva vojnih invalidov Domžale

Kaj so nam povedali ob obiskih

DVI DOMŽALE sestavljajo člani iz kar petih novoustanovljenih občin z območja nekdanje občine Domžale. Društvo namenja svojim članom stalno skrb, posebej tistim v domovih upokoјencev in težje bolnim na njihovih domovih. Obiščemo jih tudi ob njihovih okroglih obletnicah. Veseli so čestitk, dobrih želja za njihovo zdravje, šopka rožic, spominskih daril, predvsem pa kramljanja in obujanja spominov na skupno delo. Tako smo 6. oktobra trije člani vodstva društva v domu upokoјencev oziroma na njihovih domovih obiskali šest težje in lažje bolnih članov.

Mihaela Barbiča smo v domu upokoјencev v Domžalah obiskali na njegov 94. rojstni dan. Čestitali smo mu, izročili darilo in se pogovarjali.

Mihael Barbič

Povedal je, da zadnje čase ni več pri močeh, zato z vozičkom več ne zahaja po Domžalah. Ostaja v svoji sobi, gleda TV, posluša poročila po radiu, bere dnevno časopisje in je vesel obiskov prijateljev. Zaželeli smo mu boljšega zdravja. Vidimo se najpozneje ob njegovem 95. rojstnem dnevu. V domu smo obiskali tudi **Janeza Topolovca**.

Vinko Žebovec je v juliju praznoval 93. rojstni dan. Obiska in darila ter pogovora na domu v Rudniku je bil zelo vesel. Zaradi padca se počuti slabše. Živi skupaj s sinom, ki kmetuje in dela v Ljubljanski gasilski brigadi. Vinka pridno obiskuje hči Majda iz Podgorja. Je udeleženec NOB od 10. januarja 1943, prejemnik številnih priznanj, dolgoletni praporščak. Žal se zaradi slabega zdravja več ne udeležuje slovesnosti kot nekoč. Zaželeli smo mu veliko zdravja, sam pa je optimistično povedal: »Sem v 94. letu. Želim dočakati sto let, če mi bo zdravje dopuščalo. Če bom imel dobro oskrbo in mirno življenje.«

Ivanka Jevšnik, rojena 6. aprila 1932, stanuje v Kamniku, je vojna invalidka in udeleženka NOB. Dolga leta je opravljala tajniške naloge v Društvu vojnih invalidov Domžale. Stanuje v Kamniku in ima kar nekaj težav zaradi stopnic. Zato je največ doma, gleda televizijo, posluša radio in bere časopise. Vesela je obiskov. Stanuje z vnukinjo Marušo, čaka pa na sprejem v Dom upokoјencev Kamnik. **Janez Brecljnik iz Preserij** je skupaj z ženo in mammo član našega društva, hkrati pa je tudi aktiven član drugih društev. Z ženo sta bila vesela našega obiska, tudi darila, predvsem pa dobrih želja za zdravje, varno vožnjo pa tudi srečo in mir. **Peter Potočnik** iz Doba rad dela doma in na vrtu, zaradi težav z zdravjem se veliko rekreira in sprehaja okoli Doba. Z ženo se redno udeležujeta različnih slovesnosti, srečanj, proslav in prireditvev, rada odideta tudi na trgatve k prijateljem na Štajersko. Našega obiska sta bila zelo vesela, predvsem pa klepetata. Vsi obiskani člani so bili obiskov in prijetejnega kramljanja zelo veseli. Želimo jim veliko zdravja in dobrega počutja do naslednjega obiska.

JOŽE NOVAK

25 oktober, dan suverenosti

V oktobru 1991, natančneje 25. oktobra 1991 je ob 23.45 slovensko ozemlje zapustil zadnji vojak jugoslovanske armade, takrat nam že tuje vojaške sile.

Slovenija je ostala sama s svojimi obrambnimi in varnostnimi silami, s Teritorialno obrambo in z milico. Na ta dan je Slovenija postala suverena država, na katero smo bili in smo ponosni še danes. V mesecih, ki so sledili, je naša država postala mednarodno priznana članica družine evropskih

stavniki Slovenije v svojih nastopih ob državnih in drugih praznikih tako doma kot tudi v mednarodnih organizacijah in združenjih, katerih polnopravna članica je postala tudi naša država.

V tem zgodovinskem procesu smo veterani vojne za Slovenijo imeli po-

Osrednja državna proslava v Kopru

narodov in polnopravna članica Organizacije združenih narodov. Uresničile so se želje naših prednikov, da bodo nekoč sami ali pa vsaj njihovi potomci živeli v svoji lastni in suvereni državi. Prav izraz 'suverenost' in 'suvereni' so poudarjali številni pomembni pred-

membno vlogo. Z orožjem v roki smo se uprli takrat eni najmočnejših armad takratne Evrope, brez razmišljanja in brez preračunljivosti ter obranili slovenski narod in slovensko državo!

J. GREGORIČ

Čas za hvaležnost in spomine nikoli ne mine

Ob 75-letnici ustrelitve petih talcev v Brezjah in dnevu spomina na mrtve

KO BORCEV ZA VREDNOTE NOB DOB, KRTINA je letos v dneh pred dnevom spomina na mrtve pripravila kar dve komemorativni slovesnosti. Najprej smo komemoracijo v Brezjah združili

1941 prejšnjega stoletja, zaradi katerega smo se danes zbrali, in vsa dogajanja do današnjih dni, nam morajo biti v opomin in nauk, da lahko napadalec, zavojevalec ali okupator premaga narod samo z

s spominsko slovesnostjo ob 75-letnici ustrelitve petih talcev v Brezjah, nato pa smo se pred spomenikom borcev prve in druge svetovne vojne v Dobu spomnili dneva spomine na mrtve.

Ob spominsko obeležje v Brezju, posvečeno petim talcem, ki so jih Nemci 22. avgusta 1941 kot talce ustrelili, je po pesmi Jožeta Udoviča Pred puškami stojim delegacija v sestavi Marica Klemen, Janez Avsec in Franc Gotar položila venec. Z minuto tišine in s poklonom praporščakov pa smo se spomnili ustreljenih talcev: Franca Drolca, Štefana Grudna, Antona Orehka, Generosa Sitarja in Ivana Sušnika.

Slavnostni govornik Janez Avsec, predsednik sveta KS Krtina, je spomnil na grozote druge svetovne vojne, posebej na peterico, ki ji je bilo odvzeto najdragocenejše, kar imamo – življenje. Poudaril je, da so bili to časi, ko je bil človek človeku vse drugo, samo človek ne. Spomnil je, da je bil to čas, ko se je človek zaradi oblasti, zaradi prgišča zemlje in različnih ideologij igral nadčloveka, ki je jemal, jemal tudi življenja in nadaljeval: »A menim, da je že čas, da prerastemo nasprotja, ki so v tistih lehtih obrnila brata proti bratu, sosedu proti sosedu, človeka proti človeku. A prerašči ne pomeni pozabiti, pomeni sprejeti, da nekdo drugače misli, pomeni sprejeti, da nekdo drugače doživlja. Tudi resnica, ki jo povojni rod o vojni vidi, sliši in živi, je za vsakega drugačna, odvisna od sredine, v kateri smo odrasčali in v njej živel. A žalosten dogodek, kot je ta iz leta

njegovo pomočjo. In ravno to se je dogajalo tudi našemu narodu, ki se je takrat razdelil in ostal razdeljen do današnjih dni. Dogodki iz tistega obdobja se še danes izrabljajo za politične namene in za doseganje ciljev, ki nam kot narodu niso ravno v ponos, in ravno ta delitev iz preteklosti in človeške lastnosti, ki jih kar ne moremo preiti, in nespoštovanje lastne zgodovine je privedlo do tega, da počasti izgubljamo tisto, za kar se je narod boril in ustvarjal do današnjih dni. A zgodovina se piše dalje.« Ob koncu je spomnil na dan spomina na mrtve in hvaležnost vsem, ki so bili z nami, pa so odšli.

V kulturnem programu, podoben je bil izveden tudi naslednji dan na komemoraciji v Dobu, je Pevski zbor Turistično rekreativnega društva Turnše Češnik pod vodstvom Aleša Fariča pel partizanske pesmi, recitirale so učenke OŠ Dob Iza Cvetko, Teja Nemec in Lara Kolanko, ki so jih za nastop pripravili mentorici Mateja Jesenovec in Marta Keržan, svoje pesmi je bral Jože Lončar, vse skupaj pa je v lep žalni šopek zavila Vera Vojska. Slovesnosti se je udeležila tudi Marija Majhenič, predsednica Združenja za vrednote NOB Občine Domžale.

Z organizacijo obeh slovesnosti je že skoraj v celoti uresničen letošnji program Krajevne organizacije za vrednote NOB Dob. Pred nami so le še obiski najstarejših članov in članice društva pred vstopom v novo leto, ter nekaj visokih življenjskih jubilejev, ko bomo jubilanatom zaželeli predvsem veliko zdravja.

VERA VOJSKA

Občni zbor bo 22. decembra

Za nami je jubilejno, 25. leto uspešnega dela Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in nekaj mesecev več dela krajevne organizacije Domžale, ki pokriva območja občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin.

Obiska Pokljuke

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE Če smo v prvih letih največ pozornosti namenjali zbiranju podatkov, izpolnjevanju neštetih vprašalnikov, pisanju pristopnih izjav in neštetih poti do uresničitve pravic žrtev vojne in se jezili nad državo, ki je po skoraj pet desetletjih zahtevala podatke o trpljenju izgnancev med drugo svetovno vojno, se je dejavnost pozneje umirala in več pozornosti namenjamo druženju ter spominom na izgnanstvo, ki jih obujamo tudi z obiskovanjem krajev izgnanstva v Nemčiji in Avstriji ter različnih taborišč, kamor je bilo med vojno pregnanih veliko naših članov. Največkrat smo bili v Mauthausnu, Dachau in v Kamporju na Rabu.

Seveda smo se vsi skupaj v 25 letih malce postarali, zato tudi dejavnost prilagajamo našim letom in močem.

Še vedno radi odhajamo na različna spominska srečanja, spoznavamo zanimivosti in znamenitosti naše domovine, predvsem pa nikoli ne manjamo na tradicionalnem občnem zboru, ki ga konec leta povežemo s prijetnim druženjem in voščili za srečno, zdravo in uspešno še eno skupno leto.

Tudi letos na to druženje nismo pozabili. Dobimo se 22. decembra 2016 pri Frfrav v Krašcah. Kot vselej bo to tudi priložnost za plačilo članarine, evra za izobraževanje in naročnine za Vestnik, predvsem pa za pregled v letu 2016 opravljenega dela in sprejem načrtov za prihodnje leto. Pridite, vabljeni vsi člani in članice društva! Če slučajno vabila ne dobite, ste kljub temu iskreno dobrodošli. Na svidenje torej 22. decembra 2016.

VERA VOJSKA

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

na kratko

OŠ DRAGOMELJ

26. september, dan evropskih jezikov

Na pobudo Sveta Evrope v Strasbourgu od 2001 dalje vsako leto praznujemo 26. septembra evropski dan jezikov. Dan, ko praznujemo jezikovno raznolikost v Evropi in spodbujamo učenje jezikov, smo v OŠ Dragomelj obeležili prvo šolsko uro v vseh oddelkih.

Mlajši učenci so spoznali sosednje države, pozdrave, njihove značilne jedi in glavna mesta. Nekatere skupine so pripravljale miselne vzorce in spoznali so tudi druge evropske države. Pri pouku športa so v 5. razredu učenci oblekli drese posameznih klubov in reprezentanc različnih držav in športov. Učenci so si izbrali posamezne drese glede na državo (klub). Za države, katerih drese so imeli, so poiskali, kako se izgovori pozdrav vsake države (dober dan, živijo, Guten Tag ...). Pozdravi so bili v poljščini, španščini, latvijščini, nemščini, slovenščini, fran-

coščini, portugalsščini in angleščini. Tako smo na drugačen in igriv način spoznali in se naučili, da je učenje jezikov nujnost v šoli in izven nje.

METKA MURN

OŠ VENCILJA PERKA

22. slovenski festival znanosti

Konec septembra je v Ljubljani potekal že 22. slovenski festival znanosti. Letos ga je obiskalo tudi 34 učencev OŠ Vencilja Perka v

spremstvu mentoric Nataše Fabjančič, Tjaše Kampas in Ide Vidic Klopčič. Nadarjeni učenci za naravoslovje in mladi navdušenci za kemijo, ki sodelujejo pri izbirnih predmetoma Kemija v življenju in Poskusi v kemiji, so si z veseljem ogledali vrsto zanimivih predavanj, delavnic in prikazov eksperimentov Kemija modrih kavbojk, Merjenje temperature žarnic, Kemija v vsakdanjem življenju, Eksperimentalnica, idr. Festival, ki ga organizira Slovenska znanstvena fundacija skupaj s Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani in Kemijskim inštitutom, je letos nosil naslov Opazujem, raziskujem, razlagam. Med drugim je bil posvečen tudi spominu na življenje in delo kemika Maksa Samca.

BESEDILO IN FOTO: OŠ VP

Junaki zime

V torek, 18. oktobra 2016, smo se učenci 4. in 5. razreda podružnične šole Ihan že zelo zgodaj odpravili v Planico, kamor so nas povabili slovenski športniki.

PODRUŽNIČNA ŠOLA IHAN Naša ambasadorica je bila biatlonka Teja Gregorin. Oblečeni smo bili v smučarska oblačila in obutev, saj je prireditelj Junaki zime potekala v snežnem tunelu

z biatlonsko puško. Nato smo nadaljevali še z ostalimi poligoni: smučarski skoki, prosti slog in tek na smučeh. Pri vseh so nas pričakali znani športniki: Peter Prevc, Klemen Bauer, Maja Vtič,

v novem nordijskem centru v Planici. Prispeli smo ob 8.15 in vsi navdušeni zagledali znane športnike, ki so nas pričakali z darilnimi vrečkami. Hitro smo si na glave natakili nove kape in začeli z zbiranjem podpisov. Skupaj smo odšli v snežni tunel. Tam je bilo zelo mrzlo. Najprej smo sledili Teji Gregorin na poligon, kjer smo streljali

Špela Rogelj, Filip Flisar ... in nas dobro ogreli na poligonih. Po tem zabavnem delu smo odšli v Čapljno na toplo enolončnico s klobaso, ki nam je pogrela naše želodčke.

Druženje z Junaki zime nam bo za vedno ostalo v spominu.

LANA KOMATAR IN
MAŠA JAKOŠ VASLE 4. D RAZRED

Recital renesančne poezije v Knjižnici Domžale

Letos mineva 400 let od smrti Williama Shakespeara in Miguela de Cervantesa.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE V počastitev spomina na velika renesančne umetnosti smo mentorice Jana Lamberšek Starbek, Katarina Marin Hribar in Nuša Fujan z dijaki Srednje šole Domžale maja in oktobra v Knjižnici Domžale pripravile recital renesančne poezije. Prireditelj so uvedli plesni pari

Spenserja, P. de Ronsarda, H. Howarda, L. Labeja, C. Marlowa, P. Sidneyja, neznanh lirikov elizabetinske dobe ter velikih poetov W. Shakespeara in F. Petrarce. Tematika izbrane poezije je zajemala vse plasti človekovega življenja, v katerem se prepletajo svetla in temna občutja. Med uživanje življenjskih

z renesančnim dvornim plesom iz Italije ob nežni spremljavi flavte in viole. Dijaki so z branjem posameznih pesmi, podprtih s subtilnimi zvoki sintetičatorja, posredovali duh renesančne poezije in oživljali individualna doživljanja različnih avtorjev: W. Raleigha, E.

radosti se je vtihotapljala misel o neizbežnem minevanju in smrti.

Ob prikazu utrinkov iz preteklosti smo prisotni v dvorani doživljali brezčasnost človekovih najglobljih misli in občutij.

NUŠA FUJAN, SREDNJA ŠOLA DOMŽALE

Imamo kačo in to prometno

V Osnovni šoli Dragomelj smo se že drugo leto pridružili projektu Prometna kača.

OŠ DRAGOMELJ Projekt Prometna kača poteka 10 dni in se začne v tednu otroka. Izveden je v okviru programa Ekošola. Letos smo ga razširili tudi v drugo triado. Projekt Prometna kača je oblikovan za osnovne šole, cilj pa je spodbuditi otroke, starše in učitelje k

Otroci, ki v šolo pridejo na trajno mobilni način (peš, kolo, rolarji, skiro, avtobus, kombi, souporaba avtomobila) so nagrajeni z malo nalepkico, ki jo prilepijo na veliko oddelčno nalepko. Tako oddelki med seboj tekmujejo v številu trajne mobilnosti. Vsi

hoji, kolesarjenju, uporabi javnega prevoza ali souporabi avtomobila za pot v šolo in iz nje. S to dvotedensko kampanjo želimo odpraviti negativne predstave, kot je na primer varnost v cestnem prometu, in spodbujati trajnostne načine prevoza kot zabavne in zdrave.

učenci so na koncu simbolično nagrajeni. Otroci so tako bolj ekološko ozaveščeni, trajnostno mobilni in hkrati skrbijo za več gibanja. Zahvaljujemo se vsem staršem, ki pri tem projektu pridno priskočijo na pomoč.

JASMINA HRIBAR

Obisk humanitarke Jane Dular

V torek, 25. oktobra 2016, smo na OŠ Domžale gostili humanitarko Jano Dular, ki že sedem let pomaga ljudem, predvsem otrokom, v Afriki.

OŠ DOMŽALE Jana Dular od avgusta 2011 živi v Malaviju v centralnem predelu Afrike, kjer vodi projekte za pomoč 50 otrokom s posebnimi potrebami. Z donacijami je v vasi Mazembe zgradila izobraževalni center ELA, ki ga vsak dan obišče 250 otrok. Z malavijskimi učitelji jih uči matematiko, branje, pisanje in angleščino. Ustanovila je mladinski klub za okoli 400 članov in delavnice finančne pismenosti za 50 lokalnih žensk. Napisala je tudi knjigo The Warm Heart of Africa, www.africa-book.info.

Ob besedi Afrika pomislimo na lakoto, onesnaženje, trpljenje ... Toda Jana Dular je ta pogled precej razširila. Pokazala nam je njihovo kulturo, bogate pokrajine, prelepo naravo, in kljub revščini, njihovo neizmerno veselje.

Jana Dular, 30-letna univerzitetno diplomirana pravnica in humanitarka iz Jurke vasi pri Novem mestu, je v oktobru obiskala različne šole in ustanove, kjer je predavala o njenem življenju v Afriki, saj zbira prispevke za pomoč otrokom. Sama si je že pti rosnih štirih letih, želela odpotovati v Afriko in tam pomagati pomoči potrebnim ljudem. Z leti so te sanje v njej zorele in rasle, ko pa je končala fakulteto, se je odločila, da to ne bodo več samo sanje. Na začetku je nekaj let delala pod okriljem različnih humanitarnih organizacij, zatem je pa prišla na idejo lastne organizacije.

Organizacija je dobila ime Education. Literacy. Art. – s kraticami ELA in deluje v državi Malawi. Natančneje kulturno-izobraževalni center je v vasi Mazembe. Nastala je v glavnem za namen izobraževanja, tako za 'običajne' otroke kot tiste, ki imajo posebne potrebe. Jani pomagajo pri pomembnih opravilih (kuhanje, učenje) tako Slovenci kot tudi domorodci. V centru vodijo različne projekte, med katerimi so slednji trije najbolj prepoznavni.

Vsako dopoldne vodijo triume delavnice, v katerih pomagajo otrokom prvih razredov iz OŠ Mazebe z učnimi težavami. Otroke na koncu še nahranijo z uravnoteženim kosilom. Otroci se teh delavnic poslužujejo eno leto. Zatem vsako popoldne vodijo od 14. do 17. ure splošne delavnice, v katerih sodelu-

jejo vse starostne skupine 200 osnovnošolskih otrok. Poučujejo jih matematiko, angleščino, branje, pisanje, šport in likovni pouk.

ELA je ustanovila še tri pomembne klube za tamkajšnje prebivalstvo. Prva dva sta Elina mladinska kluba, ki skupaj štejeta 260 članov. Tam omogočajo razvijanje talentov v teatrski, plesni, pevski in športni (odbojka, nogomet) smeri. Mladinci svoje talente pokažejo na različnih srednjih šolah, vaseh in mestih, kjer za svoje nastope pobirajo

prostovoljne prispevke, ki jih zatem porabijo za svoje šolanje. Tretji klub pa je Elin klub za ženske, v katerem je okoli 50 žensk. V tem klubu imajo delavnice finančne pismenosti ter pomoč pri ustanavljanju in vodenju malih poslov.

Tudi predavanje na naši šoli je imelelo humanitarno noto. Učenci so se odpovedali eni čokoladi in nekaj denarja namenili za prostovoljne prispevke, s katerimi bo Jana Dular, preko njene družstva ELA (www.drustvoela.org) vsakodnevno s kosilom hranila otroke, kupovala šolske potrebščine za več kot 850 otrok osnovne šole in Elinega centra. Porabila ga bo za nabavo bencina, da bo lahko bolne vaške otroke vozila v 100 km oddaljeno bolnišnico in, da bo s prispevki lahko plačevala šolnine revnim srednješolcem.

Osebo je bila predstavitev tako všeč, da sem začela razmišljati, da bi po končani univerzi tudi jaz spakirala kovčke in se odpravila v Afriko pomagat ljudem.

HANA GLUMAC, 9. C

Dan varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami

Na Osnovni šoli Roje v Domžalah vsako leto v oktobru priredimo tehniški dan Varnost pred naravnimi in drugimi nesrečami.

OŠ ROJE V petek, 14. oktobra, smo izvedli tehniški dan, ki je bil tokrat namenjen preventivi. V prvem delu dneva smo za otroke pripravili predstavitve in predavanja. Učiteljica Ajda Lalič je v zbornici šole pripravila predavanje na temo preventive, ukrepov ob naravnih in drugih nesrečah, osnov prve pomoči, gašenja začetnih požarov ter same ureditve sistema zaščite in reševanja v Republiki Sloveniji. V šolski telovadnici sta varuhinja Veronika Bergant in hišnik Tomaž Žargi, tudi oba gasilca, pripravila predstavitev gasilske opreme in osebne zaščitne opreme gasilca.

Po malici smo vse otroke šole razdelili v devet mešanih skupin. Menimo, da je treba vsem otrokom omogočiti enake možnosti za uspeh in,

jejo več pomoči, pomagali do dobrih uvrstitev. Vprašanja na kvizu niso bila lahka, zato smo bili organizatorji še posebej navdušeni nad znanjem, ki so ga pokazali učenci.

Najbrž pa so bila motivacija za zagreto sodelovanje in željo po dobri uvrstitvi tudi lepa darila. Prav vsak učenec, ki je pri kvizu sodeloval, je bil na koncu nagrajen, seveda pa prva mesta malce bolj bogato kot druga. Za lepe nagrade se moramo zahvaliti donatorjem, ki so nam jih podarili. Najlepša hvala podjetju Tosama, d. o. o., Rdečemu križu Slovenije, območnemu združenju Domžale, Agenciji Republike Slovenije za okolje, Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje in Gasilski zvezi Slove-

da do uspeha lahko pridemo le z ekipnim delom in pomočjo drug drugega. V tem duhu so tudi otroci z veseljem sprejeli mešane skupine. V pravo veselje in ponos nam je bilo opazovati, kako lepo so starejši otroci poskrbeli za mlajše in kako zagreto so tudi njim, ki pri doseganju ciljev potrebu-

nije. Poleg zelo poučnega in nazornega gradiva na temo naravnih in drugih nesreč so se otroci izredno razveselili obližev, balonov, svinčnikov, obeskov, priponk in še številnih drugih malenkosti, ki pa so jim polepšale dan.

AJDA LALIČ
FOTO: META KOŠIR

Jesenska šola računalništva

Na Srednji šoli Domžale smo v sklopu jesenskih počitnic pripravili tridnevno jesensko šolo računalništva.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Nanjo so se prijavili vsi nadobudni računalničarji, ki obiskujejo osnovno šolo v zadnjem triadnem obdobju. Med udeleženci so bila tudi tri dekleta. Jesenske šole so se tako udeležili: Nejc Koncila, Zala Kovačič, Martin Bučar, Noel Žurej, Jakob Pečnikar, Tilen Zupet,

bin. Največji izziv je bil sestaviti računalnik tako, da bo deloval. V nadaljevanju so samostojno vzpostavili domače omrežje na simulacijskem okolju Cisco Packet Tracer. Tretji dan so pridobili znanja iz osnov elektrotehnike in programiranja. Pri tem so demonstrirali vklopjanje različnih LED

Žan Grčar, Domen Cvar, Riena Hribar in Pia Freljih. Namen jesenske šole je bil seznaniti udeležence z različnimi praktičnimi vajami, ki jih izvajajo dijaki v programu tehnik računalništva.

Prvi dan so se spoznali z osnovami digitalne fotografije in njihovo obdelavo v programu IrfanView. Praktični del je potekal za šolo ob Kamniški Bistrici. Drugi dan so samostojno razstavili računalnik in se spoznali z njegovo vse-

diod na atraktivnem mikrokrmilniku Arduino. Boljši so simulirali prižig dveh diod v primeru železniškega prehoda in treh diod v primeru navadnega semaforja. Na koncu je bilo organizirano tekmovanje v programiranju ter podelitev medalj in diplom za najboljše. Mentorji Gregor Cedilnik, Borut Jagarinec in Tadej Trinko so bili z delom udeležencev izjemno zadovoljni.

TADEJ TRINKO

Z Jato okrašen vhod

Simbol odgovornosti do narave

CENTRALNA ČISTILNA NAPRAVA

Umetniška instalacija Jata ob vходу v poslovno stavbo Centralne čistilne naprave je rezultat odličnega sodelovanja Srednje medijske in grafične šole Ljubljana in vodstva Centralne čistilne naprave. Dijaki smo pod mentorstvom profesorice Urške Žajdela Hrovat izdelali 104 ribe iz nerjaveče mreže, ki simbolizirajo

odgovornost do narave. Sodelovanje je potrditev, da lahko mladi aktivno prispevamo k ureditvi okolja. Izkušnja nam bo ostala v lepem spominu. Na tem mestu bi se radi zahvalili dr. Marjeti Stražar, direktorici Centralne čistilne naprave, da nam je omogočila to čudovito izkušnjo.

TINKARA ŽGAJNAR
FOTO: NEŽA PETRUŠIČ

Svet okoli nas

Fotografska razstava v Centru za mlade Domžale

CENTER ZA MLADE DOMŽALE Konec oktobra je bilo še posebej živahno. Ob številnih dejavnostih so namreč po dveletnem aktivnem ustvarjanju skupine mladih fotografov pod mentorstvom Klemena Brumca odprli razstavo njihovih fotografij pod na-

se skrivajo med zapuščenimi in izropanimi zidovi nekdanje smodnišnice. **Tjaša Klopčič** je svoj opus fotografij naslovila z Pogledi perspektiv in na njih zajela objekte v okolici Domžal, mimo katerih gremo pogosto, pa jih ne opazimo. **Daniel Levec** na fotogra-

slovom Svet okoli nas. Ob čudovitih fotografijah smo lahko prebrali tudi njihova pisna razmišljanja o temah, ki so jih fotografirali. Posebej zanimive so bile predstavitve tem in fotografij, ki so jih mladi ustvarjalci podali na odprtju fotografske razstave, kjer so številnim obiskovalcem predstavili tudi svoje skupinsko delo in pridobivanje strokovnega znanja s področja fotografiranja. Na kratko z njihovimi razmišljanji o temah fotografij predstavljamo mlade ustvarjalce:

Špela Berlot nas je pod naslovom Urban critters - živalsko mesto s svojimi fotografijami opomnila: Namesto, da greste v živalski vrt, greste naslednjič z odprtimi očmi po našem mestu. **Nejc Habjan** na svojih fotografijah predstavlja čudovite motive Drevoreda Lipce, ki domačim predstavlja del vsakodnevnega rekreativnega območja. **Hana Jerak** je motive iskala z besedami Dej postav se, da te fotkam; zanj so fotografije kot nekak virtualni dnevnik njenih druženj in sprehodov. **Mateja Jurkovič** pod naslovom Jaz sem Borutana razkriva zgodbe, ki

fijah predstavlja Visoke Tatre in zanje meni, da so marsikateremu Slovence čista neznanka, zato naj jih na njegovih razstavljenih fotografijah malo spoznajo. **Eva Mušič** je svoje fotografije naslovila Zeleno z rjavimi otenki in zapisala, da ji gozd predstavlja kraj miru, kjer je lahko brez skrbi in uživa v naravi, ki jo obdaja. **Maxime Ros** – Francozinja na fotografijah obuja zeleno Ljubljano in z njimi dokazuje, zakaj je mesto dobilo to prestižno nagrado. **Pia Starič** se predstavlja s portreti Japoncev, s fotoaparatom pa je odkrivala tudi elemente japonske tradicije. **Lina Steiner** je pod naslovom fotografij Druga stran večera zapisala: Idejno se preko fotografij ukvarjaš z nasprotji človek – narava; jutro – večer, ki pa so še vedno le dve strani kovanca. V fotografskem opusu **Klavdija Štajdohar** obuja življenje zapornikov v Estoniji in na fotografijah povzema dogajanja v zvezi z njimi.

Mladim fotografom in mentorju **Klemenu Brumcu** za čudovito razstavo iskrene čestitke.

VERA VOJSKA

na kratko

ŽELVINO POLETNO BRALNO
POPOTOVANJE

Zaključna prireditev z operno pravljico Rdeča kapica

V torek, 4. oktobra 2016, smo za otroke, ki so sodelovali v poletnem projektu spodbujanja branja Želvino poletno bralno popotovanje, pripravili zaključno prireditev, na kateri so si lahko ogledali odlično izvedbo operne pravljice Rdeča kapica, v izvedbi Eve Černe in Klemena Torkarja. Nagrajenci žrebanja so na prireditvi prejeli tudi nagrade sponzorjev. Sodelovalo je 81 otrok iz občin Domžale, Mengeš, Moravče, Trzin in Lukovica.

Zahvaljujemo se vsem podjetjem in organizacijam, ki so prijazno prispevali nagrade, da smo otroke lahko nagradili za poletno branje, predvsem glavnemu sponzorju projekta, založbi Miš, in ostalim: Hajsa, KD Franca Bernika, Mladinska knjiga, Plesna šola

Miki, Pustolovski park Geoss, Slaščičarna Lenček, Video art, d. o. o., založba Morfem, založba Učila in založba Zala.

Vse sodelujoče in zainteresirane vabimo k sodelovanju v Želvinem bralnem popotovanju, ki je namenjeno otrokom do 10. leta, mladostnikom od 10. leta dalje pa smo pripravili novo zgibanko z naslovom 1, 2, 3 znam! Oba projekta bosta potekala do konca aprila.

KNJIŽNICA DOMŽALE

OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH

Sapramišja noč

V šolski knjižnici Osnovne šole Preserje pri Radomljah je bila za osem deklet, knjižničarko Amando Pokorn in učiteljico Tanjo Kastelic prava Sapramišja noč. Kot vsako leto je bila noč v knjižnici tematsko obarvana, tokrat v duhu Sapramiške, saj vsi vemo, da praznuje okroglo obletnico. Večer je bil precej sproščen, zabaven in

ustvarjalen, saj so učence pripravile zanimivo jesensko dekoracijo iz jesenskih plodov, skrbno pripravile šolske izkaznice za prvošolce ter na steni knjižnice medvedu pod rdečim dežnikom, Piki Nogavički, Smrkcem in Pedenjpedu pridružile še Sapramiš. Seveda pa ni manjkalo branja, iskanja polnočnega Sapramišjega zaklada in sladkanja z ocvrtimi miškami.

TANJA KASTELIC

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

na kratko

PLAC ZA MLADE ...

... te čaka!

Turobni deževni dnevi in ne veš, kaj bi sam s sabo? V Domžalah te čaka Plac za mlade, v katerem lahko brezskrbno preživljaš svoje popoldneve. Pridi sam ali s prijatelji in poslušaj glasbo, se pomeri v različnih družabnih igrah, zaigraj pikado ali namizni tenis ali se potopi v svet knjig.

Plac za mlade je odprt za vse mlade v občini in okolici od ponedeljka do petka med 8. in 20. uro ter ob petkih med 8. in 14. uro.

VRTEC BISTRA DOMŽALE

NK Roltek Dob na obisku

V našem nogometnem klubu NK Roltek Dob je poleg dveh članskih nogometnih selekcij (A in B), zelo aktivnih tudi sedem mladinskih in otroških nogometnih selekcij (u8, u9, u11, u13, u15, u17 in u19), ki pa niso aktivne samo na nogometnem področju. Po uspešnem sodelovanju z **Anino zvezdico Slovenija** in Anino zvezdico Kamnik, so bili ponovno v „akciji“ nogometaši selekcije u13 oziroma mlajši dečki, ki jih vodi trener Žan Cerar. V tednu otroka so v okviru projekta Nogomet ni le igra so obiskali vrtec Bistra Domžale, kjer so predstavili naš nogometni klub, poklic nogometaša in svojo vlogo v nogometu. Ob prijetnem druženju so se najmlajši tako lahko preizkusili in prikazali svoje spretnosti z žogo.

GREGOR HORVATČ
PRESS NK ROLTEK DOB

OŠ DRAGOMELJ

Simbioza giba

Simbioza giba, ki je na OŠ Dragomelj potekala že tretje leto, smo organizirali med 10. in 14. oktobrom. Dedke in babice smo povabili na redne ure športa. Ure so izvajali športni pedagogi in razredne učite-

ljice. Ob učencih od 1. do 6. razreda, ki jih je na OŠ Dragomelj 276, se je gibalo 106 dedkov in babic. Učence 3. razreda so dedki in babice obiskali na plavalnem tečaju.

Verjamemo, da so se dedki in babice imeli v družbi svojih vnukin in vnukov prijetno, kar dokazujejo fotografije, in da nas bodo še obiskali.

JASMINA HRIBAR

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

Stopinje (Odtisi) Evrope

V letošnjem šolskem letu smo na OŠ Rodica vstopili v drugo leto mednarodnega projekta Stopinje (Odtisi) Evrope (Erasmus+ K2).

OŠ RODICA V njem sodelujemo s partnerskimi šolami s Finske, Poljske, iz Nemčije, Italije in Španije. Skupaj odkrivamo in ozaveščamo pomen kultur, tradicij, izročil in običajev posameznih držav, narodov in dežel ter ožjega okolja, v katerem delujejo šole. V projektu spodbujamo aktivno udeležbo učencev in učiteljev ter ostalih zaposlenih, prek nas pa se vsebine in rezultati projekta širijo med starše, stare starše in druge ljudi v našem okolju. V ta namen na šoli aktivno delujeta skupini učiteljev in učencev, ki se intenzivneje srečujemo, izmenjujemo ideje, načrtujemo in izvajamo delo in ga evalviramo.

V preteklem letu smo se osredotočali na glasbeno, plesno in rimano izročilo ter igre. Oblikovali smo različne zanimive izdelke, ki se navezujejo na lokalne umetnostne obrti; ob tem smo se učili zbiranja informacij in materialov ter aktivnega raziskovanja. Kot rezultat naših prizadevanj je nastalo že kar nekaj izdelkov, od didaktičnih pripomočkov pa vse do okrasnih predmetov. Predvsem smo ponosni na tisto, kar se spreminja v nas samih, kot skupek sodelovanja, mednarodnih srečevanj, brušenja v različnosti ter dožemanja možnosti za iskanje poti k solidarnosti in spoštovanju.

Del te poti so tudi naša mednarodna srečanja, t. i. izmenjave ali mobilnosti. Na začetku smo se srečali koordinatorji in vodstveni delavci v Palmi de Mallorci v Španiji (Kataloniji), drugi dve srečanja v Jeni v Nemčiji in Lodžu na Poljskem, sta bili namenjeni tudi izmenjavi naših učencev. V lanskem šolskem letu smo zadnje srečanje imeli v mestu Keuruu na Finskem. Letošnje šolsko leto smo začeli z izmenjavo v italijanskem mestu Giuli-

anova. Ponovno je bil za nas pripravljen kulturno zelo bogat teden. Poleg delovanja šole smo spoznavali še dediščino mesta, ki ima staro ribiško tradicijo. Gostitelji so nam omogočili ogled „večnega mesta“ Rim. Poleg glavnega mesta smo si ogledali tudi Civitello del Tronto, mesto v Apeninih, kjer so ostanki nekdanjega močnega vojaške trdnjave.

Člani odprave so poleg učiteljev naše šole bili tudi štirje učenci, Kla-

ra Einfalt, Tina Topič, Nejc Kofol in Gregor Piškur, ki se takole spominjajo poti: »Lep sprejem smo doživeli tudi na šoli, kjer smo jim predstavili Slovenijo, naš film o otroških igrah, pesmih in plesih ter jih naučili nekaj slovenskih besed (ugotovili smo, da za učenje naš jezik ni lahek), oni pa so nas v tednu dni naučili nekaj italijanščine. En dan smo se skupaj odpravili tudi na vožnjo z jadrnicami po morju, kar nam je bilo zelo všeč, prav tako pa potep po znamenitem Rimu in druge zanimivosti, ki smo jih skupaj raziskali in spoznali. Ta izmenjava nam bo ostala v zares lepem in dobrem spominu.«

Veseli smo, da nam sodelovanje v mednarodnem projektu daje možnosti širjenja meja naših svetov in da s skupnimi močmi sestavljamo mozaik svojosti vsake države, naroda, okolja kot tudi vsakega posameznika, ki vstopa v to delovanje. Nekoliko zaneseno upamo, da bomo ob koncu šolskega leta ob izteku projekta ugotovili, da mozaik, ki ga sestavljamo skupaj, odraža skrb za posameznika, veselje in moč skupnega bivanja in aktivno delovanje za dobro vseh nas.

EMA CERAR, KOORDINATORICA,
KLARA EINFALT IN TINA TOPIČ,
UČENKI OŠ RODICA
FOTO: PETRA ŠUŠTAR

Gasilci na obisku

Oktober je mesec požarne varnosti. Za letošnje geslo so izbrali stavek Delujmo preventivno!

VRTEC URŠA, MAVRICA KRTINA

Tako so z vso opremo, z novim gasilskim vozilom, s širokim nasmehom, toplim pogledom, naše najmlajše

sedo hvala, pa je bilo čutiti v njihovih besedah.

Zavedamo se, da je prav, da spodbujamo otroke o delu prostovoljcev

obiskali v tednu otroka, gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Studenec.

Na lep sončen jesenski dan so se odzvali našemu povabilu in tako otrokom kot strokovnim delavcem predstavili delo gasilca, njegove naloge, dolžnosti. Predstavili so vozilo, ki jim je v pomoč pri gašenju, pri nesrečah, poplavih, itd., predvsem pa so otroke navdušili z opremo in zvokom sirene ter s kratko gasilsko vajo prikazali načine gašenja.

Marsikateri otrok si želi postati gasilec. Morda jih prepričajo risanke, risani junaki. Srčno pa upamo, da jih prepričajo tudi z zgledom. In le tega smo dobili tudi z obiskom gasilcev – vneto in zaveto so predstavili prostovoljno delo, poudarili, kako pomembna je pomoč drug drugemu v stiski, njihovo zavzetost in odgovornost do dela, ki ga opravljajo, čeprav le za be-

že v predšolskem obdobju. Čas, ki so nam ga namenili, je zato še bolj neprecenljiv. Tako kot njihovo delo. In hvaležni smo jim za njihov obisk. Vsem gasilcem pa želimo, da bi imeli še naprej moč, željo in pogum reševati.

Hvala!

ANDREJA ROPOTAR JAGODIC,
MAG. PROF. PV, VRTEC URŠA,
ENOTA MAVRICA

Medkulturno druženje s starši in učenci priseljenci ter počitniške aktivnosti

Naša Osnovna šola Domžale se je letos vključila v program Soočanje z izzivi medkulturnega sobivanja, ki bo trajal pet let, in sicer od 1. septembra 2016 do 30. septembra 2021.

OŠ DOMŽALE Osnovni cilj projekta je prispevati k razvijanju vrednot medkulturnosti ter k izboljšanju strokovne usposobljenosti vodstvenih in strokovnih delavcev v VIZ za uspešnejše vključevanje otrok priseljencev iz drugih jezikovnih in kulturnih okolij v slovenski vzgojno-izobraževalni sistem.

Na šoli bomo izvajali različne aktivnosti za učence priseljence in njio-

se dogovorili, da nam na naslednjem srečanju starši pripravijo kakšno tradicionalno hrano, ki izvira iz njihove države.

V petek, 4. novembra 2016, smo v sklopu projekta organizirali prostočasne in počitniške priložnosti za učence priseljence. Tako so učenci na sproščen in zabaven način utrjevali znanje slovenskega jezika. Poleg spoznavnih

ve starše, ki so v Sloveniji prvo ali drugo leto. Poleg poučevanja slovenščine kot drugega jezika smo v oktobru organizirali tudi medkulturno druženje otrok priseljencev in njihovih staršev. V torek, 25. oktobra 2016, smo se dobili na spoznavnem druženju. Vsi smo se predstavili in povedali, od kod prihajamo. Učenci sta pripravili tudi palačinke. Ker smo bili vsi enotnih misli, da se želimo sestati večkrat, smo

iger smo igrali tudi družabne igre, kjer smo s tombolo ponovili številke. Zelo smo se zabavali in nasmejali ob igri Activity. Poleg družabnih iger smo se pridno učili tudi s pomočjo interaktivnih vaj iz slovenščine. Čas nam je zelo hitro minil, zato bomo počitniške aktivnosti še vsekakor ponovili.

ŠOLSKA PSIHOLOGINJA
MIRA MARINŠEK IN
MULTIPLIKATORICA ANA KOTNIK

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU
SLAMNIK

November v vrtcu Dominik Savio

V jeseni se narava pripravlja k počitku in to je bila osrednja tema novembra v našem vrtcu.

VRTEC DOMINIK SAVIO Preden bo narava legla k počitku, nas je tudi letos obilno obdarila z bogatimi sadovi. Za vse to smo se skupaj zahvalili in tudi s pomočjo otroških izdelkov okrasili cerkev ob zahvalni nedelji.

Nekateri ljudje o počitku govorijo tudi, ko se omenja smrt. Tako smo se ob dnevu spomina na mrtve v vrtcu pogovarjali o življenju in smrti živih bitij ter o občutkih, ki se porajajo ob žalostnem dogodku.

Pogovarjali smo se, kako se rastline pripravljajo na zimski počitek, in spremembe opazovali na naših sprehodih. S pomočjo pravljič, knjig in slik smo spoznavali, kako se k počitku pripravljajo različne živali. Otroci so spoznavali in razvrščali živali, ki pozimi otrpnejo, zimo predremlejo, in tiste, ki so pozimi dejavne.

Ob pripravi na tradicionalni slovenski zajtrk smo skupaj odkrivali skrivnosti življenja čebel. V kinu, ki smo ga pripravili kar v vrtcu, smo si ogledali risanko o čebelici Maji. Na obisk smo povabili čebelarja Marja-

na, ki nam je z velikim vesejem predstavil delo s svojimi čebelicami. Starejši dve skupini sta si ogledali tudi Čebelarški dom na Brdu in hkrati šli še na izlet okrog Gradiškega jezera.

Otroci so v novembu veliko izvedeli o živalih in tudi o tem, kaj lahko, ob pripravi na zimo, mi storimo zanje. Tekom celega meseca so otroci skozi načrtovane in spontane dejavnosti spoznavali vrednote hvaležnost, pomoč, dobrot ... Pogovarjali smo se tudi o tem, da ne potrebujemo pomoči le živali, ampak tudi nekateri ljudje, zato smo se v tednu Karitas skupaj z otroki in s starši pridružili akciji zbiranja hrane za uboge ljudi. Hvala vsem, ki ste se odzvali naši akciji.

V vrtcu pri vsakodnevnih dejavnostih prepletamo različna področja in glasba je eno od njih, kjer otroci najbolj uživajo. Prav zato nas je obiskala tudi mamica Veronika Šarec in za naše otroke pripravila glasbene delavnice, ter tako z glasbo napolnila njihove srčke in prostore našega vrtca, za kar se ji najlepše zahvaljujemo.

Naravoslovni raziskovalni tabor

Na SŠ Domžale smo v septembru 2016 organizirali naravoslovni raziskovalni tabor s ciljem, da bi v dijakih dodatno spodbudili vedoželjnost in ustvarjalnost predvsem na področju naravoslovja, saj bi jim neposredno omogočili spoznavanje narave in njenih zakonitosti.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Tabor je bil namenjen skupini dijakov 2. in 3. letnika gimnazije, potekal pa je tri dni v septembru kot terensko delo v Morski biološki postaji Piran (NIB-MBP) in njeni okolici. Program tabora je bil projektno zasnovan in sestavljen na osnovi medpredmetnega povezovanja biologije, fizike in kemije. Poudarek je bil na samostojnem in aktivnem delu dijakov, profesorice smo jih pri tem spodbujale, po potrebi usmerjale in pomagale pri izvajanju praktičnih nalog.

Dijaki so z aktivnostmi na taboru spoznali mesto Piran, obiskali piranski akvarij, naredili biološko in kemijsko analizo vzorcev sladke in slane vode (jezero v Fiesi, morje), opazovali rastlinstvo in živalstvo z dna tržaškega zaliva, s pomočjo različnih virov poiskali osnovne informacije o izdelavi zmajev

in papirnatih letal ter oboje tudi izdelali in preizkusili, opazovali fizikalne pojave na površini morja ob tekmovanju v metanju 'žabic', spoznali osnove potapljanja in jih preizkusili na suhem ...

Odzive na tabor najbolje opišejo besede dijakinje Barbare: *»Letošnji naravoslovni tabor mi je bil zares všeč. Najbolj sem uživala ob vožnji s čolnom po morju in preučevanju živih bitij iz morja. Všeč mi je bilo, da smo bili na taboru zares tisti, ki nas naravoslovne vede zanimajo. Pri izdelovanju zmajev in papirnatih letal smo se dobro povezali in spontano organizirali, tako da je bila naloga hitro opravljena. Zaradi sproščenega urnika, dobrega programa, dovolj prostega časa in enkratne ekipe, ki se je udeležila tabora, bi vse tri dni z veseljem ponovila.«*

ALENKA LENARČIČ, VODJA TABORA

90. rojstni dan gospe Stanke Osolnik

Vse najboljše

Jubilantki Stanki Osolnik iz Jarš je na praznovanju 90. rojstnega dne, ki so ji ga pripravili domači, vse najboljše, predvsem veliko zdravja, zaželel tudi župan Toni Dragar. Njemu in sodelavcem se za obisk in darilo iskreno zahvaljujejo. Med vrsto presenečenj je bil posebej pristrčen kulturni program, v katerem so se spomnili njene življenjske poti. Pravnukinji Tija in Anja sta ji povedali njeni najljubši pesmi: za včeraj Lepo je v naši domovini biti mlad, za danes in jutri pa Veselo v Kamnik, vsi domači pa, da jo imajo neizmerno radi. Za prijetno razpoloženje sta z igranjem na harmoniko poskrbela Repanškova dvojčka, njun oče Andrej za odlično vzdušje, stric Vido pa za lepe fotografije. Še danes ima jublantka iskrice v očeh, ko se spomni na prijetno praznovanje, kjer niso manjkale torta in Pavčkove besede o mami, ki veljajo tudi za jublantko: mama je dana za srečo in za veselje

O delu Stanke Kralj, por. Osolnik, rojena 31. oktobra 1926, ter staršev Mihaela in Frančiške med narodnoosvobodilno vojno je Slamnik že pisal v obširnem prispevku Francija Gerbca. Zato sva se v pogovoru, kjer sta nama spomine pomagali obujati hčerki Stanka in Milena, le na kratko zadržali v tem obdobju. Začeli smo s prijetnim otroštvom. Čeprav edinka ji ni bilo nikoli dolgčas. Rada je sodelovala v različnih igrah, največ smo se podili ob Mlinščici, pove, družila z okoliškimi otroki, obdana z ljubečo skrbjo staršev, ki sta skrbela za Kraljev mlin in manjšo kmetijo. Štiri razrede osnovne šole, rada se spomni sošolcev, sicer hude, vendar dobre učiteljice, predvsem pa odličnih ocen, je obiskovala v Jaršah. Po treh letih meščanske šole v Domžalah, kjer je bila prav dobra, se je začela vojna. Šole z nemškim jezikom ni hotela obiskovati, proti je bil tudi zaveden oče. Ostala je doma, kjer je že od otroških let veliko pomagala. Vojna je bila za Kraljevo domačijo velika preizkušnja, saj je nudila zavetje partizanom že od poletja 1941. V mlinu so zbirali hrano in material za partizanske čete, imeli skladišče različnega materiala, skoraj dve leti majhno bolnišnico, kjer sta 17-letna Stanka in mama previjali, hranili in umivali ranjence, pa tiskarno in prostor za sestanke borcev. Okupator je sumil sodelovanja s partizani tudi mlado Stanko, ki se spominja, kako so dekleta v večernih urah po cestah trosila letake. Kar s kolesom jo je domobranec peljal na sedež v Domža-

le, kjer so jo zasliševali, po tednu dni, tudi po zaslugi Jančetovega Pepeta, pa spustili domov. Še danes je prepričana, da je pravzaprav pravi čudež, da kljub vsem preiskavam Nemcev in domobrancev nikoli niso bili izdani: *»Moral bi smo dati vsem – Nemcem, domobrancem in partizanom – slednjim radi in s srcem,«* pove, pa tudi: *»Samo da ne bi bilo nikoli več vojn pri nas, potem bomo že nekako. Preveč je že bilo hudega.«* Ostaja pa ponosna na vse, kar so starši in sama storili v vojni In tega ni bilo malo. Lepi so spomini na konec vojne, ko so dekleta teкала po cestah in vesela oznanjala, da je svoboda.

Ves čas je bila aktivna, pomagala je pri gradnji kulturnega doma v Grobljah, tudi učila otroke petja in nastopanja, pomagala v Rdečem križu in organizaciji za vrednote NOB, ki ji je ob jubileju pripravila praznovanje. Posebej rada se spominja petja v Ženskem pevskem zbor Stane Habe, še v času, ko ga je vodil pevovodja Habe. Rada je pela slovenske pesmi, posebej so ji pri srcu partizanske, in še zdaj rada obišče koncerte, da zaploska dekletom.

Med svojimi štirimi hčerkami je zadovoljna. *»Zelo zgodaj sem jih naučila, da je treba delati. Še danes so pridne,«* se smeji jublantka. Veseli se petih vnukov in treh pravnukinj. Kljub

Kar malo žalostna je, ko se pogovarjava, kako so jim po vojni arondirali zemljo, sama pa ni dobila službe in je delala v mlinu, kjer sicer ni nikoli manjkalo dela, pa tudi obiskovalcev ne, ki so si ogledovali pridno deklet. Staršem je s poroko z Martinom Osolnikom s Krtine, delal je v Osolinovem mlinu v Jaršah, izpolnila željo, da Kraljev mlin prevzame mlinar. Rodile so se jima štiri hčerke: Stanka, Marija, Martina in Milena. Pri kmečkih opravilih in vzgoji otrok ji je veliko pomagala njena mama, dokler ni zbolela in deset let obležala na postelji. Z velikim odrekamjem sta z možem na mestu, kjer je stalo gospodarsko poslopje, zgradila nov dom. Ko so dekleta malo zrastle, se je za štiri ure zaposlila kot snažilka v ambulanti Induplati Jarše, po upokojitvi pa je enako delo opravljala na krajevni skupnosti v Jaršah. Leta 1984, po nekajletni bolezni, ji je mož umrl.

letom je zdrava, ima zelo dober spomin, veliko bere in je stalna gostja v domžalski knjižnici, kjer najraje izbira med slovenskimi, zgodovinskimi, tudi partizanskimi knjigami. S hčerkama pogledajo kakšen film, pa poročil nikoli ne zamudi in potem so na vrsti pogovori, včasih tudi malce jeze, ker ni vse tako, kot bi si želela. Nava-jena dela še zdaj rada odide na njivo, obiskuje sovaščane in je vesela obiskov domačih. Nikoli ji ni dolgčas.

Rada živi in če bi bilo zdravje, bi prav rada dočkala naslednji okrogli jubilej, za katerega so njena dekleta že rezervirala prostor za praznovanje v Repanškovi gostilni. Zato se bo, spoštovana jublantka Stanka Osolnik, treba vsaj malce potruditi, da se tedaj spet srečamo. Vse najboljše in naj se uresniči želja: zdravje za vas in vse, ki vas imajo neizmerno radi.

VERA VOJSKA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Lepo se je srečati po 45 letih

Letos je v sedmo desetletje svojega življenja zakorakala večina sošolcev, ki so Osnovno šolo Radomlje zaključili leta 1971.

Če je bilo v šoli prijetno in so se dobro razumeli, se učenci z veseljem srečujejo na obletnicah. Povabilu na oktrobrsko srečanje se je odzvalo trideset učencev, od učiteljev pa Marija Grilj, ki je poučevala slovenščino, Terezi-ja Merčun, poučevala je angleščino, in Momo Lisičič, poučeval je telesno vzgojo. Večina pogovorov se je vrtela o upokojitvah, vnukih in spominih na osemletno šolanje. Spomnili so se tudi sošolcev, ki se niso mogli udeležiti srečanja in tistih, ki so umrli. Dogovorili so se, da se bodo poslej srečevali vsako leto.

Marjeta Cerar je pripravila navor učiteljem in sošolcem, v katerem je med drugim povedala: *»To je bil čas vzpona Slovenske popevke, na svetovni glasbeni sceni so že kraljevali Beatli, v naši vasi, v Preseerjah na desnem bregu Bistrice, pa je na nas leta 1963 čakala novozgrajena šola. V sorodstvu se je veliko govorilo o novi šoli. Iz njene tradicije v kraju se napajajo še danes*

pobude za krajevno kulturno in športno dejavnost, ki po živahnosti in dosežkih izstopajo v domžalski občini ... Leta 1971 smo šli vsak svojo pot, nihče pa ne more izbrisati časa, ko smo se

brusili drug ob drugem, se naučili šteti, brati, pisati in računati, se prvič zaljubili in ob odraščanju nosili v srcu svoja hrepenenja, bolečine in skrivnosti.«

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

DOGAJA SE ...

Film Igorja Šterka: Pojdj z mano

Mestni kino Domžale, 1., 3., 10., 25. in 30. decembra

1. december četrtek

Knjižnica Domžale

17.00 | Z IGRO V GLASBENI SVET
Glasbena urica / vodi: dr. Veronika Šarec / za otroke od 0 do 5. leta v spremstvu odrasle osebe / prijave na oddelku za otroke in mladino / org.: dr. Veronika Šarec, Knjižnica Domžale.

Center za mlade Domžale

17.00 | PARKELJNI PRIHAJAJO, SPECIMO JIH
Medgeneracijska kulinarčna delavnica / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568 / 5 € (do 30. leta), 10 € (starejši).

17.00 | IZDELAJ SI SVOJ HULAHUP

Ustvarjalna delavnica / od 15 do 30. leta / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568 / brezplačno.

Mestni kino Domžale

18.00 | PR' HOSTAR
'Gorenjska' komedija / režija: Luka Marčetič / 95' / za devetimi gorami in tremi cipresami leži majhna vasica in v njej hotel, kjer ostni so jeziki in prepovedani dotiki.

20.00 | POJDI Z MANO

Premiera
Mladinski film / režija: Igor Šterk / scenarij: Dušan Čater / igrajo: Ivan Vasti, Mak Tepšič, Ronja Matijevc Jerman / 83' / 9+ / kaj se zgodi, ko na svetu odpove tehnologija?

2. december petek

Knjižnica Domžale

8.00-19.00 | TA VESELI DAN KULTURE
Bukvama / ankete / nagradni križ Kraž / org.: Knjižnica Domžale.

16.00-18.30 | DVORANA IGRAČ

Od igrače do igrokrije / predstavitev knjižnične igroteke / 3+ / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

18.00 | MAGIČNE ŽIVALI
Domišljajska pustolovščina / scenarij: J. K. Rowling / 132' / mlademu čarovniku kovček, poln magičnih živali, življenje obrne na glavo.

Blunout klub

20.00 | LUSTERDAM
Koncert / rock-grunge skupina Solnce, po preimenovanju Lusterdam / prekaljeni ljubljanski glasbeniki.

Mestni kino Domžale

20.30 | PRIHOD
ZF misteriozna drama / po kratki zgodbi Teda Chinga / 116' / pripravite se na prvi stiki! Njihov prihod bo za vedno spremenil človeštvo.

Klub KD Franca Bernika

21.00 | SHE OWL

Razstava fotografij Primoža Htenga

Menačenkova domačija, 7. decembra

6. december torek

Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE
Za predšolske otroke (3+) in starše, skrbnike, dedke, babice / prijave na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

10.00 | RYUZO IN SEDEM VELIČASTNIH
Abomma filmski DOPOJLDANSKI
Gangsterska komedija / režija: Takeshi Kitano / 125' / japonski mojster gangsterskega filma se vrača k mešanici komike in borbe.

Center za mlade Domžale

17.00 | IZDELAJ SI SVOJ HULAHUP
Vadba s hulahup obroči / od 15. do 30. leta / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568 / brezplačno.

18.00 | JESENSKO JEZIKANJE V ŠPANŠČINI
Začetni tečaj španskega jezika / do 30. leta. / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568 / 45 € za tečaj.

Mestni kino Domžale

18.00 | NEGOVALKA
Komična drama / 92' / grenko-sladka zgodba v lahкотnem slogu češke podeželske komedije / nagrada za najboljšo igralko na festivalu v Karlovih Varih / brezplačna projekcija za brezposelne in udeležence Alzheimer cafte.

Knjižnica Domžale

19.00 | LUMARJEV GORNIŠKI VEČER: GORSKI GOZD

Gorniški večer / gost: dr. Jurij Dlač Virk / vodi: Borut Peršolja / vstop prost / org.: Planinsko društvo Domžale, Borut Peršolja, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

20.00 | GLEJ IN SE ČUDI: SANJARJENJE O POVEZANEM SVETU + FILMSKI POGOVOR
Dokumentarni film / 98' / Werner Herzog razkrije, kako je internet preoblikoval naša življenja / po projekciji sledi pogovor z Lenartom Kučičem.

7. december sreda

Center za mlade Domžale

14.30 | USTVARJALNE DELAVNICE
Od 7. do 12. leta / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

Zavod 1-2-3, Slamnikarska 18, Domžale

14.30-17.00 | LEGO® IGRALNICA
Dan odprtih vrat / brezplačno.

Knjižnica Domžale

16.00-18.00 | IZ STAREGA NOVO
Družinska ustvarjalna delavnica / recikiranje / prinesite igrače, knjige, oblačila, ki jih ne potrebujete več / Naša trgovin'ca / org: Društvo Verjamem v tebe, Vasičeva Domžale.

Prestavitev otroških in mladinskih knjig

Knjižnica Domžale, 8. decembra

10. december sobota

KD Franca Bernika

10.00 | MARTIN KRPAN
Sobotna otroška matineja
Lutkovna predstava / 35' / 4+ / Lutkovna skupina Uš / izvajata: Renata Kalemba in Matevž Gregorič / 4,5 €.

Zavod 1-2-3, Slamnikarska 18, Domžale

16.00-18.00 | LEGO® IGRALNICA
Glej opis pod 3. december.

Mestni kino Domžale

16.00 | ZAPOJ
Anim. glas. kom. / 110' / sinhron., 6+ / zgodba o pevskih talentih in iskanju zvezde, ki živi znotraj nas vseh.

18.15 | POJDI Z MANO

Glej opis pod 1. december.

20.00 | PRIHOD

Glej opis pod 2. december.

11. december nedelja

Mestni kino Domžale

10.00 | ZAPOJ
Glej opis pod 10. december.

15.30 | VAIANA: ISKANJE BAJESLOVNEGA OTOKA

Glej opis pod 4. december.

Kulturni dom na Močilniku, Dob

16.00 | GOZDNO GLEDALIŠČE
Za ABOMMA in IZVEN

Zabavna predstava, v kateri otroci spoznajo, kako se lahko igrajo gledališče / gostuje Teatar za vse senice / informacije in rezervacije na 041 420 610.

Mestni kino Domžale

18.00 | MAGIČNE ŽIVALI
Glej opis pod 2. december.

20.30 | ZAVEZNIKA

Glej opis pod 4. december.

12. december ponedeljek

Knjižnica Domžale

16.00-17.30 | NOVOLETNE VOŠČILNICE
Druž. ustvarjalna delavnica / vodi: Breda Podbevšek / vstop prost / org.: ZPM Domžale, Knjižnica Domžale.

Center za mlade Domžale

17.30-19.30 | IZMENJEVALNICA
Prinesite svoja stara, a še uporabna oblačila, nakit in obutev, in jih izmenjajte z novimi.

Mestni kino Domžale

20.00 | TONI ERDMANN
Abomma filmski PONEDELJEK
Komična drama / Nemčija, Avstrija / 162' / pripoved o družinskih vezeh, vloгах v življenju in smislu sveta. Vasičeva Domžale.

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ DECEMBER

Dunajski filharmonik Rainer Honeck z gosti

KD Franca Bernika, 15. decembra

Mestni kino Domžale

18.00 | NOČ KRATKIH FILMOV
Nagrajeni in izpostavljeni kratki filmi s Festivala slovenskega filma: Meje, 2045. Vsi smo tu že od nekdaj, Srečno, Orlo!, Selitev, Dober tek, življenje! / vstop prost.

20.00 | TONI ERDMANN

Glej opis pod 12. december.

Blunout klub

20.00 | STAND UP S KOMIKI CEH ZA SMEH
Stand up večer / slovenski stand up markči in zenci vas bodo poskusili nasmejati do solz.

22. december četrtek

Knjižnica Domžale

17.00 | PRAZNIČNA PRAVLJICNA URICA
Pravljična urica / 4+ / brezplačne vstopnice / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

18.00 | KAPITAN FANTASTIČNI
Za OS Domžale in IZVEN

Komična drama / 120' / drama o družini, ki mora zapustiti svoj dom, da bi zaživela v svetu, v katerega ne verjame.

Blunout klub

20.00 | JOE COCKER TRIBUTE – DANIEL RAMPRE & BAND

Koncert / največje uspešnice legendarnega pevca v izvedbi domačih glasbenikov.

Mestni kino Domžale

20.30 | ZA VSAKO CENO
Kriminalka / igrajo: Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster / 102' / včasih dobri ljudje iz dobrh razlogov počnejo slabe stvari.

24. december sobota

Mestni kino Domžale

10.00 | VAIANA: ISKANJE BAJESLOVNEGA OTOKA
Glej opis pod 4. december.

15.00 | ZAPOJ

Glej opis pod 10. december.

Zavod 1-2-3, Slamnikarska 18, Domžale

16.00-18.00 | LEGO® IGRALNICA
Glej opis pod 3. december.

Mestni kino Domžale

17.15 | DEŽELA LA LA
Glej opis pod 17. december.

25. december nedelja

Mestni kino Domžale

15.30 | ZAPOJ

Praznični koncert Godbe Domžale

Športna dvorana Domžale, 26. decembra

29. december četrtek

Mestni kino Domžale

10.00 | VAIANA: ISKANJE BAJESLOVNEGA OTOKA + POČITNIŠKA DELAVNICA
Glej opis pod 4. december.

17.00 | TONI ERDMANN

Glej opis pod 12. december.

20.00 | ZA VSAKO CENO

Glej opis pod 22. december.

30. december petek

Mestni kino Domžale

10.00 | ČAS ZA SNEG + POČITNIŠKA DELAVNICA
Anim. film / 84' / sinhron., 6+ / za popestritev počitnic otroci iz vasi organizirajo boj s snežnimi kepani.

18.00 | POJDI Z MANO

Glej opis pod 1. december.

20.00 | DEŽELA LA LA

Glej opis pod 17. december.

31. december sobota

Mestni kino Domžale

10.00 | ZAPOJ

Glej opis pod 10. december.

KD Franca Bernika

19.00 | SILVESTRSKI KONCERT: SOZVOČJA ZA IZVEN

Koncert / unet. vodstvo: Janez Dovč / gostje: Boštjan Gombač, Goran Krmac, Simbolični godalni kvartet, Emilia Martensson ... / 90' / 20 € (popusti ne veljajo).

Razstave

Slamnikarski muzej

300 LET SLAMNIKARSTVA NA SLOVENSKEM
Stalna razstava

NAŠE TOVARNE, NAŠ PONOS

Skupna razstava gorenjskih muzejev o industrijski dediščini Gorenjske bo odprta do 30. decembra.

Menačenkova domačija

KIPARSKA POSTAVITEV DEL FRANCETA AHČINA
Stalna razstava o kmečko-obrtniški družini Ahčin in stalna kiparska postavitev del Franca Ahčina.

PRIMOŽ HIENG: ŠOLINE – MED NEBESI IN ZEMLJO DRUGIČ

Fotografska razstava bo odprta od 7. do 27. decembra.

Galerija Domžale

VERA TERSTENJAK: SPOMINI
Slikarska razstava; od 24. novembra do 8. decembra.

BLAŽ ZUPANČIČ: EKSPOZICIJE

Fotografska razstava; od 15. do 29. decembra.

Knjižnica Domžale

JELKA MORAVEC – ELA: NA ROBU TIHOŽITJA

Za IZVEN

Koncert / glasbeni otrok Jolande Moletta in Demiana Endiana, zmes psihadelije in sanjskega popa / 3 €.

3. december sobota

Knjižnica Domžale

8.00–13.00 | TA VESELI DAN KULTURE
Bukvarna / ankete / nagradni Kríž Kraž / org.: Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika

10.00 | PRINCESKA NA ZRNU GRAHA

Sobotna otroška matineja

Lutkovna predstava po pravljici H. C. Andersena / 4o⁺ / 3+ / Lutkovno gledališče Kranj / priredba, izvedba, animacija: Boštjan Sever / 4+5 €.

Galerija Domžale

10.00 | TA VESELI DAN KULTURE
Dan odprtih vrat / do 12. ure / vstop prost.

10.00 | SLIKARSKE SKRIVNOSTI

Ustvarjalna delavnica ob razstavi Vere Terstenjak / 9o⁺ / 3+, vabljeni tudi starši / pokrovitelji: Art Ljubljana / vstop prost.

Slamnikarski muzej

10.00 | TA VESELI DAN KULTURE
Dan odprtih vrat / do 12. ure / vstop prost.

Zavod 1-2-3. Slamnikarska 18, Domžale

16.00–18.00 | LEGO® IGRALNICA
Prosto igranje z Lego® kockami, več programov / predstavitev Lego® Education / 4 €.

Mestni kino Domžale

16.00 | TROLI

Animirana glasbena komedija / 92⁺ / sinhronizirano, 6+ / zabavni Trolí so nenavadna bitja, ki združijo moči v boju proti velikanu.

18.00 | POJDI Z MANO

Glej opis pod 1. december.

20.00 | MAGIČNE ŽIVALI

Glej opis pod 2. december.

4. december nedelja

Mestni kino Domžale

15.30 | VAIANA: ISKANJE BAJESLOVNEGA OTOKA

Anim. druž. komična pustol. / 103⁺ / sinhronizirano, 6+ / nekoč so morjeplovci odkrivali številne otoke, nato pa so se njihova potovanja nenadoma ustavila.

18.00 | PR' HOSTAR

Glej opis pod 1. december.

20.00 | ZAVEZNICA

Rom. akc. drama / igra: Brad Pitt / 124⁺ / leta 1942 se angleški častnik s članico francoskega Odpora odpravi na nevarno misijo za sovražnikovo bojno črto.

5. december ponedeljek

Center za mlade Domžale

18.00 | KORAK ZA KORAKOM DO DOBRE FOTKE
Fotog. delavnice / vodi: Klemen Brumec / od 15. do 30. leta / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

Knjižnica Domžale

18.00 | NATASA GLIHA: ZELENLO IN VARČNO
Srečanja z ustvarjalci / skrb za dom, ki prizanaša okolju, združjuj in denarnici / vodi: Cveta Zalokar / vstop prost / org.: Cveta Zalokar, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

19.00 | NOČNO ŽIVLJENJE
Drama / režija: Damjan Kozole / igrato: Pia Zemljič, Jernej Sugman, Marko Mandič / 85⁺ / zgodba o vplivu medijev in javnega mnenja na naše življenje / nagrada za najboljšo režijo v Karlovih Varih.

21.00 | PR' HOSTAR

Glej opis pod 1. december.

vedu o ulaznim vevem, vvegu v izvajanju in sinusu. za humor / velika senzacija festivala v Cannesu.

13. december torek

Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE

Glej opis pod 6. december.

16.00–17.30 | NOVOLETNE VOŠČILNICE

Glej opis pod 12. december.

Center za mlade Domžale

17.00 | DEKORACIJA DARIL

Medgeneracijska delavnica / mentorica: Sabina Šegula / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568 / 5 € (do 30. leta), 10 € (starejši).

18.00 | JESENSKO JEZIKANJE V ŠPANSČINI
Glej opis pod 6. december.

Knjižnica Domžale

19.00 | DR. NOAH CHARNEY: SLOVENSKA KULINARIKA

Slovenologija / gosta: Luka Novak in Valentina Smej Novak / vodi: dr. Noah Charney / vstop prost / org.: dr. Noah Charney, Knjižnica Domžale.

14. december sreda

Knjižnica Domžale

10.00 | PEDOKINETIKA – GIBALNI RAZVOJ DOJENČKA

Biba leže ... – cikel srečanj za starše z dojenčki / predava: Andreja Semolič / vodi: Simona Glavan / vstop prost / org.: A. Semolič, S. Glavan, Knjižnica Domžale.

Center za mlade Domžale

14.30 | USTVARJALNE DELAVNICE

Glej opis pod 7. december.

Knjižnica Domžale

17.00 | BOŽIČNO DARILO ZA JELENČKA RUDIJA
Pravljica z ustvarjalno delavnico / 4+ / vodi: Petra Bergant, avtorica slikanice / prijave na oddelku za otroke in mladino / org.: Petra Bergant, Knjižnica Domžale.

Zavod 1-2-3. Slamnikarska 18, Domžale

17.00–19.00 | LEGO® IGRALNICA
Dan odprtih vrat Lego® Mindstorms.

Center za mlade Domžale

18.00 | USTVARJALNE DELAVNICE

Glej opis pod 7. december.

Slamnikarski muzej

18.00 | SREČANJA POD SLAMNIKI: NAŠE TOVARNE, NAŠ PONOS – TOKO DOMŽALE
Pogovor z gosti o gorenjski industrijski dediščini in o nekdanji tovarni Toko Domžale / vodi: Katarina Rus Krušelj / vstop prost.

KD Franca Bernika

18.00 | BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT
Glasbeno voščilo učencev in učiteljev Glasbene šole Domžale / 3 € (za šolski sklad).

Knjižnica Domžale

19.00 | SLAVICA TESOVNIK: NAROČJE SPIRALE
Predstavitve pesniške zbirke / vstop prost / org.: Slavica Tesovnik, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

20.30 | PATERSON
Komična drama / 118⁺ / Jim Jarmusch je ustvaril filmsko pesem o iskanju lepote v najbolj neznanih trenutkih življenja in z njo očaral kritike ter občinstvo na zadnjem festivalu v Cannesu.

15. december četrtek

Mestni kino Domžale

00.01 | ROGUE ONE: ZGODBA VOJNE ZVEZD
Potnočna premiera
ZF pustolovščina / 133⁺ / člani upora se odločijo ukrasti načrte za nastajajočo Zvezdo smrti. Stran-sko nadaljevanje sage Vojna zvezd.

Glej opis pod 10. december.

Cerkev Marije Vnebovzete Domžale
16.00 | BOŽIČNI KONCERT

Tradicionalni božični koncert Domžalskega kormega zbora / zborovodkinja: Ana Erčulj.

Mestni kino Domžale

18.00 | POJDI Z MANO
Glej opis pod 1. december.

20.00 | ROGUE ONE: ZGODBA VOJNE ZVEZD
Glej opis pod 15. december.

26. december ponedeljek

Mestni kino Domžale

10.00 | VAIANA: ISKANJE BAJESLOVNEGA OTOKA
Glej opis pod 4. december.

15.30 | MAGIČNE ŽIVALI

Glej opis pod 2. december.

18.00 | ZA VSAKO CENO

Glej opis pod 22. december.

Športna dvorana Domžale

19.00 | PRAZNIČNI KONCERT GODBE DOMŽALE

Tradicionalni koncert / osrednja občinska slovesnost ob državnem prazniku / gost: Alfi Nipič / pozvuje: Milan Mandeljc / dirigent: Damjan Tomažin.

Mestni kino Domžale

20.00 | DEŽELA LA LA
Glej opis pod 17. december.

27. december torek

Mestni kino Domžale

10.00 | ZAPOJ + POČITNIŠKA DELAVNICA
Glej opis pod 10. december.

Železna jama – Gorjuša

17.00 in 18.15 | BOŽIČNI KONCERT
Mešani pevski zbor Klas Groblje / obvezna rezervacija vstopnic na 031 419 291 ali 041 546 84/4 / 5 €.

Mestni kino Domžale

18.00 | LJUBEZEN IN PRIJATELJSTVO
Glej opis pod 7. december.

20.00 | PATERSON

Glej opis pod 14. december.

Športna dvorana Domžale

20.00 | 46. NOVOLETNI KONCERT
Tradicionalni koncert Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik pod vodstvom Slavena Kulenovića / program: Mozart, Verdi, Strauss, Ponchielli, Vivaldi ... / 8 € (šolari, dijaki, študenti, upokojenici), 10 € (vsi drugi).

28. december sreda

Center za mlade Domžale

9.00–15.00 | PREDNOVOLETNO DRUŽENJE ZA MLADE
Dobra družba, prava glasba, vonj po sveže pečenih piškotih, bleščece, novoletna smrečca / 6+.

Knjižnica Domžale

19.00 | GISKE

Pravljice za odrasle / norveška ljudska / pripovedovanje in interpretacija: Mirjam Slanovec in Luka Hrovat / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika

20.00 | C. J. JOHNSON: PASJI DNEVNIK – CUCKI

Abonma gledališki RDEČI in IZVEN
Komedija / Mestno gledališče Puuj / režija: Matjaž Latin / igrata: Gojmir Lešnjak Gojc, Klemen Slakotinja / komedija o ljudeh in psih, njihovih podobnostih in povezavah / 20 €.

Slikarska razstava bo na ogled do 2. decembra.

ANA-MARIJA HORVAT: ČAROBNi ANGELI
Slikarska razstava; od 5. decembra do 6. januarja.

Knjižnica Domžale, oddelek za otroke in mladino 1, 2, 3 ... ZNAM!

Predstavitve novega projekta Knjižnice Domžale bo na ogled do 15. decembra.

PRIZORI IZ BOŽIČNEGA IN NOVOLETNEGA ŽIVLJENJA

Razstava izdelkov otrok, ki ustvarjajo v okviru Kulturnega društva Vera Terstenjak, bo odprta od 16. do 31. decembra.

Tečaji, natečaji

COBISS – VIRTUALNA KNJIZNICA SLOVENIJE
Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade v Knjižnici Domžale (kako iskati gradivo, servis Moja knjižnica, Cobiss, mCobiss) vsako sredo med 12. in 14. uro. Prijave na 01 724 12 04 (Janez Dolinšek in Lidija Smerkolj Turšič).

PREDSTAVITEV APLIKACIJ

V Knjižnici Domžale vam lahko pokažemo delovanje aplikacij mCobiss, DomLib, Biblos ipd. Prijave in rezervacije terminov na vojka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si.

RAČUNALNIŠKI TEČAJ ZA ZAČETNIKE

Knjižnica Domžale za svoje člane organizira brezplačni računalniški tečaj (osnovna uporaba računalnika in internet). Tečaj traja en mesec in poteka dvakrat tedensko (ob sredah in petkih) od 10. do 12. ure. Število mest je omejeno. Obvezne prijave na 01 724 12 04 ali helena.prelic@dom.sik.si.

Info

Center za mlade Domžale

Ljubljanska cesta 58, Domžale,
T 01 722 66 00, info@czm-domzale.si,
www.czm-domzale.si

Galerija Domžale

Mestni trg 1, Domžale (trgovski kompleks Vele)
Odprta v času razstav: od toka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto. Za skupine (več kot 10 oseb) po dogovoru tudi izven časa odprtosti. Vstop prost, dodatna ponudba plačljiva.

Knjižnica Domžale

Cesta talcev 4, Domžale
T 01 724 12 04 ali 01 722 50 80,
info@dom.sik.si, www.knjiznica-domzale.si

Kulturni dom Franca Bernika Domžale,

Ljubljanska 61, Domžale
T 01 722 50 50, info@kd-domzale.si,
www.kd-domzale.si

Menačenkova domačija

Cankarjeva ulica 9, Domžale
Odprta v času razstav: od toka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto. Za skupine (več kot 10 oseb) po dogovoru tudi izven časa odprtosti. Vstop v domačijo in na razstavo prost, dodatna ponudba plačljiva.

Slamnikarski muzej Domžale

Kajuhova 5, Domžale
(domuje v Godbenem domu Domžale)
Odprt: od toka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob nedeljah in ponedeljkih zaprto. Za skupine (več kot 10 oseb) po dogovoru tudi izven časa odprtosti. Vstopnina. Muzejska trgovina. Dodatna ponudba plačljiva.

Galerijski atelje

Ulica Matije Tomca 6, Domžale

Koledar dogodkov

Zbira in ureja: Manca Kraševce

Fotografije: **promocijsko gradivo, Klemen Razinger (Godba Domžale), Peter Škerl (ilustracija).**

Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Slamnik. Za točnost informacije odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krašjanja prispelih informacij. Informacije o dogodkih v januarju pošljite v pisni obliki do **14. decembra** na elektronski naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

KULTURA

V LONDONU GRADI GLASBENO KARIERO

MARTINA ŠRAJ IZ RADOMELJ, PEVKA

Martina Šraj z umetniškim imenom Ina Shai, je 15. septembra 2016 izdala single Player, EP album Overload pa je izdala 1. oktobra. Ob tej priložnosti je bil koncert v svetovni kavarni Sputnik v Ljubljani.

Danica Šraj
Foto: osebni arhiv

Komaj dobrih sedemnajst let je imela takrat Martina Šraj, ko se je prvič predstavila širši javnosti na slovenski glasbeni sceni. Leta 2010 je zapela na EMI pesem Dovolj ljubezni in se uvrstila na zavidljivo visoko sedmo mesto. Leto pozneje se je prijavila na tekmovanje Slovenija ima talent, kjer je prišla v polfinale po izboru gledalcev, vendar se je žirija odločila tako, da je v finale poslala plesni par, Martini pa za tolažbo izrekla vse pohvale in prepričanje, da ima zaradi svoje mladosti in talenta pred seboj še veliko glasbeno kariero. Prav so imeli, Martina je vzela življenje v svoje roke in se odločila po končani gimnaziji nadaljevati študij na pravni fakulteti in se pozneje posvetiti glasbi, kje drugje kot v Londonu, kamor se je preselila in se posvetila študiju na tamkajšnjem British and Irish Modern Music Institut, smer kreativna glasba na oddelku za vokal.

Martina, zdaj že nekaj let živiš in študiraš v Londonu. Kako je to mesto sprejelo mlado slovensko pevko, ki ima resne glasbene ambicije?

Da, res je, zdaj bo že dve leti, odkar sem se preselila v London, in moram priznati, da se tam počutim zelo domače. Samo mesto je namreč zelo multikulturno in se ne počutim kot tujka. Na univerzi, kjer študiram, sem v tem času tudi spletna lepota prijateljstva in poznanstva, tako da se vedno lahko zanesem na katerega od prijateljev.

Zdaj, po večletnem spoznavanju konkurence v tujini, gotovo lahko poveš, koliko dejansko štejeta talent in glas, koliko pa reklamni blišč in zunanja podoba, na kar mnogi prisegajo?

Sam talent in glas, predvsem pa glasba, ki jo ustvarjaš, je največ, kar šteje v začetni fazi, torej takrat, ko te še nihče ne pozna in še gradiš svoje ime. Samo lepa zunanost in to, da se lepo oblečeš, še zdaleč ni dovolj, je pa seveda pomembno. Tudi pri izvajalcih, za katere mislimo, da so kar najbolj naravni in preprosti, je v ozadju veliko premišljenih potez njihovih založb v smislu, kako bodo izvajalca predstavili publiki. Brez reklamiranja pa ne gre. So sicer izjeme, ki so dosegle globalni uspeh brez založbe, kot npr. MacKlemore; tako da možnosti definitivno so, če si delaven, imaš dobro glasbo in seveda 'malo' sreče. Ni pa nujno, da si super zvezda, da bi lahko ustvarjal glasbo in tudi živel lahko od tega. Podobnega načela se tudi sama držim in sem raje zvesta sebi, ter ustvarjam glasbo, ki jo resnično čutim.

Medtem, ko je intervju za Slamnik čakal na objavo, je Martina poslala kratko sporočilce, da pripravlja novo pesem: »Overload je naslovna pesem z novega albuma in hkrati tudi prva pesem, ki sem jo napisala popolnoma sama. Nosi posebno mesto v mojem srcu, in vesela sem, da je takoj naletela na tako dober odziv publike. Videospot sem snemala s isto ekipo kot singel Player, le da tokrat v čudovitem naravnem okolju blizu Londona. Bilo je ledeno mraz, jaz pa sem nosila le tanko dolgo obleko, ampak se je splačalo malo zmrzovati, saj je ekipa napravila res lepe posnetke. Komaj čakam, da ga bom lahko delila z vami konec novembra. Martina.«

Ni nujno, da si super zvezda, da bi lahko ustvarjal glasbo in tudi živel od tega. Podobnega načela se tudi sama držim in sem raje zvesta sebi ter ustvarjam glasbo, ki jo resnično čutim.

Doma si v začetku sodelovala s producentom Simonom Skalarjem, kar ti je odprlo možnost na EMI, pozneje pa si sodelovala tudi s priznanim glasbenikom Rokom Golobom. Kakšni so tvoji spomini na to sodelovanje?

Moji spomini na vsa sodelovanja, ki sem jih imela v preteklosti, še posebej v svojih zgodnjih začetkih, so vedno lepi, saj so bili to časi, ko sem se kot 15-letno dekle lahko sukala v studiu in pisala ter snemala pesmi, kar je bil velik preobrat v primerjavi s snemanjem You tube videov na domači kameri. Hvaležna sem za vse izkušnje, ki sem jih pridobila, in se zavedam, da brez tega danes ne bi bila to, kar sem.

Veliko priznanje zate je bila gotovo tudi nagrada Danila Kocjančiča na Melodijah morja in sonca leta 2015. Kako bi to komentirala?

Nagrada za najobetavnejšega mladega izvajalca, ki sem jo prejela, mi veliko pomeni. Pesem Iščem sonce, s katero sem nastopila, sem napisala že

nekaj let prej, vendar pa je končno obliko dobila prav v Londonu, le nekaj dni pred koncem razpisa. Nastala je zelo spontano in tudi sam nastop je bil zelo sproščen. Takrat sem se Sloveniji tudi prvič predstavila z novim imenom Ina Shai. Zelo sem bila vesela, da sta bila tako moja pesem kot tudi moj nastop pri občinstvu in pri strokovni komisiji zelo lepo sprejeta.

Povej kaj več o sodelovanju s Carlo Marie Williams, tekstopisko, ki se je podpisala pod hite Beyonce, Brittny Spears, Kylie Minogue in še mnoge druge?

Lahko bi rekla, da je bilo to sodelovanje vrhunec mojega bivanja v Londonu. Prijavila sem se na razpis za 'songwriting weekender', ki ga je vodila Carla, in sama izbrala 10 deklet, ki so se ga lahko udeležila na podlagi prejetih pesmi. Seveda sem bila presrečna, ko sem izvedela, da sem izbrana in sem imela možnost preživeti dva dneva v enem izmed boljših studiev v Londonu - Metropolis studiu - in to s Carlo, ki nam je dala veliko napotkov o tem, kako se lotiti pisanja 'hitov'. Bila sem v skupini še z ostalimi tremi dekleti in morale smo same napisati ter v enem dnevu posneti pesem in ... ja, lahko se pohvalim, da je Carla izbrala mojo idejo za refren ter bridge, in ga umestila v končni posnetek pesmi. Sama se namreč vidim tudi v teh vodah. Rada bi pisala pesmi tudi za druge izvajalce in to mi je definitivno dalo veliko motivacije in samozavesti za naprej.

Pred kratkim si sodelovala na dobrodelni prireditvi v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer si izjemno in na svoj način zapela Poletno noč. Ali je to lahko kot povabilo RTV Slovenija za prihodnje sodelovanje, ali gre bolj za iskanje pevcev, ki so pripravljeni sodelovati v humanitarne namene?

Vedno se trudim pesem vzeti za svojo in jo zapeti, kot da bi jo napisala sama. Zato tudi vedno, ko ne izvajam avtorskih pesmi, izberem le tiste, ki

se me na nek način dotaknejo – v tem primeru je bila to ena izmed mojih najljubših slovenskih pesmi. Tako je bilo tudi s priredbo pesmi pevke Adele s katero sem vzbudila veliko pozornosti in bila opažena s strani Nataše Pirc Musar, takratne predsednice Rdečega križa, ki me je tudi povabila k sodelovanju, in sem ji zelo hvaležna, saj sem imela zaradi tega tudi sama prvič možnost peti ob spremljavi big banda. Kako pa bo v prihodnje, pa se pustimo presenetiti.

Več kot dve leti živiš v tujini pa me zanima, ali se je v tvojih očeh Slovenija med tem spremenila? Kakšne spremembe opažaš kot mlada pevka, ki občasno prihaja domov?

Čisto iskreno se Slovenija v mojih očeh ni prav dosti spremenila. Slovenijo sem imela že od nekdaj rada in vedno sem cenila njeno lepoto in naravo. Odhod v tujino je bil pogojen s priložnostmi, ki jih je tam toliko več, in pa z možnostjo, da razširim svoja obzorja ter se kot pevka in avtorica pesmi še bolj izpopolnim. Tako tukaj kot tam pa je treba trdo delati, da kaj dosežeš, se znova in znova dokazovati ter imeti trdo kožo. Kar mi je v tujini toliko bolj všeč, je to, da ne glede na to, kaj žanrsko ustvarjaš, se bo vedno našel prostor zate. Ni se treba toliko prilagajati, ker si s tem le korak za vsem. Se pa noben kraj na svetu ne more primerjati s Slovenijo – res je lepa in vedno komaj čakam, da se vrnem domov, pa čeprav le za nekaj dni.

Na javni glasbeni sceni pri nas zadnje čase potekajo številna tekmovanja talentov in razni resničnostni šovi, nekaj od tega si tudi sama izkusila. Je to priložnost, da se talenti dokažejo, da tisti res dobri uspejo, ali je tudi na tem področju veliko odvisno od sreče in spleta okoliščin?

Sama sem izkusila talente in čeprav so mi veliko dali v smislu prepoznavnosti in same izkušnje, pa sem popolnoma spremenila pogled na tovr-

stne predstave. Čeprav gre za odlično priložnost, ki ti lahko veliko da, pa ni nujno, da imaš na koncu kaj od tega, razen prepoznavnosti. Še posebej, ker se na take šove prijavljajo zelo mladi ljudje, ki mislijo, da bo po tem šovu vse lažje. V resnici se takrat vse šele začne in imaš še toliko težjo nalogo, saj si občinstvo izoblikuje ne-realna pričakovanja na podlagi uspešnic, ki si jih prepeval v oddaji. Veliko je odvisno tudi od sreče, in ni nujno, da vsi dobri priplavajo na površje. Gre za šov, kjer želijo narediti kar se da raznoliko oddajo, ki bo zanimala predvsem za gledalce, in tega se je treba zavedati.

Meniš, da ima Slovenija kvalitetne pevce? Vem, da je to nehvaležno, pa vendar – bi morda katerega od njih izdvojila kot izjemen potencial?

Seveda, Slovenija ima kvalitetne pevce in to ne malo. Mislim, da je prej problem biti umetnik – artist, kot temu pravijo v tujini. Razviti svoj jaz in delati glasbo, ki je tebi všeč, ki te bo ločila od drugih. Zelo mi je všeč pevka Severa Gjurin, ima svoj poseben čar, ki ga nisem videla še pri nobeni drugi izvajalki. Tudi pevka skupine Muff, Senidah, ima izjemen vokal, pa Maja Keuc. Da, veliko jih je.

Na kratko povej kaj več o tvojem novem albumu in o koncertu ob tej priložnosti.

V začetku oktobra sem izdala svoj prvi EP Album. EP pomeni, da ne gre za običajen album, na katerem bi bilo 10 do 15 pesmi, ampak za album, s katerim se predstaviš publiki, zato so na njem štiri pesmi. Vse so v angleščini, saj sem jih napisala v času študija v Londonu. Zelo sem zadovoljna s končnim izdelkom, saj smo veliko časa delali na tem, da pesmi res zvenijo tako, kot sem si zamislila. Prvič sem jih predstavila 1. oktobra v svetovni kavarni Sputnik v Ljubljani s štiričlanskim bandom Art music Orchestra. Na odru so se mi pridružili znani gostje: Trkaj, Nipke, Jana Šušteršič, Denis (Game Over), za 'after set' je poskrbela elektronska zasedba BluBird, dogodek pa je vodil Robert Pečnik - Pečo. Mislim, da je bil res prijeten večer. Sicer pa je 15. septembra izšel tudi moj singel z naslovom Player, sledi pa tudi videospot, ki sem ga posnela v Londonu.

Izdala si tudi pesem v sodelovanju s štajersko zasedbo Sweet Peak. Še o tem nekaj besed?

Skupaj smo na daljavo napisali pesem v angleščini z naslovom Love me for Life, nato pa še v slovenščini Grafit (Nema) in ga posneli v njihovem studiu na Sladkem Vrhu. Kontaktirali so me namreč kar prek facebook profila, tako da bi lahko rekla, da gre za obliko novodobnega sodelovanja. Hitro smo se ujeli in zelo sem zadovoljna s končnim rezultatom. Pesmi se že vrtita na radijskih postajah, in upam, da bodo tudi slovenskim poslušalcem všeč.

Iskreno: kaj domačega v Londonu najbolj pogrešaš?

Naravo, dobro domačo hrano, družino in prijatelje. ☐

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

DECEMBER
2016
MESEČNI
KOLEDAR

petek, 2. december / 21.00 / Klub KDFBD
SHE OWL

koncert / Glasbeni otrok italijanskega para
Jolande Moletta in Demiana Endiana, zmes
psihadelije in sanjskega popa.

sobota, 3. december / 10.00 / Sobotna otroška matineja

**Hans Christijan Andersen:
PRINCESKA NA ZRNU GRAHA**

lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Kranj / priredba in izvedba: Boštjan Sever / animacija: Boštjan Sever / 40' / 3+ / Kralj hoče predati kraljestvo svojemu sinu, če se bo le poročil – a ni vsaka princeska prava.

sobota, 10. december / 10.00 / Sobotna otroška matineja

Fran Levstik: MARTIN KRPAN

lutkovna predstava / Lutkovna skupina UŠ / režija in priredba: Renata Kalembo / izvajalca: Renata Kalembo in Matevž Gregorič / 35' / 4+ / Najmočnejši med slovenskimi tihotapci reši Dunaj in cesarstvo pred Brdavsom.

četrtek, 15. december / 20.00 / abonma koncertni MODRI in IZVEN

**“PREDNOVOLETNI KONCERT
Z DUNAJSKIM FILHARMONIKOM”**

koncert / nastopa: Rainer Honeck z gosti / program: Carte blanche Rainer Honeck / Po lanskem navdušujočem gostovanju zopet pri nas koncertni mojster Dunajskih filharmonikov z gosti.

sobota, 17. december / 10.00 / Sobotna otroška matineja

brezplačne vstopnice / predstavo podarja Zvezo prijateljev mladine Domžale

Brata Grimm: RDEČA KAPICA

lutkovna predstava / Mestno gledališče Ptuj, Gledališče Labirint in DLU / režija: Saša Jovanović / animacija lutk in igra Tina Oman / 40' / 2+ / Klasična pravljica bratov Grimm o deklici, ki se odpravi v gozd na obisk k bolni babici.

ponedeljek, 19. december / 20.00 / abonma gledališki ORANŽNI in IZVEN

torek, 20. december / 20.00 / abonma gledališki RUMENI in IZVEN

rokgre: TARZAN

komična drama / SNG Drama Ljubljana /režija: Eva Nina Lampič / igrajo: Marko Mandič, Maša Derganc, Uroš Fürst / Komedijska s podnaslovom eksotična drama aktualnega dobitnika Grumove nagrade Roka Vilčnika o težavah lju-bezenskega para.

sreda, 28. december / 20.00 / abonma gledališki RDEČI in IZVEN

CJ Johnson: Pasji dnevnik – CUCKI

komedijska / Mestno gledališče Ptuj / režija: Matjaž Latin / igrajo: Gojmir Lešnjak Gojč, Klemen Slakonja, Nenad Nešo Tokalič / Čistokrvna in mešana pasja komedija, o ljudeh in psih, njihovih podobnostih in povezavah.

sobota, 31. december / 19.00 / za IZVEN

Silvestrski koncert: JANEZ DOVČ Z GOSTI “Sozvočja”

koncert / Boštjan Gombač (klarinet, piščali, vokal, pojoča žaga, zvočila), Goran Krnac (tuba, stomp box), Simbolični godalni kvartet, Emilia Martensson (vokal), Irena Preda (sopran), Janez Dovč (harmonika, umetniško vodstvo) / Sozvočje klasike, jazza, avtorske in ljudske glasbe, klezmerja in tanga v sodobnih in živih priredbah / 90'

KULTURNI DOM
FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Ljubljanska 61, Domžale

T 722 50 50

www.kd-domzale.si

sledite nam tudi na Facebooku
facebook.com/kd.francabernika

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Agata Tomažič

**Česar ne moreš povedati
frizerki**

GOGA, 2016

Zgodbe Agate Tomažič so na meji med realizmom in fantazijo, a ne gre za fantastično prozo. Vsi njeni glavni junaki so pravi predstavniki sodobnega časa: narcisoidni, hladni, preračunljivi, živijo dvojna življenja in vsi negujejo svojo sebičnost. Nastopajo liki brez morale, ki bi vodila njihova dejanja. Za njih je svet banalna džungla, v katerem preživiš le, če si najmočnejši, najbolj zvit, hiter, pameten, prevarantski, lažniv ... Agata Tomažič prikazuje metaforo sodobnega sveta. Junake poganjajo njihova mala zla, njihovi veliki dvomi, požrešnost, pasivnost, strahovi, manipulativnost ... Zgodbe, pri katerih se ustavimo in jim prisluhnemo. Na trenutke tudi zelo poetične.

Mark Rowlands

Filozof in volk

PENCA IN DRUGI, 2016

Filozof, ne ravno družaben tip, ki ima rad ragbi in alkohol, si za domaćo žival omisli volka. V enajstih letih neobičajnega sobivanja se nabere peripetij za celo knjigo, nastane avtobiografska pripoved, prepletena s filozofskimi razmisleki o naravi dobrega in zlega, smrti, dožemanju časa, vprašanju inteligence. Knjigo se bere kot hvalnico dostojanstveni volčji naravi in obenem kot kritiko človeški samozave-rovanosti. Krono stvarstva, za katero se imamo, smo si na glavo posadili sami in si v ta namen celo izmislili stvarnika, pa čeprav se moramo, kot pravi Rowlands, zato zahvaliti le spletu evolucijski naključij, da nas je obdarila s spletkarsko opičjo naravo. Da najboljše v nas izhaja iz najslabšega, ni nujno slabo, je pa nekaj, na kar ne smemo pozabiti.

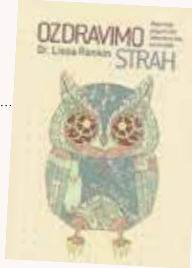

Lissa Rankin

Ozdravimo strah

GNOSTICA, 2016

Strah je vera v zlo namesto v dobro. Večina strahov, ki nas pestijo danes, je največkrat plod naše domišljije. Če pa nam strah škoduje in smo zaradi njega nesrečni, lahko predpostavljamo, da se ga moramo znebiti. Enako pomembno, kot jej zdravo in več se gibaj. Strah prinaša s seboj dragoceno sporočilo. Če je naše življenje v neposredni nevarnosti, je strah upravičen in nas spodbudi k dejanju. Če pa je tisto, česar se bojimo, samo namišljeno, pa moramo izvedeti, kaj nam poskuša sporočiti. Dokler strah živi v senci, zakrit s sramom, prezrt zaradi nevednosti in neraziskan z vašo notranjo lučko, vas lahko zastrupi.

David Eagleman

**Prikrito: neznano življenje
človeških možganov**

UMCo, 2014

Delo Prikrito še kako upravičeno nosi svoj podnaslov Neznano življenje človeških možganov. Prikazuje nam, kako zelo z zve-ro se lahko zanašamo na svoje zaznave, posebej npr. vid in čas. Samo nekaj promilov vidnega spektra lahko zaznamo s svojimi pomanjkljivimi čutili očmi, pa še to nam naši možgani priredijo in zreducirajo tako, kot je bilo že davno prej programirano. Velik del naše biti je torej izven naše izbire in zunaj naše domene, pa če nam je to všeč ali ne. Velik del naše zavesti je determiniran že zelo zgodaj, marsikaj sega pred naše rojstvo, celo generacije nazaj. Kaj postamo, je določeno že v naših gradnikih - molekulah, ki so proizvod življenjskih izkušenj in dolgotrajne naravne selekcije naših prednikov. Zapisani so se in se še kot nikoli zaključen proces shranjujejo v naši podzavesti, ki nadzoruje vse naše delovanje, reakcije in odločitve. Od tod tudi nagoni in skoraj avtomatizirani programi in procesi, brez katerih niti ne bi bilo možno preživeti. Avtor se provokativno, a upravičeno sprašuje o t. i.

krivdnih razlogih pri procesih o zločinih na sodobnih sodiščih. Na taka in podobna vprašanja poskuša odgovarjati znanstveno statistično izmerjeno. Kot avtor navaja dovtip: »Če bi bili možgani tako preprosti, da bi jih lahko razumeli, potem mi ne bi bili dovolj pametni, da bi jih razumeli.«

Navdušujoče branje o najnovejših strokovnih dognanjih o delovanju možganov, razumljivo tudi nestrokovni javnosti. Odpira nove vpoglede v širino in globino zmožnosti in izmuzljivosti neskončno zapletenega 'mislečega stroja' ter nas pušča še naprej vznemirjen in očarane.

knjige za otroke in mladino

Barbara Simoniti

Andrej Nespanec

MLADINSKA KNJIGA, 2014

Pesnica in pisateljica Barbara Simoniti ter slikar in ilustrator Peter Škerl, sta ustvarila imenitno slikanico z naslovom Andrej Nespanec. Andrej noče zaspati. Zato mu mama bere zanimivo zgodbo o sinjem kitu. Nekega večera deček spozna Nana – netopirja zaspančka, ki plete sanjske zgodbe. Ko končno zaspi, se njegovo potovanje prestavi v sanjski svet, kar je upodobljeno samo z ilustracijo, z drugačnimi, svetlejšimi barvami. Dečkova pustolovščina je odlična, saj mlademu bralcu pušča prosto pot pri njegovi domišljiji. Slikanica je izšla pri založbi Mladinska knjiga v zbirki Velike slikanice.

Suzanne Barton

Zimska pesem

ZALA, 2015

Na čudovit jesenski dan taščica prepeva na veji in opazuje, kako se narava pripravlja na spremembo letnega časa. Tudi ostale živali v gozdu poskrbijo, da jih zima ne bo presenetila. Ptice odletijo na jug, neverica si dela zalogo hrane ... Sova sve-tuje taščici, naj bo na varnem in toplem. »Kdo je zima?«, sprašuje taščica. Je pohlepna, strašna, mrzla ...? Kmalu pa spozna vse njene lepote in uživa v čudovitih zimskih dogodivščinah. Prelepo slikanico o menjavi letnih časov dopolnjujejo prisrčne in tople ilustracije.

Katjuša Trampuš

Pikina skrivnost

AJDA, 2015

Mama pikapolonica opere perilo. Vsako črno piko dobro pripne s sponko iz travne bilke, očka pa jih zlika in s smrekovim lepilom prilepi na krila. Koliko pik ima pikapolonica? Sedem. V družini poleg mame in očka živi še pikapolonica Pika in njen bratec. Mala Pika se odloči, da bo sončen poletni dan preživela na travniku. Z vrvi sname sedem najmanjših črnih pik in si jih prilepi na krila. Ko se začne nočiti, Pika zapre svoja krila in ugotovi, da je eno piko izgubila. Sreča kresničko. Ji bo pomagala najti izgubljeno piko, ali bo to ostala njena skrivnost? Ljubko slikanico dopolnjujejo prijetne ilustracije Ane Razpotnik Donati. Ker je napisana z velikimi tiskanimi črkami, jo bodo lahko brali tudi začetni bralci.

medioteka

DVD

**Zveri južne divjine
(Beasts of the Southern Wild)**

CINEMANIA GROUP, 2013

Jug Louisiane, t. i. Bath tub – 'banja', je poplavno okolje revnih, v glavnem družbeno neprilagojenih temnopoltih vseh vrst. Skupnosti pripadajo tudi 6-letna Hush-puppy in njen oče, ki deklco navaja na trdo življenje, ko ne bo mogel več skrbeti zanjo. Film je prežet z deklčinim neverjetnim pogumom in optimizmom, ki kljub katastrofičnim razmeram, očetovi bolezni in za povprečnega Zemljana nepredstavljevemu okolju znotraj resnično srčne skupnosti uspe preživeti in kljubovati 'vesoljnemu potopu'. Zelo nenavaden, osupljiv film, kot da nismo z istega planeta.

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

ZGODBA O TELEFONU

Po dolgih šestih letih je žalostno končal svojo pot, moj pametni telefon.

Pač, njegovega telefonskega življenja je bilo konec. Verjetno bi se ga celo dalo popraviti, pa vendar, po toli-ko letih so postale njegove zmogljivosti omejene do te mere, da v tem ne bi bilo posebnega smisla. Ker nakup takšnih naprav ni najcenejši, je bil pred tem seveda potreben poglobljen razmislek, kaj pravzaprav hočem, oziroma še bolje, kaj pravzaprav potrebujem. Odločil sem se, da bo moral moj telefon omogočati poleg osnovne funkcije, telefoniranja torej, še nekaj zadev, recimo planiranje, sposobnost elektronske pošte, GPS navigacije, odpiranja vseh možnih dokumentov, pa dober fotoaparati v žepu tudi vedno prav pride, morda tu in tam v dolgočasju prebral kak časopis ali knjigo. Ko sem si približno ustvaril sliko kaj iščem, sem se kot dober in ozaveščen potrošnik za nekaj ur preselil na internet in si ogledoval, kaj bi se vse lahko našlo. Prvo spoznanje je bilo, da super ugodne ponudbe telefonov pri operaterjih sploh niso super ugodne, saj jih s plačevanjem naročnine nekajkrat preplačam. Torej tega se ne bom šel. Drugo spoznanje je bilo, da vsi telefoni nudijo približno tisto, kar iščem, nenazadnje mi je te zadeve omogočal že moj pokojni 'pametnjakovič'. Pa vendarle sem predvideval, da sodobnejše zadeve omogočajo vse to v bistveno hitrejši obliki, in če nočem, da bo moj novi žepni spremljevalec prav hitro zastarel, bi bilo pametno poiskati nekaj v zgornjih mejah telefonskega razvoja. Pardon, pametnega telefonskega razvoja. Seveda, na prvi pogled nisem zaznal nobenih razlik in sem se odločil, da se bom tega projekta lotil drugače: ker samega sebe smatram za še kar visoko socialno in kulturno civiliziranega človeka, bi tem standardom moral ustrezati tudi moj telefon. Se pravi, njegov proizvajalec mora delež dobička, ki ga dobi od nas, se pravi potrošnikov, vračati družbi. Torej reden davčni plačnik. Kot drugo pa si v resnici ne želim, da bi bil moj telefon na kakršen koli način preklet s kako starodavno azijsko magijo s strani besnega neposrednega proizvajalca, ker bi se ta zaradi tega ali onega razloga čutil ogoljufanega. Pač hočem, da je tisti, ki je proizvedel blago, za katerega zapravljam svoj denar, ob svojem delu prav tako srečen kot bom jaz ob njegovi uporabi, saj je le tako lahko sklenjen krog srečnosti.

S temi odločitvami se napotim k prodajalcem. Pri prvem naštem vse kriterije nakupa, pri čemer sem izrecno poudaril, da največjega utajevalca davkov na svetu ne bom podpiral. Možakar me samozaveštno kot pravi poznavalec pogleda in mi ponosno ponudi iPhone 7. Ne bom opisoval svojega prezirljivega pogleda, ki sem ga namenil družbeno neodgovornemu analfabetu, poudarjam pa, da me v to trgovino ne bo več.

Stopim v drugo izbrano tehnično trgovino potrošniških nebes na obrobju prestolnice. Tokrat mi streže simpatična plavalasa mladenka s predolgimi trepalnicami, da bi bile v resnici lahko njene. Tudi njej naštem vse kriterije in v trenutku mi odvrne, da torej iPhone odpade. Zadovoljno priklimam. Nekaj trenutkov razmišlja, pa mi pravi, da po mojih kriterijih najverjetneje odpadejo tudi vsi ostali. Seveda povestim čeljust, in pojasni mi, da je večina

teh naprav proizvedena v nemogočih razmerah, ki nekje v procesu nastanka sigurno vključujejo otroško delovno silo, me pa tudi potolaži, da to vsaj odvrta lakoto od njihove družine. V meni se vname notranji kulturni boj, v katerem pač prevlada

“ Nekaj trenutkov razmišlja, pa mi pravi, da po mojih kriterijih najverjetneje odpadejo tudi vsi ostali. Seveda povestim čeljust, in pojasni mi, da je večina teh naprav proizvedena v nemogočih razmerah, ki nekje v procesu nastanka sigurno vključujejo otroško delovno silo, me pa tudi potolaži, da to vsaj odvrta lakoto od njihove družine.

potreba po tem produktu. Tolaži me misel, da ti otroci vsaj zagotavljajo hrano na mizi svoje družine, kar je bolje, kot da bi stradali. Namenoma odženem pomisleke o resnični zgodovini lakote v tem delu sveta, saj, kolikor se spomnim, lakota tam ni med osrednjimi problemi. Z gospodično si ogledujeva izdelke, razlaga mi o njihovih zmogljivostih in v oko mi pade telefon brez prepoznavnega imena, ki ima enake zmogljivosti kot tisti prepoznavnejši, ima pa skoraj polovico nižjo ceno. Skoraj se že odločim zanj, saj se mi zdi preplačevanje blagovnih znamk le zaradi njihovega imena popoln nesmisel, pa me ustavi mladenka. Pojasni mi, da je dokaj verjetno, da ta proizvajalec, ki nima zvenečega imena, najverjetneje dosega nizko ceno z večjim izkoriščanjem delovne sile, kot pa tisti, ki nosi prepoznavno ime. Še več, tisti s prepoznavnim imenom je zajamčeno izdelan v Južni Koreji, kjer imajo delavci neke pravice, medtem ko za tistega brez imena nima pojma, kje je narejen, menda je možno, da ga izdelujejo tudi sužnji v kitajskih zaporih. Nekaj trenutkov tehtam oba izdelka v roki, dejansko med njima skoraj ni razlike, niti na videz ne. Razen seveda imena in cene. Razmišljam o enem in drugem, cena tistega, ki ga morda izdelujejo sužnji, je res mamljiva, ampak v končni fazi se odločim, da suženjskega dela res ne morem podpirati, pa čeprav gre tu za ceno mojega udobja. Nenazadnje, bom v tem slučaju moral napisati toliko več, da bom prislužil razliko, ki bi jo sicer prihranil.

Končno se z novim telefonom, zadovoljen, ker imam občutek, da sem premaknil nek atomsko majhen drobec za ohranjanje humanizma, ki je nekoč utemeljeval našo civilizacijo, odpeljem domov. □

Počitniško dogajanje v Mestnem kinu Domžale

Med jesenskimi počitnicami je bilo v domžalskem kinu živahno in ustvarjalno.

MESTNI KINO DOMŽALE V Mestnem kinu Domžale se že od samega začetka trudimo, da bi v našo kinodvorano privabili čim več različnih obiskovalcev, med drugim smo zelo veseli obiska mladega občinstva. Letem namenjam naše dopoldanske počitniške matinee, kjer predvajamo kvalitetne animirane filme, počitniška stalnica pa so tudi brezplačne ustvarjalne delavnice. Med letošnjimi jesenskimi počitnicami smo

dogajanje popestrili še s tridnevno 'stop-motion' delavnico animiranega filma, ki je potekala med 2. in 4. novembrom 2016.

Enajst nadebudnih udeležencev delavnice se je v prvem dnevu spoznalo z delovanjem Kulturnega doma Franca Bernika in Mestnega kina Domžale, ogledali so si prostore, ki so bistveni za izvedbo kulturno filmskega programa, nato pa so se prek primerov spoznali z zgodovino in razvojem animiranega filma, različnimi vrstami in skrivnostmi animacije. Po ogledu filma so udeleženci zakuhali pravo 'možgansko nevihto', med katero se je izoblikovala odločitev o temi in zgodbi animiranega filma, ki so ga ustvarili v prihodnjih dveh dneh. Sledilo je skiciranje in izdelava scene, filmskih likov, pripomočkov ... Drugi dan delavnic je bila scena dokončana, glavni junaki in animatorji pa pripravljeni na animiranje. Ker udeleženci po večini niso imeli izkušenj z animacijo, je bil drugi dan namenjen vaji, zadnji dan pa je šlo zares. Po nekaj popravkih, nasvetih in spodbudah s strani mentorjev so se mladi animatorji lotili dela. Bilo je naporno, a zabavno. In ko so se kazalci na uri bližali poldnevju, sta bili ekipi že pri pripravi zadnjih prizorov. Sledilo je še snemanje odjavne špice, oddaja posnetega materiala v montažo, kosilo in sproščeno klepetanje. Mladi animatorji in njihovi starši so bili z delavnicami zelo zadovoljni, zato upamo, da bodo tovrstne dejavnosti še kdaj popestrile domžalsko počitniško dogajanje.

Mentorja delavnice sta bila filmski pedagog, ustanovitelj in programski vodja Zavoda VIZO Rok Govednik ter likovna in filmska pedagoginja Lučka Berlot.

Končni rezultat počitniške 'stop-motion' delavnice animacije, film Skrivnostni svet življenja, se bo predvajal pred vsemi animiranimi filmi, ki bodo v Mestnem kinu Domžale na sporedu v novembru in na začetku decembra. Vabljeni k ogledu!

Pokojnik v Dob, babica in odlikovanje pa po Sloveniji

Kulturno društvo Jožef Virk Dob se bo v prihodnosti rado spominjalo letošnjega leta, saj je bogato s kulturno dejavnostjo kot že dolgo ne.

KULTURNO DRUŠTVO JOŽEF VIRK DOB Kroniko dela društva je letos najbolj zaznamovala premiera komedije Odlikovanje za vsako ceno, ki je znova dokazala kvaliteto odrasle gledališke skupine, ki jo uspešno vodi režiser in še marsikaj več Mihael Starbek. Najmlajše pa tudi malo večje navdušuje otroška gledališka skupina z Babičino marmelado, ki je že razveselila na stotine otrok po vsej Sloveniji, z njo pa so najmlajši igralci iz Doba gostovali tudi v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale.

Najmlajši ljubitelji gledališča zelo radi prihajajo v dvorano na Močilniku, kjer je bil tudi letos organiziran tradicionalni otroški gledališko-lutkovni abonma Živ-žav, kjer so si najmlajši lahko ogledali naslednje predstave: Trnuljčica, Od semena do župce, Janko in Metka, Zvezdica zaspanka, Veliki strah malega tigra in Lizika, 11. decembra 2016 pa bo Lutkovno gledališče Teter za vse z Jesenic gostovalo s predstavo Gozdno gledališče.

Otroška gledališka skupina je s predstavo Babičina marmelada v letošnjem letu našela štiri gostovanja, enako število gostovanj pa bo, skupaj z gostovanjem decembra v Pirničah, vključila v letu 2016 tudi odrasla gledališka skupina, ki je letošnjo premiero Odlikovanje za vsako ceno dvakrat predstavila v domačem okolju, trikrat pa so jim lahko zaploskali na gostovanjih v Desklah, Ribnem pri Bledu in Savljah. Čestitamo.

Z obema predstavama bodo gostovali tudi v letu 2017. Bogata kulturna bera se nam obeta tudi v letu 2017, saj že pripravljajo novo predstavo za otroke Moja mama ...

Ob koncu pa še na kratko o gostovanju Gledališkega društva Kontrada iz Kanala, ki se je z režiserjem Petrom Harlom v oktobru v kulturnem domu na Močilniku predstavilo z zadnjo komedijo znanega komediografa Branislava Nušića, v kateri odkriva tesno povezanost med kapitalom in oblastjo v kraljevski Jugoslaviji. Dra-

KD Jožef Virk že razmišlja o jubilejnim 20. festivalu gorenjskih komedijantov v juniju 2017. Letos pa smo v okviru tega tradicionalnega pregleda najboljših gledaliških predstav na Gorenjskem videli: Samotni zahod, Amfitrion 38, Lumpacij vagabundus in Vaška scena. Lepo bi bilo, če bi se v okviru jubilejnega festivala predstavilo tudi katero od domžalskih kulturnih društev.

VERA VOJSKA

Da se ne bi izneverili domžalski tradiciji, Vas Galerija na potepu tudi letos vabi na predbožični Dunaj, kjer si bomo v **Albertini ogledali razstavo pointilistov**. Razstava je zanimiva zaradi obstoječe stalne postavitve slik impresionistov in postimpresionistov, ki se čudovito združujeta v enoten bleščeč pregled slikarstva tistega časa. To bo naš osrednji dogodek na strokovni ekskurziji, drugi ogled pa je namenjen tistim, ki si to želijo – **razstava Georgie O' Keefe** v Kunstforumu, posvečena slikarki 20. stoletja, ki je postavila ameriško moderno slikarstvo na zemljevid umetnosti sveta.

Čarobnost naših potepov na Dunaj je pregovorna in prepričani smo, da nas bo mesto, kot že mnogokrat do sedaj, nagradilo s svojim predbožičnim vzdušjem. In z edinstvenim vodenjem **Jurija Smoleta**.

Odhod avtobusa izpred KDFB Domžale je ob **5. uri**, vrnitev v večernih urah. Cena strokovne ekskurzije, ki vključuje prevoz, vodenje, organizacijo in nezgodno zavarovanje, bo odvisna od števila udeležencev in sicer:

24 oseb: 58,00 eur / 25 do 29 oseb: 47,00 eur / 30 do 34 oseb: 42,00 eur / 35 do 39 oseb: 38,00 eur / 40 oseb in več: 34,00 eur

Prijave z vplačilom akontacije **45 evrov** (na Agencijo Lacosa FK, TRR: SI56 6100 0000 3521 447 (Referenca SI00 1712, Namen: KDFBD DUNAJ + PRIIMEK) sprejemamo **do vključno torka, 13. decembra 2016**. Na avtobusu bomo opravili obračun glede na število potnikov in zbrali doplačila za vstopnino v znesku **18,40 evra** (9,90 za Albertino in 8,50 za Kunstforum).

Pohitite s prijavi in prijazno vabljeni!

Devet filmov Mavrice prikazali v Slovenski kinoteki

Foto, kino in video klub Mavrica je že pol stoletja kronist dogodkov na območju med Savo in Kamniškimi planinami.

FOTO, KINO IN VIDEO KLUB MAVRICA Tri desetletja je dogodke in dinamični utrip krajev lovil na celuloidni film, barvne diapozitive in črno bele fotografije, zadnji dve desetletji in pol na video in digitalni zapis. Večina

dediščina slovenske države. Povezavo med Mavrico in arhivom je napravil Janez Meglič iz Studia MEG, ki je opravil tudi zahteven postopek telekiniranja – prenosa vsebine filmskega traku v digitalno obliko.

rodovo filmsko dediščino. Kosmač je predstavil polstoletni razvoj društva, Meglič pa naključnost prvega stika s klubom, ki je vodil do spoznanja o vrednosti posnetih filmov in pomembnosti, da se pokažejo tudi vse slovenski javnosti.

Meglič je tudi pojasnil, zakaj se je med arhiviranimi odločil za projekcijo filmov Naš festival, Ugaslo ognjišče, Valj, Bratova kri, Minevanje, Dobiva se na trgu, Žegen, Skrivnosti stare žage in Revija mojstra Debevca. Nekatere je izbral zaradi nagrad, nekatere zaradi dokumentarnosti, nekatere zaradi večnosti filmskega izraza in nekatere zaradi primerjave tedanjih dogodkov, ki danes potekajo povsem drugače.

Janez Kosmač je poudaril: »Po 50 letih delovanja je v Mavrici nastal zajeten arhiv filmov lastne proizvodnje. Med njimi je veliko dragocenega dokumentarnega gradiva, pa tudi igrani filmi; mnogi rezultat uspešnega sodelovanja filmske in dramske sekcije kluba Mavrica ter prijateljskih društev. Ker je hranjenje in arhiviranje filmskega arhiva zaradi temperature in vlage lahko problematično, smo navezali stik s Slovenskim filmskim arhivom. Z njimi smo podpisali pogodbo o hranjenju naših filmov in jim jih letos predali 55. V prihodnjem letu jim jih bomo oddali še najmanj sto. Upravljavcem državnega arhiva se zdijo naši filmi zanimivi in dragoceni, zato so po dogovoru z nami pripravili Večer mavriških filmov, za kar se jim iskreno zahvaljujem.«

IGOR LIPOVŠEK
FOTO: IZTOK KONČINA

Lojz Tršan, Janez Kosmač in Janez Meglič med pogovorom o Mavrici, arhiviranju filmov in njihovi predstavitvi na sodobni medij

fotografij in filmov je bilo nekajkrat pokazanih, osvojili so nagrade na festivalih, potem pa so bili bolj ali manj varno spravljani v Mavričinem arhivu. Manj varno zaradi tega, ker zob časa svetlobni zapis v celuloidnem filmu neusmiljeno izpere, razbarva, zamre, obledi in razostri; morebitni zvok pa utiša in popači.

Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenije je prevzel del filmov Mavrice v hrambo, da jih bo strokovno in varno shranil kot kulturna

Kot krono in javno obeležitev predstavitev 55 filmov v Slovenski filmski arhiv je Janez Meglič izbral devet filmov Mavrice, ki so jih 17. oktobra 2016 prikazali v dvorani Slovenske kinoteke. Pred projekcijo so opravili krajši pogovor Lojza Tršana, vodje Slovenskega filmskega arhiva, Janeza Kosmača, predsednika Mavrice, in Janeza Megliča, pobudnika arhiviranja in telekiniranja amaterskih filmov. Tršan je opisal prizadevanja arhiva, da čim bolj široko zajame na-

Naše tovarne, naš ponos

Sedem gorenjskih muzejev se je združilo v novem projektu, katerega rezultat ni le skupinska razstava o gorenjski industrijski dediščini s predstavitvijo pglavitnih tovarn, temveč tudi medsebojno sodelovanje in izmenjava bogatega gradiva tega vsebinskega področja.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE Skupinska razstava Naše tovarne, naš ponos od poletja potuje po glavnih gorenjskih mestih in se je jeseni oglasila tudi v Domžalah. Odprtje razstave, ki je bilo v sredo, 16. novembra, v Slamnikarskem muzeju v Domžalah, je slavnostno odprl župan Občine Domžale Toni Dragar.

Koordinator projekta je Gorenjski muzej Kranj, poleg našega muzeja, ki deluje v okviru Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, pa so sodelujoči še Loški muzej Škofja Loka, Gornjesavski muzej Jesenice, Medobčinski muzej Kamnik, Muzeji radovljiške občine in Tržiški muzej. Na razstavi smo v besedi, sliki in s predmeti predstavili izbrane tovarne s sedmih območij Gorenjske, ki so jo na svojstven način zaznamovale skozi desetletja industrijskega razvoja. Njihov časovni, krajevni in družbeni prikaz smo ujeli v kratkem filmu in v tiskanem katalogu, kjer so poleg opisov izbranih tovarn objavljeni sezname gorenjskih industrijskih podjetij po posameznih gospodarskih panogah.

Na odprtju razstave smo s kolegicami in kolegi kustosi na kratko predstavili naslednje gorenjske tovarne: mag. Monika Rogelj iz Gorenjskega muzeja Kranj tovarni Iskra in Sava Kranj, dr. Marko Mugerli iz Gornjesavskega muzeja Jesenice Železarno Jesenice in tovarno LIP Bled, direktorica Verena Štekar Vidic in Katja Praprotnik iz Muzejev

radovljiške občine tovarni Plamen Kropa in Almira Radovljica, dr. Bojan Knific iz Tržiškega muzeja tovarni Peko in BPT Tržič, Biljana Ristić iz Loškega muzeja tovarno klobukov Šešir in Odejo iz Škofje Loke, Marko Kumer iz Medobčinskega muzeja Kamnik tovarni KIK in Titan ter moja malenkost domžalsko tovarno Univerzale Domžale.

Vsekakor smo veseli, da je lahko naš mali domžalski muzej del tako pomembnega projekta, kot je razis-

kovanje gorenjske industrijske dediščine. Za vse, ki ste zamudili otvoritveni dogodek, naj vas obvestim, da bo razstava odprta do 30. decembra. Sredi decembra (14. 12. 2016 ob 18. uri) bomo organizirali še pogovor s posebnimi gosti o domžalski industrijski dediščini s poudarkom na tovarnah Univerzale in Toko Domžale.

KATARINA RUS KRUŠELJ

Recenzija filmov: Pr' Hostar in Pojdi z mano

Tokrat bomo primerjali dva slovenska filma, ki na videz nimata prav dosti skupnega.

O Pr' Hostar, vsesplošnega filmskega kreativca Luke Marčetiča, se je v zadnjih tednih že dosti pisalo, obisk gledalcev pa je v trenutku nastajanja tele recenzije že presegel številko 130.000, kar je vendarle precejšnjo presenečenje. Gre namreč za bebavo komedijo situacijskega tipa, katere pot je tlakovala že internetna serija na YouTube, ki je postala nekakšen spletni fenomen. Preverjen recept zelo jasnih, vendar premočrtnih in močno karikiranih likov, se jim je bogato obrestoval, saj film zaenkrat podira vse rekorde gledanosti na Slovenskem. Formula? Preprosta zgodba in vulgaren humor, kar očitno premore dovolj nacionalne identifikacije, da deluje kolektivno katarzično. Hkrati pa je slednje tudi zaušnica etablirani slovenski filmski sceni,

ki kljub bolj zapletenim zgodbam še vedno deluje pretežno izumetničeno in prisiljeno, kletvice pa so v slogu nacionalne folklorne zreducirane na kontekst tipa krščen matiček. V primeru sociološkega fenomena Pr' Hostar nas torej v kino vabi skrajno primitivni nacionalni žmoht, ki je za nameček začinjen še z rivalstvom med Slovenci in Hrvati. In če je Petelinji zajtrk pred leti ponujal zgolj Severino, Pr' Hostar ponudi strastno nacionalno tekmo v stilu – kdo bo koga.

Na redni spored kinematografov prihaja tudi Pojdi z mano režiserja Igorja Šterka, ki se že polnih sedem let ni zarisal na slovenski filmski zemljevid. Čeprav gre v slednjem primeru za žanr mladinskega filma, režiser v njem dokaj spretno koketira celo z žanrom grozljivke, saj ves čas dokaj spretno hodi po dramaturškem robu. Osnovni zaplet zgodbe se dogaja okoli štirih najstnikov, ki zaidejo tako daleč v slovenske gozdove, da se pot ven zdi mislija nemogoče. Ravno tukaj pa pridejo do izraza očitne pomanjkljivosti njihovih filmskih značajev, saj svojo usodo – da bodo denimo morali pre-

nočiti v gozdu –, kljub občasnim histeričnim izpadom, sprejmejo razmeroma ravnodušno. Od mestnih, na sodobno tehnologijo navlečenih mladev, bi človek pričakoval vsaj kakšen konkreten živčni zlom. Namesto tega pa raje v nedogled parlamentirajo o tem, katera pot je tista, ki jih vodi iz začaranega kroga. Še celo eden od glavnih igralcev je nehote podal kritiko njihovega filma, ko je izjavil, da v primeru, če bi se jim kaj takšnega dejansko zgodilo v naravi, bi bili najbrž še v veliko večji paniki. In ravno tovrstno paniko, ki jo je anticipiral mlad igralec, smo v tem filmu tudi najbolj pogrešali. Prav neverjetno je torej, da njihovi odnosi ne popokajo po šivih, saj ob misli, da bi moral po sili razmer prenočiti v gozdu, srh spreleti tudi marsikaterega odraslega. Oni pa spijo kar v enem kosu in se zbudijo, ko je sonce že visoko na nebu, kar je vendarle vsaj nekoliko za lase privlečeno.

Poudariti je treba, da je Šterk delal resen film, s karseda realno življenjsko situacijo in v tem pogledu vzdušje v njem enostavno peša. Dialogi med igralci delujejo pretirano teatralno ali v najboljšem primeru sit-comovsko. In če v primeru Pr' Hostar omenjena zadeva vzdrži, ker gre pač že v osnovi za film, ki ga ne smemo vzeti resno, omenjena logika v primeru ambicioznejšega Pojdi z mano enostavno ne pije vode.

Gre nemara za naslednji paradoks: ravno zaradi tega, ker so glavni značaji v Pr' Hostar neumni zagovedeni butlji, nam na sublimni ravni sporočajo, da gre pravzaprav za nas same: vase zagledane in v svoj prav prepričane Slovence. Nič kaj prijetno sporočilo, kajne? Po drugi strani pa zaradi realistične narave situacije filma Pojdi z mano, njegovo osnovno sporočilo slej ko prej razvedeni, saj imamo občutek, da jo značaji nekako ne vzamejo čisto zares, kar pa je predvsem težava režiserja in njegove vizije, ne pa mladeničev, ki iščejo svoj obstoj pod slovenskim filmskim soncem.

Oba filma si lahko ogledate tudi v Mestnem Kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

BLAŽ ZUPANČIČ EKSPOZICIJA

15. – 29. 12. 2016

► **Vabimo vas na odprtje razstave, ki bo v četrtek, 15. decembra 2016, ob 19. uri v Galeriji Domžale.**

Z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole.

www.kd-domzale.si / T: 01/722 50 50

KULTURA

Srečanje s hudičem

Koncertni ognjemet v pričakovanju noči čarovnic–pianist Jure Goručan z violinistom G. Hosszujem-Legockym

KDFB DOMŽALE V Domžalah se je začel (28. oktobra 2016) letošnji novi, zdaj že 19. cikel modrega oziroma koncertnega abonmaja; spet seveda še vedno pod umetniško in aktualno roko le-tega projekta Mateja Bekavca; tokrat že petič zapored. Napovedani koncertni spored del za klavir in violino in klavir nas je, kot podnaslov pove, popeljal na Srečanje s hudičem/Koncertni ognjemet v pričakovanju noči čarovnic.

Optimistične programske in abonmajske napovedi so že na prvi koncert privabile polno zasedeno dvorano KDFB težko pričakujočega občinstva, ki pa je že na samem začetku doživelo šok: namesto zdaj že drugič odpovedanega rusko-nemško-korejskega violiniskega virtuosa Romana Kima je ostal le naš pianist **Jure Goručan** (roj. 1992), ki pa se mu je šele na koncu, samo za štiri skladbe, pridružil v Švici rojeni violinist madžarsko ukrajinskega rodu **Geza Hosszu-Legocky** (roj. 1985). Škoda, da ni ostalo zaradi teh razmer kar pri zgolj Goručanovem recitalu, saj je že sam tudi povsem solistično zajel tematiko, ki je bila podnaslovljena na tem koncertu. Prav v njegovih (odličnih) solističnih klavirskih interpretacijah del F. Chopina, F. Liszta, G. Ligetija, S. Prokofjeva, F. Schuberta-F. Liszta, M. Ravela, ... smo slišali vsa tista dela, ki so tudi programsko zaokrožila tale (njegov večinski) del recitala. Poleg tega pa tudi nekaterih (na novo napovedanih) del A. Bazzinija in G. Tartinija sploh nismo slišali. Zato pa je bil njun skupni finale namenjen, razen dvema deloma Fritza Kreislerja (pri. Gaetana Pugnanija Preludij in Allegro) in eno Kreislerjevih najpopularnejših del Liebeslied/Ljube-

zenska pesem, še dvema improvizacijama, ki sta jih ali v okviru sporeda ali kot dodatka izvedla oba. Šlo je seveda za popularno 'gipsy/cigansko glasbo', ki jo še posebej goji violinist G. Hosszu-Legocky; do sklepnega in tovrstnega najbolj popularnega Montijevega Čardaša. Pa tudi naš pianist Goručan pri tem ni čisto nič zaostajal in kar seveda že nekaj časa vemo prav z omenjenega, domžalskega glasbenega odra. In poglavitni rezultat prav slednje muzike: le-ta je spravila na noge polnoštevilno občinstvo. Ker pa le menim, da je bil tale koncert v glavnem solistični recital našega Goručana, saj je na njem sam zdržal kar dvakrat po pol ure sam, morda prav zato nekaj več le še o slednjem.

Začel ga je z znamenito Pogrebno koračnico ali Chopinovo Sonato št. 2 v b-molu, op. 35 (iz leta 1839) v štirih kontrastnih in zahtevnih stavkih: Grave-Doppio movimento, Scherzo, Marche funebre: Lento in Finale: Presto). Že dolgo nisem slišal take pianistične kontrastnosti kot zdaj pri komaj 24-letnem pianistu, ki je tako s tempi kot z dinamiko in agogiko še največ pokazal v najbolj popularni koračnici (3. st.). Goručan postaja s to interpretacijo, pa še z vsemi tistimi, ki so ji sledile po uvo-

du, velika zvezda ne le domžalskega, pač pa še katerega drugega, bolj visoko letečega glasbenega odra. Svojo dramatiko je stopnjeval v najbolj znamenitem Mefistovem valčku št. 1 (od vsega štirih, 1859–85) znamenitega Franza Liszta; in še dodatna kvaliteta: gre za skrajno klavirsko zmogljivost. Tega ne bi mogli reči za Ligetijevo Musico Ricercato št. 2 (od vsega 11 del tega spleta; 1951–53), ker jo je verjetno solist uvrstil v spored zgolj zaradi formalnosti naslova, saj ima podnaslov Hudičevo stopnišče. Tako kot prvi del tega koncerta, ki ga je odigral Goručan popolnoma sam, je tudi drugega začel in v dobršni meri vsebinsko in glasbeno kvaliteto nadaljeval s Suggestion Diabolique S. Prokofjeva, Lisztovo priredbo znamenitega Schubertovega samospeva Vilinski kralj in Scarbom, tretjo skladbo iz cikla Nočne prikazni M. Ravela ... Da, temu J. Goručanu bo treba še prisluhniti, še mu dati možnost, saj gre zgolj po poslušanju tega, sicer večinskega dela recitala, za pianista večjega formata, za umetnika, ki mu je treba enostavno več kot verjeti. Zagotovo je z omenjenimi (solističnimi klavirskimi) interpretacijami več kot prestopil meje običajnih tovrstnih gabaritov.

DR. FRANC KRIŽNAR

Uvajanje izboljšav pri delu z družinami, otroki in mladostniki

Različne organizacije v občini Domžale stremimo k učinkovitemu delu pri delu z družinami, otroki in mladostniki, saj želimo, da bi bile storitve, ki so jim namenjene, dostopne čim večjemu številu raznolikih uporabnikov in izvajane na visokem nivoju. V času našega strokovnega dela in že pred leti kot občani, zaznavamo nepovezanost ključnih ustanov na območju Domžal ter posledično premajhno število vključenih otrok in mladostnikov v njihove programe, nedostopnost in nepoznavanje storitev za uporabnike, ki nujno potrebujejo pomoč, in včasih tudi nezadovoljstvo uporabnikov.

Verjamemo, da bi pomanjkljivosti, z nekaj učinkovitimi ukrepi, skupaj lahko odpravili in tako dosegli:

- dvig strokovnosti pri izvajanju programov ter večjo ponudbo in kvalitetnejše programe pri izvajanju dela z družinami, otroki in mladostniki,
- pogostejše in kakovostnejše povezovanje med glavnimi institucijami na področju dela z družinami, otroki in mladostniki,
- večja pripravljenost oziroma motivacija pri povezovanju z različnimi organizacijami,
- sprotno iskanje rešitev v uvajanje izboljšav v delo z družinami, otroki in mladostniki,
- povezanost in vključevanje večjega števila organizacij pri zagotavljanju kakovostnih programov.

Ker želimo, da bi skupaj našli ustrezne poti za izboljšanje stanja ter predvsem izboljšali stanje, vas vabimo na srečanje v **četrtek, 1. decembra 2016, ob 9. uri, ki bo v Modri sobi v Domžalskem domu, Ljubljanska 58, Domžale.**

Srečanje bo namenjeno predstavitvi opažanj pri delu z družinami, otroki in mladostniki s strani različnih deležnikov, identifikaciji težav pri delu in predvsem skupnemu iskanju ustreznih rešitev za bolj usklajeno in uspešnejše delo v praksi. Menimo, da lahko le s skupnimi močmi prispevamo k izboljšanju stanja ter k večjemu zadovoljstvu občanov in občanov.

V uvodni predstavitvi se nam bo pridružila tudi Tamara R. Žiberna s Fakultete za socialno delo.

Na srečanje vabimo organizacije, ki se pri svojem delu srečujejo z družinami, otroki in mladostniki, prav tako pa vabimo odločevalce, podžupanjo in župana, ravnateljice in ravnatelje, ter ostalo zainteresirano javnost in organizacije.

V upanju, da se srečamo v čim večjem številu, vas prosimo za potrditev vaše prisotnosti do **torka, 29. novembra 2016**, na elektronski naslov: info.domzale@srcdjlubljana.com ali na številko 041 922 130 (Lidija Bašič Jančar).

Študijsko-raziskovalni center za družino, enota Domžale
Lidija Bašič Jančar, vodja

Center za socialno delo Domžale
Anja Osojnik, direktorica

Študentska organizacija Domžale
Andrej Zabnikar, predsednik

V:MUZEJU December '16

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Sreda, 7. december 2016, ob 18. uri | Odprtje

PRIMOŽ HIENG
SOLINE - MED NEBESI
IN ZEMLJO DRUGIČ

Kulturni program: Kontrabant (glasbena skupina)

Razstava, 7. – 27. december 2016 | Vstop prost.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Razstava | 16. november – 30. december 2016

NAŠE TOVARNE,
NAŠ PONOS

Sobota, 3. december 2016, Ta veseli dan kulture: Slamnikarski muzej odpira vrata od 10. do 12. ure | vstop prost

Petek, 9. december 2016, ob 18. uri

Novoletni okraski iz slame

Delavnica: Berta in Jani Jakob

2 uri / kotizacija: 5 eur (odrasli), 3 eur (otroci) po osebi / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave sprejemamo do 5. decembra na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01-722 50 50 (KDFBD). V primeru premajhnega števila prijav, delavnica odpade.

Foto: Vili Majhenič

SREČANJA POD SLAMNIKI

Sreda, 14. december 2016, ob 18. uri | Vstop prost.

Naše tovarne, naš ponos -
Toko Domžale

Pogovor z mag. Moniko Rogelj iz Gorenjskega muzeja Kranj o skupnem projektu sedmih gorenjskih muzejev ter o usnjarski tradiciji Toka s posebnimi gosti bo vodila Katarina Rus Krušelj.

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacen@kd-domzale.si | Odprtja v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odprt od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

Vse nam je naredu, kar smo ga fehtali

Menačenkova domačija predstavlja pletarske izdelke Ivana Verdника iz Šoštanja

MENAČENKOVA DOMAČIJA Menačenkova domačija se je s svojim razstavnim prostorom, številnimi drugimi prireditvami in delavnicami že lepo ustalila med ljubitelji tako kulturne dediščine kot kulture nasploh. Za svojo so jo vzele različne generacije, ki pridno obiskujejo razstave in prijetne večere. Eden takih prijetnih večerov je bilo tudi odprtje razstave pletarskih izdelkov Ivana Verdника, ki jo je Menačenkova domačija pripravila v sodelovanju z Vilo Mayer in Občino Šoštanj ter pletarjevimi domačimi. Po mnenju kustosinje Katarine Rus Krišelj ima razstava za naše okolje poseben pomen, saj se najdejo le redki posamezniki, ki se ukvarjajo s to rokodelsko obrtjo. Poudarila je, da je s svojim rokodelstvom Ivan Verdnik veliko prispeval h kraju in času, največ pa o njegovi priljubljenosti pove stavek: »Vse nam je naredu, kar smo ga fehtali«, ki so ga po vrsti izrekli vsi, ki so se v mojstrovni delavnici oglasili zaradi tega ali drugega želenega izdelka iz vrbovih šib. Vsi izdelki, zanje je bilo posebej značilno, da so bili estetski in funkcionalni, so bili unikatni, izdelani po naročilu in še danes živijo kot dragocen del pletarske narodove dediščine.

O pletarju Ivanu Verdniku in skrbi Občine Šoštanj za kulturno dediščino je govoril tudi prof. Darko Menih, župan Občine Šoštanj, ki je posebej predstavil vilo Mayer iz 19. stoletja z njeni vsebinami, Domžalčane pa je posebej zanimala njegova informacija o Muzeju usnjarstva na Slovenskem – od leta 1788, ko je bila ustanovljena prva svetovno znana usnjarna, do propada tega dela gospodarstva. Poudaril je tudi povezanost obeh občin, saj so iz nekdanje usnjarske šole v Domžalah v delavnice v Šoštanju prihajali dijaki, hkrati pa zaželel, da se vez, ki ostaja prek usnjarstva, nadaljuje na področju kulturne dediščine, k čemur bo prispevala tudi

razstava pletarja, ki naj pomeni začetek za naslednje korake sodelovanja.

Direktorica Kulturnega doma Franca Bernika Domžale Cveta Zalokar je povedala, kako so se prek pletarjeve hčerke Zofije, ki obiskuje enega izmed abonmajev v KD, začele plesti vezi med obema muzejema. Na tak način se je uresničila želja Slamnikarskega muzeja, da najde prijateljstvo v drugih krajih, prva skupna razstava pa naj bi pomenila začetek tkanja prijateljstva med obema občinama in muzejema.

pozabila niti na družinsko življenje, saj je oče, skupaj z materjo, s pridnim delom omogočil izobrazbo vseh petih hčera, ki z veliko ljubeznijo govorijo o očetu, o njegovi skrbi in skupnem petju ter svojem ponosu na očeta. Nato smo prisluhnili pismu avtorice projekta Špele Poles, v katerem je predstavila, kako se je spleta zgodba pletarja, kako razstava obsega več kot 150 izdelkov, blizu 100 pa jih je na domžalski razstavi.

V galeriji Menačenkove domačije si tako lahko ogledate čudovito dediščino

Nato smo prisluhnili Zofiji Šuligoj, eni od petih hčera pletarja Ivana Verdника, ki nam je predstavila očetovo življenjsko zgodbo, začeto v letu 1928, njegovo rokodelsko pot, sodelovanje v kulturnem in družbenem življenju Občine Šoštanj, predvsem pa njegov pomen pri ohranjanju kulturne dediščine na področju pletarstva. Pomen njegovega dela so kot zelo pomembno ocenili tudi strokovnjaki s tega področja, saj je dobil znak kakovosti in naziv mojster domače obrti. Njegova ustvarjalna pot je bila v obliki razstave odprta v letu 2016 v Mayerjevi vili v Šoštanju. Gospa Zofija ni

pletarja Ivana Vedlina. Ob odprtju razstave, ki sta jo postavila Roman Kos in Katarina Rus Krušelj, pokroviteljica pa je bila Vinska klet Vidmar iz Domžal, smo si ogledali tudi dokumentarni film Ivan, ki ga je posnel pletarjev vnuk Jaka Šuligoj.

Če ste doslej misli, da je mogoče iz vrbovih šib in iz njih izdelanih viter, narediti le košare in košarice, oplesti steklenice, izdelati različna stojala ipd. obiščite razstavo in se prepričajte, da je pletenje iz vrbovih šib lahko prava umetnost.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

HOTEL SEM RAZUMETI

UROŠ DRČIĆ, PSIHOTERAPEVT

Z Domžalčanom in psihoterapevtom Urošem Drčićem o njegovem delu, sodobnem svetu, izgorelosti, podrejanju in življenju v primestju.

Kristina Božič
Foto: Iztok Dimc

Delal je na tehničnem področju, a nato pred približno desetimi leti ugotovil, da ve veliko o tehnologijah, zelo malo pa o sebi in drugih. Odločil se je za spremembo. Izbral je univerzo Sigmunda Freuda, končal študij osnov psihoterapije in nato specializacijo psihoterapije, kjer je izbral transakcijsko analizo. Zadnjih pet let se ukvarja s svetovanjem in psihoterapijo.

Kaj človeka vodi na to pot?

Gre za preprosto in zapleteno vprašanje. Želel sem razumeti sebe in življenje, ni se mi zdelo sprejemljivo, da živim, a ne razumem, zakaj se z ženo zapletam v enake prepire, v kakršne so se zapletali moji starši. Hotel sem razumeti. Sistematično sem raziskoval, kje bi se lahko največ naučil in ugotovil, da so ljudje, ki največ vedo o življenju, praviloma vrhunski psihoterapevti. Del izobraževanja psihoterapevta pa je tudi lastna psihoterapija.

Zdi se, da je ukvarjanja s psihoterapijo vse več – je to res, gre za posledico sveta, v katerem živimo, ali za drug zgodovinski lok?

Zagotovo je danes več ljudi, ki želijo pomagati in več tistih, ki sprejemajo to pomoč. Psihoterapija je v razmahu, kar je super. A Freud je s tem začel pred stotimi leti; za znanstveno disciplino je to malo. Izraz izgorelost zaradi dela je še mlajši – prvič so ga uporabili pred 40 leti. Zato si niti klasična medicina še ni povsem enotna, za kaj gre.

Zakaj ste se odločili osredotočiti se na izgorelost?

V temelju tudi te odločitve je moja izkušnja z izgorelostjo. Bila je brutalna in moral sem raziskati tudi strokovne aspekte. Mednarodna organizacija dela opozarja, da bosta depresija in izgorelost kmalu razloga za največ izgubljenih delovnih dni.

Ustvarja današnja družba več stisk, izgorelosti, potreb po psihoterapiji?

Danes so pogoji dela zelo spremenjeni in ljudje na to nismo bili pripravljeni – večina še zdaj ni. Odraščal sem v majhnem kraju, kjer se je ob dveh oglasila sirena, ki je oznanjala konec dela v tovarni in rudniku. Tudi ostale službe so se končale najpozneje ob treh. Obstajalo je družbeno soglasje, zunanje ,dovoljenje', da so popoldne imeli ljudje zase, za družino, za počitek. Danes tega ni. Delodajalci imajo proste roke in lahko od zaposlenih zahtevajo, kar želijo. To bi šlo, če bi bili delavci na to pripravljeni in bi imeli razvite mehanizme, da se zaščitijo, se zavedajo, da so za duševno zdravje pomembni in potrebni počitek, zabava, socialno druženje. Mnogi smo bili vzgojeni z globokimi prepričanji, da je treba šefa brezpogojno ubogati, da je treba narediti naročeno čimprej, popolno, da ne smemo reči ne. Zato smo toliko bolj ranljivi v tem liberalnem, kapitalističnem sistemu. Obstajajo velike potrebe po okrepitevi posameznika: a težava je, da imamo ogromno ljudi s potrebami, ponudbi pa dve, a obe delno nezadovoljivi: draga, samoplačniška, ob tem, da kvalitetnega terapevta tudi danes ni preprosto najti, ali sistemska, brezplačna, a traja zelo dolgo, da

prideš na vrsto in tudi nato ponavadi ne dobiš globinske terapije.

O čem natančno govorimo, ko govorimo o izgorelosti? Kaj so znaki, jo ljudje prepoznamo?

Ali jo ljudje prepoznajo, je ključno vprašanje. Morda je najbolje, da ponudim svoj primer. Ne zgodi se naenkrat – situacija se stopnjuje: začne se z običajno utrujenostjo in preutrujenostjo, sledi faza prekomernega izčrpanja, ki lahko traja tudi dvajset let. Postajaš utrujen in pretirano zaspal. Meni se ni zdelo, da je karkoli narobe, a žena me je opozarjala, da nekaj ni v redu. Past izgorelosti je prav to, da isti psihološki mehanizem, ki nas sili v to, da se prekomerno izčrpavamo, povzroči, da tega tudi ne vidimo, ali celo obratno: ponosni smo, da veliko delamo, da zmoremo, da ne potrebujemo pomoči. Sledi faza zloma. Te oseba ne more več ignorirati.

Se zlom pokaže na podobne načine pri vseh, je psihološki, ali gre lahko tudi za fizično bolezen?

Oboje. Simptomi so različni in verjetno jih je prek trideset. V različnih primerih so različni, v različnih fazah različno intenzivni: od apatije do pretirane utrujenosti. Zlom je trenuten pojav, nujno ne pomeni bolezni, lahko pa rehabilitacija traja več let. Sam sem izkusil vrtoglavico, slabost, drhtenje – nič, kar bi lahko ignoriral. Lahko pa pride tudi do bolezni, ker je telo več čas nekaj let pod stresom.

Ali sistem zdravstva, zavarovanj izgorelost že prepozna?

Moja zdravnica je imela težavo – ni vedela, kaj naj napiše. Dejansko je med klasifikacijami bolezni izgorelost navedena, a ne kot primarna diagnoza, ampak kot posledica življenjskih okoliščin. Klasična medicina izgorelosti še ni jasno definirala. Posledica je pogosto depresija ali pa so vsaj simptomi podobni. Moja zdravnica se je, potem ko je že napisala izgorelost, odločila in na koncu, 'da bo manj težav', napisala depresija.

Kaj to pomeni za zdravljenje?

Velik problem. Na Norveškem lahko osebe s prepoznano izgorelostjo ostanejo leto ali leto in pol doma. To je edino ustrezno. Rehabilitacija po zlomu

traja med dvema in štirimi leti, lahko dlje. V Sloveniji dobiš mesec bolniške, nato greš na komisijo, morda se ti bolniška še malo podaljša, a to je to. Ljudje krpajo, kot vedo in znajo. Simptome se da blažiti z antidepresivi, z aktivnostjo v naravi, z manj dela. A to je blaženje simptomov. Pravi odgovor je svetovanje ali psihoterapija: sprememba vzorcev, ki botrujejo izgorelosti.

Imajo ljudje potrpljenje iti skozi tako dolg proces?

Imajo. Ni se mi še zgodilo, da bi nekdo vztrajal, da želi globinske spremembe na hitro. Tudi protokol vzpostavljanja terapevtskega odnosa zahteva, da se uskladijo predstave o teku psihoterapije, tudi o njenem trajanju. Včasih rešimo vse že prej, včasih se kaj zavleče. Na žalost pa je dejansko vse več ljudi, ki bi si želeli psihoterapijo, a si je ne morejo privoščiti, ker nimajo denarja.

Gre za razredno pogojenost oskrbe? Kaj to pomeni? Gre za luksuz?

Potrebuje se vsaj 200 evrov na mesec in lahko izračunamo, koliko ljudi si to lahko privoščijo. A zaenkrat smo z ljudmi, ki niso imeli denarja, a so bili zelo motivirani, da bi naredili spremembe, uspeli najti določene načine. Ljudje, ki imajo nižjo plačo od povprečja, ki so morda socialno ogroženi, pa ponavadi niti ne pridejo, saj je to zanje predrago.

Je še vedno prisotna tudi stigma? In drug ekstrem, ali postaja trendovsko hoditi k psihoterapevtu, delati na sebi?

Oboje obstaja. Zagotovo je še vedno težje priti moškim. Obstaja prepričanje, če karikiram, da moraš biti že čisto razbit in na pol nor, da greš do psihotepaveta. To ni res. Marsikdaj pa želi kdo tudi že malenkosti reševati s psihoterapijo. Za to ni potrebe, razen če ljudje izrecno želijo. Ljudje še vedno lažje pridejo na svetovanje kot na psihoterapijo, četudi gre v principu za enak proces.

Obstaja znotraj psihoterapije mehanizem, ki prepreči to pretirano ukvarjanje s samim seboj in na nek način rušenje potrebnosti psihoterapije?

To je pomembno. Na več nivojih je

zmeda. Imamo zakonski manko, da bi določili merila in jasno vedeli, kdo je psihoterapevt. A vprašanja, ki ga zastavljate, ne bo rešil niti zakon. Psihoterapevtske šole, ki so priznane, v okviru evropske psihoterapevtske mreže, imajo različne metode. Transkacijska analiza je bila izpeljana iz psihoanalize ravno z namenom, da se skrajša obravnava. Že tu so mnjenja različna. Žal pa imamo tudi prakse, ki jih ne moremo imenovati drugače kot zloraba klientov. Če psihoterapevti niso dovolj usposobljeni, lahko tudi nesmiselno dolgo vlečejo obravnave.

Sam vzpodbujam kliente in tudi transakcijska analiza je tako naravnana, da se ljudje sami angažirajo v razumevanju svojega procesa in sami rečejo, ki želimo spremeniti v to stanje, zakaj traja tako dolgo? Dobro je, da klient zaupa psihoterapevtu, a prav je tudi, da misli s svojo glavo.

Kaj je smisel skupinskih terapij?

Raziskave so pokazale, da je skupinska terapija vsaj toliko, če ne bolj učinkovita kot individualna. Osebo me je to najprej presenetilo, a je logično. Številni dejavniki, ki zagotovijo učinkovitost psihoterapije, so mogoči le v skupini. Z njo ustvarimo simulacijo zunanjega socialnega okolja – mikro svet, v katerem se klient uči socialnih veščin, terapevt pa lahko sproti intervenira. Zelo zdravilno je, da vidijo, da niso sami z določenim problemom. Ta občutek samosti, zapiranje vase, sta velika in zelo obremenjujoča problema pri duševnem zdravlju. Lahko si tudi med seboj pomagajo, kar je prav tako zdravilno, prav tako pa se učijo na podlagi poskusov reševanja problemov drugih.

Na začetku so ljudje ponavadi zadržani do skupinske terapije, kar je običajno. Skupina ima svoje življenje, organsko raste, se poveže, deluje. Nedvomno pa so določeni problemi tako težki, da niso primerni za obravnavo v skupini, nekateri izrazito ne želijo deliti svojih zgodb. A večina, ki jih enkrat doživi skupinsko terapijo, je zelo zadovoljna.

Se pomlajuje starost ljudi, ki iščejo pomoč?

Moja izkušnja je, da so mlajši bolj ozavešeni, lažje pridejo, manj težav imajo priznati svoje težave

in poiskati pomoč. Moji klienti so v povprečju precej mladi. Specifika modernega časa je krhanje socialnih vezi. Otroci več časa preživijo na telefonih, za računalniki, kar ustvarja določene socialne vezi, a jim umanjka socialna interakcija v živo. Svet doživljamo skozi lastne mentalne slike, zemljevide. Če na njih prevladujejo odnosi prek socialnih omrežij, to nekaj pomeni, a ti odnosi so okrnjeni v primerjavi z ,živim' stikom z očmi, objemom, stiskom roke. To se odrazi tudi na duševnem zdravju. Prav zato naj bi imeli otroci v ruralnem okolju po raziskavah manj težav v duševnem zdravju kot v velikih mestih.

Kolikšen realni problem je tesnoba ali anksioznost, napadi panike?

Anksioznost je drugačno stanje od depresije in moram reči, da med svojimi klienti ne opažam porasta. Strokovno se vse to razlikuje: eno je panika, drugo strah, tretje tesnoba. Res lahko vse pogosteje srečamo besedo anksioznost v medijih in ljudje poročajo o porastu. Vprašamo se lahko, ali gre za pravi odziv – razmere v svetu se spreminjajo in obstaja globalna negotovost o prihodnosti – prek medijev se prenaša tudi na nas. Tako lahko ugotovimo, da je deloma pravilen. Tesnoba je po definiciji določena oblika strahu, ko oseba ocenjuje, da življenjske okoliščine presejajo njene osebne zmognosti. Da ne bodo zmogli, ne vedo, kakšna bo prihodnost ...

A tega nikoli niso vedeli. Gre za medijski konstrukt?

Mediji to radi včasih nekoliko napihejo. Dramatične vsebine je lažje prodati.

Pa je rešitev v tem, da posamezniki krepijo sebe, se prilagodijo, ali rečejo, da sistema takega, kot je, ne želijo, da se na to niso pripravljene prilagoditi?

Do zanimivega zaključka pridemo, če pogledamo, kaj je namen anksioznosti. Vsako čustvo ima svoje določeno funkcijo. Namen tesnobe je, da osebo motivira, da poišče varnost pri drugi, bližnji osebi. Nezavedna posledica tesnobe je, da iščemo podporo pri drugem, kar bi lahko omogočilo, da bi se bolj povezali, a je to ravno obratno od vse večje individualizacije, ki se nam dogaja.

Vodi pa tesnoba tudi v večjo podredljivost?

Zagotovo. To je razlika med depresijo in tesnobo. Začetek je podoben, a človek v depresiji ne verjame več ne vase ne v druge, se zapre in umakne. Človek, ki je tesnoben, pa še verjame v druge, zato išče in se podredi nekemu drugemu. Če so ljudje prestrašeni in anksiozni, se bodo podredili marsičemu. Tudi kapitalu.

Je primestje bolj prijazno kot mesto za zdravo življenje?

Mislím, da je. Socialne vezi so tu še vedno močnejše in to je izjemnega pomena za duševno zdravje. Ali imamo vsak dan okoli sebe ljudi, ki so nam blizu, imamo poleg svoje družine, tudi prijatelje, sorodnike? To globoko posega v psihično strukturo človeka in zagotavlja stabilnost. Kot če je ladja pripeta na več koncih z vrvmi in sidri. V mestu pa si praviloma sam prepuščen vetru, lažje izgine, postaneš neopazen.. ☐

POLITIČNE STRANKE

SD / UROŠ BREZNIK

Demografski rezervni sklad

Socialni demokrati smo po konferenci Varna prihodnost vseh generacij, utrjeni v prepričanju, da sta družbena in medgeneracijska solidarnost temelj za dostojno življenje ljudi. Prepričani smo, da ni alternative dokladnemu pokojninskemu sistemu, ki temelji na pokojnini kot pravici iz dela in medgeneracijski solidarnosti. Hkrati pa smo zaskrbljeni zaradi demografskega stanja in trendov ter nevarnosti za pokojninski sistem, saj se ruši številčno razmerje med delovno aktivno in upokojeno populacijo. Zavedamo se, da je brez dolgoročno usmerjenih ukrepov lahko resno ogrožena sposobnost države za zagotavljanje obveznosti iz 2. člena Ustave Republike Slovenije.

Demografske projekcije kažejo, da se bo vsakoletni primanjkljaj pokojninske blagajne, ki ga financiramo iz proračuna, z 1,2 milijarde evrov leta 2013 dvignil na več kot 2,5 milijarde evrov do leta 2035. To kritično obdobje bo po predvidevanjih strokovnjakov trajalo vsaj 25 let. Sredstva za premostitev tega obdobja so torej ključna za zagotovitev dostojnih pokojnin vseh tistih, ki se bodo upokojevali čez 20 let in več.

Demografski rezervni sklad je najpomembnejši – a ne edini – ukrep za omilitev primanjkljaja in okrepitev zaupanja ljudi v solidarnostni pokojninski sistem. Republika Slovenija je del ustvarjenega premoženja preteklih generacij, na podlagi splošnega družbenega konsenza,

“ Zaradi vse večjega razkoraka med zbranimi prispevki za pokojninsko zavarovanje in potrebami pokojninske blagajne je okrepljeni Demografski rezervni sklad nujno vzpostaviti hitro, saj bodo s tem akumulirana sredstva in posledično njegove koristi v prihodnje večje.

namenila financiranju pokojnin prihodnjih generacij in s tem namenom ustanovila Kapital-sko družbo, d. d., kot zasnovo demografskega rezervnega sklada ter vanj usmerila del sredstev iz lastninskega preoblikovanja podjetij v devetdesetih letih. Zaradi vse večjega razkoraka med zbranimi prispevki za pokojninsko zavarovanje in potrebami pokojninske blagajne je okrepljeni Demografski rezervni sklad nujno vzpostaviti hitro, saj bodo s tem akumulirana sredstva in posledično njegove koristi v prihodnje večje.

Zato Socialni demokrati pozivamo k premišljenim, dolgoročno usmerjenim in odgovornim odločitvam, ki morajo biti izvedene v interesu pokojninskega sistema za vse generacije.

LTD / JOŠKO KOROŠEC, SEKRETAR IN SVETNIK

Pregled nazaj, pogled naprej

Ko to pišem, nisem razmišljal le o preteklem, temveč preteklih dveh letih, ki sta minili od zadnjih lokalnih volitev. Kaj smo dosegli? Vzel sem program LTD in priznam, da sem bil izjemno ponosen, saj smo uresničili že mnogo projektov. Veseli me, da nam je uspelo začeti z gradnjo Doma krajanov na Studencu, v katerem bo našlo svoj prostor tudi PGD Studenec. Večji investicijski projekti so še gradnja prizidka k POŠ Ihan, gradnja telovadnice pri SŠ Domžale skupaj z državo, sanacija fasade KD Franca Bernika, obnova letnega gledališča Studenec, postavitve nove plezalne stene na garažni hiši, obnova stopnic pri TUŠ ploščadi, pomembne investicije v cestno infrastrukturo (Bukovčeva cesta, Cesta Rado-meljske čete, cesta na Sv. Trojico ...) in urejanje kanalizacije, učinkoviti protipoplavni ukrepi, nadgradnja CČN Domžale - Kamnik, energetske sanacije stavb javnih zavodov, sofinanciranje preventivnih zdravstvenih programov (mamo-grafija, sofinanciranje logopeda, cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu), urejanje zelene osi ... Izvedena je bila anketa med mladimi o njihovem videnju bivanja v občini Domžale. Pripravljamo Strategijo za mlade, ki jih bo aktivneje vključevala v delo in življenje naše občine. Prav tako je bil v zadnjem letu zaznan velik premik na področju družabnega življenja. Občani smo opazili popestritev dogajanja na tržnici (Kuhna na plac, predstavitev drugih občin in pokrajin naše

“ Ker smo na polovici mandata, ki ste nam ga zaupali občani in občanke, lahko rečem, da smo z dosedanjim delom dokazali, da smo uspešni in stremimo k napredku naše občine.

Slovenije ...), prireditve v času prazničnega decembra, prireditve v Češminovem in Športnem parku, vse več prireditev v KD Franca Bernika.

Naše dobro delo se kaže tudi v zadnji slovenski raziskavi; prebivalci naše občine imamo namreč eno najbolj zdravih in kvalitetnih življenj v Sloveniji. Člani LTD se na tem mestu ne bomo ustavili, želimo si še večji in boljši napredek naše občine, za kar se bomo zavzeli tudi pri sprejemanju proračuna za leti 2017 in 2018.

Prihaja veseli december. Vabim vas, da se skupaj udeležimo predprazničnih prireditev, se poveselimo in si zaželimmo vse najboljše v prihodnjem letu.

NSI / ANDREJA ŠUŠTAR

Nova Slovenija na kongresu dokazala, da je enotna in močna

Na Martinovo soboto, 12. novembra 2016, smo se nekateri člani Nove Slovenije Domžale kot delegati in obiskovalci skupaj s Kamničani z avtobusom odpeljali na 10. kongres NSI v Brežice. Nekaj naših mladih članov je tja odšlo že dan prej, saj so se pridružili delovni ekipi, ki je pripravila prostor in vsa potrebna gradiva za nemoten potek kongresa, ki je bil tokrat volilni. Ob toplem sprejemu domačinov, ki so nas pričakali z domačimi dobrotami, in v družbi somišljenikov smo se vseskozi dobro počutili. Kongres je potekal v prijetnem vzdušju, brez zapletov in konfliktov, predvsem pa je bilo čutiti veliko enotnost med člani in podporo vodstvu Nove Slovenije v njihovih prizadevanjih za skupno dobro vseh Slo-

vencev. Na kongresu je kot edina kandidatka za predsednico stranke nastopila Ljudmila Novak, ki smo jo med drugimi tudi v OO NSI Domžale na naši zadnji seji predlagali za to funkcijo, saj se nam zdi predvsem zelo povezovalna, pripravljena prisluhniti in v sodelovanju z drugimi iskati rešitve, kar je pri vodenju stranke, pri vzpostavljanju stikov ter iskanju politične podpore zelo pomembno. V veliko veselje in ponos nam je bilo, da je naša dosedanja in nadaljnja predsednica dobila tako veliko podporo delegatov (91,5 %), saj nam to vsem daje potrditev, da je pod njenim vodstvom stranka uspešna, da smo skupaj močni, daje pa nam tudi pogum, da na poti, na kateri smo, vztrajamo in nadaljujemo s še večjim

zagonom. Krščanski demokrati smo in ostajamo ponosni, da je demokracija znotraj naše stranke živa in učinkovita, in na to, da je krščanstvo naš neomajni temelj, naša smernica v prizadevanju za to, kar je dobro in prav. Zato zaključujem z besedami, s katerimi so svoje govore na kongresu zaključili mnogi govorniki: Bog živi Slovenijo!

“ V veliko veselje in ponos nam je bilo, da je naša dosedanja in nadaljnja predsednica dobila tako veliko podporo delegatov (91,5%), saj nam to vsem daje potrditev, da je pod njenim vodstvom stranka uspešna, da smo skupaj močni, daje pa nam tudi pogum, da na poti, na kateri smo, vztrajamo in nadaljujemo s še večjim zagonom.

DESUS / MARIJA PUKL, PREDSEDNICA OO

V naši deželi ni nihče za nič odgovoren. A je vse to še normalno?

Pomislite na neskončne množice izdelkov – ne potrebujem dvajset vrst jogurtov, trideset vrst kruha, ne potrebujem za tretjino večje embalaže od vsebine. Otroci ne potrebujejo toliko igrač, niti risank, niti toliko časa, prebitega pri računalnikih, tablicah, telefonih in podobnih ,okupatorjih‘ človekovega duha in svobode.

Mladi ustvarjalec pravi: »Če že sedite pri računalniku, ne glejte bebavih oddaj in neumnih risank, pojdite vsaj na Wikipedijo in berite ter se izobražujte. Za vse te izgubljene ure vam bo v življenju še hudo žal!« Največ bomo naredili za mlado generacijo, če jih bomo naučili se učiti.

Četrta industrijska revolucija trka na vrata, mi pa še vedno izobražujemo za neke poklice, ki že v tem trenutku izginjajo. Profesori v »pripravljenosti« pa nič. Hitrost sprememb je čedalje večja! Ne bodo zmagovalci tisti, ki bodo najhitrejši ali najmočnejši, temveč tisti, ki se najhitreje prilagodijo, je rekel že Darwin. Obseg novih tehnologij bo izjemen, zato je nujen prehod v družbo znanja. Razvoj tehnologije bo šel z načrtovano hitrostjo dalje, pa če nam je prav ali ne. Vse to bo zadelo že naše otroke, še zlasti pa vnuke. Starejša generacija bo le opazovalec, ker ne bo mogla ponotranjiti vseh novosti. Odrinjena bo na obrobje in v negotovost. Zato je treba starejše vključevati v družbena dogajanja, jim omogočiti prenos svojih znanj in spoznanj na mlado generacijo. A ni škoda vsega znanja »skladiščenega« v starejših, ki propade. Če ne bomo storili nič, bomo ostali

“ Zahtevati ,odškodnino‘, ker zaradi preutrujenosti v redni službi ne more opravljati še popoldanskega dela, je pa višek. Nedoumljivo je plačilo za pripravljenost v izobraževalnem sistemu, nerazumljivo je, da naša sodišča ne kaznujejo tistih, ki na veliko jemljejo.

brez dela, brez razvoja, družba brez prihodnosti. Razvoja ni mogoče ustaviti, ampak se mu moramo prilagoditi ter ga obrniti sebi in družbi v prid.

Pogled v preteklost v poduk. Furmani so ostali brez dela, čeprav so se upirali gradnji železnice skozi Mengeš, je pač ta naredila ovinek in razvile so se Domžale. Danes pa slovimo po dobrem zdravju, so ugotovili z raziskavo.

SMC / ROBERT PEČNIK

Svetniška skupina SMC Domžale odpira pisarno za občane

Drage občanke in občani, v svetniški skupini SMC Domžale verjamemo, da lahko s skupnimi močmi naredimo nekaj več. Zagotovo lahko že zdaj rečemo, da je bivanje v domžalski občini prijetno, da se ljudje tu dobro počutimo, konec koncev smo prav pred kratkim osvojili tudi naziv najbolj zdrave občine. Zelo smo ponosni, da smo v Domžalah v sodelovanju z Delavsko hranilnico, prav zaradi naporov naše svetniške skupine, dobili mestno blagajno, kjer občani lahko plačujete položnice brez provizije. Prav gotovo pa lahko še marsikaj izboljšamo. Domžale bi radi naredili invalidom prijaznejše, zato se bomo v naši svetniški skupini posvetili tej tematiki. Naš cilj je, da v Domžalah pridobimo naziv mesta prijaznega invalidom. Ker pogosto slišimo in seveda tudi sami ugotavljamo, da so v primerjavi z drugimi občinami zneski na položnicah za komunalne storitve visoki, bomo pod drobnogled vzeli tudi to. Verjamemo pa, da imate tudi vi ideje, česa bi se s skupnimi močmi še lotili. Pravzaprav pogosto pogrešamo več informacij prav od vas oziroma od širše množice, ki bi nam olajšala zaznati, kaj v Domžalah še vedno pogrešate, katere zadeve so za vas moteče na občinski ravni, kaj si želite, da se čimprej uredi. Zato smo zelo veseli, ker vam bomo v kratkem bolj na dosegu, saj 28. novembra na Ljubljanski cesti 67, nasproti NLB Domžale, odpiramo svetniško pisarno SMC Domžale. Pisarno bomo delili z našim domžalskim poslancem SMC v državnem zbo-

“ Pravzaprav pogosto pogrešamo več informacij prav od vas oziroma od širše množice, ki bi nam olajšala zaznati, kaj v Domžalah še vedno pogrešate, katere zadeve so za vas moteče na občinski ravni, kaj si želite, da se čimprej uredi.

ru Kamalom Izidorjem Shakerjem. Tako vam bomo na enem mestu na voljo za vsa vprašanja oziroma pobude, ki zadevajo občino Domžale ali pa državno raven. Svetniki SMC Domžale vam bomo na voljo vsak teden, ob urah za druženje z občani, o le-teh vas bomo posebej obvestili prek različnih medijev. Zelo veseli bomo vsakega obiska in vašega sodelovanja, da s skupnimi močmi domžalsko občino še bolj približamo krajanom in kakovost bivanja dvignemo še stopničko više.

NSI / LJUDMILA NOVAK, PREDSEDNICA NSI IN POSLANKA

Zgraditi moramo normalno Slovenijo

Sredi novembra smo se krščanski demokrati zbrali v Brežicah, kjer smo na 10. kongresu jasno sporočili: Zgraditi moramo normalno Slovenijo, ki bo primerljiva z drugimi srednjeevropskimi državami. Za uresničitev te napovedi smo na kongresu najavili nov politični okvir oziroma tretji steber. Ta bo predstavljal novo politično moč – moč zmernosti, dialoga, povezovanja in konkretnih dejanj. Okrog tega stebra želimo zbrati vse posameznike, civilno-družbene pobude in politične stranke, ki imajo iskrene namene pomagati Sloveniji na njeni poti v normalno, sodobno evropsko državo.

Na številna vprašanja, zakaj potrebujemo ravno normalno Slovenijo, je treba reči naslednje: Ni normalno, da ljudje lahko čakajo tudi več kot leto dni na operacijo. Ni normalno, da podjetniki razmišljajo o selitvi proizvodnje v tujino, ker jim država ne nudi spodbudnega okolja za boljši razvoj. Ni normalno, da sodišča preganjajo reveže, medtem ko se lopovi, ki so obogateli na račun države, še vedno sprehajajo na svobodi. Ni normalno, da se za družine ne namenijo pravih finančnih in moralnih spodbud. In ni normalno, da imamo pokojnine, s katerimi ljudje komaj preživijo. To so le nekateri najbolj izpostavljeni primeri, a v Sloveniji bi jih lahko našli še veliko. Trdim, da moramo Slovenijo modernizirati, poskrbeti za močnejše gospodarstvo, večjo varnost in pravičnejšo domovino. Prav tako potrebujemo državo, kjer se mora ljudem delo splaćati.

Čeprav so mnogi državljani obupali nad politiko in si težko predstavljajo svetlejšo prihodnost, v NSi še verjamemo v poštenost, delavnost, solidarnost in pogum ljudi. Smo

“Trdim, da moramo Slovenijo modernizirati, poskrbeti za močnejše gospodarstvo, večjo varnost in pravičnejšo domovino. Prav tako potrebujemo državo, kjer se mora ljudem delo splaćati.”

konservativni v vrednotah, liberalni v ekonomiji in socialni v civilni družbi. Tudi na kongresu je bilo večkrat poudarjeno, da krščanski demokrati zelo cenimo delo, red, poštenost in družino. Prav družini pa moramo nameniti še posebno skrb, saj je osnovna celica naše družbe. Statistika kaže, da število rojstev upada in to bi nas moralo močno skrbeti. Zato Slovenija potrebuje takšno socialno politiko, ki bo družinam naklonjena in bo spodbujala tiste, ki si želijo imeti več otrok. Ne smemo pozabiti tudi na naše mlajše generacije. Nič ni narobe, če gredo mladi za nekaj časa v tujino in tam nabirajo izkušnje ter si širijo obzorja. Problem pa je, če bi radi prišli nazaj, a se v Sloveniji ne počutijo več dobrodošle. Prav zato si bomo v NSi z vsemi močmi prizadevali za čim prejšnjo vzpostavitev normalnejše Slovenije, v kateri so zakoni jasni, učinkoviti in za vse enaki. In da pravna država tudi deluje.

Kdo so svetniki Občine Domžale?

Lovro Lončar, SDS

Lovro Lončar, po izobrazbi magister znanosti, je zaposlen kot načelnik Uprave enote Ljubljana. Z družino živi na Viru. »Prosti čas, ki ga je malo, izkoristim za domača opravila, izlete in za rekreacijo, za aktivno delovanje v raznih društvih in organizacijah,« pove o sebi. Njegova politična pot je bila korak za korakom. Začel je kot sekretar občinskega sveta Občine Domžale v obdobju od 1995 do 1998, ko je spoznal delovanje občinske politike in bil pozneje na lokalnih volitvah 2002 na listi SDS izvoljen v Občinski svet. Danes je že četrti mandat občinski svetnik. »Politika mi je bila vedno izziv, aktivno delovanje v njej prinaša pozitivne in mnogokrat tudi negativne odzive. Tisti, ki v njej delujemo že dalj časa, poznamo mnogo zadev v drobovje, in ob tem je najbolj boleče to, da nekaterih stvari, ki so napačne ali slabe, enostavno ne moreš spremeniti iz različnih razlogov ... Politika je del življenja vsakega posameznika, saj vpliva na pogoje našega življenja, s tem da nekateri v njej aktivno delujemo, in tam kjer je temu mesto, poizkušamo nanjo vplivati,« pravi Lovro Lončar. Kot vsakega svetnika, smo tudi njega povprašali po prioritetah, njegovih in tistih, ki bi morale biti v občinskem svetu. »Občina Domžale ima veliko izzivov, tudi problemov, s katerimi se bo treba še konkretnije soočiti. Sloves uspešne občine izpred desetletij je na nekaterih področjih izpuhtel oziroma so nas drugi prehiteli, so pa resda opazne nekatere

re druge pridobitve, ki izboljšujejo kakovost življenja v občini,« pravi svetnik in ob tem izpostavlja, da še vedno ostaja problem urejanja prostora Domžal kot mesta. »Zadeve na tem segmentu obstajajo na mestu iz različnih razlogov, tudi objektivnih, a vendarle ...« Tudi prometne razmere na nekaterih območjih občine (p)ostajajo problematične, pravi, ob tem pa izpostavlja gostoto in pretoka prometa, kjer ga dodatno usmerjajo bodisi semaforji ali krožišča. »Ena izmed ključnih stvari je tudi ta, kako glede na višino proračuna ohraniti standard, ki smo ga v Domžalah navajeni, kar se tiče družbenih, društvenih in ostalih aktivnosti. Čeprav občina nima neposredne pristojnosti, je seveda pomembno tudi, kako zagotoviti delovna mesta, omogočiti razvoj domžalskega gospodarstva. Potrebne so odločitve, ki namreč lahko posredno prinesejo tudi nova delovna mesta – to je med drugim tudi nov občinski prostorski načrt.« Spomnil je tudi na čas pred volitvami in kot pravi, so si predvolilne obljube strank in list v mnogočem podobne, le različno izpostavljene in pa različne v načinu reševanja. »Prioritete vsakoletno oblikuje župan oziroma občinska uprava s pripravo občinskega proračuna. Nekorektno bi bilo trditi, da prav noben naš predlog ni upoštevan, a so žal kljub dobrim argumentom mnogi naši predlogi prezrti.«

MATEJA KEGEL KOZLEVČAR

IZDELAJ SI SVOJ HULAHUP

1. 12. 2016 OB 17.00 IZDELAVA

6. 12. 2016 OB 17.00 VAJE

15. 12. 2016 OB 17.00 VAJE

Delavnica je brezplačna.

Namenjena je mladim od 15. do 30. leta.

Obvezne predhodne prijave! Lahko se prijavite tudi samo na posamezno delavnico.

Center za mlade Domžale. Ljubljanska 58. Domžale. 040/255-568. 01/722-66-00.
www.czm-domzale.si info@czm-domzale.si

Najboljši del človekovega življenja so njegova mala, brez imena in pozabljena dela dobrote in ljubezni.
– W. WORDSWORTH

→ PONEDELJEK, 28. november,

od 14. do 20. ure

→ od TORKA do ČETRKA (od 29. 11. do 1. 12.),

od 10. do 20. ure

S simboličnim prostovoljnim prispevkom si lahko izberete darila za svoje najdražje, hkrati pa darujete v dobrodelne namene.

Vabljeni vsi, ki imate doma odvečne „praholovce“ (stvari, ki jih ne potrebujete več in so še primerne za darila), da jih podarite Centru za mlade.

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU
SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Center za mlade Domžale. Ljubljanska 58. Domžale. 040/255-568. 01/722-66-00.
www.czm-domzale.si info@czm-domzale.si

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

NEMCI MAŠČEVALNO POŽGALI
DOMAČIJO

ZDRAVKO ČRETNIK

Ponujali so mu čokolado, a ni ničesar izdal.

Jože Skok

Foto: arhiv Zdravka Čretnika

Na začetku druge svetovne je bil star okoli enajst let, rodil se je leta 1931. Njegov oče Valentin, klicali so ga Tine, je imel kmetijo, gozd, pa tudi veliko orodja, ker je bil po poklicu kolar, mama Micka je bila gospodinja.

»Domačija je bila kmetija, zmerom smo imeli od pet do šest glav živine, krave, volička, pa tudi ovce. Njive smo imeli tudi v Praprečah, kjer smo pride-lovali pšenico, koruzo in drugo. To so bile naše parcele, na njih je bilo veliko vode. Takrat smo vse obdelovali na roko, tudi kosili. Oče je bil izučen kolar in je kakšno stvar doma naredil, da smo se lahko preživljali, umrl je leta 1972.«

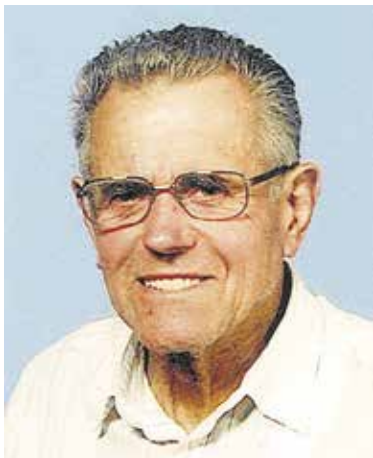
Okrog hiše Nemci in partizani

»Med vojno je ata hotel biti v dobrih odnosih z Nemci, saj so pogosto prihajali v hišo. Mojim prikupnim sestram, ki so bile Nemcem všeč, je naročil, naj jih opijajo z žganjem, medtem ko smo v hiši skrivali ranjeno partizanko, na katero je bila razpisana tiralica, mimo hiše so hodili tudi partizani. V vozu in v slami skritega smo prevažali aktivista Ivana Vovka, na katerega je tudi bila razpisana tiralica. Mama je kuhala tudi za partizane, jaz pa sem jim nosil suhe klobase, salame in kruh. Na rami sem v košu nosil hrano, po vrhu pa listje ali praprot. Enkrat je šel za mano pes, in ko je zavohal salame, sem se komaj rešil, k sreči jo je ucvrl za mačkom. Tudi puške sem prenašal med drvmi, pa razna sporočila na listkih. Mene kot mladega, nesumljivega fanta, so večkrat uporabili za kurirja, da sem prenašal stvari in informacije. Kot štirinajstletni letni fant sem zelo nastradal, ko me je nek Nemec izpraševal in me najprej podkupoval s čokolado, da bi kaj povedal. Ko nisem ničesar izdal, čeprav sem vedel za partizane, me je pretepal s puškinim kopitom. Če ne bi mama takrat ukrepala in šla povedat županu Lukovici Petru Windschwendterju, ki je zadevo umiril, bi me Nemec še ubil. Tu smo bili čisto odrezani od sveta. Nekaj živali so potolčki in nepremičnin vzeli Nemci, nekaj pa partizani, tako da v našem koncu med vojno ni bilo miru.«

Zaseda v Trnjamu in požig domačije

Ob požigu Trnjave 22. marca 1944 so bili zjutraj v bližini ob cesti v zasedi partizani. Izvedeli so, da prihaja okrepitev iz Maribora. Več avtomobilov so pustili naprej, ko so se pojavili tovornjaki, so napadali. »V zasedi sta bili Šlandrova in Tomšičeva brigada. Nek Seničar je ostal na nekem delu, kjer je bilo vse mokro, in Nemci so tam vse potolkli. Ker je bila nemška premoč prevelika, se je Šlandrova brigada umaknila v moravško dolino. V Trnjamu so bile tri partizanske brigade, tudi Zidanškova, nekaj Nemcev, ki so še ostali, je tavalo okoli. Oče je opozarjal partizane, da se morajo čim hitreje umaknili. Nekje je izvedel, da prihajajo Nemci z veččevnim minometom. Ena brigada je šla v moravško smer, druga pa v Tuhinj.«

Ko so se partizani umaknili, so Nemci maščevalno požgali tiste hiše v vasi Trnjava, kjer so videli kake sledi partizanskega boja. »Preden

Zdravko Čretnik

Na pogorišču domačije; Zdravko ob vprežnem vozu

so Nemci požgali našo hišo, smo vse, kar je bilo možno, vsak svojo culico, zelo hitro naložili na voz in odpeljali v Gradišče. Mama s štirimi otroki, Mimi, Tilko, Štefko, z menoj in s teto Angelo, atovo sestro. Najmlajšo Štefko je nek partizan komaj rešil iz gorečih zubljev, oče pa je zbežal v gozd. Nemci so ga prijeli blizu gozda, vendar ga je rešil nek policist, ki ga je dobro poznal, da ga niso takoj dali na tovornjak. Naložili so vse preživele moške, ki so jih ujeli, za taborišče Begunje. Ata jim je najprej ušel, a so ga ujeli še enkrat. Ponoči so ga odpeljali v Kamnik, kamor je prišel župan Windschwendter in rešil ata pred verjetno smrtjo z zahtevo, da ga spustijo, ker je njegov delavec. Bil je dober človek, čeprav Nemec, saj je veliko ljudi iz teh krajev rešil pred smrtjo in domačij pred požigom. Naše žal ni mogel, je pa rešil očeta in pomagal, da je na novo začel delati. Moj ata je bil vedno v dobrih odnosih z njim, čeprav je v hiši skrival partizanske heroje in delal za partizane.«

Rečnikova hiša je ob štirih že gorela

»Mama in sestre so se skrile nižje v gozdni dolini, z različnimi culami. V vasi je bil nek Cerar, ki je nakladal težko ranjega Nemca na voz, češ da ga pelje v Lukovico, pa mu zato niso požgali hiše. Moj oče je imel voz in vola in je nanj naložil vse, kar je mogel, tudi hrano in peljal proti Lukovici. Jaz sem bil toliko lump, da sem po tleh pobiral strelivo in orožje, ne da bi zagrabil hrano, prašička ali kaj podobnega. K nam so na dan požiga prišli Nemci iz Kranja, v hiši so vse premetali. Zaklali so telička in prašiča, pa kravo in

vse skupaj vrgli na tovornjak. En teliček je še ostal, tega je odpeljala očetova sestra, tudi jaz sem pomagal pri reševanju. Vse okoli so počistili. Pri Bregarju, nižje od naše hiše, so celo razbili sod, kjer je bilo namočeno sadje za šnopc.«

Nemci so v Trnjamu zažgali domačije Tineta Čretnika - Kroharja, pri Heleni Planinc - Krulcu, pri Ivanu Tratniku - Fraču v zaselku Kurnik ter Vehovčevo in Bregarjevo domačijo v Trnjamu, kjer je gospodarila Neža Vehovec. »Kot njegov delavec - obrtnik je moral ata delati za Windschwendterja v delavnici, ki mu jo je namenil ob Stari pošti. Delal je zanj, čeprav je še naprej skrbel in delal tudi za partizane. V stanovanju na Stari pošti

je pisala očetu Tinetu, če lahko ljudje in partizani, ki jih je rešil, pričajo zanj. V Nemčijo so šli pričat trije, tudi Ivan Vovk, tako da so ga Angleži oprostili obsodbe. V mirnem času je prišel v naše kraje na obisk k Čretnikovim.

Ivan Vovk pekel kruh tudi za partizane

»Pri njem smo v Lukovici pekli po cele noči. Domobranci so ga iskali v Lukovici in trdili, da mora biti tam nekje. Sumili so ga, da peče kruh za partizane, nikoli pa niso ugotovili, kje. Bil je tudi na graščini na Brdu. Župan Windschwendter je vedel, da se nekaj potvarja in da so domobranci preiskali vso Lukovico. Moj oče je vedel, da jih iščejo, skriti so bili na Stari

Zdravko s hčerko Nuško v povojnih letih

pošti, kjer so vse premetavali in prebrskali. Pek Vovk se je znašel tako, da je v roke prijel škaf, v katerem je bila pesa, repa, torej hrana za prašiče, na glavo si je nadel mamimo ruto. Šel je v hlev in svinjak in skozi zadnja vrata ven. V velikem hlevu so Nemci z železnimi konicami vse prebrskali in šli z njimi v seno, vendar Volka niso našli. Iskanje je trajalo kar tri dni, enkrat so prišli Nemci, drugič domobranci. To je bilo po kapitulaciji Italije septembra 1943. Takrat se je videlo, da gre Nemcem za nohte.«

Po kruh pri 'pekovem Ivanu' so prišli določeni ljudje. Zložili so ga na voz in odpeljali na dogovorjene kraje. Pek je imel manjšega konja, s tem je prevažal okoli kruh, žganje, vino in podobno. Konj je bil precej suh, vendar dovolj močan, da je lahko prevažal manjše tovore.

»Nemci niso imeli preveč hrane. Enkrat mi je mama dala velik kos kruha, nek Nemec me je prosil zanj, v zameno mi je dal kar harmoniko. Takrat je hrana veliko pomenila. Nemci so poskrili dragocenosti, zlate ure in podobno ter jih zamenjali tudi za hrano. Med vojno je nek nemški stražar od daleč streljal v smeri naše hiše. Izstrellek je priletel čisto blizu okna, tako da sem našel tulec. Bilo je zelo nevarno. Okoli so se potikali domobranci in raztrganci. Spomnim se Kraljevega Jožeta, ki je bil pri domobrancih. Nemci so ga štiti, nekateri bi ga najraje čim prej likvidirali.«

»Domobranci so imeli zbiralšče v stavbi gostilne Rus na Prevojah. Enkrat so pobegnili proti Štajerski, tedaj so jih partizani zdesetkali. Domobranci so bili večinoma domačini, pri Rusu so imeli bunker, kjer je bila tudi nemška vojska.«

Ustrelitev Nemca pred očmi otrok

Zgodila se je kmalu po končani vojni. »Po cesti je šla kolona nemških ujetnikov. Dva partizana sta iz sredine kolone ujetih Nemcev potegnila nekoga, po činu je bil major. Ukazali so mu, naj potegne dol hlače, za pasom pa je imel skriti dve pištoli. Nemci so po kapitulaciji morali odvreči vse orožje. Odvzeli so mu jih, mu ukazali, da je stopil dol po cesti in partizan ga je prestrelil z rafalom, kar vpričo nas otrok. Bilo je zelo kruto. Pokrili so ga s cerado, zraven je bil stražar. Nemški major je bil verjetno sumljiv že od prej in imel za seboj hude grehe.«

Spomni se tudi zavezniškega bombnika, bolj proti koncu vojne, ki je moral odvreči bombo. »Pilot je preletaval naše območje in končno našel nek prostor, kjer je odvrget bombo, zabobnelo je zelo glasno in povzročila je veliko luknjo, ki jo je pozneje ata Tine dal še povečati. Še danes je na tem mestu Kroharjev bajer, ki je nastal zaradi odvržene bombe zavezniškega bombnika.«

Po vojni obnova požgane domačije

Oče je bil zelo aktiven, tudi pri gasilcih, hodil je po raznih sestankih. »Za material za gradnjo hiše je bilo težko. V bližini je bil manjši kamnolom, od tam smo dovažali kamen temne barve, iz katerega je bila zgrajena večina hiše. Star okoli šestnajst let, sem očetu cele dneve pomagal pri gradnji in zidavi.«

Obvezno vojaško dolžnost je Zdravko po vojni dve leti služil v Sremski Mitrovici. »Za tem sem se zaposlil v zadrugi Obnova v Lukovici, kjer je bil zaposlen tudi moj oče. Naučil sem se tudi škropljenja jabolk in drugega sadja. Od 30. do 33. leta starosti sem bil zaposlen pri avto mehaniku Zajcu na Viru, potem sem šel v Avtoservis v Domžalah, pozneje pa v Avtoobnovo v Ljubljano. Popravljal sem razne dele tovornjakov in avtomobilov. Iznajdljivosti sem se naučil že med gradnjo naše hiše. Z očetom sva si pomagala kar s slamoreznicno in z njeno pomočjo, bila je na ročni pogon, iz potoka vlačila gor kamne za hišo, tudi s pomočjo jeklene vrvi.«

Elektrika v Trnjamu že pred vojno

Z njo so imeli srečo, saj je neko podjetje v bližini drobilo kamne in so zato morali postaviti transformator, ker so potrebovali veliko energije. Zdravko Čretnik se je poročil leta 1962. »Prva hčerka Nuška se je rodila kmalu po poroki, zatem sin Marko in Irena. Imava štiri vnuke. Nekaj let sva z ženo Ano živela v Jaršah in gradila hišo na Viru, kamor smo se preselili. Vsi trije otroci so obiskovali osnovno šolo sprva v Dobu, pozneje na Rodici, ko so tam zgradili novo šolo. Ves čas sva hodila pomagat staršem na kmetijo v Trnjam, kjer sem pozneje prevzel domačijo. Kot mlad fant sem bil vključen v mladinsko organizacijo Vir sem včlanjen že dolga leta, pa tudi žena.« Upokojen je že trideset let. Iz Avtoobnove se je vrnil za tri leta v Avtoservis in se nato upoko-jil. □

ŠPORT

Domžalčani še naprej dihaajo za ovratnik Mariboru in Olimpiji

Nogometaši Domžal pod vodstvom Simona Rožmana navdušujejo z doseganjem zadetkov, saj so jih dosegli že 40.

NK DOMŽALE Domžalčani so slabe tri tedne dni pred zaključkom jesenskega dela sezone na tretjem mestu prvenstvene lestvice in v hrbet gledajo le Mariboru in Olimpiji. Igrajo nogomet, kot ga želijo navijači, tudi tisti Maribora in Olimpije, s številnimi zadetki in prepričljivimi zmagami. Le z eno lepotno (točkovno) napako, dvema porazoma na obeh derbijih proti ekipama na vrhu lestvice.

Slobodan Vuk je v prvi slovenski ligi dosegel že 36 zadetkov, s čimer je postal domžalski rekorder.

Slavje

A dva poraza na gostovanjih v zadnjih slabih dveh mesecih (proti Mariboru 1. oktobra z 1:3 in proti Olimpiji 29. oktobra z 0:1) nista skazila pozitivne slike in predvsem vzdušja v „rumeni družini“. Domžalčani igrajo napadalno, in kar je še pomembneje, dosegajo zadetke. V novembru, ko je bil na sporedu tudi dvotedenski reprezentančni odmor, so varovanci Simona Rožmana s 5:0 doma premagali Gorico, s tremi zadetki je zablestel Marko Alvir – s takšnim izidom so slavili tretjič v zadnjih dveh mesecih –, in nato s 4:0 še Aluminij v Kidričevem. Vmes jim je načrte prekrizala le Olimpija z nekdanjim trenerjem Luko Elsnerjem. S 40 zadetki so najbolj vroča ekipa prvenstva, saj so jih dosegli 16 več od Olimpije in devet od Maribora.

Za strelski preporod je med drugim zaslužen tudi Slobodan Vuk, ki je prav na zadnji tekmi proti Aluminiju za vodstvo z 2:0 dosegel svoj že 36. prvenstveni gol. Vmes jim je prehitel do pred tem vodilnega na tem seznamu Zlatana Ljubijankića. »Zagotovo je to pomemben mejnik zame, ki je bil nekaj časa tudi majhno breme v podzavesti, a to je zdaj za menoj. Slišal sem jih kar nekaj na ta račun, do tega rekordnega 36. zadetka, a zbadljivke bodo s strani soigralcev zagotovo ostale tudi naprej. Bodo že našli kaj drugega,« se rekordnega zadetka v dresu Domžal in anekdot v lovu nanj spominja 27-letni napadalec, ki je letos v prvenstvu dosegel sedem zadetkov. S tem zaseda tretje mesto med

najboljšimi strelci. Še mesto višje je z osmimi zadetki njegov soigralec Marko Alvir, skupno pa je kar devet igralcev Domžal v prvenstvu doseglo dva zadetka ali več. »Glavni razlog je sproščenost. Imamo svobodo v napadu, kjer smo brez prevelikih zadolžitvev in lahko kombiniramo po svoje. Trener goji napadalni nogomet in ga od nas zahteva. Našel je pravi recept, igramo super in zadevamo skoraj iz vsake pri-

najboljšimi strelci. Še mesto višje je z osmimi zadetki njegov soigralec Marko Alvir, skupno pa je kar devet igralcev Domžal v prvenstvu doseglo dva zadetka ali več. »Glavni razlog je sproščenost. Imamo svobodo v napadu, kjer smo brez prevelikih zadolžitvev in lahko kombiniramo po svoje. Trener goji napadalni nogomet in ga od nas zahteva. Našel je pravi recept, igramo super in zadevamo skoraj iz vsake pri-

ložnosti, ki se nam ponudi,« razloge za veliko število zadetkov izpostavi Vuk, ki je prvi gol dosegel marca 2011, potem ko je k dvakratnim državnim prvakom prišel iz tretjeligaša Kamnika: »Spomin se svojega prvega zadetka, bilo je na tekmi proti Nafti, na kateri smo zmagali s 3:2, sam pa sem bil nato še izključen, za kar sem nato prejel tri tekme prepovedi nastopanja. Zagotovo dogodek, ki ti ostane v spominu.« Domžalčane v zaključku jesenskega dela čakajo še štiri tekme, najprej doma proti Celju in Radomljam, nato gostovanje v Krškem in za posledek še 10. decembra derbi doma z Mariborom. Vuk se tako kot ostali soigralci želi utrditi na tem tretjem mestu – Domžalčani so trenutno šest točk pred četrtim Celjem in štiri za drugo Olimpijo – a obenem priznava, da tudi vodilni dvojec ni predaleč spredaj. »Res nam je tako proti Mariboru kot Olimpiji nekaj malega zmanjkalo. Kaj točno, ne bi vedel, to bodo morali ugotoviti trenerji, a proti Olimpiji bi si zaslužili točko,« se črne pike zadnjega tekmovalnega obdobja zaveda Vuk. A 10. decembra bo priložnost, da se tudi ta črna pika zbrše, do takrat pa „Slobi“ svoje nasprotnike opozarja: »Lačen sem zadetkov, mrežo nasprotnika želim zatresti na vsaki tekmi, a kakšnih mejnikov, do katere številke želim v tej sezoni priti, si ne postavljam.«

DOMEN JARC

FOTO: NKDOMZALE.SI/LADO VAVPETIČ

Oditi je moral še drugi trener, zdaj jih vodi prvi Anglež na klopi slovenskih prvoligašev

Trdoto trenerskega nogometnega kruha je v Radomljah okusil Janez Žilnik, ki je Mlinarje vodil vsega tri mesece.

NK RADOMLJE Medtem ko Radomljani v svoji drugi sezoni v prvoligaški družini tudi po 17 odigranih kolih iščejo pot do prve zmage, se je moral z mesta glavnega trenerja posloviti Janez Žilnik. Slednji je sredi avgusta nadomestil Dejana Djuranovića, a njegove besede o dolgoročnem sodelovanju se niso uresničile. V Radomljah se je tako po štirih mesecih nove sezone poslovil že drugi trener, z njim pa je odšel tudi njegov pomočnik Gregor Mohar.

Žilnik s svojimi varovanci ni znal obrniti krivulje rezultatov navzgor, tako da so Radomljani v zadnjem mesecu dni zabeležili nova dva poraza, še enajstega in dvanaajstega v sezoni, vmes pa so točko osvojili zgolj na gostovanju pri Krškem.

V mesecu, ko so prvoligaške zelenice obmirivale tudi zaradi reprezentančnega premora, nogometaši Radomelj niso našli poti iz krize. Doma so najprej 30. oktobra z 1:3 izgubili proti Kopru, na 1:2 je s četrtim zadetkom v sezoni znižal Marko Nunič, nato pa še z 0:3 pred tednom dni znova doma proti Mariboru, ki se je prav s to zmago znova zavihel na vrh prvenstvene lestvice. Vmes so Radomljani gostovali v Kidričevem, kjer so v izdihljajih tekme po zadetku Gala Primca izenačili na 1:1 in zabeležili peti remi v sezoni.

A to ni bilo dovolj za predsednika kluba Matjaža Marinška, ki je začasno

Marko Nunič, ki je s štirimi zadetki prvi strelec moštva, ki še vedno čaka na prvo zmago v sezoni.

že med reprezentančnim odmorom sredi novembra na mesto trenerja do konca jesenskega dela postavil Davea McDonougha. Slednji je prvi Anglež, ki je vodil katerega izmed slovenskih prvoligaških klubov.

Alfa in omega kluba Marinšek bo v naslednjem mesecu do konca prvega dela prvenstva, ko Radomljane čakajo med drugim še Rudar, Domžale, Olimpija in Gorica, iskal trenerja s čarobno paličico. Takšno, ki bi prinesla nov veter pozitivizma in prvo zmago ter vsaj misel, takšno na trdih temeljih, o lovljenju ekip pred seboj in boju za obstanek med elitno družino. Trenutno Radomlje za najbližjim tekmece

Aluminijem zaostajajo 10 točk, še štiri več za Krškem.

Z novim trenerjem naj bi nato pozimi zapihal nov veter, saj se obeta tudi prevetritev ekipe, s katero bi Radomljani v drugačnem ritmu krenili v spomladanski del sezone. V zaključku jesenskega pa si želijo z novo trenersko šok terapijo, že drugo v sezoni, priti do čim mirnejšega zaključka pred zimskim odmorom. In kljub težkemu razporedu do zmage, na katero v tem delu prvenstva čakajo od 17. julija, vse od začetka sezone 2016/2017.

DOMEN JARC

FOTO: NK-RADOMLJE.SI/ROK ZORE

Odlični tudi v zaključku sezone, peterica s priznanji za dosežke v celem letu

Atletska sezona 2016 se bliža zaključku. Na vrsti so bili še zadnji maratoni, na drugi strani sveta veteransko svetovno prvenstvo, vrstile so se tudi podelitve najboljšim v končani sezoni, a nikjer niso manjkali člani AK Domžale.

AK DOMŽALE Zadnji oktobrski vikend je postregel s slovenskim tekaškim praznikom na ljubljanskih ulicah, kjer so že prvi dan, namenjen osnovnošolcem

Drugi dan ob številnih domžalskih nastopih velja izpostaviti maratonski dosežek klubskega rekorderja na tej razdalji Martina Ocepka, ki se je pre-

Gregor Šnajder in Domen Jarc sta na prireditvi Atlet leta prejela priznanja za svoje dosežke.

in srednješolcem, zablesteli domžalski tekači. Že 21. ljubljanski maraton je v pionirskih in mladinskih kategorijah štel za prvenstvo Slovenije za osnovne in srednje šole v uličnem teku, kjer v ospredju niso manjkali člani AK Domžale. Kot prva se je na sam vrh med učenkami 9. razreda povzpela Maja Per, ki je v Ljubljani slavila tretjič zapored. Ob slovesu od pionirske kategorije ima za seboj daleč najuspešnejšo sezono, na kateri lahko poraze preko cele sezone – druga mesta ali slabše – prešteje na prste ene roke. Prvo zmago v Ljubljani si je pritekla Nina Pavlič Hren, ki je prepričljivo slavila med srednješolkami 3. in 4. letnika, potem ko je bila pred dvema letoma že tretja, njun uspeh je s tretjim mestom dopolnil še Jakob Mali med srednješolci 1. in 2. letnika.

bil na absolutno 11. mesto, ciljno črto pa prečkal kot drugi Slovenec. S časom 2:38:14 je sicer za tri minute zaostal za osebnim rekordom, a bil več kot zadovoljen z zaključkom teka, ko je v zadnjih dveh kilometrih pridobil dve mesti. Tako je ponovil dosežek z letošnjega maratona v Radencih, ko je bil prav tako drugi najhitrejši Slovenec. Še en član AK Domžale Peter Kastelic je bil pred dnevi na maratonu v španski Valencii s časom 2:40,23 četrty izmed Slovencev, skupno pa je v cilj pritekel na 150. mestu.

V deželi „tam doli“, Avstraliji, sta v začetku novembra na veteranskem svetovnem prvenstvu nastopila Jože Pirnat in Jana Strahinič. Prvi je medaljo v kategoriji veteranov nad 45 let v metalskem peteroboju – met kladiva,

diska, gire in kopja ter suvanje krogle – zgrešil za vsega nekaj točk in pristal na nevhvaležnem četrtem mestu. Jože, klubski rekorder v suvanju krogle, je bil v posamičnih disciplinah še dvakrat deveti in enkrat sedmi. Jana je tekaške copate obula kljub poškodbi in v teku na 1500 metrov osvojila 25. mesto, na polmaratonski razdalji je bila 12.

Ob zaključku sezone so nekatere prejeli tudi zaslužena priznanja za dosežke preko celega leta. Na tradicionalni prireditvi Naj atlet leta, na kateri priznanja prejmejo najuspešnejši trije atleti v vsaki kategoriji po anketi Atletske zveze Slovenije, je tretje mesto med starejšimi mladinci osvojil Gregor Šnajder. Klubski rekorder v suvanju krogle med mlajšimi in starejšimi mladinci je letos postal dvakratni državni prvak, zablestel pa na četverboju reprezentanc starejših mladincev na Madžarskem, kjer mu je premoč morala priznati vsa konkurenca. Strokovni svet Atletske zveze je med najuspešnejše atletinje uvrstil tudi Majo Per, ki pa je po glasovanju pristala na četrtem mestu. Bronasto trenersko značko za 10 let dela v atletiki je 12. novembra na prireditvi v Radencih prejel Domen Jarc.

Sezono so s podelitvijo slovesno zaključili tudi najboljši gorski tekači. Priznanja za uvrstitev med trojico najhitrejših v Pokalu Slovenije v gorskih tekih so 18. novembra v Podbrdu prejeli Maja Per med pionirkami U16, ki je dominirala s petimi zmagami na petih tekmah, Martin Močnik za drugo mesto med pionirji U14, potem ko mu je naskok na vrh preprečila poškodba kolena, na tretje mesto v skupnem seštevku petih tekem pa je pritekel tudi Pavel Trojer med pionirji U12.

DOMEN JARC

Košarkarji Heliosa s prvo zmago v Ligi prvakov!

Domžalski košarkarski prvoligaš, državni prvak, ki letos brani slovenske barve v ligi prvakov, je v začetku novembra zabeležil prvo, zgodovinsko zmago v Ligi prvakov.

HELIOS SUNS Košarkarji kluba, ki v letošnji sezoni igrajo na kar štirih frontah (državno prvenstvo, pokalno prvenstvo, tekmovanje Sixt Alpe Adria in Liga prvakov), zagotovo največ pozornosti doživljajo v najmočnejši ligi. V Domžalah se igra vrhunska košarka, košarkarji Heliosa pa imajo med nasprotniki tudi priložnosti ne le za nabiranje izkušenj, ampak tudi zmagovalnih točk. Po tem, ko so uvodno zmago v Ligi prvakov v Športni dvorani Domžale izmaknili košarkarji Arisa iz Grčije, ki so slavili s 54:62, je sledilo prvo gostovanje proti ekipi AS Monaco, kjer se je Domžalčanom zmaga za las izmuznila (59:55), iz tekme v tekmo pa smo lahko opazovali tudi vse bolj povezano igro naših fantov. Tudi frankfurtška ekipa Fraport Skyliners je zabeležila zmago v Domžalah (56:61), danski Bakken Bears pa niso ušli visoko motiviranim košarkarjem Helios Suns, ki so tako zabeležili svojo prvo in visoko zmago (78:59). Še ena evropska tekma, tokrat gostovanje pri ekipi Ironi Nahariya, ni prinesla zmage Heliosa, slavili so domačini (76:61). Helios Sunsi trenutno zasedajo 6. mesto v skupini A, z istim številom točk kot Ironi Nahariya in Bakken Bears.

Še eno mednarodno tekmovanje, v katerem gostujejo Helios Suns, je pokal Sixt Alpe Adria, kjer branijo naslov, ki so ga osvojili preteklo sezono. V skupini B, kjer tekmujejo proti ekipama KK Zabor in Traiskirchen Lions, so domžalski košarkarji začeli z zmago v gosteh, od Traiskirchen Lions so bili boljši za 18 točk (56:72), sledila je še visoka domača zmaga proti KK Za-

bok (75:57). Nato je bil na vrsti teden, ko so domžalski košarkarji odigrali na domačem parketu kar tri tekme v treh različnih tekmovanjih, kar je zahtevalo svoj davek – prvi poraz v letošnjem pokalu Sixt Alpe Adria. Boljši so bili Traiskirchen Lionsi, tokrat v Športni dvorani Domžale (52:54).

V domačem prvenstvu, Ligi Nova KBM, je KK Helios Suns začel z zmago proti Tajfunu (85:54), nadaljeval v zmagovalnem ritmu tudi proti Zlatorogu Laško (62:59) in Šenčurju (85:58), Union Olimpija pa je bila za domžalske fante premočna (76:84). Sledili sta še zmagi proti Termam Olimia Podčetrtek (75:68) in LTH Castingu (85:70). Iz zabavne medijske avanture, ki so jo pripravili v skupni akciji s košarkarji Sixt Primorske, je na koncu vendarle padla napoved domžal-

skih Primorcev, ki so vzeli „skalp“ državnih prvakov (71:65). Kluba sta namreč pripravila vsak svoj video, v katerem so igralci na izviren način izživali nasprotnika. Videja, ki sta hitro osvojila družabna omrežja, sta nastala kot del skupne promocijske akcije obeh klubov, ki sta s tem dokazala, da lahko tudi neposredna konkurenta v boju za točke v Ligi Nova KBM, odlično sodelujeta in skupaj nagovarjata svoje navijače pred medsebojnim dvobojem. Naj omenimo, da je ekipa Sixt Primorska ekipa domžalske Laštovke, ki je na obalo preselila prvo moštvo, kjer v dobrih pogojih nabirajo točke na drugem koncu Slovenije. Zmaga je bila tako tudi malo domžalska, bi lahko rekli.

MATEJA K. KOZLEVČAR
FOTO: KK HELIOS SUNS

Mlajše deklice ŽKK Domžale med najboljšimi osmimi ekipami

Košarkarska sezona je v polnem teku. Kar pet ekip ŽKK Domžale se v različnih kategorijah trudi doseči čim boljši rezultat, igrati dobro košarko in pri tem uživati.

ŽKK DOMŽALE Med najbolj vročimi je v tem trenutku ekipa mlajših deklic (U13), ki poleg prvenstva nastopa še v tekmovanju mini pokal. Po uspešnih dveh krogih so napredovale v tretji krog tekmovanja najboljših

osem ekip, konec novembra pa se bodo borile za napredovanje na finalni turnir.

Naša najštevilčnejša ekipa kaže velik napredek v igri, kar kaže na to, da dobro trenirajo, hkrati pa jo krasi

zelo pozitivno vzdušje tako v igri kot med njihovimi zvesti navijači.

Dekleta, pridružite se, košarka je zakon! Za vse novinke vadba prvi mesec brezplačna!
<http://zkkdomzale.si/>

Dekleta ŽKK Domžale

To zimo v Športnem parku Domžale vsak mesec zabava na drsalkah

Drsališče Domžale že nekaj let vsako zimo sprejme veliko število ljubiteljev športa na drsalkah, v letošnjem letu pa bomo naredili še korak naprej. Še vedno je vsak dan na voljo brezplačna rekreacija od 15. do 19. ure, poleg tega pa bomo odprli nekaj večernih terminov z bogatim programom in drsalne urice tudi tematsko obarvali.

Drsališče odpira vrata v petek, 2. decembra, ob 17. uri, ko je na vrsti odprtje, kjer bosta direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Uroš Križanič in župan Občine Domžale Toni Dragar „predala“ drsalno površino v uporabo vsem obiskovalcem. V decembru načrtujemo tudi predstavitev curlinga, športa na drsalkah, 17. decembra pa prihaja v naše mesto Zimska pravljica.

na sporedu druženje na drsalkah v ritmičnih glasbah iz 80. Si upate drsati v ritmičnih glasbah štiri ure skupaj? Zakaj pa ne! Drsališče bo ta dan na voljo od 18. do 22. ure.

Pozabili nismo niti na zimske počitnice, ki bodo konec februarja, to sezono prav v času pustnega rajanja. Vse pustne šeme tako vabimo tudi na drsalke, saj bomo 28. februarja pripra-

ca. V ritmičnih božično-novoletnih glasbah se bomo popeljali po drsališču, najprej najmlajši (od 17. do 18. ure), nato pa tudi vsi ostali. Drsališče bo ta dan brezplačno na voljo vsem ljubiteljem drsanja do 22. ure. V mesecu decembru nas bosta na drsališču obiskala tudi Božiček in dedek Mrz. Prvi bo otroke razveselil 23. decembra, drugi pa predvidoma 30. decembra.

Ko se bodo poslovili novoletni prazniki in bomo zakorakali v novo leto, bomo k sodelovanju povabili najmlajše domžalske osnovnošolce. Načrtujemo natečaj njihovih del, odetih v zimске barve. Ob koncu natečaja bomo pripravili tudi odprtje razstave. Nikakor pa ne zamudite 27. januarja, ko bo

vili drsanje v maskah. Dopoldan se bodo po drsalni površini od 10. do 12. ure lahko zabavale male maškarčice, zvečer od 18. do 22. ure pa vsi ostali. V času počitnic bo drsališče na voljo ves dan od 10. do 19. ure.

Sezono bomo zaključili predvidoma 4. marca s spomladanskim plesom na drsalkah. V ritmičnih energičnih glasbah bomo ob miganju na drsalkah privabili pomlad v naše mesto.

Druženja in zabave nam to zimo ne bo manjkalo, zato le obujte drsalke in se nam od 2. decembra dalje pridružite na drsališču v Športnem parku Domžale!

ZAVOD ZA ŠPORT IN REKREACIJO
DOMŽALE

B ekipa NK Roltek Dob jesenski del prvenstva zaključila šampionsko – brez poraza na vrhu

Zadnji krog jesenskega dela letošnjega prvenstva v regionalni ljubljanski ligi oziroma 4. SNL je postregel z zelo zanimivim dvobojem vrha lestvice.

NK ROLTEK DOB Letos še neporažena B ekipa NK Roltek Dob, ki jo vodi trener Dušan Smolnikar, je v Športnem parku Dob pri Domžalah gostila nogometaše tretjeuvršene ekipe NK Kočevje. Tekmo je že takoj v svoje vaje prevzela domača ekipa in izkoristila prvo priložnost v 20. minuti 1. polčasa, ko je z izjemnim prostim strelom dosegel gol Marko Lunder in popeljal Dobljane v vodstvo z 1:0. Gostje so se izkazali kot trd nasprotnik, saj se rezultat do polčasa ni več spremenil.

Po premoru so Dobljani še bolj pritisknili na vrata gostov, kar se je izplačalo v 63. minuti, ko je z lepim strelom zadel Kristjan Jemec Kocjan in „Modre“ iz Doba drugič popeljal v vodstvo (2:0).

Za zanesljivo potrditev naslova jesenskega prvaka in zmago v zadnjem krogu je ponovno stopil na sceno strellec drugega gola Kristjan

Jemec Kocjan in spet z izjemnim strelom po podaji Armina Kukavice zadel za končno zmago 3:0. Gostje so skozi celotno tekmo „ogrozili“ vrata Dobljanov le dvakrat, a je pri obeh poizkusih posredoval domači vratar Tadej Avsec, ki je tokrat zamenjal v vratih prvega vratarja Albina Veziroviča in poskrbel, da so vrata domaćih ostala nedotaknjena skozi ves del jesenskega prvenstva; Dobljani namreč doma še niso prejeli gola, zato čestitke Albinu Veziroviču in Tadeju Avscu za t. i. „clean sheet“ jesen 2016.

Čestitke torej celotni B ekipi NK Roltek Dob in trenerju Dušanu Smolnikarju ter njegovemu pomočniku Miru Smolnikarju za osvojen naslov jesenskega prvaka 4. SNL.

Prvenstvo se bo nadaljevalo 18. marca 2017, ko bodo Dobljani doma gostili NK Arne Tabor 69.

Se vidimo spomladi!

ŠPORT

Mladi domžalski triatlonci uspešno zaključili sezono

Domžalski podmladek ekipe Trisport je navdušili z odličnimi nastopi v sezoni 2016.

TRIATLON Vita Pilih je postala pokalna prvakinja med starejšimi deklicami, Žiga Podbevšek je v kategoriji starejših mladincev postal pokalni podprvak, tretje mesto pa sta osvojila Matic Mežnar (mlaši dečki) in Klemen Bojanc (starejši mladinci). Sredi novembra je v Ljubljani potekala tudi zaključna slovesnost Triatlonske zveze Slovenije, na kateri so podelili pokale najboljšim triatloncem v sezoni. Na slovesnosti so bili tudi mladi domžalski upi, prav Trisportovci pa so bili tisti, ki so pobrali daleč največ odličij. V minuli sezoni so bili za to zaslužni njihovi naslednji rezultati v triatlonskem pokalu: Iza Sušnik: 10. mesto - mlajše deklice, Vita Pilih: 1. mesto - starejše

deklice, Ana Kovačič Ivanjko: 5. mesto - kadetinja, Ajda Ahačič: 4. mesto - mlajše mladinke, Herič Anja: 5. mesto - mlajše mladinke, Izak Zupančič: 13. mesto - cicibani, Drejc Zupančič: 24. mesto - cicibani, Matic Mežnar: 3. mesto - mlajši dečki, Domen Bojanc: 4. mesto - mlajši dečki, Arne Pilih: 5. mesto - mlajši dečki, Lenart Rakar: 11. mesto - mlajši dečki, Urh Sušnik: 15. mesto - starejši dečki, Ur-

ban Mežnar: 8. mesto - kadeti, Žiga Podbevšek: 2. mesto - starejši mladinci, Klemen Bojanc: 3. mesto - starejši mladinci, Jaka Gerič: 5. mesto - starejši mladinci. Žiga Podbevšek je absolutno v sezoni dosegel 3. mesto.

MATEJA K. KOZLEVČAR
FOTO: ARHIV TRISPORT

Zanesljivo proti zimski sezoni

Tako kot september je bil tudi oktober bogat s tekmovanji v smučarskih skokih, na katerih naši tekmovalci prikazujejo stabilno formo in konstantne rezultate.

SSK SAM IHAN Na tekmi celinskega pokala v nemškem Klingentalu nas je zastopal Tilen Bartol in zasedel 24. mesto, na tekmi Grand Prix pa je Jernej Damjan dosegel 48. mesto.

Državno prvenstvo za dečke do 10 let je potekalo v Mengšu. Med 90 tekmovalci se je Anže Mihelčič uvrstil na 23. mesto, Jon Tian Reberšek pa na 53.

Državno prvenstvo za člane, članice in mladince do 20 let je postreglo s 5. mestom Tilna Bartola in 21. mestom Žana Štuparja v kategoriji mladincev do 20 let. Pri članicah je Eva Logar posegla po 8. mestu, pri članih pa je v vetni loteriji Tilen Bartol skočil do 10. mesta, Jernej Damjan je bil 13., David Krapež pa je imel smolo pri prvem skoku, s tretjo daljavo druge serije pa je skočil na 18. mesto.

Na državnem prvenstvu, ki je potekalo v Mostecu, sta nas v kategoriji dečkov do 12 let zastopala Samo Seljak, ki je dosegel 10. mesto in Žiga Jančar, ki je skočil na 52. mesto.

Pokal Cockta, ki je potekal v Kranju, je postregel z lepimi rezultati naših članov. V kategoriji mladinci do 20 let je Žan Štupar dosegel 10. mesto, Eva Logar je v kategoriji članic absolutno zasedla 5. mesto. V kategoriji članov je David Krapež zasedel 4. mesto, Miha Kveder 8. mesto, Žak Šilih 15. mesto in Gašper Štupar 20. mesto.

Na zadnji regijski tekmi v poletni sezoni za pokal Cockta, ki je potekala v ljubljanskem Mostecu, sta nas ponovno razveselila Samo Seljak, tokrat z vrhunskim 3. mestom in Žiga Jančar z odličnim 14. mestom.

V zadnjem času se je v klubu zgodilo kar nekaj kadrovskih menjav na trenerskih mestih. Zaradi študijskih obveznosti se je iz kluba začasno uma-

Samo Seljak z odhajajočim trenerjem Gajem Trčkom na zadnji tekmi sezone v Mostecu

knil Matej Lebar, zapušča pa nas tudi Gaj Trček, ki je dobil vrhunsko ponudbo iz tujine. Oba trenerja sta v klubu pustila velik pečat, ki sta se izkazala kot odlična trenerja in vrhunska motivatorja, saj so otroci z veseljem hodili na treninge in pokazali viden napredek v skokih. Obema se iskreno zahvaljujemo za njun prispevek v klubu in jima želimo veliko uspehov na njihovi nadaljnji poti.

Vse nadobudneže, ki jih smučarski skoki zanimajo, vabimo, da se nam pridružijo na treningih. Več informacij dobite na www.ssk-ihan.si/.

BESEDILO IN FOTO: SSK SAM IHAN

Domžale, mesto plesnih svetovnih prvakov

V sredini septembra se je na prečudoviti Sardiniji odvijalo svetovno prvenstvo v street show plesih.

PLESNI KLUB MIKI Udeležili so se ga tudi domžalski plesalci iz Plesnega kluba Miki, vrnili pa so se z neverjetnimi uspehi in tako začeli novo plesno sezono več kot odlično.

kov. Z izjemno dodelano scenografijo in kostumi so le še popestrili že tako odlične plesne korake in se okitili s srebrom.

Na najbolj nevhvaležnem, a še ve-

ni prvak v hip hop solo med otroci, Anai Erce, je med 77 plesalci zasedel zavidljivo 8. mesto na svetu. Njegov uspeh so dopolnili še plesalci electric boogieja, ki so dosegli naslednja me-

V boj za medalje so se na Sardiniji podale štiri plesne točke, ki so se prav vse uvrstile v velika finala. Največji uspeh sta tokrat dosegla Maša Skočaj in Žiga Farkaš, ki sta svojemu naslovu državnih prvakov zdaj dodala še naslov svetovnih prvakov v kategoriji duo mladincev. V močni konkurenci sta s točko Be Mine osvojila srca sodnikov in gledalcev ter tako osvojila težko zaslužno zlato medaljo. Z medaljo se je s svetovnega prvenstva vrnila tudi formacija mladincev, ki so s točko WTF (Where They From) spet ubranili naslov svetovnih podprva-

dno odličnem 4. mestu, je pristala formacija otroci. Državni prvaki so s simpatično točko Na bazenu vse spomnili na poletne počitnice, nasmejali gledalce in poželi velik aplavz. V finalu so se za najboljša mesta borila tudi dekleta v mali skupini mladincev, ki so pokazala izjemen napredek od lanskega leta in s koreografijo When Puppets Get Out of Control v veliki konkurenci dosegle 6. mesto.

Oktobra je sledila še velika preizkušnja za naše fante. V Gradcu je namreč potekalo svetovno prvenstvo v hip hopu in electric boogieju. Držav-

sta: članski par Andraž Mrak in Dejan Djurovič 5. mesto, člani solo Dejan Djuović 7. mesto, mladinci solo Žiga Colarič 10. mesto in člani solo Janez Štrukelj 30. mesto.

Vseh naštetih uspehov seveda ne bi bilo brez trenerjev Andraža Mraka, Anje Jurič in Dejana Djuroviča, ki stojijo za omenjenimi plesalci ter jih vzgajajo v vrhunske športnike in ume-tnike. Trenerjem in vsem plesalcem iskreno čestitamo in jim želimo v prihodnosti še več takšnih uspehov in lepih plesnih trenutkov.

TJAŠA DERSTVENŠEK

Namiznoteniška tekmovanja so v polnem zamahu

V Velenju je potekal 2. odprti turnir Slovenije za kadete in kadetinja, nastopilo je 56 tekmovalcev in 32 tekmovalk iz 18 namiznoteniških klubov.

NAMIZNI TENIS Po igranju v predtekmovalnih skupinah so se vsi naši predstavniki uvrstili v finalni del tekmovanja. Aljaž Goltnik in Dejan Jokič sta se uvrstila med šestnajst najboljših, kar je lep uspeh, saj so še vsi mlajši kadeti. Pri kadetinjah je Vita Kobetič osvojila 2., Tara Kobetič pa 3. mesto, Gaja Kobetič je s prebojem v finalni del tekmovanja dosegla več kot solidno uvrstitev.

V Izoli je potekal 2. odprti turnir za mladince in mladinke v namiznem tenisu. Nastopilo je 56 mladincev in 36 mladink iz 25. slovenskih namiznoteniških klubov. Odmevnejši rezultati naših predstavnikov: Nejc Erjavec 3. mesto, Tilen Šalja in Aljaž Freljih med 16., Katarina Stražar 2. mesto, Ana Tofant 3. mesto, Tara Kobetič 5.-8. mesto, Nika Kobetič 9.-12. mesto.

V Logatcu je v organizaciji Zveze za šport invalidov Slovenije potekalo državno prvenstvo invalidov v namiznem tenisu. Odličen rezultat je dosegel naš Luka Trtnik, saj je v svoji kategoriji osvojil naslov državnega prvaka, v kategoriji Open pa je osvojil 8. mesto.

Nekaj informacij z ligaških in pokalnih tekmovanj. Naša ekipa v 1. namiznoteniški ligi je izgubila z aktualnimi podprvaki NTK Kemo iz Puconcev z 2:5, izgubila je tudi v gosteh z aktualnimi državnimi prvaki NTK Krko iz Novega mesta z rezultatom 0:5, po porazu v 5. krogu proti ekipi NTK Murska Sobota s 3:5 pa zaseda trenutno 7. mesto v 1. SNTL. Priložnost za dvig na lestvici bo že 26. novembra, ko se bo v doma-

Naši tretje in prva ligaška ekipa ter naše reprezentantke, skupaj z nekaterimi člani vodstva Namiznoteniške sekcije Mengeš

či dvorani v Mengšu ob 17. uri pomerila proti koroški ekipi Inter diskont. V pokalnem tekmovanju je z rezultatom 5:4 premagala ekipo NTS Savinja v Lučah pri Savinji, za preboj med štiri najboljše se bodo pomerili z ekipo NTK Maribor. Druga mengeška ekipa je v 2. krogu 3. SNTL doma premagala ekipo NTK Gorica s 5:0, 3. decembra pa bo imela kar dve tekmi v domači dvorani; ob 10. uri proti NTK Metliki in ob 17. uri proti drugi ekipi Krke iz Novega mesta. Pokalna tekma za dekleta, ki odloča za preboj med štiri najboljše ekipe v Sloveniji, bo potekala v četrtek, 1. decembra, ob 18. uri v Mengšu. Vabljeni k ogledu in navijanju!

Še na kratko o nekaterih mednarodnih tekmovanjih (za vse žal ni prostora). Na Madžarskem je od 2. do 6.

novembra potekalo močno mednarodno tekmovanje pod okriljem ITTF. Prijavljenih je bilo več kot 350 tekmovalk in tekmovalcev iz vsega sveta. Prednjačili so azijski igralci in igralkke. Naši tekmovalki Ana Tofant in Katarina Stražar sta zastopali barve slovenske namiznoteniške reprezentance. Obe sta se uspešno uvrstili v finalni del. Ana Tofant je bila tudi del slovenske članske izbrane vrste, ki se je pomerila z ekipo Nemčije na kvalifikacijski tekmi za ekipno evropsko prvenstvo 2017. V kvalifikacijski skupini je skupaj z Nemčijo in Slovenijo še Anglija. Slovenska dekleta so proti favoritinjam iz Nemčije (ki so tudi aktualne evropske prvakinja) izgubile z rezultatom 0:3.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ STIBRIČ

Prenovljeni prostori

Kot smo pisali v septembru, so se vrata plesnega studia King dance odprla in studio pridno vsako popoldne in večer polnijo plesni pari tečajnih in športnih skupin ter posamezni tekmovalni pari.

PLES Sicer je studio odprl svoja vrata že v lanski sezoni, a letos smo začeli bolj uradno, saj smo prenovili plesno dvorano, garderobo in kotichek za druženje. Tako smo se konec oktobra zbrali na prijetnem druženju in klepetu v prenovljenih prostorih, v katerih nadalje uživamo ob plesnih ritmih. Ples ne pozna omejitev ne v letih ne v znanju, zato se nam še vedno, tudi tekom leta oziroma ko pač zberete dovolj poguma, pridružite in začnete

kacijskih turnirjev, en raiting turnir, ki šteje za uvrstitve na lestvico najboljših slovenskih plesnih parov, in pomembna tekma v Mariboru v začetku decembra, kot eno od treh največjih tekmovanj v Sloveniji. Poleg tekmovanj se tekmovalci plesnega kluba Feniks, ki je v sklopu studia, pripravljajo tudi za nastope v oddaji Slovenija ima talent. Zagotovo ste videli veliko plesno skupino iz Feni-ksa ter Jureta in Milano, ki sta se že

plesati z nami. Za dobro voljo, prijatelne občutke, samozavest in razvajanje telesa in duše.

Tekmovalni plesni pari so že dobro pripravljani na tekmovanja, ta se že vrstijo po urniku, tako v Sloveniji kot v sosednjih državah. Do konca tega leta nas čaka še nekaj kvalifi-

predstava v polfinalni oddaji preteklo nedeljo in odplesala vrhunsko točko.

In če še nisi vedel/a, kaj početi, pa ti je ples neskončno všeč, ne čakaj! Pridi v studio, zapleši in osvoji svet plesa.

PLESNI POZDRAV!

S črnih in belih polj

Pregled šahovskega dogajanja v v novembru

Ankaran – V prvi mladinski ligi, ki je v začetku novembra potekala na Debelem rtiču, sta tekmovali dve domžalski ekipi, v povprečju zelo mladi zasedbi, mlajši kot 15 let. Starost udeležencev je sicer veljala do 20 let. Prva ekipa Domžal v sestavi Matija

je Inotherm, 20,5, z Davidom Stevaničem, tretja pa Komenda Popotnik 19, na čelu z Janom Šubljem; vsi trije so že uveljavljeni šahisti. Mladim Domžalčanom je bila liga prepotrebno kaljenje moči za postopno nastopanje tudi v članskih zasedbah.

Domžale – Na občnem zboru Šahovskega društva Domžale so za eno leto podaljšali mandat predsedniku Boštjanu Grošlju, ki to funkcijo opravlja že osem let, to je dva mandata. Upravni odbor, ki šteje pet članov, so razširili še za dva člana, izvoljena sta bila Jure Plaskan in Bor Turek. Do konca leta bodo nadaljevali z vrsto dejavnosti ob 70-letnici šaha na Domžalskem. Tako bo društvo v novembru dva vikenda gostilo 1. člansko ligo zahod, tokrat prvič, v kateri nastopa deset močnih ekip iz zahodne in osrednje Slovenije. Poseben izziv bo za upravni odbor pridobitev novega prostora, saj naj bi zdajšnjega zasedel Zavod za šport. V omenjenem prostoru redno potekajo tudi šahovske šole za mlade.

Sevnica – Na turnirju ob občinskem prazniku, igralci so imeli na voljo deset minut, odigrali pa so sedem kol, je zmagal član Domžal Jože Skok. Poleg njega so Franc Derstvenšek in Martin Povše osvojili po šest točk, vendar je imel Skok najboljši srednji Buholz. Sodelovalo je 14 ljubiteljev šaha.

JOŽE SKOK

Mladi domžalski šahisti v majicah ŠD Domžale

Straže, Kaja Grošel in Gal Juvan je zasedla 11. mesto, zbrala je 14 točk, druga ekipa pa 16. mesto, osvojila je 12,5 točke. Igralci so imeli na voljo 20 minut in 10 sekund dodatka na potezo; sodelovalo je 21 moštev. Udeležba je bila sicer zelo močna. Zmagal je Triglav Krško, 23, s Petrom Urbančem na prvi deski, drugi je bil Kočev-

Da so treningi zanimivejši

Borilne veščine so med mladimi zelo priljubljene, zato ti radi prihajajo na različna prijateljska srečanja, ki jih zanje pripravlja Klub borilnih veščin Domžale.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE

Tako so sredi oktobra v telovadnici Osnovne šole Venclja Perka pripravili prijateljski trening boksa, skupaj z Nogometnim klubom Vir. Najprej so jim predstavili boks tehniko, vzdržljivostno moč, eksplozivnost, hitrost, koordinacijo, motoriko, opozarjali na hrabrost in pogum. Seveda tudi brez prijateljskih pravih dvobojev ni šlo, v njih so se pomerili tudi z boksarkami kluba.

Trenerja nogometašev Dare in Bor ter trenerja boksarjev Marjan in Pe-

Pantar, Taekwondo kluba Pantar Vrhnika, več kot desetkratni državni prvak v olimpijski kategoriji v olimpijskem taekwondoju, vice prvak Evrope in poklicni športnik SV.

Del ekipe Kluba borilnih veščin Domžale se je pridno, s kar dvema treningoma na dan, tudi v času krompirjevih počitnic, pripravljaj na 33. Slovenija kickboxing open v začetku novembra v Zagorju ob Savi s 473 tekmovalci iz devetih držav. Iz Kluba borilnih veščin Domžale so odličja osvojila za 3.

tra so bili s treningom zadovoljni, enako pa sta o srečanju in borbah povedali tudi vsi sodelujoči. Prijetno in koristno je bilo tudi na treningu, ko se jim je konec oktobra pridružil večkratni članski prvak -89 kg šampion Edi Jerman iz Kickboxing kluba Koper, v začetku novembra pa jim je pripravi vrhunskega treninga pomagal Jure

mesto: Teja Mihelčič, mladinke -60 kg, Gaja Šalamun, starejše kadetinja +60 kg, in Gaja Hribar, starejše kadetinja -60 kg. Med člani do 69 kg in -74 kg je bil Tim Leben četrti; peta sta bila Luka Grabeljšek, člani -79 kg ter Matic Ules, starejši kadeti -63 kg, šesti pa Luka Misurič, starejši kadeti do 57 kg.

VERA VOJSKA

Veteranski nogometni turnir

V soboto, 22. oktobra, smo v Športnem parku Radomlje organizirali prvi mednarodni veteranski nogometni turnir.

NOGOMET Povabilu so se odzvale tri ekipe, veteranska ekipa iz Somborja, veteranska ekipa FK Omladinac iz Banjaluke in veteranska ekipa Plastoform iz Šmarjete. V prelepi sončni jesenski soboti smo odigrali štiri tekme, v finalni tekmi pa so bili veterani iz Somborja boljši od veteranov iz Banjaluke in sicer po streljanju enajstmetrovk. Lovoriko za najboljšega strelca si je pristreljal Vinko Marjanović (Sombor), za najboljšega vratarja pa pribral Ernest Kopitar (Radomlje), na turnirju posojen ekipi Somborja). Športni dogodek smo zaključili z druženjem in s krepitvijo medsebojnih stikov, turnir pa smo sklenili z odločitvijo, da postane tradicionalen. Hkrati so se gostje opogu-

mili, da bo tudi lokacija turnirja sprejemljiva, tako da lahko z veseljem napišem: naslednje leto na svidenje v Somborju!

Tak dogodek je organizacijsko velik zalogaj, zato gre zahvala na prvem mestu veteranom NK Radomlje za angažiranost ter seveda organizacijam in podjetjem, ki so nesebično priskočila na pomoč: Občina Domžale, Zavod za šport in rekreacijo Domžale, Športni park Radomlje, NK Radomlje, Laby's, d. o. o., DPF, d. o. o., Galun, d. o. o., Papirnica Lipa in gostišče pri Jurju. Posebna zahvala gre Mihi Ulčarju, ki je poskrbel, da je bil dogodek ustrezno fotografsko oveko-

PRIMOŽ MODRIJAN

na kratko

KK PIRUETA

Tudi strokovno najmočnejši

Kotalkarski klub Pirueta se lahko pohvali z odličnim strokovnim delom v svojem klubu. V klubu deluje kar sedem trenerjev umetnostnega kotalkanja in rolanja, vsi z licenco mi Olimpijskega komiteja Slovenije.

V Zvezi kotalkarskih športov imajo zgledno urejeno izobraževanje vseh strokovnih delavcev v kotalkanju. Vsak trener mora imeti ustrezno izobrazbo in priznano licenco OKS, v nasprotnem primeru ne more strokovno delovati v klubu oziroma zvezi, kot to določa Zakon o športu.

Marija Brlec

V domačem klubu deluje tudi pet sodnikov umetnostnega kotalkanja. Vsi imajo opravljene potrebne izpite za sojenje na državnih tekmovanjih. To so: Maja Škrlep, Maxi Cerar, Andreja Ručman, Blaž Ravnikar in Marija Brlec. Prav slednja je tudi mednarodna sodnica z dolgoletnim sodniškim stažem. Marija je bila tudi članica Evropskega komiteja za umetnostno kotalkanje in je zdaj na veliki večini tekmovanj vrhovna sodnica, kar pomeni veliko odgovornost.

Sodila je na številnih mednarodnih tekmovanjih, evropskih in svetovnih prvenstvih, je tudi predsednica sodniške komisije pri Zvezi kotalkarskih športov Slovenije.

Je ena vodilnih članic zveze, ki na svojem področju prispeva k še večjemu razvoju kotalkarskega športa v Sloveniji.

Tako je kotalkarski klub Pirueta v strokovnem delu najmočnejši kotalkarski klub v Sloveniji, ki ima tako številčno strokovno strukturo v svoji sredini. Tudi v prihodnosti ni bojazni, saj vzgajamo mlade kadre, ki že komaj čakajo na svojo priložnost, da se lahko dokažejo na tekmovalnem nivoju. Med njimi ne manjka mladih pripravnikov, tudi takih, ki zdaj obiskujejo Fakulteto za šport in so tako potencialni kandidati za uspešno delo na področju treniranja mladih perspektivnih tekmovalcev.

BESEDILO IN FOTO: KK PIRUETA

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **23. decembra 2016**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek,

8. decembra 2016, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov: **urednistvo.slamnik@gmail.com**

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU
SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

OBJAVE

Z veliko hvaležnostjo se poslavljamo od

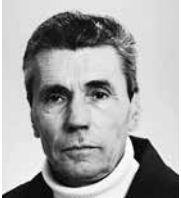
Viljema Držaniča

predsednika Izvršnega sveta
Skupščine Občine Domžale v letih 1974–1978

Tvoj velik prispevek k razvoju občine
bo za vedno zapisan v njeni novejši zgodovini.
Hvala.

Toni Dragar, župan Občine Domžale
Občinski svet Občine Domžale

Jesen se že v škrlatne barve je ovila,
deževje in hlad je spet prinesla s sabo.
Deževne kaplje pa je v solze spremenila,
v grenke solze, ki jih točimo za tabo,
saj vse naše upe je v žalost pretočila,
ker od nas odšel si, vendar ne v pozabo.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 77. letu starosti
sklenil naš dragi mož, oče in dedek

Dragan Rudić

iz Domžal, Ljubljanska cesta 92

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in »ata« se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi vsem za izrečeno sožalje, darovane maše, cvetje in sveče. Zahvaljujemo se dr. Zajc - Pogačar iz ZD Domžale, patronažni službi Domžale in dr. Jagodič iz OI Ljubljana. Hvala župniku dr. Andreju Marku Pozniču za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva.

V SPOMIN

9. novembra je minilo prvo leto,
odkar te ni več z nami

Rozi Pavlič

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu, se nanjo spomnite v molitvi in postojite ob njenem grobu.

Vsi njeni

Ti ne veš,
kako pogrešamo te mi.
Spočij si trudne zdaj oči,
za vse še enkrat hvala ti.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 72. letu starosti
sklenila naša draga žena, mama, babica,
sestra in teta

Frančiška Gabrovec

iz Domžal

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja in tolažilne besede ter darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala g. župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljen pogreb.

Vsi njeni

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(Tone Pavček)

Svojo življenjsko pot je v 84. letu starosti
sklenila naša draga žena, mami, mama,
sestra in teta

Marija Bogataj

roj. Nahtigal

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala gospodu župniku Klemenu Svetelju za lepo bogoslužje, pogrebni obred in vzpodbudne besede. Hvala tudi duhovniku Petru Bogataju za somaševanje. Hvala vsem pevcem, Godbi Domžale in trobentaču, ki ste pripomogli k slovesnosti zemeljskega slovesa. Iskrena zahvala njeni osebni zdravnici dr. Mojci Zajc Kraševce in patronažni sestri gospe Romani Pirnat za skrbno pomoč pri lajšanju zdravstvenih tegob. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Vsi njeni

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Nič več ni tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok ostaja.
Utihnil je tvoj glas,
zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.

Svojo življenjsko pot je v 91. letu starosti
sklenil naš dragi mož, oče, dedek, tast in stric

Franc Ulčar

iz Domžal

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se gospodu župniku, pevcem, Pogrebni službi Vrbancič ter gasilcem in še posebej iskrena hvala Godbi Domžale za poslovilni govor in zaigrane žalostinke.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Oktobra je minilo eno leto,
odkar nas je zapustil dragi mož,
oče, stari oče, tast

Alojzij Povž

iz Domžal

Hvala vsem, ki mu prižigate sveče in ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Ni res, da je odšla - nikoli ne bo!
Ujeta v naša srca,
z najlepšimi spomini,
vsak naš korak
spremlja v tišini.

V SPOMIN

11. novembra je minilo 10 let, odkar nas je
zapustila naša mama

Marija Arnež

Hvala vsem, ki ste se udeležili svete maše in jo ohranjate v lepem spominu.

Nada z družino

V SPOMIN

Mineva prvo leto, odkar sta od nas odšla
naša mama in ata

Marija

(1926–2015)

in

Franc Novak

(1927–2015)

z Vira pri Domžalah

Mama in ata, pogrešamo vaju!

Mimo si odšla od nas,
a smrt je le potovanje,
v naših srcih vedno boš ostala.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 92. letu starosti
sklenila naša draga mami, babica,
prababica, sestra in teta

Majda Mavsar

roj. Avbelj iz Nožic

Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, društvu upokojencev in Zvezi združenj borcev za vrednote NOB za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in prapore. Iskrena hvala dr. Mirjam Pogačar Zajc za dolgoletno zdravniško oskrbo in sestri Špeli Frumen za nego ter za nepozabno pogrebno slovesnost citrarki Tanji Zajc Zupan in pevki Teji Saksida. Hvala g. župniku Alojzu Hostniku za zvonjenje.

Vsi njeni

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

Ko zaželimo si tvoje bližine,
gremo na mimi kraj tišine,
trenutke s teboj podoživimo,
v spominih naprej živimo.

ZAHVALA

Mirno in tiho, kot je zadnja leta živel, se je
4. novembra 2016 od nas poslovil naš dragi
brat in stric

Anton Brodar ml.

iz Domžal, Krakovska 1

Hvala sorodnikom za izkazano pomoč, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in sveče. Zahvala g. župniku za mašni obred, pevcem in Pogrebni službi Vrbancič.

Vsi njegovi

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal.
In čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 67. letu starosti
sklenil naš dragi mož, oče in dedek

Janko Poljak

iz Zaboršta

Hvala vsem za izrečene sožalne in tolažilne besede, za darovano cvetje in sveče.

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in ga boste ohranjali v lepem spominu.

Njegovi najbližji

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ... (Tone Pavček)

ZAHVALA

V 78. letu starosti je zaspal naš dragi mož,
oči, dedi, brat, stric, tast in svak

Franc Dovč

iz Domžal

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za izrečena in pisna sožalja ter sveče in cvetje. Hvala tudi PGD Domžale, PGD Stob-Depala vas in ostalim gasilcem ter Smučarskemu društvu Domžale. Hvala gospe Sonji iz PGD Domžale za izrečene besede slovesa, gospodu Andreju za lepo opravljen cerkveni obred, pevcem, pogrebni službi in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Viljemu Držaniču

Bili so nekoč časi, ko je bilo živeti lepo, prijazno, ko je bila v zraku svetloba, ki je odsevala v ljudeh in iz njih izhajala. Bilo je obdobje, ko smo verjeli, da bo nekoč življenje lepše, pravičnejše, bil je Vili takrat mladenič, mi smo bili otroci. Naselil se je v ljudi tisti optimizem, tista svetloba, ki smo jo čutili in ji verjeli, je prinesla upanje in prijaznejši pogled v prihodnost.

Bil je to čas, ko si Vili prihajal v Domžale iz rojstnega Posavja, ko si rošno mlad začel iskati nastavke na poti do sreče. Kje naj ti jo življenje omogoči, če ne med vsajimi ljudmi? Začel si to svoje iskanje življenjske sreče med mizarji v Mengšu, ki si jim namenil svoja najlepša leta. Namenil si jim mlada ustvarjalna leta, ko si komaj dvajsetleten udejanjal svoje delovno obdobje. Bil si uspešen, saj si v delo preselil vse svoje moči, upanje in tudi prepričanje, da more le delo biti vredno tega, da živimo. Kot vsemu, za kar si mislil, da je vrednota in da je drugačno, si bil najbolj zvest prav delu in delo si cenil najbolj od vsega. V sočloveku nisi nikoli spregledal, da je – kot ti – delu predan. Te svoje lastnosti nikoli nisi zanemaril pri sodelavcih, saj si jih, če si ugotovil, da ti v takem sledijo – znal omenjeno lastnost ceniti in jo nagrajevati.

Vedno te je v življenju spremljala zvestoba: soljudem, kraju, vrednotam, prepričanju, idealom.

Ko se v tem žalostnem novembru poslavljamo od tebe, bi ti rad povedal, kako si zaznamoval naše Domžale. Ko si postal predsednik Izvršnega sveta občine, takrat smo rekli ‚izvršnik‘, si se z veliko volje, žarom, delovno strastjo in premočrtnostjo uresničitve postavljenih ciljev vrgel na glavo (tako danes rečemo) v delo in ga z uresničenjem vsega zastavljenega tudi opravil. Bil je takrat čas velikih družbenih projektov, ki so nas v zavedanju Slovencev umeščali v sam vrh najuspešnejših, najambicioznejših in s poslovnimi rezultati najbolj ozaljšanih slovenskih občin. Sredi teh naporov si bil ti – resen, tudi strog, a premočrten, da v Domžalah nekaj storimo.

Pozabile so se manj lepe stvari, ki jih v politiki, kdor se vanjo poda, ni malo. Prešel si vsa spotikanja, ki si jih moral doživeti. Trden, pokončen in ves usmerjen v prihodnost, si dobil v roke vodenje domžalske banke ki je bila v tvojih časih naša domžalska, za domžalske projekte vedno pripravljena, usmerjena, danes pa so jo tvoji nasledniki zapravili.

Banka Domžale je v tvojem času usmerjala, vodila in financirala razvoj Domžal. Za debelo knjigo, ki sva jo skupaj zasnovala in zamislila, se je nabralo tega, kar je zdaj bogata zapuščina tvojega dela: s to razliko, da sta jo nespamet in požrešnost današnjih časov izgubila in ljudem odtujila.

V tej knjigi, ki govori o zgodovini varčnosti na Domžalskem, nosi pa naslov Domžalska bančna leta, je vse tisto, kar nosi predvsem pečat tvojega dela in pridnosti ter ustvarjalnosti Domžalcev.

S tabo, Vili, je povezanih tudi veliko mojih osebnih spominov. Spominjam se mnogih lepih trenutkov, ki smo jih preživeli v tvoji domačiji v Dolenji vasi pri Krškem. Kako zelo so se ti zasvetile oči, ko si govoril o njej in o ljudeh, ki so te obkrožali v mladosti. Kar nekajkrat si me posadil med te krasne ljudi v tvojo vas pod Libno, kjer si imel svoj svet in kjer ti je bilo pod tistimi starimi slivami najlepše. Vesel sem, da sem doživel tisto tvoje veselje. Doživel si ga tudi ti takrat, ko si v domačem kraju gostil Kamniške kolednike ki so prinesli naš gorenjski konec izpod Kamniških planin v tvojo Dolenjo vas.

Vsi ti lepi, tudi osebni spomini, se selijo v zavest o tem, kaj smo skupaj preživeli. Hvaležni smo ti za vse, kar si in kakor si storil. Dokler bodo stale Domžale, bo vanje vgrajen del tvoje ustvarjalne, srčne prijaznosti. Poskrbeli bomo, da se ta ne bo pozabila.

Počivaj v miru, Vili, tvojima Maji in Jasmin pa izrekam v imenu Domžalcev globoko sožalje.

MATJAŽ BROJAN

V SPOMIN

Mesec dni, preden bi dopolnil 80 let
svojega življenja, je 11. oktobra 2016 umrl

Jože Česnik

iz Preserij pri Radomljah

Bil je izjemen, delaven, uspešen človek, ki je imel polno zamisli in jih tudi uresničeval. V življenju se ni izpostavljal, vendar je bil pripravljen pomagati in sodelovati, kjerkoli je bilo potrebno. Več mandatov zapored je bil član sveta KS Preserje pri Radomljah. Vsa leta v KS je deloval ustvarjalno in predlagal prenekatero potrebne spremembe. Zavzemal se je za izvedbo pločnikov, kanalizacije, javne razsvetljave, predvsem pa za varnost v cestnem prometu.

Bil je soustanovitelj Športnega društva Preserje. Vse življenje se je udeleževal v športu, pri odbojki, atletiki, tenisu in zadnja leta v golfu. Bil je tudi jadralni pilot in pilot motornega letala. Opravil je izpit za športnega ribiča in vneto muharil. S prijatelji je skoraj pol stoletja igral družabno igro tarok. Dolga leta je bil samostojni podjetnik. Imel je servisno dejavnost za kavne aparate. Bil je neomajen, dosleden, perfekcionista, predvsem pa spoštovan, dober človek. Sožalje izrekam vsem domačim, ki si jih imel neizmerno rad. Pogrešali te bomo.

BRANE

Novosti, ki jih prinaša zakon o dimnikarskih storitvah za uporabnike

Licenčni sistem prinaša prednosti tako za dimnikarske družbe kot za uporabnike dimnikarskih storitev. Prednost za dimnikarske družbe je, da po novem ne bodo več omejene na območja, nov sistem pa pomeni priložnost tudi za tiste, ki do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti, da ob izpolnjevanju pogojev lahko vstopijo vanjo.

Najpomembnejšo novost zakon prinaša uporabnikom dimnikarskih storitev, ki bodo imeli možnost izbire dimnikarske družbe z vsemi koristmi konkurenčnega trga, za uporabnike prijaznejše izvajanje storitev in cenovno konkurenčnost, saj bodo določene najvišje dovoljene cene storitev.

Obveznost izbire dimnikarske družbe spremljajo obveznosti uporabnika, da omogoči:

- prvi pregled za novograjeno malo kurilno napravo,
- omogoči vpis male kurilne naprave v evidenco ob prvi izvedbi dimnikarskih storitev, dovoli izvajanje dimnikarskih storitev,
- omogoči pregled pred uporabo malih kurilnih naprav ob spremembah pri malih kurilnih napravah, vgradnji novih naprav in začetku obratovanja neaktivnih naprav, eno leto hrani zapisnik o izvedenem pregledu in
- na podlagi odločbe pristojne inšpekcije odpravi ugotovljene pomanjkljivosti.

Če se uporabnik dimnikarskih storitev odloči zamenjati dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi, to stori do 30. junija tekočega leta za obdobje najmanj dvanajst mesecev. To obdobje se lahko skrajša, če pristojna inšpekcija ugotovi, da dimnikarska družba ne opravlja dimnikarskih storitev v skladu s tem zakonom.

Uporabnik dimnikarskih storitev najpozneje do 30. junija 2017 izbere iz seznama dimnikarskih družb, ki ga bo ministrstvo v roku dveh mesecev od uveljavitve tega zakona objavilo na spletni strani (posredovali ga bomo tudi na vse občine), dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi za obdobje najmanj dvanajst mesecev.

Do objave seznama dimnikarskih družb na spletni strani ministrstva lahko opravlja dimnikarske storitve izvajalec, ki je na dan 31. december 2016 opravljal obvezno državno gospodarsko javno službo izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom.

Če uporabnik dimnikarskih storitev do 30. junija 2017 ne izbere dimnikarske družbe, se šteje, da je izbral izvajalca, ki je na dan 31. decembra 2016 opravljal obvezno državno gospodarsko javno službo na področju dimnikarstva na območju, na katerem je njegova mala kurilna naprava, pod pogojem, da je ta izvajalec pridobil dovoljenje za opravljanje dimnikarskih storitev.

Uporabnik dimnikarskih storitev lahko v primeru, da se njegova mala kurilna naprava dejansko ne uporablja, s tem pisno seznaniti dimnikarsko družbo, ki je na mali kurilni napravi zadnja opravila dimnikarske storitve, ki vnese ta podatek v evidenco. V takih primerih bo pred začetkom uporabe treba opraviti ponovni pregled.

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Socialna oskrba na domu je namenjena osebam, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem domačem okolju in se ne morejo oskrbovati same ali ob pomoči svojih najbližjih.

Kdo so upravičenci do socialne oskrbe na domu

- Osebe starejše od 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb,
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolne osebe in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Obseg socialne oskrbe

- **Pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih**, kamor spada pomoč pri oblačenju ali slačenju, pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov.
- **Gospodinjska pomoč**, ki obsega prinašanje enega pripravljenega obroka hrane ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora.
- **Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov**, ki vključuje vzpostavljjanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil.

Kako do storitve

Storitev se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika. Pred začetkom izvajanja storitve se sklene dogovor o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve.

Kdo so izvajalci socialne oskrbe na domu

Storitev izvajajo socialne oskrbovalke na domu, ki so usposobljene za socialno oskrbo na domu po verificiranem programu usposabljanja.

Trajanje storitve

Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

Plačilo storitve

Storitev plača uporabnik po ceni, ki jo sprejme občina.

Če uporabnik ni sposoben plačati stroškov storitve, niti njegovi otroci ali drugi zavezanci, lahko pri pristojnem Centru za socialno delo prosi za oprostitve plačila.

Osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb ter oseb, ki prejemajo trajno socialno pomoč, so po 100. čl. Zakona o socialnem varstvu oproščene plačila storitve v celoti.

Izvajalec storitve

Comett, zavod za pomoč in nego na domu
Tbilisijska 57 b, 1000 Ljubljana
Informacije:
T: 01 721 10 21, 01 244 31 05
M: 031 740 466
E: zavod.campa@comett.si, barbara.kos@comett.si

MALI OGLASI

Taxi Domžale - prevozi oseb - spremstva starejših – najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Hušanje brez lakote - www.prehranska.si.
t: 030 455 955

Šivalni stroji: servis in prodaja šivalnih strojev (gospodinjskih in industrijskih). Marko Pratekner, s. p., Slamnikarska 3 b, Domžale.
t: 041 920 149

Prosim, če mi kdo lahko podari rabljeno starejšo diatonično harmoniko in kitaro.
t: 030 457 282

Odkup vozil od letnik 1998 naprej, cela, lepa, karambolirana ali v okviri.
t: 031 264 290

Instrukcije matematike in fizike v centru Domžal.
t: 031 504 357

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev in koles.
t: 040 78 00 78

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale
tel. 01 724 16 56

Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

OBJAVE

OBČINA DOMŽALE

na podlagi 5. člena Odloka o vrednotenju in sofinanciranju športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 1/03) razpisuje kandidaturo za sofinanciranje športnih in rekreativnih programov v občini Domžale za leto 2017.

JAVNI RAZPIS
ZA SOFINANCIRANJE ŠPORTNIH IN REKREATIVNIH PROGRAMOV V OBČINI DOMŽALE ZA LETO 2017

I. Občina Domžale bo iz sredstev proračuna sofinancirala naslednje vsebine:

- Športna vzgoja otrok, mladine in študentov zunaj obveznega izobraževalnega programa
 - Interesna športna vzgoja otrok, mladine in študentov
 - Interesna športna vzgoja predšolskih otrok
 - Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok
 - Interesna športna vzgoja mladine
 - Interesna športna vzgoja študentov
 - Športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami
 - Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport
 - Športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport:
 - Cicibani, cicibanke
 - Mlajši dečki in deklice
 - Starejši dečki in deklice
 - Športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport:
 - Mlajši mladinci in mladinke
 - Mladinci in mladinke
- Športna rekreacija
- Kakovostni šport
- Vrhunski šport
- Šport invalidov

Vsebine oziroma programi, ki so predmet tega razpisa, bodo vrednoteni na podlagi Pravilnika o pravilih in merilih za vrednotenje športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 9/03).

II. Na podlagi proračuna Občine Domžale za leto 2017 se za vsebine iz prejšnje točke namenijo predvidoma 450.000,00 EUR.

III. Na javni razpis lahko kandidirajo naslednji izvajalci programov:

- športna društva,
- zveze in združenja športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva s sedežem na območju občine Domžale,
- zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa,
- zavodi za področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo program na območju občine Domžale.

- IV. Izvajalci programov morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- da so registrirani kot pravni subjekti,
 - da imajo zagotovljene materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih programov,
 - da imajo organizirano redno dejavnost in vadbo,
 - da imajo urejeno evidenco o udeležencih programov,
 - da delujejo na območju občine Domžale,
 - da zanje ne veljajo omejitve iz 35. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije:
- V skladu s 35. členom Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Ur. l. RS, št. 69/11-UPB2) na javni razpis ne morejo kandidirati izvajalci programov, v katerih je funkcionar, ki pri občini opravlja funkcijo ali njegov družinski član:
- udeležen kot poslovodja, član poslovodstva ali zakoniti zastopnik ali
 - je neposredno ali preko drugih pravnih oseb v več kot pet odstotnem deležu udeležen pri ustanovitelskih pravicah, upravljanju ali kapitalu.

Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi za poslovanje organa ali organizacije javnega sektorja s funkcionarjem ali njegovim družinskim članom kot fizično osebo.

V. Rok za prijavo je 9. 1. 2017.

VI. Vlagatelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 60 dni po objavi javnega razpisa.

VII. Obrazci za prijavo na javni razpis so na voljo potencialnim kandidatom na vložišču Občine Domžale, soba št. 4, Ljubljanska cesta 69, Domžale. Potencialni kandidati lahko dobijo navedene obrazce tudi na sedežu Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, Kopališka cesta 4, Domžale ter na spletnih straneh: www.domzale.si in www.zavod-sport-domzale.si.

VIII. Popolne vloge s pripisom »za javni razpis« potencialni kandidati vložijo osebno na vložišču Občine Domžale, soba št. 4 ali pošljejo priporočeno na naslov:

Občina Domžale
Odderek za družbene dejavnosti
Ljubljanska cesta 69
1230 Domžale

IX. Vse dodatne informacije lahko dobite osebno ali pisno na sedežu Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, Kopališka cesta 4, Domžale in na tel. št.: 01 721 62 87 (Zavod za šport bo nudil v razpisnem roku tudi organizirano strokovno pomoč. Več informacij o tem lahko preverite na www.sport-domzale.si) ter na Oddelku za družbene dejavnosti ali na telefonski številki: 01 724 13 05.

(Za hitrejšo vrednotenje prijavljenih športnih in rekreativnih programov priporočamo, da poleg fizično oddane vloge v skladu z zgornjo točko VIII., izpolnjene obrazce v Excel dokumentu pošljete hkrati tudi po elektronski pošti na elektronski naslov: druzbene.dejavnosti@domzale.si).

Številka: 6710-3/2016
Datum: 25. 11. 2016

OBČINA DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE

Na podlagi 21. člena Odloka o štipendiranju v občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 6/15-UPB1) Občina Domžale objavlja

JAVNI RAZPIS
ZA PODELITEV ENKRATNIH ŠTIPENDIJ ZA ŠTUDIJSKA IZPOPOLNJEVANJA ZA LETO 2016

1. Predmet razpisa

Predmet javnega razpisa je dodelitev največ pet štipendij v enkratnem znesku za študijska izpopolnjevanja (v nadaljevanju enkratne štipendije) za leto 2016 za kandidate, ki so državljani Republike Slovenije in imajo stalno bivališče v občini Domžale.

Enkratno štipendijo je možno pridobiti za študijsko izpopolnjevanje, ki ga financira kandidat sam in za isti program oziroma isto stopnjo programa ali študija le enkrat.

V razpisu uporabljeni izrazi zapisani v moški slovnični obliki se uporabljajo kot nevtralni za moške in ženske.

2. Višina sredstev

Zneski enkratnih štipendij znašajo do:

- 710,00 EUR za študij na 6. in 7. ravni,
- 849,00 EUR za študij na 8. ravni,
- 570,00 EUR za ostala študijska izpopolnjevanja, ki pripomorejo k višji ravni že pridobljene izobrazbe.

Dodeljeni znesek enkratne štipendije ne sme presegati dejanskih stroškov šolnine študijskega izpopolnjevanja in ne sme biti višji od zneskov enkratnih štipendij določenih v prejšnjem odstavku.

3. Obrazec in obvezna dokazila

Kandidati morajo prijavi na razpis predložiti:

- izpolnjen obrazec: Vloga za dodelitev enkratne štipendije za leto 2016,
- priloge:
 - življenjepis,
 - dokazilo o vpisu v študijsko izpopolnjevanje in ustrezen prevod dokazila v primeru študijskega izpopolnjevanja v tujini,
 - dokazilo o učnem ali študijskem uspehu predhodnega izobraževanja (preteklega šolskega ali študijskega leta ipd.) in ustrezen prevod dokazila, v kolikor se kandidat izpopolnjuje v tujini, vključno z ustrežno primerjavo vrednotenja uspešnosti študija v tujini z ocenami oziroma vrednotenjem v Republiki Sloveniji,
 - dokazila, s katerimi kandidat izkazuje posebno nadarjenost na posameznem področju družbenega življenja v zadnjih dveh letih in ustrezen prevod dokazil v primeru dokazil pridobljenih v tujini,

- dokazila o vključevanju v delo društev ali drugih organizacij v občini v zadnjih dveh letih,
- znesek šolnine in prikaz virov financiranja šolnine.

3. Merila, ki se upoštevajo pri podeljevanju štipendij:

Pri podeljevanju enkratnih štipendij se smiselno uporabljajo določbe 11. in 13. člena Odloka o štipendiranju v Občini Domžale, ki določata merila za podeljevanje štipendij nadarjenim dijakom in študentom.

- člen med drugim določa, da:
 - Štipendijo nadarjenim dijakom in študentom lahko prejmejo:
 - dijaki od vključno drugega letnika dalje, s prav dobrim (povprečna ocena vseh številčno izraženih ocen preteklega šolskega leta je vsaj 4,00) ali odličnim uspehom v preteklem šolskem letu,
 - študenti od vključno drugega letnika dalje, ki imajo vsaj prav dobro (8,00) povprečno oceno vseh številčno izraženih ocen preteklega študijskega leta.
 - Kot prvi letnik v smislu 1. točke, šteje le letnik po pridobljeni 2. ravni izobrazbe za dijake in letnik po pridobljeni 5. ravni izobrazbe za študente.
 - Imajo prednost pri izbiri kandidati z boljšim uspehom oziroma višjo oceno oziroma kandidati, ki dosegajo izjemne dosežke na posameznem področju družbenega življenja.
 - Mora kandidat oziroma njegov zakoniti zastopnik (v nadaljevanju: kandidat) vlogi priložiti tudi dokumentacijo, s katero dokazuje izjemne dosežke na posameznem področju v zadnjih dveh letih glede na šolsko oziroma študijsko leto, za katerega kandidat uveljavlja pravico do štipendije.
 - Za izjemne dosežke na posameznem področju družbenega življenja štejejo:
 - najboljše uvrstitve na državnih tekmovanjih o znanju, športu, raziskovalnem delu in na umetniških področjih,
 - udeležba in najvišja mesta na mednarodnem tekmovanju po predhodnem izboru na državnem tekmovanju na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, razvojne dejavnosti, umetnosti in športa,
 - uvrstitve na umetniških, arhitekturnih ali drugih natečajih na državni ali mednarodni ravni,

- objave in predstavitve izvirnih avtorskih del na umetniških, strokovnih ali znanstveno raziskovalnih področjih, urejanje publikacij, glasil, revij,
- pri študentih uvrstitev med najboljših 5 % v svoji generaciji glede na doseženo povprečje,
- drugi izjemni dosežki.

13. člen Odloka o štipendiranju v Občini Domžale med drugim določa, da se štipendijo nadarjenim študentom za izobraževanje v tujini lahko dodeli kandidatu, od vključno drugega letnika dalje, ki ima vsaj prav dobro (8,00) povprečno oceno vseh številčno izraženih ocen preteklega študijskega leta. Prednost pri izbiri ima kandidat z boljšim uspehom oziroma višjo oceno oziroma kandidat, ki dosega izjemne dosežke na posameznem področju družbenega življenja in ki izkaže, da se v tujini izobražuje na izobraževalni ustanovi, ki je akreditirana v skladu s predpisi države izobraževanja za izvajanje javno veljavnega (akreditiranega) izobraževalnega programa.

4. Prijave

Obrazec Vloga za dodelitev enkratne štipendije z ustreznimi prilogami naj kandidati pošljejo priporočeno najkasneje do **ponedeljka, 19. decembra 2016** na naslov Občina Domžale, Odderek za družbene dejavnosti, Ljubljanska cesta 69, 1230 Domžale ali oddajo osebno na vložišču Občine Domžale, soba 4.

Obvezni obrazec Vloga za dodelitev enkratne štipendije za leto 2016 lahko kandidati dvignejo na vložišču Občine Domžale oziroma je objavljen na spletni strani Občine Domžale (www.domzale.si) pod rubriko: Razpisi.

Strokovna služba bo obravnavala popolne in v roku razpisa prispele vloge v skladu z določili Odloka o štipendiranju v občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale št. 6/15-UPB1).

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po opravljenem izboru.

Vse dodatne informacije lahko kandidati za štipendije dobijo na telefonski številki: 01 724 13 05.

Datum: 25. 11. 2016
Številka: 1103-53/2016

ŽUPAN TONI DRAGAR

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridruŹuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi moŹnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, druŹtev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Kadar stopimo na Źulj

V prejšnjo številko Slamn timer sem imela namen napisati nekaj informacij o tem, da smo uspeli priti do prvih sklepov Občinskega sveta, ki dajejo podlago za ustanovitev turistično informacijskega centra (TIC) v DomŹalah. Pa sem se zadnji trenutek odločila, da počakam na morebitne odzive. Odziv je sledil v glasilu Slamn timer, in sicer na strani, ki je namenjena političnim strankam. Zanimivo, kdo se je oglasil. Vidni predstavnik stranke Socialnih demokratov. Stranke, ki je imela dolga leta predsednika Komisije za turizem. In ta gospod, ki sicer pove, »da pozdravljajo ustanovitev TIC« in ga celo »z vsem srcem podpirajo«, stresa nasvete o tem, kaj je primarna in kaj sekundarna naloga TIC. Prizna, da je »turistični razvoj DomŹal ne samo podhranjen, pač pa bi bilo bolje reči, zanemarjen do te mere, da je shiran«, in pravi tudi, da Socialni demokrati upajo, da »bosta Źupan in Občinski svet tokrat nastopila z vso odgovornostjo in domŹalski TIC zastavila tako, da bo lahko ŹaŹivel v svoji bistveni vlogi.« Posebej poudari, da se »vloga TIC ne sme začeti s tiskom in razdeljevanjem občinskih letakov ter s prirejanjem lokalnih veselice«.

Komisija za turizem z novo kadrovsiko sestavo, ki je organ Źupana in ne občinskega sveta, je bila v tem manda-

tu imenovana marca 2015. Torej pred dobrim letom in pol. Naša prva naloga je bila opredelitev konkretnih dolgoročnih ciljev. Cilje smo oblikovali povsem drugače kot v prejšnjih mandatih. Naš temeljni cilj je organizirati in spodbuditi razvoj turizma v naši občini. Turizem je lahko v bodočnosti ena od pomembnih dejavnosti, ki jo moramo organizirati kot gospodarsko panogo. Zato bomo pripravili strategijo razvoja turizma za širše turistično področje. Naslednji cilj je ustanovitev TIC, v katerem bomo združili mnoge dejavnosti, za kar Źe imamo izdelan načrt in vsebine. Pripravljamo enovito predstavitevno broŹuro, v kateri bodo opisane vse danosti, ki so lahko del turizma v naši občini in širše. Torej popolnoma drugače, kot se je delalo v preteklih letih. V prejšnjih mandatih se je predvsem izdajalo letake in druge propagandne materiale, ki so bili v začetku, ne boste verjeli, večinoma v slovenščini, le maloštevilni v angleščini, vse druge jezike pa se je bolj ali manj zanemarljalo. Źupan je isti Źe več let, torej, če je razumel potrebo po ustanovitvi TIC in razvoju turizma zdaj, mi ni jasno, zakaj ne bi bil prisluhnil tej ideji Źe prej. Bolj verjetno je, da ni dobil pravih in utemeljenih predlogov, ki bi jih lahko dal v pravo na Občinski svet. Mi nismo

Športna zveza DomŹale – da ali ne

Minilo je Źe štirinajst let, odkar je Športna zveza DomŹale v mirovanju. Predsedstvo Športne zveze DomŹale je 16. decembra 2002 sprejelo sporazum o sodelovanju in usmeritvah za nadaljnje delo na področju Źporta v občini DomŹale.

Občinski svetniki so 20. oktobra 2001 sprejeli odlok o ustanovitvi javne-

ga zavoda Zavod za Źport in rekreacijo DomŹale. Športni delavci smo sprejeli predlog, da Športna zveza DomŹale kot krovna organizacija Źportnih druŹtev s sedeŹem v občini DomŹale tudi v bodoče deluje na podlagi določil statuta zveze oziroma se ne ukinja. Zavod pa bo opravljal strokovna, tehnično operativna in administrativna dela za potrebe Športne zveze DomŹale, pri Źvezi ni potrebe po samostojni strokovni sluŹbi.

V juniju 2016 so nekateri predstavniki klubov in druŹtev podali pobudo, da se ponovno aktivira Športna zveza DomŹale, z namenom, da postane sogovornik novemu direktorju zavoda pri pripravi plana celotnega Źporta v občini DomŹale za leto 2017. Nekateri člani predsedstva iz mandatskega obdobja 2000–2004 smo se 4. julija 2016 sestali in se dogovorili, da skličeimo predstavniške Źportnih organizacij, da se dogovorimo o nadaljnjih aktivnostih. Na sestanek smo povabili Źupana občine DomŹale, ki pa se srečanja ni udeleŹil. Sprejet je bil dogovor, da poskušamo pridobiti mnenje klubov in druŹtev v občini DomŹale ter mnenje Olimpijskega komiteja Slovenije. Dogovorili smo se, da se dobimo 7. novembra 2016. Datum je bil sprejemljiv tudi za prvega podpredsednika Olimpijskega komiteja Slovenije. Rezervirali smo seino sobo v Domu Źportnih organizacij DomŹale, Kopališka 4. Rezervacijo je sprejela Marta Gril, zaposlena na Zavodu. Na sestanek smo povabili tudi Źupana Tonija Dragarja in direktorja zavoda Uroša KriŹaniča.

3. novembra 2016 sem po elektronski pošti prejel naslednje obvestilo: »SpoŹtovani, v dopisu sem prejel vaŹe vabilo. V vabilu je napisana lokacija seina soba v Domu Źportnih organizacij DomŹale. Kot upravljavac objekta vam sporočam, da predhodno nisem bil obveŹčen o najemu ali uporabi tega

prostora, vam tega prostora ne dovolim uporabiti. Lepo pozdravljeni, UroŹ KriŹanič, direktor«.

Obvestilo me je prizadelo, saj so vrata sejne sobe odprta vsem organizacijam ne samo za sestanke, temveč tudi za ostalo dejavnost posameznikov. Po prejemu obvestila nisem Źelel preklpati sestanka, ampak sem iskal novo lokacijo. Poklical sem Źportnega prijatelja Milana Skočaja, predsednika bali-narskega kluba Budničar, ki je lastnik Restavracije Park. Prostor gostiŹa je bil lepo urejen, za kar se mu iskreno zahvaljujem v imenu vseh prisotnih.

Sestanaka 7. novembra 2016 ob 18. uri smo se udeleŹili nekateri člani predsedstva iz obdobja 2000–2004, prvi podpredsednik Olimpijskega komiteja Slovenije – ZdruŹenja Źportnih zvez mag. Janez SodrŹnik, sekretar Športne zveze Ljubljana AleŹ Remih, trije člani sveta Zavoda za Źport in rekreacijo DomŹale ter 17 predstavnikov klubov in druŹtev. Po daljši razpravi, v kateri so sodelovali skoraj vsi prisotni, je bil sprejet dogovor, da se do konca januarja 2017 skliče Skupščina članov Športne zveze DomŹale. Na njej se bomo dogovorili o potrebi ponovne oŹivitve Športne zveze DomŹale. Vsi prisotni smo bili mnenja, da zveza ne bo konkurenca zavodu, temveč je lahko samo kot partner oziroma kot organizacija, ki bo sredstva pridobivala na podlagi programov, ki jih financira Fundacija za Źport Slovenije, Olimpijski komitej Slovenije in bo imela moŹnosti pridobitve evropskih sredstev.

Iniciativni odbor bo do sklica skupŹine pripravil osnutek programa dela. Če se bodo klubi in druŹstva odločili za oŹivitev Športne zveze DomŹale, bo pripravljena tudi kadrovska sestava predsedstva in ostalih organov.

MARJAN GORZA, ČASTNI PREDSEDNIK ATLETSKEGA KLUBA DOMŹALE

NAGRADNA KRIŹANKA 10

Nagrajenci, ki so pravilno reŹili kriŹanko v glasilu Slamn timer št. 10-2016: Veronika Źporar iz DomŹal, 2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2016/2017

Frančiška Pavliha iz DomŹal, 2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2016/2017 Karlica KuŹar iz Mengša, 2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2016/2017

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika DomŹale Ljubljanska cesta 61 1230 DomŹale

ReŹitev kriŹanke je: NOVEMBRSKI SHAKESPEARE

NAGRADNA KRIŹANKA 11

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika DomŹale

Nagrade:

Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2016/2017

NAGRADNA KRIŹANKA

11

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 DomŹale

Pravilne odgovore nam lahko pošljete do ponedeljka, 12. 12. 2016, na naslov: Uredništvo Slamn timer, Ljubljanska c. 61, 1230 DomŹale

AVTOR: GREGA RIHTAR	ORODJE ZA KOPANJE S SEKALOM IN KONICO	MOTORNOKOLO Z MAJHNI MI KOLESI	PREDSTAVNIK IMPRESIONIZMA	NAŠ OPERNI PEVEC (DARIAN)	ANTON OCVRK	PRIPRAVNIK ZA DUHOVNIŠKI POKLIC	ZAČETEK SKOKA	SKUPINA LJUDSTEV V GANI IN SLONO-KOŠČENI OBALI	ANA V DALMACIJI	ZAKLJUČEK NAGRADNEGA GESLA KRIŹANKE	URADNO PISMENO POTRDILO	KRALJEVIC IZ MAHABHARATE	ANGLEŠKA VIOLONČELISTKA (JACQUELINE DU)	PRIPRAVA ZA KAJENJE	ČEŠKI PISATELJ (KAREL)	DELUJOČI VULKAN NA SICILIJI	
TEKOČINA V ŹILAH				AMERIŠKI GENETIK (GEORGE WELLS)									IZURJEN, IZKUŠEN PRAKTIK				
ROMBU PODOBEN GEOMETRIJSKI LIK								NOTARSKA PISARNA									
								OŹIG NA RASTLINAH									
NAJVIŠJE GOROVJE V EVROPI					LEBLANCOV LITERARNI JUNAK												
MERSKA ENOTA					AMERIŠKA IGRALKA BASINGER	IBSENOVA DRAMA			CARLOS SANTANA	LASTNINA		PLADENJ					
ZAČETEK NAGRADNEGA GESLA KRIŹANKE													LASTNOST NADUTEGA CLOVEKA				
DANSKI FILMSKI REŽISER (LARS VON DOGVILLE, NIMFOMANKA)	MESTO JUŹNO OD BEOGRADA V SRBIJI	ŹIVAL Z OKLOMA AKVA RIJSKA RASTLINA					DARILO				AMERIŠKI LEGVAN AMERIŠKA IGRALKA THURMAN			ČLOVEK BREZ IMENA	BRITANSKI PISATELJ DEIGHTON	MAJHNA KRAVA	
REKA V JUŹNI ETIOPIJI					MOČEN, MIŠICAŠT CLOVEK						JEGULJI PODOBNA RIBA						
GOSPOD PRI POLJAKIH					ČUTILO ZA VID	NEMŠKA IGRALKA DAGOVER	OTOK V IRS. MORJU				KORUŹNI STORŹ			ZVRST GLASBE Z JAMAJKE	LET ŹOGE V LOKU	KOREOGRAF OTRIN	RAZJEDA NA KOŹI ALI SLUŹNICE
BOLEZENSKO NAGNENJE H KUPOVANJU VSEGA																	
DREVO Z LEŠNIKI						INDIJSKA REŽISERKA (MIRA)					NORDIJSKA SMUČARSKA DISCIPLINA						
BRITANSKI PISATELJ (HAROLD)						PEVKA REDŽEPOVA					SKUPEK ŠOTOROV ZA BIVANJE NA PROSTEM						

POMOČ: BEADLE-ameriški genetik (George Wells), DIAKON-pripravnik za duhovniški poklic, ODRIV-začetek skoka, ONIOMANIJA-bolezensko nagnjenje h kupovanju vsega, RUTINER-izurjen, izkušen praktik, STUDENEC-manjši izvir pitne vode

Brez strehe nad glavo

Ko pritisne mraz, ga ni čez topel dom, kjer pozimi preživimo bistveno več časa. Stavim, da večina med vami pozna tisti prijeten občutek, ko premraženi vstopimo v ogret prostor, s sebe odvržemo debela oblačila in se udobno namestimo v fotelj ali na kavč. Vendar vsi nimajo enake sreče, so tudi takšni, ki o topli postelji le sanjajo – še posebej pozimi.

Tjaša Banko

Neprijazne, nizke temperature botrujejo k preživetju časa v zaprtih in ogrevanih prostorih. Se je kurilna sezona pri vas že začela? Ste se že ogreli ob kuhanem vinu, se potopili v vročo kad, si ogledali film pod odejico na zofi? Dandanes je to za marsikoga razkošje. Misel na toplotno posteljo greje trumo migrantov, ki mrgolijo po Evropi, o njej sanjari brezdomec, ki spi zunaj na klopi, medtem ko hitite mimo in na poti v službo srkate vročo kavo. Migrantov za zdaj v Domžalah nismo opazili, smo pa večkrat naleteli na brezdomce, ki našim ulicam (žal) niso tuji.

Uradna evidenca števila brezdomcev v Domžalah ni znana, a Občina Domžale prek sofinanciranja dejavnosti Rdečega križa Slovenije letno zagotavlja sredstva tudi za nesrečnike brez doma. Ti imajo tako možnost toplega obroka oziroma tako imenovane javne kuhinje. Kot pojasnjujejo v uradu župana, Rdeči križ razpolaga s štirimi bivalnimi enotami, kjer 'gostijo' štiri brezdomce, ki nimajo niti stanovanja niti zaposlitve. »V javni kuhinji imajo možnost toplega obroka, ob sredah pa

lahko dobijo donirano hrano (t. i. projekt Viškov hrane). Lahko dobijo razpoložljiva oblačila, poleg sobe, kjer prebivajo, pa imajo tudi možnost uporabe sanitarij in kopalnice. Po trenutno znanih podatkih dva brezdomca gostujeta v prostorih Župnijske Karitas Domžale (Občina Domžale na podlagi javnega razpisa zagotavlja znatna sredstva tudi tej organizaciji za humanitarne namene) in koristita topel obrok v javni kuhinji. Javna kuhinja v organizaciji Rdečega križa zagotavlja topel obrok od ponedeljka do petka, ki jo dnevno

obiskuje od 12 do 15 oseb,« nam s podatki postrežejo na občini.

Rdeči križ ocenjuje, da je za tiste, ki nimajo strehe nad glavo, poskrbljeno v okviru danih možnosti. Občani brez lastnih sredstev so do določene mere upravičeni do toplih obrokov, obleke in obutve. In čeprav so v zato pristojnih organizacijah aktivni številni prostovoljci, lahko za boljši jutri nekaj stori vsak izmed nas. Ne le z drobižem, ki ga stisnemo v premraženo dlan, marveč tudi z doniranjem oblačil, hrane, drugih sredstev in s toplo besedo. □

DOGODKI NA DRSALIŠČU V ŠPORTNEM PARKU DOMŽALE

2. 12., ob 17. uri: Otvoritev drsališča

17. 12., ob 17. uri: Zimska pravljica za najmlajše

17. 12., od 18. do 22. ure: Zimska pravljica na drsalkah ob praznični glasbi za vse generacije

27. 1., od 18. do 22. ure: Zabava v stilu 80-ih

28. 2., od 10. do 12. ure: Male maskar'ce na drsalkah

28. 2., od 18. do 22. ure: Pustno drsanje

4. 3., od 18. do 22. ure: Spomladanski ples

Drsamo vsak dan, od 15. do 19., vikend od 10. do 19.

ZAVOD ZA ŠPORT
IN REKREACIJO
DOMŽALE

www.sport-domzale.si

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

ZATON ZAHODA

Že bežen pogled na zemljevide 15. stoletja nam pove, kako malo je vedelo človeštvo tiste dobe o Zemlji, na kateri živimo.

Somnimo se, da so proizvajali daljnih dežel Vzhoda (Indija, Kitajska) v zgodnjem srednjem veku prihajali v Evropo prek Bizanca. S padcem Bizanca in vojaškim vdorom islama na obale Sredozemskega morja je Evropa izgubila kopensko povezavo z daljnim Vzhodom. Trgovina se je preselila na pomorske poti, kjer so vlogo posrednikov med daljnim Vzhodom in Evropo prevzeli Turki in italijanska mesta, predvsem Benetke in Genova. Za drag denar so kupovala od mohamedancev in za oderuške cene prodajala evropskim elitam. Nič čudnega, da so premožni Evropejci sanjali o bajnem bogastvu daljnega Vzhoda in iskali neposredno morskot pot v obljubljeni dežele. Portugalci so odkrili južno morskot pot okoli Afrike v Indijo, zavistni Španci pa so zapluli v zahodno smer. Krištof Kolumb je leta 1492 s tremi karavelami prvi pristal v Novem svetu, do smrti prepričan, da je našel zahodno pot v Indijo. Barbarska kolonizacija Špancev se je začela z uničenjem civilizacij obeh Amerik in z zaslužnjevanjem domorodcev. Povezava nebes in zemlje, upodobljena v mogočnih gotških katedralah, ki je obvladovala srednjeveškega evropskega človeka, se je sesula. Na razvalinah gotškega sveta se je porodilo tisto, kar danes imenujemo globalizacija. Ta je ponovno obogatila zgolj elite, ljudje pa vse bolj doživljajo usodo novodobnih sužnjev. Začel se je zaton Zahoda, sila podoben zatonu rimskega imperija.

Ekonomija zahodne Evrope je nastala kot manifest za doseg politične svobode skozi ekonomsko izkorišča-

nje bogastva Novega sveta in poznejših kolonij. Bogastvo potrošniškega Zahoda je torej rezultat nebrzdanega ropanja, ki je brez primere v zgodovini. Prve žrtve so bili ljudje tretjega sveta, zdaj pa postajamo žrtve mi, ljudje Zahoda in naši otroci. Kajti, ko je bilo najdeno bogastvo izropano, so bila dejanja preusmerjena v globalno trgovino in finance. Posledica je bil zlom globalnih financ in s tem povezan povratak pomanjkanja skupaj s povratkom starega političnega zla v novi preobleki. Konec je dobe individualizma, svobode in demokracije. Vračamo se k predmodernim oblikam vladavine. Zaradi padajoče profitne stopnje se začenjajo siloviti pritiski na delavske mezde hkrati s poskusi privatizacije skupnostne lastnine. Danes se mora tudi srednji sloj ukvarjati s problemi golega preživetja. Po štirih stoletjih nenormalnega izobilja moramo uveljaviti novo kozmologijo človeka. Zdajšnje nihilistične vrednote in zastarele institucije ne bodo obstale, če hočemo obstati ljudje. Kako naprej?

Sistema samomorilске kapitalistične produkcije ne moremo odpraviti le s tem, da razlastimo kapitaliste. To je storil komunizem, vendar je hkrati ohranil celoten način kapitalistične produkcije in to ga je pokopalo. Kajti kapitalizem ni zgolj lastninsko razmerje, kot so si naivno predstavljali komunisti, pač pa predvsem produkcijski način. Nujen je torej popoln preobrat razmerij med ljudmi, nova kozmologija človeka.

Vendar bi se želel premakniti v ozadje družbenega dogajanja. Menim, da prelom med produkcijo in potrošnjo izhaja iz razpada avtonomnih sposob-

nosti lokalne skupnosti v korist globalne kapitalistične delitve dela. Torej je sodobna globalizacija povzročila dokončno uničenje avtonomije (avtarkije) lokalne skupnosti, tako ekonomske kot politične, in s tem povzročila eksplozijo revščine v vsem svetu in tudi pri nas.

Razkroj avtonomnih sposobnosti se začne že s šolanjem. Šola otroke ne nauči uporabljati rok in nog; ne nauči jih zdrave prehrane; in ne tega, kako naj se izvlečejo iz labirinta institucij; tudi ne, kako naj skrbijo za medsebojne odnose, za druge, drugačne in nemočne. Če ljudje ne znajo več pridelovati hrane, ampak plačujejo farmacevtsko industrijo, da jih obvaruje pred zdravstvenimi posledicami industrijske hrane; če ne znajo vzgajati otrok, temveč plačujejo psihologe in psihiatre; če ne znajo popraviti pipe, ne oskrbeti rane ali pozdraviti navaden prehlad brez zdravil, je to zato, ker je diktirana naloga šole, da priskrbuje kapitalu in državi fahidiote, opravilno preživetveno nesposobne ljudi. Tako so bila praktična znanja in lokalna avtonomija izgnani iz medčloveških razmerij in iz razmerij med ljudmi in naravo.

Brezposelnost je enostavno nezmožnost proizvajati drugače kot za nekoga tretjega. Delavce postavi v položaj, da v skupini ne morejo proizvajati ničesar od tega, kar resnično potrebujejo. Kapital (ali država) jih prisili, da v celoti zadostijo svojim potrebam izključno z nakupi dobrin in s plačljivimi institucionaliziranimi storitvami, hkrati pa si s tem zagotovi tudi popoln nadzor nad to potrošnjo. Razkroj avtonomnih sposobnosti posameznikov nujno spremlja

“Brezposelnost je enostavno nezmožnost proizvajati drugače kot za nekoga tretjega. Delavce postavi v položaj, da v skupini ne morejo proizvajati ničesar od tega, kar resnično potrebujejo.

proces razkrajanja lokalne skupnosti, ki je temeljila na vzajemnosti in prostovoljnosti. Četrto, stanovanjska soseska, solidarnost starih delavskih naselij, prostovoljna združenja in zadrage, ki so jih ustanovili ljudje v skupnem interesu, družinski odnosi in razširjene gospodinjske skupnosti, celota izmenjav in stikov, kar tvorijo krajevno in sosesko življenje – to tkivo družbenih, samourejevalnih (homeostatskih) in neinstitucionalnih odnosov je odmrlo. Izginile so podeželske skupnosti, se povečala predmestja in spalna naselja, skupnost je zmlela v prah nemočnih posameznikov. Delo je postalo muka, ki traja ves dan, saj delavca obdeluje stroj, ki mu služi, namesto, da bi ga on sam uporabljal za obdelovanje snovi. Takšno delo otopi njegove sposobnosti, da bi sam karkoli proizvajal. Skratka, nihče ne troši tega, kar proizvaja in ne proizvaja tega, kar troši. Ob tem pa totalna država postaja vse bolj totalitarna. Za vsako dejavnost ljudi potrebujejo dovoljenje nekega 'pristojnega organa'.

Izhod iz tega stanja je avtonomno preživetje čim bolj samozadostne lokalne skupnosti. Zato je treba trasirati prehod od globalne ekonomije k prihodnji družbi s težiščem na lokalni ekonomiji, ki bo prinesla opolnomočenje lokalne skupnosti. Odpirati je treba nova polja duhovne in prostorske svobode, ki bi omogočala samoupravljanje ljudi. Samoupravljanje predpostavlja družbene skupine, ki so dovolj majhne, da lahko duhovno in prostorske svobode, ki bi omogočala samoupravljanje ljudi. Samoupravljanje predpostavlja družbene skupine, ki so dovolj majhne, da lahko omogočijo bogastvo človeške izmenjave in možnosti, da se vsaj en del produkcije uskladi z lokalnimi potrebami. Ne gre za vrnitev k rokodelstvu, hišnemu gospodarstvu in srednjemu veku, temveč k podreditvi industrijskih tehnik razširjanju individualne in skupnostne avtonomije. Načelo naj bo: če bi vsi delali, bi delali mnogo manj.

Produkcija v lokalnih delavnicah, obratih in zadrugah lahko ustvarja sila raznolike dobrine in odpira odlične možnosti samozaposlovanja ljudi. Delo mora postati posvečena dejavnost, da bi spoznali, kdo v resnico smo. To bo prineslo večje osebno zadovoljstvo pri delu, ki ga ljudje opravljajo. Prineslo bo varčno porabo in poenostavljanje življenja. Industrijsko kmetovanje se bo umaknilo lokalnemu kmetovanju, ki bo delovno intenzivno. To bo zahtevalo premeščanje velikega dela delovne sile k pridelavi hrane. Lokalna pridelava hrane prinaša štiri- do petkrat večje povečanje lokalnega BDP kot katera koli druga gospodarska dejavnost! Lokalna skupnost se bo osredotočila na dobrine, ki so nujne za preživetje in ohranjanje življenja. Saj je večina tega, kar se danes množično proizvaja, itak enostavno odveč in nepotrebno. □